Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.
Titel | Title:	Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark
Bindbetegnelse | Volume Statement:	1829; Vol. 43
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Aarhuus, 1818-1833
Fysiske størrelse | Physical extent:	60 bd.

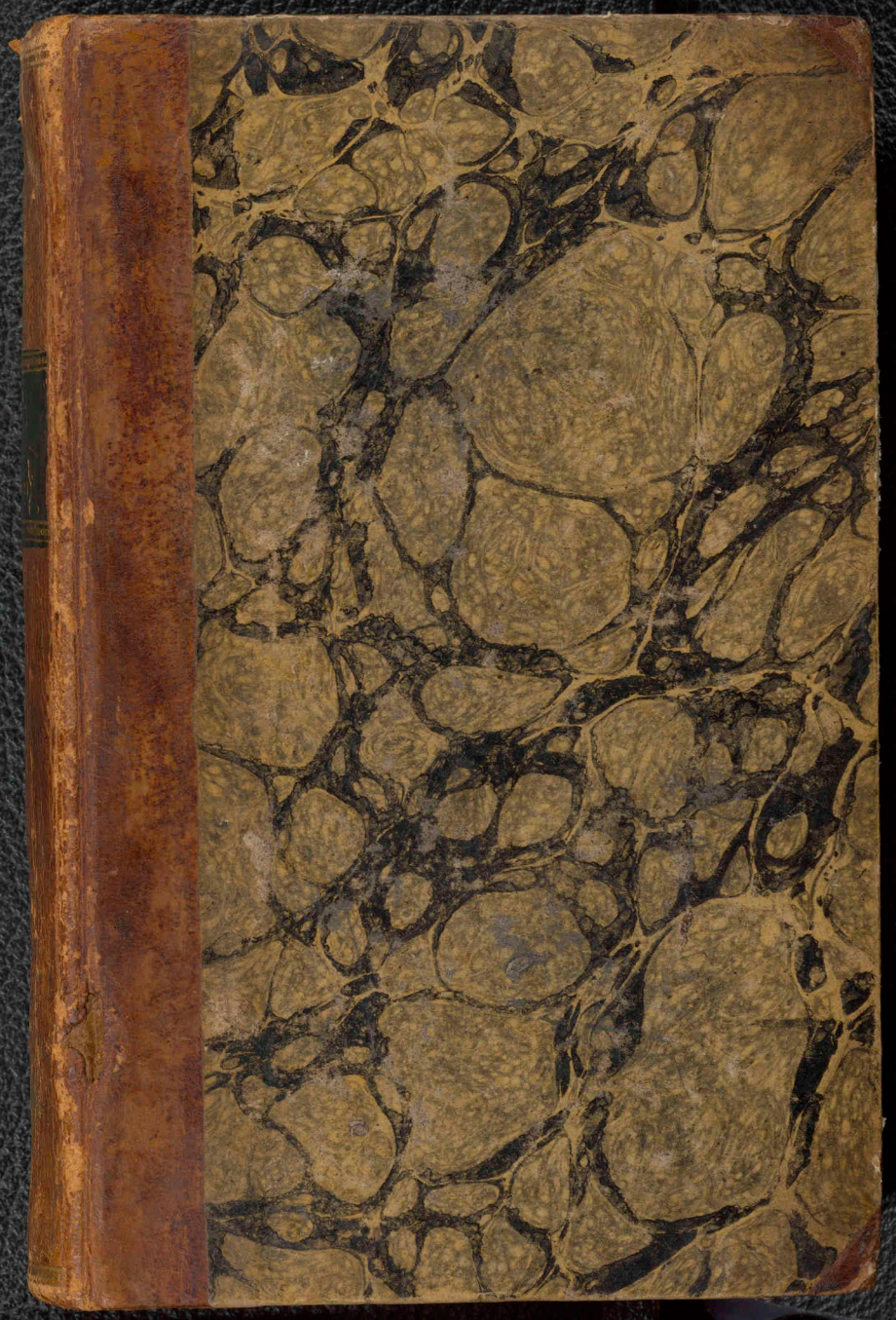
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-9.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 001133

+ Rex

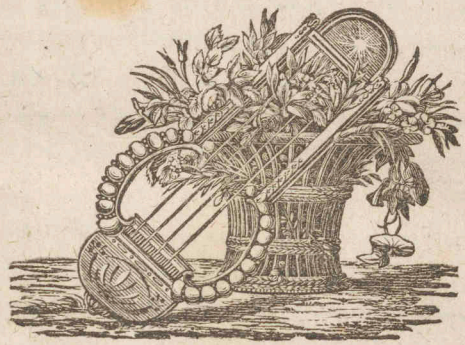
BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Læsefrugter,

samlede paa Literaturens Mark

af

A. F. Elmquist.

Tre og fyrgetyvende Bind.

Trykt i Aarhuus Stiftsbogtrykkeri.

1829.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Side

Johanna Lavil. Novelle af Tromlitz 1
Stormfloden paa Halligerne.....85
Brudstykker af en Aftenunderholdning. Originale Fortællinger af Hanna Jrgens.....104
Thomas Dahl, Frankrigs første Grenadeer.....119
Alt paa Jorden har Liv.....129
Underverdenen er beboet.....132
Napoleons Hat.....135
Dyrehaven og Charlottenlund. Endnu et Fragment af Rhonghar Jarr.....138
Jocosa.....152
Den rædselfulde Time 155
Hjertesuk til Maanen 157
Nytaarsmorgen af Fr. S. Birch.....159

Wangerlands-Hiet. Novelle af G. Döring.....161
Kong Gustavs Mord. Fortælling af Wachsmann ...223
Livet i St. Petersborg.....300
Napoleons Flugt gjennem Dresden 307
De hollandske Skippere.....309
Napoleons Kabinet i Malmaison 310
Baadsmandens gamle Skoe.....311

Side

Det pludselige Giftermaal 313
Paralel mellem Kjøbenhavn og Dresden 315
Grethes Medgift 317
Charade i fire Romancer 318

Gustav Adolph's Død. Fortælling af Wachsmann ... 321
Brudstykker af en Aftenunderholdning. (fortsatte.) 382
Ronghar Jarr's (Harro Harrings) Eventyr paa Reisen til og i Grækenland 400
Pligt og Kjærlighed. En Fortælling fra Ruslandstogets Tid 437
Witt-Dørring i Paris. Et Brudstykke af hans Memoirer 460
De andalusiske Hingste i Danmark 467
Veien til Underverdenen 474
Zoolith-Hulen 484
Smaadigte af Fr. Sneedorff Birch:
1) De trende Hvilesteder 486
2) Haven 487
3) Barnet i Skoven 488
4) Klage 489
5) De trende Taarer 490
6) Erindringsfuglen 491

Johanna Lavil.

I.

Udenfor det venlige Herberg „Elephanten," som ligger paa den store Eng udenfor Binche, var en broget Blanding af Ryttere. Under den bredgrenede, skyggefulde Lind tilhøire sadde de vakkreste nederlandske Riddere, Alle klædte i lysblaat Fløiel; de drak muntert. Paa deres høimælede Jubel og paa det festlige Smykke, som omgav dem, saae man strax, at noget Betydeligt maatte have forsamlet dem her. De vare saare lystige; flittigt gik Sølvpokalen rundt, og mere end een Gang lød, ledsaget af Pauker og Trompeter, et frydeligt Vivat for deres elskede Fyrste, Keiser Carl den Femte.

Under en anden Lind ligeoverfor sadde, med stivt Alvor, otte Riddere i forskjellige Farver, dog Alle riigt og pragtfuldt klædte. Det var Spaniere, som

her havde forsamlet sig, for at modtage deres Herre, Alle af den ædleste Byrd. Skjøndt de hyldede samme Drot, som Nederlænderne, holdt de sig dog i nogen Fraſtand; de Sidſtnævnte ſyntes ei heller at bekymre sig ſtort om dem. Selv de ſpanſke Tjenere paa den grønne Plads holdt deres andaluſiſke Heſte fjernede fra de friſiſke. Alvorlig var deres Underholdning, kun ſparſomt tømte de Bægret, og de mørke Blikke, hvormed de ſaae paa Nederlændernes høirøſtede Jubel, udtrykte mere Ærgrelſe, end Velbehag. De troede at burde ærgre ſig over alle Fremmede, aldenſtund deres Herre nu alt i en Række af Aar havde været borte fra Spanien, dette jordiſke Paradiis, og opholdt ſig i det yppige Italien, i det øde Tydſkland, og nu i diſſe kræmmerrige Nederlande.

Nu kom en ung Ridder med et glimrende Følge hidgalopperende fra Staden.

„Der kommer han!“ raabte nogle Nederlændere; hurtigt fyldtes deres Bægre, og da Ridderen nu var gandſke nær, lød fra Alles Mund et glad „Velkommen, Grev Egmont! Velkommen, tappre Høvding for den blaae Bande!“

Egmont ſprang af ſin Heſt, takkede ſine Venner for den hjertelige Modtagelſe, og efter at han havde hilſet hver iſær, og tømt et Bæger med dem Alle, nærmede han ſig Spanierne, og ſagde, efter en høflig Hilſen, med ridderlig Anſtand:

„I Herrer fra Spanien! Værer os velkomne! Er det Eder ikke imod, ſaa deler vor Jubel. Et Fad ægte Æreres, hvis Ild er Eder velbekjendt, tøm-

mes endnu i Dag paa vor naadige Herres Vel, og jeg haaber, I istemme gjerne vor Glæde, og forsmaaer ei en Plads ved Nederlændernes Side; de have jo, ved Eders Side, udfægtet saamangen Kamp for Keiser Carl."

„Ædle Greve af Egmont! svarte Storcomthuren af Alcantara, Don Gomez de Figeroa: Jeg og mine Venner sidde roligt her, og vente Keiserens Komme. Vi elske ikke Bægret, endnu mindre Vinens berusende Nydelse; derfor kunne vi ogsaa sende vor Overflod til Lande, der ei ere saa riigt velsignede med Guds Gaver, som Spanien!"

„Vi tuske! sagde Egmont halvt spøgende: Vi drikke, hvad Gud skjænker Eder; I pynte Jer med det, vor Flid frembringer. Thi ypperligt klæder Jer den Krave af Brüsseler-Kniplinger, Hr. Comthur! Og det sorte Flöiel i Eders Kappe er vel vandret over Pyrenæerne fra en Væv i Brügge. Deel derfor Eders Guds-Gave med os, klæd Jer i vort Flöiel, og foreen Eder med os, for at forherlige den Fest, Maria af Ungarn har beredt sin Herre og Broder paa Slottet i Binche!"

„Derfor ere vi her! svarte Comthuren: Jeg haaber, at med Don Philip, Thronarvingen, i vor Spidse, ville vi spanske Grander og Riddere vide at forherlige hver Fest."

„Og vi, svarte Egmont med en höflig Compliment: skulle vide, værdigt at hilse vor Keisers Søn og Eder som Gjæster, endogsaa i Kamplag!"

Storcomthuren syntes ikke at fatte denne Tales Betydning. Uden at komme ud af sin Rolighed, sagde han afbrydende: „Ædle Greve, hav Tak for Eders artige Indbydelse! Tor vi nærme os Keiseren med bedækket Hoved, saa maae vi ogsaa passe, at vi kunne træde for ham med ubetynget Hoved. Lad os derfor blive her, fjernt fra Eders Drikkelag!"

„Som Eder behager, J Herrer! afbrød Egmont ham: Træde J med bedækket Hoved for Eders Herre, saa opløfte vi det ubedækket, men frit, for ham, og om end Dunsterne af Eders Æres stige os til Hjernen, saa omtaage de dog ikke Hjerterne, der slaae gladelig for Keiseren i de frie Nederlænderes Bryst."

Han bukkede, og gik, med stolte Skridt, hen til Sine. Pludseligt fængslede et henrivende Syn de unge, nederlandske Riddere. Under Musik af Fløiter og Skalmeier kom festligtsmykkede Jomfruer parviis ud af Byen, for at modtage Keiseren. Ingen adelbaarne Frøkener vare iblandt dem; de vare Borgerdøttre Alle, friske som Vaarens Blomster.

„Lamoral! tilhviskede Hr. de Noircarmes Egmont: Seer Du Johanna i Togets Spidse? Fly, Utro, mens det endnu er Tid! — "

„Tie! afbrød ham Egmont: Og formørk mig ikke denne Dag. Kjærlighed har jeg maattet opoffre Kjærlighed; siden mit Tog til Tydskland har Meget forandret sig."

„Det veed Gud! sagde Noircarmes: Men det gjør mig ondt for Pigen."

Toget var imidlertid kommen nærmere, og stand-sede paa Engen. Borgerne, som vare fulgte efter, opsloge hurtigt et stort tyrkisk Telt, som En af de-res Landsmænd havde erobret ved Tunis. Snart var dette ordnet, snart var det smykket af Jom-fruerne med Blomsterguirlander, Borde og Bænke, belagte med Genter-Tepper, vare opstillede deri, og i kunstigt flettede Kurve prangede den skjønneste Frugt, meget ziirligt ordnet, paa det lange Bord.

Den ærværdige Lavil, Vævernes Senior, nær-mede sig nu de nederlandske Riddere, og indbød dem til at tage Plads under Teltet, indtil Keiseren kom. De unge Riddersmænd vare ikke sene til at følge Indbydelsen.

Med ynksomt Smiil saae Spanierne Nederlænderne flokkes om de borgerlige Piger, og Lavil's høflige Ind-bydelse afsloge de med kold Stolthed. Da Denne nu vendte tilbage til det prægtige Telt, var allerede Alt i virksom Bevægelse her. De unge Riddere spøgte tugtigt med de friske Piger; de Gamle drak, af for-gyldte Pokaler, ægte Rhinskviin paa den flittige Stads Velgaaende. Kun sit eget Barn, sin elskede Johanna, fandt han stagende taus ved Teltets Ind-gang — hun syntes ei at deeltage i Noget — uden Bevægelse saae hun ned for sig.

„Johanna! sagde Faderen — hun foer op: Ei engang i Dag forlader Din Tungsindighed Dig, i Dag, da Du, i Spidsen for Dine Legesøstre, skal modtage vor naadige Herre med en ziirlig Tale? — Munter nu! — See, der staaer den ædle Grev Eg-mont, den blaae Ridderskares Høvding; tag en

Kurv med Frugter — vedblev han, og saae skarpt tagttagende paa hende: Gaae til ham dermed, han vil ikke forsmaae, hvad Du byder ham. Gaae — hist staaer Din blaae, med Guld gjennemvirkede Kurv! — hvorfor skjælver Du, mit Barn? — Du græder, i Dag! — Vil Du bedrøve Din gamle Fader saa dybt? — "

Da bøiede Jomfruen sig, trykte Faderens Haand mod sine Læber, mod sit vaade Øie, og viste saaledes Taarerne tilbage. Derpaa tog hun Kurven, og nærmede sig Egmont. „Ædle Greve! begyndte hun med skjælvende Røst: Forsmaae ikke mine Frugter! — Tag denne Ferskken!" vedblev hun, og slog de store Øine op. „Da I drog til Tydskland, blomstrede Træet, som bar den, meget smukt i min Faders Have; da I kom tilbage, prangede Frugten istedetfor Blomsteret, og i Morges, da jeg treen hen for Træet, og udrakte min Haand, sank den fra Grenen i den. Tag den! Den er fuldmoden — Blomsteret visnede forlængst. Tag den, Hr. Greve!"

„Johanna!" sagde Egmont dybtbevæget, i sagte, bedende Tone. —

„Naadige Herre! svarte Jomfruen rødmende: Mangen Knop spirede, uden at udfolde sig, mangt et Blomster sank, og blev ikke til Frugt. Mangt et Haab sank fra Livets Stamme, og dets Frugt brød Skjebnens haarde Haand, saa skaanselløst, som det saarede Hjerte!"

Hun neiede tugtigt. Egmont tog Frugten — og da hun gik — og han trykte den krydrede Nectarine med det purpurrøde Kjød mod sine Læber, og

dens søde Saft vederqvægede ham — da bares det ham fore, som om det var Johanna's Purpurmund, hvilken han vel stundom havde berørt med sine Læber, som nu denne søde Frugt. Denne Erindring drog ham til Pigen, og just vilde han, overrasket af Øieblikket, følge hende — da hidgaloppere-de En af Greven af Taxis's Drabanter i sit citrongule Liberi, stødende i sit vidtklingende Horn — og nu iilte Alt mellem hinanden i broget Blanding. Tjenerne styrtede hid med Gangerne, Ridderne iilte dem imøde. Kun Spanierne tomte roligt de endnu fyldte Bægre, stode derpaa op med stiv Alvorlighed, og ventede roligt deres Heste.

Omsider var Alt ordnet, og da man langtborte saae Keiseren og hans Følge komme, satte Toget sig i Bevægelse. Egmont galopperede foran med sin blaae Skare; ham fulgte Stor-Comthuren med sine Spaniere — efter dem kom Jomfruerne med deres Blomster. Sidst kom de agtbare Borgermænd.

„Vær mig velkommen i Hennegau, Grev Egmont! tilraabte Keiseren Denne meget naadigt: See, min Søn, sagde han, idet han vendte sig til Don Philip: det er den Troeste af mine Tjenere. Ihvor faa Aar han end tæller, saa ere de dog smykkede med Laurbær, betegnede med Bedrifter. Jeg anbefaler Dig ham! — "

Egmont, som med sine Riddere var sprungen af Hestene, nærmede sig Keiseren, kyssede hans Haand, takkede i de forbindtligste Ord, og vendte sig nu til Thronarvingen.

„I er Lamoral, Greve af Egmont?" spurgte Denne.

„Ja, naadige Herre!" svarte Greven.

„Jeg har hørt Meget og Mangehaande om Eder — vær Eders Herres Søn velkommen!"

Stor-Comthuren havde imidlertid nærmet sig. „Ha! tilraabte ham Keiser Carl: I er her sikkert med Eders Følge, for at afhente mig til Madrid. Denne-gang, lover jeg Eder, skulle I give mig Leide did. Vær-rer mig velkomne, ogsaa paa nederlandsk Grund! — Bedæk Jer, Grev Egmont, ogsaa I andre nederland-ske Herrer!"

Nu kom Jomfruernes Tog. Paa en smuktbrode-ret Pude overrakte Johanna Lavil ham en Laurbær-krands, og da hun, ikke uden Ængstelse, havde endt sin ziirlige Tale, og Keiseren havde takket hende huldt, sagde han, vendende sig til Egmont: „Kjender I den Pige, Greve?"

„Hun er en Datter af Væbernes Oldermand La-vil, Eders Majestæt!" svarte Greven rødmende.

„Lavil? Lavil? raabte Keiseren: Det kommer mig fore, som det Navn er bekjendt fra Uroligheder-ne i Gent — husker I ikke, Don Mauriquez? vedblev han, idet han vendte sig til Overhofmesteren: Det kommer mig fore, som om jeg dengang hørte det Navn."

„Vel kan jeg nævne Eders Majestæt en Væver af dette Navn, svarte Don Mauriquez: som Eders Naade frelste af det haarde Fængsel, hvori de rebelske Genter havde kastet ham, fordi han hang troe ved sin Herre."

„Og denne Mand kunde jeg glemme saalænge? raabte Keiser Carl: Jeg skal ihukomme ham, jeg skal ihukomme Eder i Naade! Eders synderlige Varetægt, Grev Egmont, vedblev han: overantvorder jeg Jomfruen der. Sørg ved Festen for hende, at hun kan see Alt og deeltage i Alt — dog, forstaaer sig, kun for saavidt Eders Sabine af Pfalz, som I vel venter her, tillader Eder det! — "

Han nikkede naadigt ad Jomfruerne, hilste Borgerne, gav Spanierne et Vink at følge, og sagde, idet han red bort, til Greven af Egmont: „Eders Hjerte vil vel føre Eder Dronningerne og deres Følge imøde — giv dem med Eders Skare, Leide til Staden."

2.

Egmont og de nederlandske Riddere forherligede altsaa ikke Keiserens høitidelige Indtog. Ogsaa Jomfruerne vare blevne tilbage, for at oppebie Dronningerne Maria af Ungarn og Eleonore af Frankrig, i hvis Følge Sabine af Pfalz befandt sig. Hende var det, for hvis Skyld Egmonts Moder havde formaaet ham til, at reise til Zweibrücken, for her at beile til Prindsessen, der, et tro Billed af ægte Jomfruelighed, fortryllede Alles Hjerter ved sit stille, fordringsfrie Væsen. Ugjerne forlod Egmont sine Fædres Slot; thi i dets Nærhed, i Binche, den ubetydelige By, levede Johanna Lavil, denne Rose i de nederlandske Jomfruers Krands.

Tilfældet havde lært ham at kjende hende. Den berømte Mester Rubens havde nemlig paa en Reise

gjennem denne By, besøgt Kirken, for at betragte Altertavlen, som forestillede Frelserens Nedtagelse af Korset. Der saae han en Jomfru knæle ved et simpelt Monument; i yppig Fylde rullede hendes rige, gule Haar over et grønt Klædebon, hendes Øie var vaadt, hendes Stilling maleriskskjøn. Ved at see hende grebes Mesteren af Kunstens høie Aand; han tog Griffelen, og uden at bemærkes af Jomfruen, som, hensunken i stille Andagt, knælte ved Moderens Grav, tegnede han hendes fromme Træk — og hvo kjender ei, paa hans herlige Maleri i Antwerpens Cathedralkirke, den hulde Skikkelse i det grønne Klædebon, med det lange, blonde Haar, som bølger over Frelserens Saarmærker? Enhver, som beundrede dette Kunstværk, var henrykt af denne herlige Skikkelses Skjønhed, og aabenhjertigt tilstod Mester Rubens, at det ikke var noget Phantasibilled, men at Originalen var at finde i Binche.

Egmont tøvede intet Øieblik med at opsøge det hulde Væsen, som havde begeistret en Rubens. Han saae hende — vel ikke, som Mesteren, gjennemglødet af himmelsk Begeistring — — han saae i hende kun det yndige, fromme Væsen, hvis jomfruelige Skikkelse, hvis milde Himmelblik opfyldte ham med Ærefrygt og Kjærlighed tillige. Han saae hende, og elskede den ærbare, tugtige Jomfru, ærbart og tugtigt. Thi lokkede end Purpurmunden ham til Kys — trykte han end, efter at hun havde lært at forstaae Ynglingens Kjærlighed, efter at de havde givet Hjerte for Hjerte, stundom sine Læber brændende paa hendes — vovede han end, i Liden-

skabens Ruus, stormende Fordringer: saa førte dog den bedende og alvorlige Tone, hvori hun tilraabte ham „Egmont," Ynglingen hurtigt tilbage, og reen og hellig var og blev deres Kjærlighed.

Længe blev den ikke dulgt for Egmont's Moder. Skaansomt talte hun med sin Søn om dette Forhold, som ingenlunde kunde vorde glædebringende for hans Fremtid. Hun beklagede Sønnens Hjerte, der førstegang hengav sig en daarlig Lidenskab; det gjorde hende ondt for Pigen. Hun besluttede ogsaa at nærme sig hende som advarende Veninde; maaskee kunde hun, ved Johanna selv, virke paa Sønnen. Ak, den gode Matrone havde, i Aarenes Kredsløb, glemt Kjærlighedens Magt. Ærbødig kyssede Johanna hendes Haand, og lovede, med Taalmodighed at finde sig i Skjebnens Tilskikkelser — men løsrive sig fra hans Hjerte, bortvise ham med Kulde: dertil var hun ikke istand. Fra nu af hang hun endnu inderligere ved Egmont; han var hende nu saameget dyrebarere, som hun hvert Øieblik frygtede at miste ham. Inderligere hengav hun sig, og hendes gamle Faders Advarsler og Bønner vare ikke istand til at holde hende tilbage. Hun saae en Afgrund for sig, men modigt løftede hun Foden, for at overskride den, og gruede hun end for Dybet, der oplod sig for hende, saa følte hun dog Mod i sig til før at gaae tilgrunde, end frasige sig Egmont.

Saaledes randt Maaneder hen, og med hver Morgenrøde var en ny Sol oprunden over deres Elskov.

Da førte Moderen en Dag den Elskende ind i hans Ahnherrers høie Sal. Riddere og Fruer, Børn og Gubber, som Dødens Segl forlængst havde afmeiet, hang her i alvorligt Samfund. Ved den store Fløidør stod Hugo, Herre af Egmont, malet i den Rustning, hvori han, ved Jerusalems Erobring, først havde besteget den hellige Stads Mure. Paa den anden Side stod Stammens Ahnherre, Philip af Egmont, med den store Stridsøxe i Haanden, som, i Slaget mod Hunnerne ved Merseburg, havde nedmeiet Tydsklands Fjender. Begge syntes at bevogte Indgangen. Over Fløidøren hang Billedet af Anna Egmont, den værdige Klosterfrue — hun udrakte velsignende sine Hænder, som om hun vilde indvie de Indtrædende i det høie, ædle Samfund.

„See Dig om, min Søn! raabte Moderen, og hendes Øie brændte, hendes sorgtunge Hoved løftede sig med Stolthed: See Dig om, min Søn! See her de Mænd og Qvinder, som i Aarhundreder have bevaret Din Slægt hellig og reen. Fra Din Ahnherre, som Henrik Fuglefænger slog til Ridder paa Valpladsen, til Din Fader, Prindsen af Gaure, har ædelt, gammeladeligt Blod rundet i alle deres Aarer, Du her seer forsamlede i uafbrudt Række. Og Du allene, Lamoral, min Søn! — Du vilde føre en simpel Væverś Datter ind i denne Kreds; Du vilde lukke den aabne Hjelm, og rive Hermelinet af Fyrstehatten?" Hun taug, og saae Ynglingen alvorsfuld i Øiet.

„Det vil jeg ikke, kjære Moder! Gud forbyde, at jeg saaledes skulde glemme min Slægts Glands!" raabte han.

„Og hvad vil Du da? At vanære sit Stamtræ, sømmer sig ingen Riddersmand, at myrde en from Piges Uskyldighed, at undergrave hendes Livslykke, at knuse hendes Hjerte, sømmer sig ham endnu mindre. Hvorhen Du vender Dig, sørge de Ædle, som ere gangne foran Dig med glimrende Bedrift; hvorhen Du vender Dig, søndertræder Du Blomsteret, som med Tillid oplod sig for Dig! — Vær Mand! Sønderriv Baandet, mens det endnu er Tid. Reis til Zweibrücken, og knyt der et nyt. Endnu kan maaskee Vunden læges. Gaae, og sig Pigen aabenhjertigt, men skaansomt, at Skilsmissens Time har slaget! — Gaae, Din Moders Velsignelse følger Dig!" — Med Ærefrygt trykte Egmont hendes Haand til sit stormende Bryst, og gik.

I sin Have, ved Porten, som vender mod Mons, stod Johanna for et blomstrende Ferskentræ, samlende de Blomster, Vinden havde afrevet. Her traf Egmont hende. „See, Lamoral! tilraabte hun den Kommende sørgmodig: See, hvormange Blomster der ligge, og hvor faa Frugter der ere paa Stammen. Ak, Blomsterne ere saamange som Ønskerne, og Frugterne saa faa, som Glæderne i Livet."

Stormende sluttede Egmont hende i sine Arme, og heftigere end nogensinde — det var jo til Farvel — bedækkede han hendes Mund med Kys.

„Egmont! raabte hun, og saae bedende op til ham: Egmont! slip mig! Dit Kys gjennembæver

mig i Dag saa sælsomt, og vækker i mig den mørke Ahnelse, jeg saalænge har bestrœbt mig for at lulle i Søvn. Du græder? Du trykker saa stormende min Haand til Dit Hjerte? Jeg føler det banke voldsomt. Egmont! raabte hun skjælvende: Egmont, min Elskede — denne er Skilsmissens Stund! Tal, Lamoral, udtal det skrœkkelige Ord — det svœver jo paa Dine Læber!"

Og han udtalte Ordet. Skilsmissens Time slog. Sabine af Pfalz vandt hans Agtelse, hans Velvillie. For at føre hende ind i sine Ahners Kreds, beilede han til hendes Haand. —

I Teltet paa Engen saae Egmont Johanna førstegang igjen; hun rakte ham der een af de faa Frugter, der vare modnede paa Trœet. Hendes Kjærlighed blomstrede endnu, som det røde Ferskenblomster, men . . . . .

„Keiseren har betroet Eder til min Varetœgt, Jomfru!" sagde Prindsen af Gaure til Johanna, da Ridderne og Jomfruerne standsede ved Æreporten, for at modtage Dronningerne. „Kan jeg ved Festen gjøre Eder Noget til Behag, vedblev han venligt: saa vær overbeviist om, at jeg gjør det gjerne."

Johanna neiede takkende. „Naadige Herre! svarte hun: Keiseren gjorde Uret i, at paalœgge Eder denne Byrde. I er alt for sysselsat til at I skulde kunne bekymre Eder om Johanna Lavil. Jeg fritager Eder gjerne for en Forpligtelse, der ei kan andet, end falde Eder trykkende."

„Johanna! afbrød Egmont hende: Skulde ikke Eders Ven — "

„Prinds af Gaure! faldt hun ham i Ordet, og vemodsfuldt saae hendes Øie op til ham: Bærer man Kjærligheden i sit Hjerte, da kan Venskab aldrig læge den Vunde, Troløshed har slaget! — "

„I støder mig altsaa gandske tilbage fra Eder?" raabte Egmont. — „Jeg henviser Eder kun til den Plads, Grev Egmont, hvorpaa I har stillet Eder selv!" svarte Jomfruen, og skjulte sig blandt sine Legesøstre.

Egmont hensank i dybe Tanker — mangt et yndigt Billed fra forgangne Dage fremtraadte for hans Minde; mangen sød Time flagrede ham forbi med sine Sommerfuglevinger. Endnu elskede han Johanna. Men hans Ord bandt ham til Sabine af Pfalz; han maatte agte hende — ogsaa hun stod for ham med elskende Træk — — Ynglingen vaklede mellem sin Pligt og sit Hjerte. O, denne Vaklen i hans Characteer formørkede Ynglingens glade Dage, ligesom den siden førte Manden paa Skafottet.

Nu nærmede Dronningerne sig. Var Keiseren dragen ind i Staden med et lidet Følge, hartad uden Pomp, saa omgav al optænkelig Pragt de to Dronninger. Vel tusind Ryttere droge foran; Trompetere fulgte; en Skare Drabanter omgav Vognen, anført af Grev Peter Ernst af Mansfeld. I den sadde Dronningerne, og ligeoverfor dem Prindsessen af Pfalz. Franske Ryttere fulgte Toget, som de burgundiske Ryttere sluttede.

Da Egmont nærmede sig Dronningerne med sine Riddere, og hilste dem i den nederlandske Adels Navn, takkede de ham saare artigt. Men endnu

mildere saae Sabine op til ham. Dog syntes han ikke at gjengjelde hendes Elskovsblik saa varmt i Dag, som paa Slottet i Heidelberg. Thi paa den anden Side af Vognen nærmede sig Johanna Lavil med Jomfruerne, og flygtigt traf hendes Øie Egmonts.

Da Jomfruen havde hilset Dronningerne, overrakte hun dem en Bouquet af friske Blomster, indstændigt bedende dem, ei at forsmaae denne ubetydelige Gave, som bødes dem af Landets Døtre. Da hun havde endt sin Bøn, og Dronningen af Ungarn havde takket hende huldt, vendte hun sig stiltiende til Prindsessen af Pfalz, rakte hende en blomstrende Myrthegreen, — ogsaa nu traf hendes Øie Egmont — neiede, og vilde beskeden trække sig tilbage.

Da hidvinkede Prindsessen Jomfruen, og da hun atter var traadt til Vognen, sagde hun med den hende eiendommelige Ynde: „Huldе Jomfru, vil I i Morgen komme til mig paa Slottet i Binche, da vil jeg takke Eder for Eders kjærlige, betydningsfulde Gave!"

Førte af den blaae Skare, omgivne af Jomfruerne, kjørte nu Dronningerne til Slottet, hvor Keiseren allerede ventede dem.

3.

Med beklemt Hjerte traadte Johanna om Morgenen ind i Prindsessens Forgemak. Ei uden inderlig Bevægelse havde hun i Gaar betragtet Dennes skjønne, venlige Træk, og i Dag skulde hun staae

ligeoverfor hende, der havde bersvet hende Egmont's Hjerte, ligeoverfor hende, ved hvis Barm Egmont skulde smage Kjærligheds Salighed.

Da Døren aabnedes, tog hun Mod til sig og traadte ind. I en let Morgendragt kom Sabine af Pfalz hende kjærligt imøde, og hurtigt havde Johanna's Øie overfløiet den jomfruelige Skikkelse, der vel havde kunnet tjene Albert Dürer til Mønster for hans Guds-Moder.

„Vær mig velkommen, Johanna Lavil! raabte Prindsessen den Indtrædende imøde: Træd nærmere — her, hvor vi ere under fire Øine, føler Hjertet sig den stive Hofskiks Tvang. I har i Gaar ret glædet mig med Eders betydningsfulde Gave — thi sikkert vidste I, at jeg var trolovet, trolovet med Eders Hjems ædleste Mand — derfor — — "

Hun aabnede et Skriin og vedblev: „— Derfor modtage I disse smaae Foræringer til en Amindelse om mig. Tag denne Myrthekrands; Perlerne, med hvilke den var gjennemflettet, har jeg løst af — de betyde jo kun Taarer. Den smykke Eder, naar Kjærligheden engang fører Eder til Altret. Denne Guldkjæde — den er ikke tung af Vægt, men dog af Værdi, thi jeg bar den, da jeg saae Egmont førstegang — bær den, naar I førstegang synker til Eders Elskers Bryst — denne Ring give I ham paa Eders Trolovelsesdag! — I smiler saa smerteligt — Eders Øie staaer i Graad? — Er denne skjønne Tid allerede forbi, og har Skjebnen allerede grebet fjendtligt i Eders Hjerte?"

Kysſende Prindſesſens Haand, raabte Jomfruen: „Himlen give Eders milde Hjerte Fred og varig Lykke. Troere, end mig, ledſage Kjærligheden Eder!"

Endnu engang kysſede hun Prindſesſens Haand, men hun bøiede ſig over Pigen, og trykte et let Kys paa hendes Pande.

I dette Øieblik indtraadte Kammerfruen, og rakte Prindſesſen et Brev. „En ſpanſk Tjener har bragt det!" ſagde hun. Prindſesſen vinkede, og hun gik.

„Sæt Eder, Johanna! ſagde Sabine deeltagende: Fat Eder, ſtakkels Pige. Hav Taalmodighed, til jeg har læſt dette Brev. Det gjør mig nysgjerrig, thi Haanden er mig fremmed, og jeg begriber ikke, hvo der kunde tilſkrive mig paa Spanſk."

Johanna ſatte ſig. Prindſesſen brød Seglet. „Ingen Underſkrift?" ſagde hun ſtille hen for ſig, og læſte.

Johanna's Øie hvilte imidlertid ufravendt paa Prindſesſen. Hun vilde i hende ſee det Væſen, der havde vakt hende af hendes ſøde Drøm, den Qvinde, der havde gjort hende ſaa ulykkelig — og hun var dog ikke iſtand dertil. For fromme, for ſkjønne, for hellige vare diſſe Træk, og uden at ville det, maatte hun elſke den Uſkyldige. Endnu hvilte hendes Øie paa den yndige Mund, da hun pludſeligt ſaae de ſkjønne Træk forandres og Roſenkinderne blegne. Langſomt ſank Haanden med Brevet, og et faſt, gjennemtrængende Blik, hvori Alvor var forenet med Vemod, traf Johanna, der, ſom om hun var den Skyldige, nedſlog ſine Øine.

„Johanna! sagde Prindsessen nu, og i denne Tone laae krænket Tillids Smerte: Johanna Lavil! Trøstende stod jeg nys for Eder — og nu trænger jeg selv til Trøst. Eder elsker Egmont!"

„Han elskede mig — ja!" sagde Johanna med skjælvende, hjertesønderrivende Tone.

„Han elskede Eder? — Han elsker Eder ikke mere? — "

„Han forlod Johanna Lavil, for at beile til Sabine af Pfalz." — Hun stod op. — „Hemmeligheden er over mine Læber! raabte hun: Brødefri staaer jeg for Eder, og behøver ikke at nedslaae mine Øine, thi mine Taarer fortjene Medynk, ikke Had."

En aldrig kjendt Følelse gjennemglødede Prindsessen ved disse Ord — Skinsyge og Medlidenhed, begge kæmpede med hinanden. Hun ihukom Egmont's ustadige Blik, da Johanna traadte ligeoverfor ham ved Dronningernes Vogn; — Pigens Skjønhed — den Tanke, at kun Egmont's Haand, ikke hans Hjerte, blev hende til Deel, saarede hende dybt. Men Pigens kummerfulde Blik sagde hende: saa sørgmodig seer ikke den lykkelige Kjærlighed ud. Hun kunde ikke være vred paa hende. Hun elskede jo Egmont, og hvo kunde da see ham, hvo kjende ham, uden at elske ham? „Stakkels Pige! sagde hun: Jeg har voldet Dig en dyb, dyb Smerte — jeg har forstyrret Dit Livs skjønneste Drøm, og Taarerne i Dit Øie, Sukket fra Dit Bryst, gjøre ei hel-

ler mig lykkeligere. Hvo veed, hvilken af os der er meest at beklage, jeg eller Du! — "

Da saae Johanna, med store, klare Øine paa Prindsessen, hvis sidste Ord havde oplyst hende som en Straale af Haab. Sabine følte, hvad dette Blik vilde sige. Det randt hende i Hu, hvorlidet det sømmede Pfalzgrev Johan's Datter, at træde i Skrankerne med Johanna Lavil. Mild, dog med alvorlig Værdighed, nærmede hun sig Pigen. „Giv mig mine smaae, ubetydelige Foræringer tilbage, Johanna! sagde hun: De passe ikke for Eders Stemning. Tag denne Krands af orientalske Perler istedet, og trøst Eder, om det ei er for silde, med den Tanke, at Egmont's sundne Kjærlighed var Eders Dyds Skytsaand!"

„Eders Høihed! afbrød Johanna Prindsessen med Stolthed: Min Dyds Skytsaand ligger i mig, og den sov aldrig, naar min Kjærlighed vaagede. I Egmont's Arm, ved hans Læber, hørte jeg dens Røst."

„I hans Arm, ved hans Læber! — raabte Sabine, og en høi Rødme overfløi hendes Aasyn; men snart thronede Mildhed atter paa det yndige Ansigt. „Jeg bedrøvede Dig, min Pige! sagde hun inderligt: Det vilde jeg ikke. Tag denne Perlekrands, jeg beder Dig, tag den til et Minde om denne Time. Den forvisse Dig om, at Sabine af Pfalz tager Deel i Din Fremtids Lykke. Gaae med Gud! Glem, hvad Fornuften byder Dig glemme, og ihukom mig med Kjærlighed."

Hun kyssede hende paa Panden. Rørt af den Sagtmodighed, som laae i disse Ord, vilde Johanna

kysse hendes Haand, men Prindsessen trykte hende til sit Bryst. „Vær lykkelig — naar jeg er det!" raabte hun efter den Bortgaaende.

4.

Da Johanna forlod Slottet, var allerede Alt i Bevægelse. Om Skrankerne, inden hvilke Fodturneringen skulde holdes, vrimlede det af Nysgjerrige, som vare hidstrømte fra alle Egne, for at beundre Festens Pragt. Under Telte, opslagne i nogen Afstand fra Kampppladsen, ventede Riddernes forskjellige Afdelinger Keiserens Komme. Drabanter med Dronningen af Ungarns Vaabenmærke holdt Indgangen til Skrankerne besat. Drømmende, med Æsken, hvori Perlekrandsen laae, fastrykt i sin Haand, gik Johanna gjennem Mængden. Men da hun nu skred forbi et kostbart Telt, og Egmont treen hende imøde med venlig Mine, spørgende: „Hvorhen, Johanna?" svarte hun, uden at see op: „Hjem!" —

Saaledes traadte hun ind i sin Faders Huus. I sin Festdragt kom Denne hende imøde. Længe og ængsteligt havde han ventet paa sit Barn. „Kommer Du endeligt, Johanna? sagde han, halv venlig, halv mismodig: Alt længe har jeg ventet paa Dig, og Din Ledsager har allerede gaaet en Time i Haven, ventende paa Dig."

„Min Ledsager?" spurgte Johanna studsende.

„Ja, Johanna, Vilhelm van Dahlen! — Grev Egmont har sendt ham hid, at føre Dig til Festen. Dog vil ogsaa jeg ledsage Dig og ikke vige fra

Din Side; thi alle Folk vide, hvor høit Vilhelm elsker Dig, og let kunde det give Anledning til Omtale."

„Og Egmont sendte sin Skriver, for at følge mig?" spurgte Jomfruen endnu engang.

„Saa siger van Dahlen. Jeg troer heller ikke, den beskedne Mand havde vovet, at tilbyde sig, med mindre hans Herre havde befalet ham det."

„Ha, jeg forstaaer Dig, Egmont! sagde Johanna stille hen for sig: Min Sol er dalet, og nu tænder Du en Lampe, som skal lyse for mig — kan den ogsaa varme mig? — aldrig!" Hun satte Æsken med Perlekrandsen paa Bordet.

„Hvad har Du der? spurgte Faderen, nysgjerrig betragtende Æsken: Sikkert en Foræring af Prindsessen?"

„Taarer, Fader! — Taarer, ja vel, det er den eneste Gave, som kan bydes mig. De skulle smykke mig i Dag. Gaae ned i Haven, bed Vilhelm van Dahlen tove endnu et Øieblik. — Jeg vil pynte mig til Festen, Fader, og saa skal I ledsage Eders Barn, og have Eders Glæde af hende. — Ogsaa for mig er denne Dag en Festdag, thi i Dag — er Martyrernes Fest! — "

„Johanna! raabte den Gamle, og sluttede hende i sin Favn: Gode, fromme Johanna! Hvad er bleven af Dig? Dit Øie saa vildt og tørt, Din Læbe saa bleg, Din Kind saa brændende — Barn!"

„Gaae ned i Haven til Vilhelm! — Han venter paa Eder! bad hun: Lad mig Tid til at tage Festpynten paa — gaae, kjære Fader! — "

Hun førte ham mildtbedende til Døren, og da han havde forladt hende, lukkede hun efter ham, sank

paa sine Knæ, oplöftede de foldede Hænder, og fra hendes Hjertes Inderste trængte en stum Bön op mod Himlen. Engle toge den paa deres gyldne Vinger, og lagde den for Forbarmerens Throne. Og da hun stod op, fornam hun i sit lettede Bryst, at Gud havde hört hendes Bön. —

Omhyggeligt ordnede hun sit Haar, Perlekrandsen rullede over den blændende Hals — men det var ikke den lysblaa Floiels Festdragt, som hendes Fader selv havde vævet, hun tog ud af Egeskabet — det var den simple grønne Kjole, hvori den store Mester havde seet hende ved Moderens Grav. En Rose stak hun paa sit Bryst, og ved Siden af den en mörk Rosmaringreen.

Hun traadte ud i Haven. Beskeden, næsten ængstelig, nærmede Vilhelm sig hende, og vilde undskylde sig. „Kom kun, Egmont's milde Sendebud! sagde hun med et smerteligt Smiil: Kom, min kjære Fader, ellers begynder Festen, før vi komme."

Hun tog Vilhelm's Arm, som han bød hende, og gik, venligt talende med ham, ad Slottet til.

5.

Da de nærmede sig Turneerpladsen, ventede hende En af Dronningens Drabanter, for at före hende til et Telt, der, ligeoverfor den keiserlige Tribune, var opreist for Jomfruerne, som i Gaar vare gangne Herskaberne imøde. Her forlod Vilhelm van Dahlen hende, og opmuntret ved de venlige Ord, hun havde vexlet med ham underveis, trykte han, maaskee uvil-

kaarligt, ved Afskeden hendes Haand. Alvorsfuld saae hun paa den Rødmende, og traadte ind i Teltet.

Trompeter og Pauker forkyndte just Keiserens Komme. Mellem sine kongelige Søstre nærmede han sig, ledsaget af Hofsindet; tæt bag ham gik Infanten Don Philip, førende Sabine af Pfalz. — Huldrigt hilste Monarken den jublende Mængde. Det streng-alvorlige Blik, hvormed han viste sig i Madrid, syntes her at have forvandlet sig til venlig Mildhed, og selv Infanten, ellers saa alvorlig og kold, syntes, ved den tydske Fyrstindes Side, at see sig blidere og huldrigere omkring.

Nu lød Tegnet — og Turneringen begyndte. Sex Riddere, Nederlændere tilhobe, droge indenfor Skrankerne, udfordrende Alle til Kamp, hvorpaa Herolderne kaldte de fremmede Riddere ind. I ti Afdelinger fulgte de Opfordringen. Blandt dem vare Hertug Adolph af Holsteen, Stor-Comthuren af Alcantara, Prindsen af Ascoli, Grev Egmont og Don Philip. Da Egmont drog forbi Teltet, hvor Johanna sad i det grønne Klædebon og saae paa ham med ufravendt Blik, forekom hun ham saa yndig i denne Dragt, at han, gandske glemmende sig selv, hilste hende. Rødmende slog hun Øinene ned.

Kampdommerne forelæste Turneerlovene og bestemte Priserne. Hovedprisen tilkjendtes Den, som kæmpede stateligst med Stridsøxen. Den bestod i en Stridsøxe af Guld, et tusind femhundrede Kroner værd. Desuden torde Seierherren udnævne en

Jomfru, af hvis Hænder han skulde modtage en Diamant af femhundrede Dukaters Værdi.

Grev Egmont var den Lykkelige, som tilkæmpede sig Hovedprisen. Alles Øine vogtede paa Sabine af Pfalz, og hun var ogsaa Den, af hvis Hænder han erklærede, at ville modtage den kostbare Diamant. Da han nærmede sig hende, bøiende sit Knæ, sagde hun sagte, idet hun stak Ringen paa hans Finger: „Tapperhed vandt den — Kjærlighed ønsker at give Kjærlighed den. — Tænk paa Johanna Gavil!"

Høit rødmede Egmont, og, forstaaende disse Ords Betydning, forlod han Banen med mørkt Blik. Han ilte hjem, at klæde sig om til Taflet.

6.

Ogsaa Johanna forlod, bevæget af mangehaande Følelser, Teltet. Hendes Fader og Vilhelm van Dahlen fulgte hende tilbage. Hun talte ikke et Ord. Først da Faderen aabnede Døren, sagde hun venligt til Vilhelm: „Træd nærmere, min kjære Ven! Tøm et Bæger Viin med min Fader, og spiis til aften med os. Derefter er I vel saa god, at følge os op paa Slottet. Min Fader vilde Tiden ellers vorde for lang; I veed saa herligt at forkorte ham den ved Eders Samtaler."

Vilhelm fulgte Indbydelsen. Hun bød ham en Stol, gik derpaa, som om hendes Hjerte var al Sorg qvit, til Skjenkebordet, tog to Sølvbægre og fyldte dem med Viin. Tugtigt neiede hun nu for

Skriveren, nippede af det ene Bæger, og rakte Yng-lingen det. Med glødende Hast trykte han sin Mund mod det Sted, hendes havde berørt. Derpaa vendte hun sig til sin gamle Fader. Men idet hun vilde drikke ham til af det andet Bæger, overvældedes hun af en vemodig Følelse. Hurtigt satte hun Bægret ned, sank Faderen om Halsen, og trykte ham stormende til sig. „Min gode, gode Fa-der! raabte hun: Jeg vil ikke forlade Jer; heref-ter vil jeg leve for Jer, for Jer allene!"

Inderligt trykte Oldingen hende til sit Bryst. Da hun reiste sig igjen af Faderens Favntag, stod Vilhelm ved hendes Side, Øiet himmelvendt, Hæn-derne foldede. Længe hviilte Johanna's Blik paa Ynglingen, som bad i from Andagt.

Lavil greb nu Vilhelm's Haand; hans Øie hviilte bedende paa Johanna, som, smerteligt smi-lende, rystede afslaaende paa Hovedet. Han greb alligevel hendes Høire, lagde den i hans, og sagde: „Gjør mig lykkelig ved mine Dages Ende! — Træk ikke Din Haand tilbage, Johanna! Gjør mig lykkelig, mig og ham!"

Og med et Smertessmiil saae Pigen paa sin Fader; derpaa saae hun medlidende paa Ungersven-den, som ikke vovede at slaae sine Øine op.

„Vilhelm van Dahlen! sagde hun blidt: Jeg har kjendt Eder længe; I er en from og vakker Mand, den største Lykke værd. Ikke min Haand, kun mit Hjerte kan tilfredsstille Eder. — Vredes derfor ikke paa mig! — Jeg agter Eder for høit til at kunne troe, at Johanna Lavil nu var Eder værd. Har hun engang vundet Seier over sin første Kjær-

ligheds Drøm, og troer I da endnu, at hun er Eder værd, saa spørg mit Hjerte."

Hun taug, og med et glad Smiil vedblev hun: „Drikker nu! Snart kommer jeg igjen, at dække Bordet."

Sagte drog hun sin Haand udaf Vilhelm's, som stiltiende saae efter hende, derpaa tog Bægret, og raabte: „Fred, Fred med Dit Hjerte, Du Fromme! Fred med Din saarede Sjel — om end Saligheb aldrig skulde tilsmile mig af Din Fred!"

Johanna kom tilbage, dækkede Bordet, og satte sig mellem Faderen og Vennen. Og Ungersvenden blev underligt tilmode, da han saae, hvorlunde den huuslige Pige ordnede og anrettede Alt — hans Drømme bleve stedse mere levende. Han saae hende sidde, som hans Hustru, ved hans Side. —

Ogsaa den Gamle kastede et frydeligt Blik ud i Fremtiden. Hans skjælvende Haand greb Bægret og løftede det høit. „Gud! raabte han: Saamangen af mine ydmyge Bønner har Du hørt, saamegen Velsignelse har Du udøst over mig — lad mig ogsaa opleve det — saa lukker jeg gjerne mine Øine — Din Villie skee!"

Grædende sank Johanna til hans Bryst. Rørt kysfede Vilhelm hans skjælvende Haand. „Vredes ikke, min Fader! raabte Pigen: Endnu kan jeg ikke; hav Taalmodighed med Eders arme Barn!"

„Amen! sagde den Gamle: Ligesom Herren har Taalmodighed med den angerfulde Synder, saaledes vil ogsaa jeg have Taalmodighed med mit vildfarende Barn!"

Maden vilde ikke smage, Vinen ei heller. Stumme, indsluttede i sig selv, sadde de Tre ved Bordet, Enhver hensunken i sine egne Tanker. Da lød Trompeternes Klang herover fra Slottet. Johanna sprang op. „Kommer! raabte hun, og hendes fromme Die brændte, en anden Aand syntes at have grebet hende: Kommer, jeg maa derhen, hurtigt, hurtigt!"

Faderen og Ynglingen fulgte hende til Slottet. Her var Taflet allerede hævet. Keiseren, Dronningerne og alle tilstedeværende Fruer og Riddere begave sig til Riddersalen. Paa Galleriet, ikke langt fra Spillemændene, havde Egmont ladet berede Pladser for Johanna og hendes Fader; En af hans Tjenere fulgte Hr. Vilhelm van Dahlen derhen.

Neppe havde de sat sig, før Keiseren gav et Tegn, og Dandsen begyndte. Med ufravendt Blik havde Johanna betragtet Prindsessen af Pfalz, som, det gule Haar bunden i kunstige Fletninger, i en blaa, med Guld rigtbroderet Kjole, sad ved Siden af Dronningen af Frankrig. Da Trompeterne lode og Paukerne begyndte at hvirvle, ilte Egmont hid, at føre sin Trolovede til Dands; men i det Øieblik, han nærmede sig, stod Don Philip op, bød Sabine Haanden, og ei uden Uvillie saae Egmont hende svæve ned gjennem Rækkerne med den kongelige Yngling, hans tilkommende Herre.

Gandske forunderligt bevægede dette Johanna's Gemyt. Hun beklagede Egmont, at han ikke kunde dandse med sin Trolovede; hun gruede for Hofskikken, som ikke tillod Elskeren, at føre sin Elskede til Dands, naar det behagede en Høiere at trænge sig

imellem hende og Egmont. Han, den almeenagtede, den mægtige Grev Egmont, maatte overlade sin tilkommende Herre sin Trolovedes Haand. Hvormeget dybere stod Væverens Datter under Prindsen af Gaure! — I dette Øieblik saae Egmont op til hende. — Ak, Alt var glemt. Overspringende Kløften, havde hun saa gjerne kastet sig til hans Bryst, saa gjerne tilraabt ham: „Min Haand, Du Elskte, kan ingen Prinds, ingen Konge, berøve Dig. Jeg har Intet, som gjælder Noget, uden mit Hjerte, og det kan Ingen i Verden fraribe Dig! — "

Men langtborte var Egmont. Med mørkt Blik saae han paa Don Philip, der, saa fortroligt, som Anstanden, saa mildt, som hans Alvorlighed tillod ham, talte med Prindsessen. Nu syntes Denne at bemærke Johanna paa Galleriet.

Dandsen var ude. Prindsen af Spanien førte Prindsessen tilbage til hendes Stol, og havde ikke Dronningen af Ungarn kaldt ham til sig, vilde han sandsynligviis have taget sin Plads ved hendes Side. Men nu torde Egmont nærme sig hende. Ufravendt hvilte Johanna's Øie paa ham. Den Tanke gjennemfoer hende: Har hun allerede sagt ham, at hun kjender hans Kjærlighed til mig? Hvad har han svart hende? Har han fornægtet den Ulykkelige? Eller har han med Varme ihukommet en Lidenskab, der engang syntes at gjøre ham saa lykkelig? —

Men alvorlig og, som det syntes, ligegyldig, var Begges Samtale. — Dog, nu .... tydeligt troede hun at see, hvorledes Egmont's Kind rødmede. Prindsessens Blik mødte hendes — ogsaa Egmont saae

op til hende. Og da Vilhelm tilhviskede hende: „Nu tale de om Eder!" — — da blussede hendes Kind, og greben af Angst trykte hun næsten krampagtigt Yngslingens Haand. „Johanna!" raabte Denne forundret. — „Tilgiv!" stammede hun. Dog vedblev hun at see ned paa de To, som nu, afbrudte af Eleonore af Frankrig, syntes at give deres Samtale en anden Vending.

Da nu den anden spanske Dands var endt, blæste Klarinetterne og Fløiterne, ledsagede af Violiner, den tydske Vals. Hurtigt greb Egmont Sabine's Haand, hurtigt svang de sig, Arm i Arm, Bryst mod Bryst. Inderligere syntes de, i denne fortrolige Dands, at slutte sig til hinanden, og Johanna sukkede dybt . . saaledes havde ogsaa hun hviilt i hans Arme engang! Og da han nu saae op til hende, da hun endnu syntes at gjenkjende det længselsfulde Blik, der saa ofte havde henrevet hende, da trykte hun voldsomt sin Haand mod Hjertet. — „Tie! hviskede hun: Tie og glem! — "

Dandsen blev almindelig. Keiseren stod op, Dronningerne fulgte ham. De blandede sig nu mellem Ridderne og Fruerne. Ogsaa Prindsessen var staaet op og traadt hen i en Vinduesfordybning. Her opsøgte Egmont hende.

„I er i Dag saa underlig-høitidelig! begyndte han: Eders Ansigt udtrykker mere Vemod, end Glæde. De Ord, I tilhviskede mig, da I overrakte mig denne Ring, havde en forborgen Betydning — har jeg forstaaet den ret, saa tag Ringen, Kjærlighed give Kjærlighed den! — "

„I feiler, Grev Egmont! svarte Prindsessen: naar I troer, gandske at have forstaaet Betydningen af mine Ord. Vel skal Kjærlighed give Kjærlighed den, men hvor kun ydre Forhold, ei Hjertet, have sluttet Pagten, der maa man ei søge Kjærlighed, om end Falskhed skjulte sig under dens Maske."

„Sabine!" raabte Egmont. — „Hr. Greve! sagde Prindsessen med Stolthed: Tænk paa Johanna Lavil; kast Eders Øine op paa Galleriet hist — hvo er den Bedragne, jeg eller hun?"

„I gjør mig Uret! faldt Egmont hende i Talen: I gjør mig Uret, Sabine! — Kunde jeg her aabenhjertigt sige Eder Alt, hvad I nu maa vide — i Sandhed, I vilde undskylde mig! Tillad mig at opvarte Eder i Morgen aarle — tillad mig det!"

Prindsessen betænkte sig nogle Øieblikke. „Klokken ti venter jeg Eder!" sagde hun derpaa, og traadte atter ind i de Dandsendes Kreds.

Johanna havde fulgt Egmont ufravendt med sine Øine. Det Blik, den Bevægelse, hvormed Prindsessen havde peget op til hende, havde hun bemærket. Let kunde hun gjætte Samtalens Gjenstand; hun skjønnede strax, at han undskyldte sig; at han forsikkrede sin Trolovede „kun hende elskede han!" sluttede hun strax. At see sig fornægtet, forladt, krænkede hende dybt. „Kom, Fader! Kom, van Dahlen!" raabte hun, og uden at oppebie deres Svar, forlod hun Galleriet, og gik hjem.

7.

Næste Morgen mødte Egmont, til det bestemte Klokkeslet, i Prindsessens Forgemak, ei uden inderlig Uro. Kun en Kammerfrue fandt han her; hurtigt gik hun til Prindsessen, for at melde ham. Men hun hastede ikke med at komme tilbage, og Egmont, der gik op og ned med lange Skridt, havde Tid at tænke over sig og sin Stilling. Han agtede sin trolovede Brud, han fandt hende smuk; han tilstod, at han elskede hende, at han maatte elske hende — men hiint den første Elskovs Trylleri, der havde draget ham saa nær til Johanna, det fattedes ham i Sabine's Arme. Den jordiske Kjærlighed, som hans Fornuft billigede, gjennemglødede ham; men den himmelske stod for ham i den sødeste Erindrings Billed, tusindgange skjønnere, herligere. Og denne Kjærlighed skulde han nu gandske forsage, fornægte — — „Jeg maa, jeg maa! sagde han: Min Pligt mod Begge forlanger det tunge Offer!"

Og da nu Fløidørene aabnedes, da han saae Sabine af Pfalz staae for sig, skjøn som Ungdommens Gudinde, da han saae det smertelige Træk om hendes Mund, som det venlige Smiil, hvormed hun modtog ham, ikke formaaede at skjule — da modnedes i hans Sjel den Beslutning, at forsage hver fremmed Lidenskab.

Han nærmede sig hende, kyssede hendes Haand — men da han vilde slynge Armene om hende og trykke et Kys paa hendes Læber, viste hun ham skaansomt tilbage. „Ikke saa, Lamoral! sagde hun:

Siig mig først, hvad I har at sige mig. O, formaaede I at lindre den Smerte, som siden i Gaar har sønderrevet dette før saa sorgløse, tillidsfulde Hjerte . . . . . Sæt Eder, Egmont, sæt Eder hos mig, og ihukom, at det sømmer sig Riddersmanden, frit og aabenhjertigt at meddele sin Trolovede sit Hjertes dybeste Hemmeligheder."

Egmont var altformeget Mand og Ridder til at kunne hykle. Han tilstod aabenhjertigt, at han havde elsket Johanna, elsket hende sværmerisk, at denne første Kjærlighed i et Aar havde været hans Livs Lykke, og først da hans Moder havde viist ham den Afgrund, hvorved han stod, havde han fattet den faste Beslutning, at løsrive sig fra denne Kjærlighed. Han var derpaa reist til Zweibrück, og saasnart han saae hende, faldt det ham meget let, at opfylde Moderens Ønske. — "

Et Tryk af Sabine's Haand, et inderligt, taknemmeligt Blik gav ham Mod til at vedblive. Men inden han igjen kunde knytte den afbrudte Traad, spurgte ham Sabine hurtigt: „Og siden I kom tilbage fra Zweibrück?"

„ — Saae jeg hende førstegang i Gaar."

„Og hvad sagde da Eders Hjerte?" — Egmont rødmede.

„Vær aabenhjertig, Lamoral, jeg beder, jeg besværger Eder. Siden jeg saae Pigen, siden jeg talte med hende, føler jeg, at hvo der engang har kaldt dette yndige Væsen Sit, ei vil kunne løsrive sig saa let fra hende. O, vær sanddru, Egmont

— Elsker I hende endnu? — I rødmer! — See, min gode, min elskede Lamoral — jeg skjælver for Eders Stemmes Tone, jeg skjælver for det frygtelige Ja! — og dog, hvormeget jeg end frygter, beder jeg dog, I ville udtale det — bedre er en hurtig Død, end denne langsomme Dødsqval! — "

„Sabine! raabte Egmont: Ak, kunde I — "

„Ikke Ord vil jeg! afbrød hun ham heftigt — ikke besmykkende, lindrende Ord! Giv mig Sandhed, reen, usminket Sandhed! — Elsker I Johanna endnu? Svar!"

„Nei, Sabine!" raabte Egmont, og hun sank i hans Arme. — „Ak, Fortrolighed er en Himlens Engel! raabte hun: Den kommer til mig, at aabne mig Livets Paradiis. Jeg troer, hvad Du siger mig, min Egmont; Dit redelige Hjerte kunde ikke skuffe mig. Men den arme Johanna! — End er Vunden ikke lægt, end bløder hendes Hjerte. — "

„Hvo der, som hun, kan skue reen og hellig tilbage paa den hengangne Tid, raabte Egmont: har i sin Bevidsthed Mod og Kraft til at bære sin Skjebne."

Et sødt Kys lønnede ham for disse trøstende Ord. Hurtigt gik Tiden nu med kjærlige Samtaler. Pludseligt foer Egmont op. „Sabine! raabte han: Hvilken Dæmon aabenbarede Dig forgangne Tiders Hemmelighed — hvo frydede sig ved at afsløre det Tilhyllede? — "

Sabine stod op, fremtog Brevet, som hun havde faaet i Gaar, og gav Egmont det. Han læste. Purpur farvede hans Kind; stedse heftigere rullede

hans Øie. „Hvo bragte det Brev?" spurgte han nu, idet han nøie betragtede Skrifttrækkene. — „En spansk Tjener gav min Kammerfrue det, og medens hun gik til mig, forsvandt han." — „Og fra hvem er Brevet?" spurgte Egmont nu, og hans Blik hang ved Prindsessen, som om han vilde gjennembore hende. — „Veed jeg det!" svarte hun med Rolighed. — „Vil I vide det? raabte Egmont heftigt: Saa kan jeg sige Eder det. O, jeg kjender disse Skrifttræk — jeg kjender dem endnu fra Madrid, hvor jeg maatte hensørge et Aar af mit Ungdomsliv, for at lære spanske Sæder og spansk Stolthed. Don Rodrigo Manuel, Infantens Fortrolige, har skrevet det, og klart vorder mig nu, hvad jeg før kun ahnede dunkelt — Don Philip er min Medbeiler!" —

„Don Philip!" raabte Sabine smilende. — „Han selv, den kolde, sneverhjertede Spanier, som ei har Andet, end sit Purpur, at byde et qvindeligt Hjerte, han, som intet Sværd og ingen Landse behøver, for at stille sig i Skrankerne mod Egmont."

„Egmont! raabte Prindsessen, for at formilde hans Hede: Har I virkeligen saaliden Tro til Eder selv, saaliden Tillid til mig?" —

„Keiser Carls Søn og Thronarving behøver jo kun at befale, og den qvindelige Forfængelighed følger villig og ydmyg. Glandsen af hans Diadem blinder Øinene, og gladelig følger man denne straalende Stjerne."

„Vel muligt, Greve! afbrød ham Sabine af Pfalz, idet hun stolt opløftede sit Hoved: Vel muligt, at spanske og nederlandske Qvinder ydmyge opløfte Øiet til ham, og troe sig lykkelige, naar hans Smiil kommer dem imøde. Men den tydske Fyrstinde straaler i egen Glands, og følger kun sit Hjertes Vink. Sabine, Pfalzgrevens Datter, føler sig hævet over hver Mistanke, og veed, hvad hun skylder sig selv. Lev vel, Grev Egmont, og glem aldrig, at jeg er en tydsk Fyrstedatter." Hun neiede, og gik.

„Og dog! raabte Egmont, da hun havde forladt ham saa koldt og stolt: Dog er hun kun en Qvinde, uvæbnet mod Forfængelighedens Pile. — Altsaa, Don Rodrigo, vor gamle Feide skal begynde paany. Nu velan — lad saa være. Maaskee staae vi alt i Dag ligeoverfor hinanden." — Han forlod Slottet, saaret i sit Inderste.

8.

Da Trompeterne i Dag kaldte Ridderne til Turnering, og Tilskuerne i Hobetal trængte sig til den store Slotshave, hvor der skulde turneres tilhest, treen van Dahlen ind til Johanna, for ogsaa i Dag at tilbyde hende sit Følgeskab. Men hun vægrede sig ved at modtage hans Tilbud. Faderen, som vel kjendte hendes Bevæggrund, fristede hende ikke, men gik allene med Vilhelm til den store Plads. Skjønt og smagfuldt var Alt indrettet her. Et Slot af Træ og Lærred var kunstigt opført med Taarne,

Bastioner, Vindebroer og Grave. Trindtom var der trukket Klæde, lig Skyer, hvis Aarsag det ogsaa kaldtes det mørke Slot. Udenfor det hævede sig en Klippe med en rød Søile paa. I denne Søile sad et Sværd lige til Grebet, der var riigtbesat med Diamanter; Trin vare hugne i Klippen. Denne Klippe var, tilligemed Slottet, omgiven af et bredt Vand, og dannede saaledes en Ø, som kaldtes den eventyrlige Ø. Paa denne Side af Øen laae, mellem to Søiler, et forgyldt Skib for Anker; dets Besætning var klædt i rødt Fløiel.

Foran denne Ø var afslaget en Plads, ved hvis yderste Ende hævede sig en høi Søile. Her hang et Skjold, smykket med en gylden Løve. Tæt derved stod et Taarn med to høje Dørre, kaldet det farlige Taarn, og foran det var indrettet en lang Rendbane med Skranker. Ved dens Ende stod en anden Søile, hvorpaa hang et Skjold med en Ørn i Sølvfelt. Tæt derved stod atter et Taarn, som man kaldte den uvisse Gjennemgang; udenfor det var ogsaa en Rendbane, begrændset af et dybt Vand, hvorover førte en Bro, som var lukket ved en Port. Hiinside Broen stod en tredie Søile, lig den første; her hang et Skjold med en rød Grif i Sølvfelt, og ved Siden deraf et Horn. Ogsaa her var en Rendbane.

I et lidet Huus ved Porten paa Broen befandt sig Dronningen af Ungarns Dverg i polsk Dragt. Saasnart en Ridder vilde passere den farlige Gjennemgang, gav han et Tegn med Hornet. Kampdommer-

ne sadde paa en Forhøining, saaledes, at de kunde overse alle tre Rendbaner; Hoffet ligesaa.

I selve det mørke Slot befandt sig Prindsen af Oraniens Hofmester, Hr. de Carboran, som Troldmand. Enhver af de kæmpende Riddere, som overvandtes ved et af de tre Passer, førtes fangen ind i Troldmandens Slot. Hvo som seirede ved alle tre Passer, ham førte det forgyldte Skib over paa Øen, og her prøvede han at trække Diamantsværdet ud af Søilen. Lykkedes det ham ikke, saa fik han dog en Krands til Tak, seilede tilbage, og havde Frihed til at ride frit tilbage gjennem de tre Passer. Kun Den, som det lykkedes, at trække Sværdet ud af Søilen, torde angribe Slottet selv, thi for dette Sværd forsvandt al den Trolddom, som skjulte det og gjorde det utilgængeligt. Ved alle tre Passer vare prægtige Telte opslagne; i dem opholdt sig de tre Riddere, som forsvarte Passet, tilligemed deres Svende.

Det første Pas forsvartes af Ridderen med den røde Grif — det var Grev von Aremberg; det Andet af Ridderen med den sorte Ørn — det var Hr. von Hochstraaten; det tredie af Ridderen med den gyldne Løve — det var Egmont.

Endnu var Ingen trængt gjennem det tredie Pas. Egmont havde hidtil fægtet med sjelden Dygtighed og Kraft, mangen Ridders Mod og Færdighed var strandet paa ham. Endnu var han ikke overvunden. Da red Don Juan Guixada ind paa sin prægtige andalusiske Hingst; over sit Harnisk bar han en med Guld bebræmmet Vaabenkjortel af blaat Fløiel. Let blev Kampen ham ved begge de første Passer; med

Egmont blev Seiren tvivlsom — dog erklærede Kampdommerne sig for Spanieren. Han var den Første, som besteeg Skibet, men Sværdet søgte han forgjæves at trække ud. Med en Krands om Hjelmen reed han tilbage gjennem de tre Passer.

Ogsaa hans Broder, Don Louis Guixada, seirede ved alle tre Passer, og bragte en Krands tilbage. Egmont's Pande mørknedes. Han meente, her især havde Kampdommerne dømt uretfærdigt — dog tang han, af Courtoisie mod den Fremmede. Men da Seiren ligeledes tilkjendtes Don Fernando de la Cerda og Don Louis Zapata, stødte Egmont sit Sværd i Skeden, og havde ikke turneret mere, hvis han ikke havde seet Don Rodrigo Manuel ride indenfor Skrankerne. Da han seierrig var trængt igjennem de to første Passer, kastede Egmont et Blik op til Tribunen, hvor Sabine sad, drog sit Sværd, og Kampen begyndte. Tappert fægtede Don Rodrigo. Egmont opbød al sin Kraft og Dygtighed — han holdt sig ogsaa overbeviist om Seiren .... da tilkjendte Kampdommerne Infantens Yndling den.

„I Herrer! Med disse lydeligt udtalte Ord vendte Grev Egmont sig til Kampdommerne, idet han rolig gav sin Vaabendrager sit Sværd: I dømme ikke ret! — Min var Seiren; alle de Riddere, som her ere forsamlede, ville kunne bevidne det. Men I Herrer rette Jer mere efter Hofskikken, end efter Kamplovene. Stiller en Anden paa min Plads — Jeg er kjed af Striden!" — Han vendte sin Tigerhest, hilste Keiseren, der hartad saae unaadig til ham, og red tilbage til Staden.

En Franskmand, Hr. de Truiliere, indtog hans Plads. Dog var nu Ingen at bekæmpe meer, uden Infanten Don Philip selv. Med mørkt Alvor kæmpede han i begge de første Passer, vandt, som man kunde vente, Seiren, og da han ved det tredie Pas drog Sværdet, saae han næsten haanligt paa den franske Ridder, der førte sine Hug med Galanteri, og snart erklærede sig for overvunden. —

Da Infanten havde betraadt Øen og var stegen op ad Klippen, blev det ham let, at trække Diamantsværdet ud af Soilen. Og da han nu svang det mod det mørke Slot, sank Skyerne, som omgave det — forsvaret af tre harnisklædte Riddere, stod det der, synligt for Alle. Men da Infanten trængte ind paa dem med det erobrede Sværd, vege de tilbage, og idet han berørte Slottet dermed, sank det sammen.

Nu imødetraadte Troldmanden Infanten med alle de fangne Riddere, overantvordede Seierherren dem, bad om Naade, og overrakte Infanten et Diamants-Halsbaand af uskatteerlig Værdi som Løsepenge, Hermed var Festspillet endt.

Neppe havde Infanten nærmet sig sin kongelige Fader, neppe havde Denne roest ham for hans tappre Forhold, før han vendte sig til Sabine af Pfalz og med mere Ynde, end man kunde ventet af ham, overrakte hende Halssmykket. „Kun den Skjønneste, sagde han forbindtligst: tilkommer Prisen, jeg har tilkæmpet mig; derfor beder jeg, kjære Cousine, I ville modtage dette Smykke af mine Hænder, og, mig til Ære, bære det ved Dandsen i Dag.“ — Sabine tænkte paa

Egmont. Vel takkede hun forbindtligt; dog skjalv hun, da hun modtog Smykket af Infantens Haand.

9.

Dybtbevæget var Egmont kommen hjem. Den røde Fløiels Vaabenkjortel med det kostbare Broderi kastede han langt bort; fra Rustningen kunde hans Tjenere ikke befrie ham hurtigt nok, og først da han stod der i sin Læderkollert, aandede han frit. „Ridderen af den gyldne Løve har kastet sin Løvehud! raabte han: Og atter er han nu Egmont, den frie, nederlandske Adelsmand, der er ligesaa fri en Herre paa sine Godser, som Keiseren i sine Lande. Ja, vedblev han: skal jeg nogensinde lade mig afskildre, for at prange i mine Ahnherrers Række som et sørgeligt Forgængelighedens Billed, da være det i denne simple Kollert, uden Purpur-Fløilet, uden Ordenskjæden, der er en Slavelænke paa den frie Mands Bryst. Moder, Moder! Hvi jog Du mig til Tydskland, for der at vinde Stolthed med Kjærlighed? O, naar Johanna laae ved mit Bryst, naar hun saae op til mig og min Storhed, da følte jeg, at hun i min Besiddelse søgte al sin Lykke, al sit Livs Glæde, at jeg var hende nok, og at hun ikke stræbte efter noget Høiere i Verden. Og nu! — Den tydske Stolthed troer at være nedstegen af sin Høide og at gjøre mig lykkelig, naar den glemmer sig selv i mine Arme. Fyrstinden af Pfalz troer i Egmont, Prinds af Gaure, kun at see Keiser Carls Vasal, og frygter at tilbageviise Infanten. Hvor Jo-

Hanna's Hjerte blødende havde opoffret sig for mig, der veier Klogskaben, og gaaer da Haand i Haand med Forsængeligheden."

Uden at ville det, havde han, under denne Monolog, sat den sorte Baret paa sit Hoved, og kastet Ryttertappen om sine Skuldre. „Ud i det Frie! raabte han: Ud i den svale Aftenskumring! — "

Han gik. Tomme vare Byens Gader. Alle vare vandrede til Slottet. Egmont traf ikke en levende Sjel, som havde kunnet vække ham af hans Drømmerier eller sperre ham Veien til Lavil's Have, som han uvilkaarligt tog. Porten var aaben — han treen ind. Ogsaa her var det som uddød. Solen kastede sine sidste Straaler paa de hundredbladede Asters, og syntes, som hele Naturen, at sige Farvel til disse Blomster, Blomstertidens sidste Børn. Han skred gjennem de velbekjendte Gange. Nu stod han for det Lysthuus, der saa ofte havde indsluttet ham og hans Lykke. Ak, den grønne Bænk var tom — Johanna sad der ikke. Paa det runde Bord, som før var besat med Frugter og Viin for ham, laae nedfaldne visne Blade.

Han saae gjennem de løvløse Grene, og fik Øie paa Johanna, som stod sørgmodig for Ferskentræet, hvor han havde sønderrevet sin Kjærligheds Baand. Klart blinkede hendes Taarer i Aftensolens Straaler — vemodigt saae hun op til Træet, hvis rødlige Blade kun sparsomt dækkede de faa Frugter. Egmont saae den sørgende Skikkelse, og ilte did.

„Johanna! raabte han, og greb hendes Haand: Her, hvor jeg Daare løste mit Hjerte fra min Sa-

lighed, her knytter jeg det atter dertil for evigt. Troe ei, Pige, at min Kjærlighed har slumret et Øieblik siden hiin ulykkelige Dag. Her er jeg atter, Din, Din til Døden! — "

Forfærdet, skjælvende stod Johanna for Egmont, og vristede sig af hans stormende Favntag.

„Grev Egmont! sagde hun: Min Kjærlighed til Eder var tro og fast — ei var det et løst Baand, som knyttede mit Hjerte til Eders. Det var en fast Tryllekjæde, som fængslede mig; I selv har løst Trylleriet, Kjæden sprang, og intet nyt Elskovsord formaaer atter at binde, hvad der engang er sønderrevet."

„Johanna!" raabte Egmont, og omslyngede hende paany. — „Slip mig! sagde hun blidt: Og har I nogensinde agtet min Kjærlighed, saa hav nu ogsaa Agtelse for min Smerte. Slip mig, Egmont, og hør! — Ubetænksom hengav jeg mig det Indtryk, I gjorde paa mit ungdommelige Hjerte. Jeg var døv for min gamle Faders Advarsler. Over Dage, over Maaneder skred jeg hen, og kom stedse nærmere Afgrunden. Da vakte I, Lamoral, I selv, Grev Egmont, mig af min Drøm. Gruende saae jeg Kløften aabne sig gabende for mig, der adskiller mig fra Eder — med frit og klart Blik seer jeg nu mit Forhold til Eder — jeg seer, at ei allene min Pligt, men ogsaa min Kjærlighed, kalder mig fra Eder! — — "

„Tal ikke videre, Johanna! raabte Egmont: Jeg er bedragen! Med Infanten skal jeg kæmpe om Sabine — for hendes Stolthed skal jeg bøie mig

— o, det kan jeg ikke! Vær derfor mild og god, tag atter mod mig, Johanna, lad mig atter vende tilbage til Dit Hjerte, hvor Kjærlighed, kun Kjærlighed venter mig! — "

„Grev Egmont! afbrød Pigen ham, og en høi Selvfølelse tilbageviste den Taare, Vemod havde fremkaldt i hendes Øie: Grev Egmont! Ogsaa jeg har min Stolthed; vel er den af anden Art, end fyrstelige Qvinders, men i mit Bryst brænder den vel saa reen, som i deres. Fordi I troer Eder krænket, forladt, skal jeg optage Eder i mit Hjerte igjen — jeg skal troe den Lidenskabs Ord, som Harme har vakt! — O, Den der, som jeg, har hørt Eders Levvel paa dette Sted, har ogsaa sagt Tilliden Farvel. — Sværg ikke, Grev Egmont! I sværger falsk — sværg aldrig! — Inden I stod her i hiin skjebnesvangre Stund, troede jeg Eders Ord mere, end nu Eders Eeder. Eders Hjerte er ustadigt, Eders Ord ere Øieblikkets Blomster. Og desuden er I trolovet; min Pligt er det, at minde Eder derom, om end Eders Hjerte tier. Kom, Egmont! — Afslaae ikke min Bøn. — Forlad mig, gaae hjem, smyk Eder til Festen — man har sikkert allerede længe savnet Eder. — Tænk ikke mere paa den gamle Lavil's Datter, tænk kun paa Sabine af Pfalz — hun er et huldt, qvindeligt Væsen, Eder fuldkommen værd. Vend tilbage — vær Sabine's — vær min Kjærlighed værdig! — " Taarer styrtede af hendes Øine.

„Gaae, Egmont, forlad, forglem mig! — Intet Ord, jeg beder Eder — har I nogensinde elsket

mig, saa maa I forlade mig, thi allerede hører jeg Fodtrin nærme sig, og fandt man Eder hos mig her . . . Gaae, Egmont!"

„Og naar seer jeg Eder igjen?" raabte han, endnu stedse brændende. — „Naar I staaer for Altret med Sabine af Pfalz."

„Johanna! raabte han: Dog — jeg seer Eder før! — " Han styrtede bort.

Længe saae Jomfruen efter ham. Hun var saa vel, og dog saa smerteligt tilmode, da hun saae ham fjerne sig. I Lindegangen vendte han sig endnu engang, og udrakte sine Arme — sagte raabte hun efter ham: „Lev vel, lev vel, Du min eneste Elskede, lev vel!"

10.

Da Egmont festligtsmykket betraadte Slottet, tonte Musiken ham allerede larmende imøde. Don Philip, som ogsaa i Dag aabnede Ballet med Sabine af Pfalz, var ikke, som sædvanligt, klædt i Bruunt. En lysblaae Fløiels Kaabe, som en Agraffe af de herligste Brillanter sammenholdt, hang over hans hvide Silkekollert. Paa hans Baret funklede den store Rubin, Pizarro fandt i Quito og skjenkede sin Konge. Alt, hvad begge Indiers Skatte formaaede at hidtrylle, straalte i Dag paa Infantens Dragt, skjønt han ellers pleiede at vise sig i alvorlig Simpelhed ved de høieste Fester.

Prindsessen af Pfalz var simpel klædt i sine Livfarver, hvidt og blaat — dog funklede det rige

Halsſmykke af Brillanter, Don Philip havde givet hende, om hendes Alabaſterhals.

„Ak, gid dog hendes Øine i Dag ſtraalte i deres vanlige Glands! ſagde Emma von Weißenſtein, hendes Hoffrøken, til ſin Veninde: See dog, hvor mørkt hendes Blik er! Siden hun kom fra Taflet, har jeg maattet aande paa hendes af Graad formørkede Øine, at de ikke ſkulde forraade Smerten i hendes Barm, thi Egmont var ikke ved Bordet — men ſee, der ſtaaer han jo, alvorlig og mørk, bag Pillen hiſt!"

Og Hoffrøkenen havde ſeet ret. Martret af Skinſyge, ſtod Egmont bag Pillen, og ſkjalv af Vrede. Ikke tænkte han paa Johanna i dette piinlige Øieblik. Som om hans Hjerte havde banket for Sabine allene, ſom om al hans Livs Lykke var knyttet til hende, ſaa dybt greb det ham, da han ſaae hende ſvæve hen ad Gulvet ved Infantens Haand. At hendes Øie var mørkt, at hendes Tanker ſyntes langt — langt borte, bemærkede han ikke, og først da Dandſen var forbi og Sabine havde ſat ſig ved Siden af Dronning Maria, først da treen han frem, og blandede ſig mellem Ridderne og Fruerne.

„Grev Egmont!" begyndte en Stemme bag ham, og da han vendte ſig, ſtod han for Don Philip. Endnu kogte hans Blod — men „ſtyr Dig!" tilraabte han ſig ſelv. „Grev Egmont! begyndte Infanten med ſkjærende Kulde: I forlod Turneringen i Dag, juſt ſom alle Riddere havde kæmpet, og

kun Eders Herres Søn var tilbage. Jeg spørger Eder: hvi forlod I Eders Plads?"

„Gjerne kæmper jeg for min Herres Søn, ugjerne mod ham!" sagde Egmont.

„I troer vel, vedblev Infanten: I havde, i Kampen mod mig, maattet være galantere, skjule Eders Dygtighed mere, vise Eders Had mindre, end i Kampen mod Ridderne af min Nation."

„Had? raabte Egmont med Ild: Jeg hade mit Fædrelands Riddere? — Egmont hade sit kjære Fædreland?"

„Ikke om Nederlandene talte jeg; ved dem, ved deres Skikke og Friheder hænger I kun alt formeget! afbrød Don Philip ham. Jeg talte om de spanske Riddere, mod hvilke I førte Eders Sværd med synderlig Iver, medens I med Skaansel overlod Seiren til Greven af Meppen, fordi han er en Nederlænder."

„Og ere da Spanierne, kun de, af Eders Høiheds Nation? Er I ikke ogsaa Hertug Carl af Burgundiens Arving? raabte Egmont, glemmende sig selv: O, da vee dig, du mit arme Fædreland!—"

„Grev Egmont!" raabte den kongelige Yngling vredt, men hans Blik traf just Keiserens Øie, som saae paa ham med betydningsfuld Advarsel — hurtigt syntes Vreden dæmpet, og Pandens Rynker vare glattede: „Hvorledes meente I det, I nys sagde, Greve? Jeg frygter, at jeg ikke har forstaaet Eder ret."

„Vante til, kun at adlyde Herskere af vor Stamme, svarte Egmont: kunne vi Nederlændere

ikke tænke os, at Keiserens Søn ikke regner os iblandt Sine. Ugjerne staae vi som Fremmede ved Thronen."

„I have mange Privilegier, mange Friheder?" afbrød Infanten ham i tvetydig Tone.

„Ja, Eders Høihed, vi have mange Friheder, mange dyrterhvervede Privilegier — dog betale Brügge og Antwerpen Mere til Eders Fader, end begge Castilier. I Nødens Tid ere Nederlandene rede, at give frivilligt — de give tidt og gjerne. Derfor kalder jeg ogsaa vore Privilegier dyrekjøbte, naadige Herre!"

„Og med Rigdommen arvede I ogsaa Stolthed!" sagde Infanten stødt.

„Af Rigdom arvede og erhvervede vi Saameget, som vi og vor Herfker behøve, af Stolthed Saameget, som Manden behøver!" svarte Egmont.

„I e. forlovet?" vedblev Don Philip, hastigt afbrydende Samtalen. — „Ja, Eders Høihed!" — „Med Prindsesse Sabine af Pfalz." — „Med hende." — „Jeg ønsker Eder til Lykke, Grev Egmont; denne Forbindelse vil udbrede Glands over Eders Huus — en Datter af Tydsklands ædleste Fyrstehuus — "

„—Formaaer kun at vedligeholde den Glands, der har omgivet Herrerne af Geldern fra Arilds Tid."

Mørkt saae Infanten paa Egmont. Han kjendte vel de Fordringer, som Dennes Forfædre og han selv havde gjort paa Geldern. „I tilgiver dog, vedblev han smilende, som om han ikke havde hørt

Egmont's stolte Svar: at jeg i Dag bærer Prindsessens Farver. For i Dag har jeg valgt hende til min Dame. I Morgen være hun Eders igjen." — Egmont tang.

„Da jeg veed, at mit Valg maa hædre Eder, har jeg fundet det overflødigt, at spørge Eder først."

„Som Eders Høihed behager!" svarte Egmont koldt: Men tilgiv, Infant! vedblev han med et bittert Smiil: At I har kaaret min Trolovede, Prindsessen af Pfalz, til Eders Dame, det veed jeg; men veed I ogsaa, Don Philip, om hun har antaget Eder til sin Ridder?"

Med Stolthed saae Infanten paa Egmont. „Paa dette dristige Spørgsmaal skal jeg svare Jer til sin Tid!" sagde Don Philip koldt, vendte ham Ryggen og gik.

Ikke Dagen ved Gravelines, ikke Seiren ved St. Quentin kunde udslette Erindringen om dette Øieblik af Philips Sjel — et blodigt Svar bragte Alba, lang Tid efter, i sin Herres Navn.

Mere endnu, end tilforn, var Egmonts Stolthed og Selvfølelse vakt ved denne Samtale. Han var tilmode, som om han skulde begynde Kampen med Infanten, som om dette Øieblik maatte være afgjørende for hans hele Liv. Han vilde hen til Sabine — han vilde ikke bøie sig for denne Fyrstedatters Stolthed — enten vilde han løse Forbindelsen strax, eller knytte den fastere. Paa Johanna tænkte han ikke. Øieblikket var hans Herre; Ærgjerrighed, krænket Kjærlighed kaldte ham bort

fra Kjærligheds Blomsterſti — han gik. Men inden han kunde nærme ſig hende, kom Don Rodrigo Manuel, ſom nys havde talt med Infanten, hen imod ham.

„Tilgiv, Hr. Greve! ſagde han med tvungen Høflighed: At jeg her, maaſkee paa uret Sted, beder Eder forklare mig de Ord, I tilraabte Kampdommerne ved Turneringen i Dag. Troer I, at hine Ædle ikke talte efter Kamploven, da de tilkjendte mig Seiren over Eder?"

„Ja, Don Rodrigo! ſvarte Egmont koldt: Og troer I, jeg feiler, ſaa lader os fornye Kampen med ſkarpe Sværd. Overalt, Don Manuel, maa ogſaa jeg bede Eder om Tilgivelſe, naar jeg gjør Eder et Spørgsmaal. Har I ſkrevet Brevet til Prindſesſen af Pfalz?"

Spanieren rødmede forlegen. — „Eders „Ja" ſynes ikke at ville gaae ſaa let over Tungen, ſom mit. Jeg, Grev Egmont, Prinds af Gaure, ſpørger Don Rodrigo Manuel de Satada — har I ſkrevet Brevet?"

„Det behagede mig, at ſkrive det!" ſvarte Don Rodrigo med Trods. —

„Saa er vor Samtale tilende for i Dag!" raabte Egmont, og lod Spanieren ſtaae. Nu nærmede ſig ham Don Mauriquez de Lana, Keiſerens Hofmeſter, og underrettede ham om, at Keiſeren forlangte ham i Tale. Denne var juſt ude paa Balkonen.

„Træd nærmere, Egmont! ſagde han naadigt: I ſynes mig i Dag at være i en Stemning, der

kan gjøre en faderlig Vens Raad fornødent. Ved Turneringen i Dag har I givet Eders Lidenskab Tøilen; I har vakt Skinsyge mellem mit Riges forskjellige Nationer; I har feilet mod Infanten. Endnu er det Tid, at gjøre godt, hvad I har forseet. Eders Herre ønsker, at I vil gjøre det. Det kommer mig ogsaa fore, som Eders trolovede Brud ikke er saa gandske veltilfreds med Eder. Ungdomsdaarligheder ere tilgivelige, Egmont; men hvor Mandens Ord binder ham, maa det staae fast som hans Ære. Jeg veed Alt, og jeg advarer Eder. Er min Raade Eder noget værd, saa vend tilbage — forspild ikke letsindig Eders skjønneste Lykke."

Han rakte ham Haanden til Kys; med oprigtig Følelse trykte Egmont den mod sine Læber. „Gaae nu — hist staaer Don Rodrigo ved Siden af Infanten."

Da gik Egmont den tunge Gang. Hans Keiser, hans Herre, hans faderlige Ven havde befalet ham det — han maatte adlyde. —

„Eders Høihed! begyndte han, idet han med Ærbødighed nærmede sig Don Philip: Eders Høihed tillade mig at tale med Eder uden Vidner." — Don Rodrigo vilde fjerne sig.

„Bliv! raabte Infanten: Hvad I kan have at sige mig, Grev Egmont, kan Don Rodriguez vel høre."

Egmont qvalte sin Harme. „Eders Høihed! sagde han rask, idet han bøiede sig: Har jeg maa-

skee, ved at forlade Turneringen, eller ved mine Yttringer nys, vakt Eders Vrede, saa tilgiv! — "

„Hvad I gjør efter Keiserens, min høie Faders Befaling, svarte Don Philip med skjærende Kulde: har intet Værd for mig. Behager det Eder engang, af egen Drift, at bede mig om Forladelse, saa kunde jeg maaskee bønhøre Eder. Kom, Don Rodrigo! — "

Han lod Greven sønderknust staae, og kun et alvorligt, dog naadigt Blik af Keiseren, kunde holde hans Fatning vedlige. Han treen til et Vindue, saae ud i den dunkle Nat, overtænkte sine Forhold og besluttede, rask at afgjøre sin Skjebne. Han traadte hen for Prindsessen. Men da hun nu stod for ham, da vaklede hans Beslutning. Rask jog den ene Draabe Blod den anden, hans Stemme bævede. „I er kostbart smykket i Dag! sagde han, og var neppe istand til at undertrykke sit Hjertes Bevægelse: Det simple Halssmykke, som min ædle Moder bar, da hun stod for Altret og som hun kun skilte sig ved af Kjærlighed til Eder, det smykker Eder ei, men i dets Sted seer jeg et Klenodie, som kun Indiens Skatte kunne betale. Tør jeg spørge, Sabine, hvo, uden Eders Brudgom, kunde vove, at byde Eder slig en Gave?"

„Don Philip vovede det!" svarte Prindsessen koldt og roligt.

„Don Philip! raabte Egmont, glemmende sig selv: - Af ham — ? Af ham — ?"

„Af ham modtog jeg dette Tegn paa ridderligt Galanteri samme Øieblik, som J, i Fløielsvæverens Have, samtalte med hans Datter. — "

„Ogsaa det!" raabte Egmont. — „Ogsaa det, og endnu Mere, Grev Egmont! sagde hun sagte: Men lad mig gjøre Eder opmærksom paa, at Eders Lidenskab glemmer, hvor og med hvem J taler. Videre Besked kan J vente i Morgen, og da jeg i Dag ikke føler mig vel, sagde hun høit, idet hun vendte sig til Dronningen af Ungarn: saa tillader Eders Majestæt vel, at jeg fjerner mig." — Idet hun hilste Egmont høfligt, forlod hun Salen.

11.

Ogsaa Egmont gik. „I Morgen altsaa! raabte han, da han, ledsaget af sin Tjener, gik over Slotsgaarden: I Morgen vil Fyrstedatteren kaste Loddet over min Fremtid — hvor naadigt! Og hvoraf veed hun, at jeg var i Haven hos Johanna — udsender hun Speidere, for at belure mine Trin?"

Egmont gjorde den fiintfølende Sabine Uret; hun havde ikke udsendt Speiderne. Det var Rodrigo, som, da Egmont forlod Turneringen, havde befalet sin Tjener at følge ham. Ved en Hoffrøken, som Rodrigo havde betroet sig til, underrettedes Sabine om Egmont's Sammenkomst med Johanna.

Martret af Skinsyge, fraastødt af Stoltheden, lokket meer end nogensinde af den første Kjærligheds Trylleri, betraadte Egmont Stadens Gader. „Lader mig ene! tilraabte han sine Tjenere: Gaaer hjem, og

venter mig der!" — Og da han nu gandske ene skred over det øde Torv, og bøiede om i Gaden St. Magdalaine, standsede han pludseligt. „Jeg lovede, at see hende endnu engang — velan, saa være det nu! — "

Han listede sig hen til Lavil's Havedør; men da han nu greb Nøglen, som han, fra fordums lykkelige Tider, endnu havde i Forvaring, og vilde aabne Døren, da overfaldt ham en lønlig Angst: „Svage, elendige Hjerte! udraabte han: Skjælver Du alt igjen? Kan da ingen Haan, ingen Stolthed bestemme Dig til, med faste Trin at gaae Din Skjebne imøde? — Lev vel, Du Hoffets Glands! Elskovs stille Lykke søger jeg. Intet Hensyn, ikke min Moders Bønner, ikke mine Ahnherrers mørke Miner, ikke Gud selv skal fravriste mig den!"

Laasen veeg, Døren gik op — sin Himmel eller sit Helved havde han aabnet, det sagde en ahnende Følelse ham.

„Lyser Du mig imøde paa min Vei, Du venlige Straale? raabte han nu, da han treen ind i Haven, og endnu saae en mat Lampe brænde i Johanna's Sovekammer: Vil du lyse mig til hende? O, jeg kjender Veien. Adieu, Du stolte Fyrstedatter! Adieu, gode Keiser!"

Han listede sig gjennem Haven. Da hørte han sagte Toner svæve gjennem Natluften. „Synger Du, min Nattergal? Lokker Du mig, ved Din Elskovssang, op til Dig?" raabte han sagte. — Nu taug hun. Kun enkelte Accorder lode endnu fra Luthen — ogsaa de hendøde.

Da nærmede han sig Huset, aabnede Døren forsigtigt, og nu stod han bankende udenfor Pigens Kammer. „Er det Eder, min Fader? raabte hun: Ak, I har vist seet, at jeg havde Lys endnu — jeg vil strax slukke det og gaae tilsengs."

Endnu engang bankede det sagte. „Strax, strax!" raabte hun, Døren aabnedes — Egmont stod for hende.

Et høit Skrig undfoer Johanna. Dog fattede hun sig snart. „Det har jeg ikke fortjent af Eder, Herre! sagde hun bevæget: At jeg med Eders Kjærlighed og skulde tabe Eders Agtelse, det havde jeg ikke ventet."

„Hør mig, Johanna! sagde Egmont med usikker Stemme: Hør mig, inden I fordømmer mig!"

„Hvert Ord, Grev Egmont, er en Pil, som maa saare mig dybt; derfor beder jeg Eder, tie!"

Og ere mine Ord Eder saarende Pile, afbrød Egmont hende: saa vil jeg lægge Saarene med Kjærlighed. — Jeg kommer til Dig med trofast, brændende Hjerte — Ærgjerrighedens Ruus er bortdampet — den slumrende Kjærlighed vaagnet til ny Morgenrøde. Jeg vil føre Dig hjem til mine Fædres Borg som min Ægtehustru, jeg vil tørre de Taarer, Du har fældet for min Skyld. Kom i mine Arme, lad mig endnu engang hvile der, hvor jeg ofte drømte saa saligt — lad mig være gandske lykkelig, min Johanna!"

Skjælvende stod Jomfruen for ham. Alt, hvad der kan gribe, lykksaliggjøre, sønderrive et elskende Hjerte, følte hun i dette angstfulde Øieblik. Drømme omfløi hende, Billeder, som før havde foresvævet hende

blege og farveløse, formede sig, og smiilte hende brændende imøde. Haabet vinkede, Kjærligheden lokkede — Hjertet bankede voldsomt i det jomfruelige Bryst. Da rev Smerten hende ud af hendes Eden. „Saa taite han før, og dog kunde han forlade Dig!" klagede det i hendes saarede Hjerte.

„Jeg taug, sagde Pigen: dog vil jeg ikke tie længer. Mine dunkle Følelser skulle udtale sig — hør mig, Egmont! I hine henrundne Dage spurgte mit elskende Hjerte ei, hvorfor det bankede saa lydt og stormende. Da fornam det pludseligt, at det var saaret, smerteligt saaret — og Drømmen var forbi, den alvorlige Betragtning vendte tilbage. — "

„Drømmen? faldt Egmont den Grædende i Ordet: Nei, for Virkeligheden skal Du aabne Dit Hjerte nu, og Din første Kjærlighed skal gjenvaagne, for at være den sidste."

„For at være min sidste? sagde Johanna sørgmodig: Jeg frygter selv, I har Ret, Grev Egmont! Engang, kun engang elsker dette Hjerte. Dog — det tør jo ikke. Eders Ord har I engang brudt! I Aftenskumringen, i Løvhytten, hvor Ingen hørte det, uden Eders Pige og Gud — der har I jo tilsvoret mig evig Kjærlighed — Vestenvinden har taget Eders Eed paa sine Vinger, og baaret den, Gud veed hvorhen. Men nu, Egmont, nu har I udtalt et Elskovsord for Fyrster og Ædle, i en stor Riddersal paa Slottet i Heidelberg. Der have tusinde Øren hørt det, Gud ogsaa! Og under Trompeters og Paukers Lyd lød det fra Pfalz til Nederlandene og til mit saarede Bryst, hvor det fandt en sørgelig Gjenlyd."

„Johanna! Hvi qvæler Du Dig saa? raabte Egmont, sluttede hende i sine Arme, og hun taalte det. Men pludseligt saae hun op til ham, og rev sig løs af hans Favntag. „Grev Egmont! sagde hun heftigt: Og naar Ridderne og Fyrsterne høre, at I har brudt Eders Ord, saa er I vanæret — og Rustpletten paa Ærens Skjold aftvætter ingen Kjærlighed. Derfor er, derfor bliver jeg haablos."

„Lad Ridderne og Fyrsterne kun høre, at jeg har brudt mit Ord, for at løse et helligere, et tidligere!" raabte Egmont med Varme.

Pigen rystede vaa Hovedet, og sagde blidt: „Egmont, jeg vilde aldrig kunne være lykkelig i Dine Arme."

„Aldrig? raabte Egmont: Er da Alt forbi, hvad der engang gjorde os saa lykkelige! Er dette ikke mere Din Camoral's Bryst? Er dette ikke mere de Arme, som engang favnede Dig saa inderligt? — Er da Alt, Alt forbi?"

„Alt!" sagde Johanna mørkt.

„Nei, nei! raabte Egmont, og omfavnede hende stormende: Alt er ikke forbi, det slumrer kun, og jeg vil vække det."

Han trykte sine Læber paa hendes Rosenmund. Sig selv neppe bevidst, rakte hun ham selv de glødende Læber.

„Min! Min!" raabte Egmont nu. Men som om dette Ord havde løst hele Trylleriet, rev det Pigen af hans Arme.

„Aldrig! Aldrig! raabte hun gysende: Aldrig! Hellere Døden!"

„Johanna! sagde Egmont sammenfarende: Hvad er det for et Blik?"

„Overlad mig kun til mig selv et Øieblik, min Lamoral! sagde Pigen, stivt fæstende sine Øine paa ham: Vær stille, forstyr mig ikke! Saligheden skiller sig nu, blidt og stille, fra mit Liv — forstyr mig ei —"

Hun taug, idet hun saae paa ham med ufravendt Blik. „For Himlens Skyld! raabte Egmont: Hvad fattes Dig?"

„Knoppen sank! sagde Johanna vemodig: Nattergalen satte sig paa Blomstret — Grenen brast — Knoppen sank. Men Stormen afrev den ei — i Kjærlighed og Salighed sank dens unge Liv! — Du har aldrig feilet mod mig, Lamoral! vedblev hun, efter en Pause, idet hun greb Egmont's Haand: Intet strafværdigt Ønske af Dig har bedrøvet mit Hjerte eller krænket min Følelse. Derfor synke et Slør over det nysforgangne Øieblik! — Og nu lad os adskilles, for evigt! Lad Din Piges Røst kalde Dig tilbage til Din Pligt, til Din Lykke. Tag dette Afskedskys, saasandt en Gud vaager over mig, det sidste af Din Johanna! —"

Hun sank ham om Halsen, og trykte ham længe og inderligt til sig. —

„Og nu, vedblev hun: nu, da alle Baand ere sønderrevne, som knyttede os til hinanden, da dette Haandslag skal løse Kjærlighedens Baand og knytte Venskabets, nu vil Grev Egmont, Prindsessen af Pfalz's Forlovede, gaae bort, for i Morgen, tro sit Ord og sin Pligt, at gjøre godt igjen, hvad han i Lidenskabens Ruus har forbrudt. Intet Ord mere, Hr. Gre-

ve! I forlader mig, thi før jeg taalte Eder længer her, før skulde jeg hidkalde min Fader. — Vi ere adskilte, vi maae være adskilte — om end mit Hjerte skulde briste!"

„Johanna! raabte Egmont, og Fortvivlelse lyste af hans Øine: Er dette Din faste, uforanderlige Beslutning?"

„Ja! Jeg sværger — "

„Sværg ikke! raabte Egmont: Nu er Dit Inderste oprørt. Hold kun inde til i Morgen; i Morgen, naar Middagsstunden slaaer, være Du i Haven, og skulde Du da endnu — "

„Vær ubekymret Grev Egmont! afbrød Johanna ham: Klokken tolv skal jeg staae i Haven ved Ferskentræet, og I selv skal der, hvis ei mit Haab skuffer mig, sige mig anden Gang Farvel! —"

„Kolde Væsen!" raabte Egmont heftigt, greb sin Baret, trykte den dybt i de flammende Øine, hyllede sig i sin Kappe, og vilde gaae.

„Saaledes maae vi ikke skilles, Camoral! sagde Johanna bevæget, og greb hans Haand: Saaledes løsriver Kjærlighed sig ei fra Kjærlighed. Gaae mild herfra, og naar I vaagner i Morgen, kom mig da ihu med Kjærlighed; thi jeg har en svar Kamp at kæmpe, en frydløs Vei at gaae."

Hun kyssede hans Haand, rørt bøiede han sig ned mod hende. — „Nei, Grev Egmont! bad hun: Intet Kys! Kun et venligt Ord, et hjerteligt Blik!"

„Lev vel, Pige!" raabte Egmont.

„Saa, min dyrebare Herre! raabte hun bevæget: Saa — jeg takker Eder! — Gud med os! —"

12.

Da Egmont forlod Haven, og havde lukket Døren efter sig, blev han grublende staaende et Øieblik endnu. — „Nei! udraabte han, idet han saae tilbage til sit Haabs og sin Kjærligheds stille Hjem: Nei, det var kun det krænkede Hjerte, der bød hende udtale de strenge, alvorsfulde Ord. Det elskende Hjerte vil føre mit Billed tilbage i hendes Drømme, og naar hun vaagner, naar Drømmen endnu omgjøgler hende, da! — Og har hun ikke Ret? — Tør hun betroe sit Livs Lykke til et Hjerte, som allerede eengang har sveget hende? Egmont! Egmont! Tvætter da den saligste Kjærlighed Rustpletten af Ridderens Skjold? — Nu, Morgendagen vil afgjøre Alt. Aabenhjertigt vil jeg tale med Keiseren; uden Frygt for hans Unaade vil jeg aabenbare ham, min naadige Fyrste, mit Hjertes Ønsker. Og Du, Don Rodrigo, Du skal idetmindste, inden Middagsstunden slaaer, sige mig, hvad der har bevæget Dig til, at gribe fjendtligt ind i mit Liv — af Dig vil jeg fordre hende, om Skjebnen nægter mig hende!"

Fordybet i disse Tanker, var han kommen gjennem Gaden St. Magdelaine til Fruekirken. Idet han skred over Kirkegaarden, forkyndte Taarnuhrets Slag Midnattens Stund. Og med det sidste Slag lød en blid Musik i Kirken, og som om Lysene paa Alteret pludseligt bleve tændte, saa klart blinkede det

gjennem de malede Ruder. Vel taug de høitidelige Toner snart, men Lysene skinnede endnu, og stedse klarere blev det i Kirken.

„Hvorfra kommer Lyset paa dette hellige Sted ved Midnatstid? tænkte Egmont: Hvorfra denne ene Accord, der hendøde saa snart? — "

Han nærmede sig Kirkedøren mod Nord — den var lukket; Døren mod Syd ligesaa. Alt var stille. Ingen levende Sjel syntes at færdes i det oplyste Gudshuus. Da ilte han til Klokkerens Bolig, og vakte den Sovende. „Følg med mig! tilraabte han ham: Tag Nøglen til Kirken, og see, hvad der gaaer for sig derinde."

Manden smilte. „Midnat er nu forbi; I saae sikkert Lys, og hørte Orgelet tone?" — Egmont nikkede bekræftende.

„Det skeer ofte paa denne Tid, naadige Herre! vedblev den Gamle: Men i Dag veed jeg ingen Grund dertil. Kun naar en Jomfru, Dagen efter, træder for Altret med Brudekrandsen i sit Haar, straaler en himmelsk Glands fra Glorien, som omgiver den hellige Jomfrues Naadebilled, og naar Taarnuhret slaaer Tolv, støde Englene, som staae paa Orgelet, i deres Fløiter og Basuner, stryge Violinerne, gribe i Harperne, og en smuk Accord vier den unge Dag til en Glædesdag. Kun naar den Hellige er fortørnet paa Bruden, straaler Glorien ikke, Englene gribe ei heller i Harperne. Naar en Enke træder for Altret, er det samme Tilfældet. Men i Dag er det Hele mig en Gaade, naadige

Herre, thi i Morgen finder ingen Vielse Sted; det er mig gandske ubegribeligt Altsammen!"

„Ha, mig ikke! raabte Egmont: Den hellige Moder selv, min Stammes guddommelige Beskytterinde, giver mig et Tegn, at jeg modig skal fuldbringe, hvad jeg vel ellers ikke havde vovet saa snart."

Han trykte Klokkeren et Guldstykke i Haanden, og da han igjen gik forbi Kirken, var denne ikke oplyst mere; kun den evige Lampe kastede sit blege Skin op mod Hvælvingen.

Med hoitbankende Hjerte traen han ind i sit Huus, hvor hans Tjenere allerede længe havde ventet paa ham. Men inden han lagde sig til Hvile, skrev han til Don Manuel; thi inden han vilde bestemme sit Livs Skjebne, maatte han sætte Livet paa Spil. Han skrev:

„I har, Don Manuel, saa ivrigt beluret mine Skridt, at jeg idetmindste vil spare Eder Uleilighed for i Morgen. Ved den niende Time kan I finde mig ved det hellige Billed i Skoven, hvor Veien gaaer til Namur, og I gjør vel i, at medtage fire Ledsagere, en dygtig Landse og et godt Sværd. Jeg og Mine komme tilhest.

Lamoral,
Greve af Egmont.

Først efter at han havde givet sine Befalinger, lagde han sig til Hvile. Men Søvnen flyede ham. Ikke Don Manuel, ikke den forestaaende Kamp, rørede ham den vedergvægende Slummer. Stedse tonte den himmelske Accord for hans Øren, stedse trængte Gloriens Skin gjennem hans lukkede Øine.

13.

Noircarmes, begge Brødrene Tresigny og Greven af Horn vare Egmont's Ledsagere. Neppe naaede de den bestemte aabne Plads, før ogsaa Don Rodrigo Manuel kom, og med ham Don Diego de Leyva, Don Johan og Don Louis de Quixada og Don Martin Ades. Efter de sædvanlige Hilsener, steg Egmont af sin Stridshest, trak sin Handske af, kastede den for Don Manuel og sagde: „Herre, her ligger min Handske! Jeg kaster den til Eder, og opfordrer Eder til, at tage den op til Kamp paa Liv og Død! Aarsagen veed I, og jeg behøver derfor ei at gjentage den i disse ædle Herrers Nærværelse."

Uden at svare et Ord, steg Don Manuel af, tog Handsken op, og nu først sagde han med Kulde: „Skee, som I ønsker, Grev Egmont!"

Spanierne valgte Don Martin Ades, Nederlænderne den ældre Tresigny til Kampdommer. De udsøgte Kamppladsen, deelte Vind og Sol, og de Kæmpende rede ind. Da raabte den ældre Tresigny: „Paa Liv og Død, med Landse og Sværd! — Have I Herrer de fornødne Vaaben?" —

„Vi have dem!" svarte Begge. — „Har Nogen af de Kæmpende Noget at erindre, at indvende, eller at forlange, han sige det, inden Tegnet lyder!" — Egmont og Don Manuel taug.

Pludseligt raabte Don Johan Quixada: „Ere vi da hidkomne som ledige Tilskuere? Jeg tænkte,

I nederlandske Herrer, at Vennens Sag ogsaa var vores."

„Lad gaae! raabte Noircarmes: Jeg træder ligeoverfor Eder, Don Quixada."

Den yngre Tresigny rakte Don Louis sin Haand, og Grev Horn Don Diego sin.

„Paa Liv og Død, som vore Venner!" raabte Noircarmes. „Med Gud!" svarte Quixada, og Enhver galopperede ligeoverfor sin Modstander.

Da Egmont nu holdt paa sin Plads, og saae Don Manuel ligeoverfor sig paa den arabiske Hingst, da overfaldt ham en usædvanlig Banghed — ei var det den forestaaende Kamp, der vakte den i ham. Fra Fruekirkens Taarn lød den eenstonende Ringning, og det kom ham fore, som om han, med disse sørgelige Toner, saae en yndig Skikkelse svæve grædende forbi og tilvinke ham sit Farvel.

„Ahnelse! Ahnelse!" raabte han, trykte Hjelmen fastere, og nedlod Visiret. Og da Trompeten gav det første Tegn, og han, efter dengang brugelig Skik, vilde anbefale sig sin Dame, da bankede hans Hjerte stærkt; det andet Trompetstød kaldte — endnu var han uvis, om han skulde tænke paa Sabine, eller paa Johanna. Da lød det tredie Tegn. „Sabine!" raabte han, lagde Landsen ind, og gav sin Ganger Sporerne. Rasende traf Kæmperne hinanden — — Don Manuel sank til Jorden.

Noircarmes og Tresigny vare tilhest — deres Modstandere vare nedrendte. Kun Grev Horn laae blødende i Støvet. Egmont sprang af Hesten og drog Sværdet. Men Manuel var ei istand

til at fornye Kampen. Gjennem Skulderen, hvor Armskinnerne ere befæstede paa Kyradset, var Egmont's Landse trængt — han erklærede sig overvunden. Don Louis og Don Johan Quixada vare kun letsaarede. Kun Grev Horn var haardttruffen. „Ak! sukkede Egmont, idet han løftede ham op og løste Kyradset: Skulde Du, min tro Vaabenbroder, bløde for mig!"

„Det vil ikke være den sidste Draabe, vi udgyde paa een Dag! sagde Horn bittert smilende: Ogsaa Du bløder, Egmont!"

„Jeg er ikke saaret, min kjære Ven! svarte Denne: Du feiler."

„Det kommer mig dog fore, som der drypper Blod fra Din Hjelmkrone!" sagde Horn sagte, og hans Øine luktes.

Vel blødte begge Vennerne siden efter paa een og samme Dag, men ei i ridderlig Kamp.

De Saarede bragtes tilbage. Forsonede rakte Ridderne hinanden Haanden, og Feiden var endt.

„Noircarmes! raabte Egmont: Besørg Alt! Mig driver det til Staden; endnu før Middag maa jeg tale med Keiseren, og da, naar Du i Aften seer mig salig, saa vid: Turneringen i Binche var den sidste, hvor Egmont's gyldne Løve prangede ophængt for Kampdommerne."

Han hilste Spanierne endnu engang, takkede sine Venner, og i fuld Rustning galopperede han til Slottet. Her forlangte han Keiseren i Tale. „I fuld Rustning?" spurgte Overhofmesteren.

„I fuld Rustning, Herre! svarte Egmont: Saaledes seer Hs. Keiserlige Majestæt sin tro Adel allerhelst."

Han behøvede ei at vente længe. Dørrene til det keiserlige Gemak aabnedes; han indlodes.

Med Ryggen støttet mod et Marmorbord, som stod under et bredt, venetiansk Speil, ventede Keiseren ham. Uden al Pragt, i sin Morgendragt, modtog Monarken ham. Ingen var tilstede.

„Hvad er Eders Begjering, Grev Egmont? spurgte Keiseren i alvorlig, næsten streng Tone: Det maa have Hast, siden I ei engang giver Eder Tid til at aflægge Rustningen, hvori I har kæmpet med Don Manuel."

„For at bede Eders Majestæt om Naade, kommer jeg hid!" svarte Egmont, bøiende sit Knæ.

„Lever Don Manuel?" spurgte Keiseren mørkt. — „Han lever!"

„Tak Himlen derfor. I har vel ikke vundet i Infantens Øine ved denne Kamp. Det gjør mig ondt, at Eders Hjerte ikke hænger saa tro ved min Søn, som ved mig. Jeg havde ønsket, i Eder at efterlade ham en Støtte i Nederlandene, naar Gud engang kalder mig herfra. Søg at vinde hans Gunst — da kan I holde Jer forvisset om min fuldkomne Naade!" — Egmont kysfede hans Haand.

„Staae op! sagde Denne: Kampen være Eder tilgivet. Vær herefter sindigere, Egmont. Vær ligesaa fast i Eders Beslutninger, som tapper i Eders Idræt. Vær Kjærligheden ligesaa tro, som Eders Herre — Skjebnen selv kommer Eder hjelprig imøde.

Da saae Egmont paa Keiseren med spørgende Blik. Aldrig havde Denne talt saa længe og saa alvorligt med ham om slige Gjenstande. Hvilken Kjærlighed meente han? Den til Sabine, eller den til Johanna? —

„Har I ellers Noget at sige mig?" afbrød Keiseren Tausheden.

„Min naadigste Keiser! raabte Egmont: Ja! — Tillader Eders Majestæt, at jeg tør staae for min Fader, for min gode Fader?"

„For ham staaer I altid, Egmont, naar I staaer for Keiseren."

„Nu, saa taler jeg kun til Faderen, kun han høre mine Ord. Keiseren, min høie Herre, overlade Faderen Dommerembedet." —

Keiseren nikkede bekræftende. Egmont vedblev: „Jeg elskede en Pige — hun er en Datter af hiin Lavil, som i de gentiske Uroligheder viste sig saa tro mod sin Herre. Bevæget ved min Moders Bønner, lokket af min Ærgjerrighed, forlovede jeg mig med Sabine af Pfalz, og forlod den Arme. Men den fyrstelige Brud viser mig tilbage med Stolthed, hun viser mig kun Kulde, hvor jeg ventede Varme, hun giver mig Haan istedetfor Kjærlighed."

„Og hvad vedkommer det mig?" afbrød Keiseren ham. — „Jeg ønskede Eders Majestæts Tilladelse til at opløse Forbindelsen med Huset Pfalz og ægte Johanna Lavil."

„Udstrækker da min Magt sig over min Adels Ære?" spurgte Keiseren med streng Alvorlighed.

„Velan, min keiserlige Herre og Fader, saa giv mig idetmindste den Forsikkring, at Lamoral Egmont ei er forviist af Eders Hjerte eller fra Eders Side, naar han, endnu i Dag, træder for Altret med Johanna Lavil."

Keiseren syntes at gruble. Derpaa sagde han til Greven: „Er Eders Beslutning urokkelig?" — „Urokkelig, Eders Majestæt!" raabte Egmont.

„Lamoral! Endnu engang taler Din faderlige Ven til Dig; hør ham, og vei ethvert af hans Ord. Saalænge jeg har kjendt Dig, har jeg havt Dig kjær — Dit aabne, frimodige Væsen, den Varme, hvormed Du greb Alt, hugede mig saare vel. At Du ikke vilde undgaae Ungdommens Daarskaber, lod sig vente; jeg har tilgivet Dig mange. Ogsaa i Dag har jeg viist Dig, at jeg er Dig en god Fader, en naadig Keiser. Ja selv Din Kjærligheds Daarskab — — "

Et sælsomt Smiil, som var Carl den Femtes Ansigt eget, naar Noget lykkedes hans Snildhed, spillede om hans Mund.

„ — — Ja selv Din Kjærligheds Daarskab tilgiver jeg Dig. Kan jeg end ikke tillade Dig, at bryde med Sabine af Pfalz, saa kan Du dog, som Johanna Lavil's Ægtemand, gjøre Regning paa min Naade. Kun spørger jeg Dig: Er Din Beslutning urokkelig?"

„Ja, naadige Herre, den er det!" — Stormende greb Egmont Keiserens Haand, og trykte den mod sine Læber.

„Rolig, Grev Egmont!" afbrød Keiseren ham, og Majestætens høie Alvor thronte atter paa hans Pande. „Nu tale Eders Herre og Keiser med Eder, Prinds af Gaure! Eders strenge Herre, som veed at benaade, men ogsaa at straffe. I vil føre Johanna Lavil hjem som Eders Ægtehustru?"

„Ja, naadige Herre!" — „Og hvornaar?" — „Endnu i Dag. Klokken tolv taler jeg med hende — vi gaae fra hendes Hjem lige til Kirken."

„Altsaa inden Solen gaaer ned, er I gift?" — „Inden Solen gaaer ned, beskinner den et lykkeligt Par." —

„Hør, Grev Egmont! Jeg holder ei af Spøg! vedblev Keiseren: Og man kan ikke være uordholdende mod Carl den Femte saa ustraffet, som mod en elskovssyg Pige. Opfylder I ikke Eders Ord, saa vid, at I har fortjent min Unaade, og — hør det, ubesindige Ungersvend — at selv Dit Hoved ikke er sikkert!"

Egmont bøiede sig, som om han dristigt underkastede sig enhver Straf.

„Nu gaae! vedblev Keiseren: Gid denne Dag maa blive fast i Eders Minde, og lære Eder, at Menneskets Ønsker ere forfængelige. Farvel! — "

Egmont gik. Men neppe var han ude af Slottet, før han, trods Hjelm og Pandser, iilte til Staden. Klokken slog just tolv. Hurtigere, end i Gaar Nat, skred han over Kirkegaarden. „Naadige Herre!" raabte Klokkeren ham imøde, men uden at agte paa ham, iilte han forbi, og idet han vendte sig, raabte han: „Lad Alt berede!" — Han

hastede gjennem Gaderne, og treen nu ind i Lavil's Have. Rask skred han gjennem Buegangen — Johanna laae knælende ved Ferskentræet; men ved hendes Side knælte en ung Mand, og den gamle Fader stod for dem Begge. Oldingen lagde sin Høire paa Ynglingens, sin Venstre paa Johanna's myrthekrandsede Hoved, og studsende hørte Egmont Oldingen sige med skjælvende, bevæget Røst: „Mine Børn, gaaer bort i Fred. Min Velsignelse følge Eder!" — De Knælende stode op, rakte hinanden Haanden — men nu gav Harmen Egmont's stivnede Livsaander ny Kraft. „Ulykkelige!" raabte han, og styrtede frem med Haanden paa Dolkgrebet. Johanna saae ham først. Med Vilhelm van Dahlen ved sin Haand gik hun ham imøde, og da nu Egmont stod for dem med harmfuldt Blik, sank Begge for hans Fødder. „Til Eders Frelse, Grev Egmont, sluttede vi denne Pagt, giv os Eders Velsignelse!" raabte Johanna med skjælvende Stemme.

Egmont kunde endnu ingen Ord finde — stum saae han ned paa de Knælende.

„Ved min Vens, min Ægtefælles Side, siger jeg Eder her, ved dette Træ, et evigt Farvel. Som et fjendtligt Væsen greb jeg ind i Eders Liv; ved mig kunde I aldrig vorde lykkelig — derfor — kun derfor rev jeg mig løs."

„Johanna! raabte Egmont, idet hans Haand slap Dolken: Du, som jeg elskede saa inderligt, som jeg i Dag vilde kaare til min Hustru — Du har forladt mig, bedraget mig saa troløst!"

„Maatte jeg ikke, Egmont? svarte Bruden, idet hun reiste sig med sin Brudgom: Jeg ahnede, hvad I vilde foretage Eder — for at redde Eder fra Fordærvelse — for at redde Eders Ære, opoffrede jeg mit skjønneste Haab. Ja, Egmont! Selv ved min Ægtefælles Side bekjender jeg endnu, I var min eneste, min første Kjærlighed, jeg elsker Eder endnu, og han tillader mig at pleie denne Vaarblomst. Indtil min Død vil den blomstre uforvisnelig i mit Minde. Vilhelm van Dahlen har mit inderligste Venskab."

„Amen! sagde den gamle Lavil: Og nu, naadige Herre! Nu lade I Eders Ædelmod vorde Herre over Eders Lidenskab — tilgiv Eders tro Tjener!"

Stiltiende rakte Egmont, efter en kort Kamp, van Dahlen sin Haand, medens han trykte Johanna's Høire til sit Hjerte. „Det gaae Eder vel!" sagde han med dæmpet Røst, og forlod, hensunken i sin Smerte, Haven med langsomme, usikre Trin.

14.

Den forgangne Nats Begivenheder havde aabenbaret Johanna Egmont's Forsæt, og vist hende hendes eget elskende Hjertes Svaghed. Hendes Beslutning stod fast. Neppe gryede det ad Dag, før hun traadte for Faderens Seng, og vakte ham med det glade Budskab, at hans inderligste Ønske skulde vorde opfyldt endnu i Dag. En Tjener hidkaldte

Vilhelm van Dahlen. Han kom, uden at ahne sin Lykke. Faderen lod Begge allene.

„Er I Eders Herre hengiven af gandske Sjel?" spurgte Johanna, idet hun fæstede sine vaade Øine paa ham. — „Det er jeg!" — „Kunde I opoffre Alt, forsage Alt for hans Skyld?" — „Ja!" — „Saa sæt Eder, og hør rolig paa mig. Jeg elsker Egmont — I har seet vor Kjærlighed oprinde og udvikle sig. Kun uheldbringende kunde denne Kjærlighed være. Han forlod mig, og jeg sørgede dybt. Han kom tilbage — den gamle Kjærlighed vaagner i hans Bryst, og, jeg føler det, ogsaa i mit. Sin trolovede Brud vil han forlade, sit ridderlige Ord vil han bryde, vanære sig selv, og føre mig til Altret. Vilhelm van Dahlen, jeg vil ikke følge ham. Min Haand vilde bryde Staven over ham, besmitte hans Skjold, udelukke ham af Ædlingernes Kreds — og dog føler jeg, at mit svage, mit elskende Hjerte ei vil kunne modstaae hans Lidenskab og hans Bønner. Derfor, Vilhelm — er Eders Kjærlighed reen og uegennyttig, saa staae mig bi, at jeg kan føre Eders Herre tilbage paa den Plads, Skjebnen bestemte ham for — hjelp mig, beskyt mig mod mit eget Hjerte!"

„Og hvorledes kan jeg det?"

„Ræk mig, endnu i Dag, Eders Haand for Altret."

„Johanna!" raabte Ynglingen, fuld af Forundring og Henrykkelse.

„Ja, Vilhelm, ræk mig den, og vær fra i Dag af min trofaste Ledsager, thi I var, I er dog den

Eneste, der forstaaer mig — tag min Haand — men mit Hjerte — raabte hun hulkende: kan jeg ikke give Eder — det tilhører ham endnu! Er I tilfreds med Troskab, med Venskab, da vent det Øvrige af Tiden."

Hensunken i dyb Eftertanke, stod Ynglingen for den alvorlige Pige. „Af Tiden? sagde han hen for sig: Og ham tilhører hendes Hjerte? — Ja! raabte han pludseligt, og saae paa Johanna med forklaret Blik: Ja, jeg redder ham, og af Tiden vil jeg taalmodig vente, hvad Øieblikket nægter mig!"

„Velan! sagde Johanna bevæget: Saa kom, Alt er beredt. Min Faders Velsignelse følger os til Alteret."

Just som den gamle Lavil nu velsignede Pagten, og alle Tre vilde begive sig til Kirken, kom en Tjener, som bragte den Gamle Befaling, øieblikkeligt at fremstille sig for hans Keiserlige Majestæt. En Rædsel overfaldt Alle. „Sikkert, raabte Johanna: sikkert har Egmont overtalt Keiseren til at samtykke i hans Ønsker. Ak, hans Ord i denne Nat hentydede paa, at han vilde vove Alt. Dog, Fader, gaae kun frimodig til Keiseren. Vær trøstig, Vilhelm, Johanna er Din Brud, og vorder Din Hustru. Over min Haand, min Pligt, har Ingen at befale. Gaae med Gud, Fader! Kom snart igjen, og følg Eders Barn til Alteret!"

Den Gamle gik, men han udeblev længe. Alt slog den tiende Time; i Kirken ventede man allerede Parret, men endnu kom han ikke. Ængsteligt bankede Begges Hjerter. Dog — nu kom han, med Glæde i alle Træk. De styrtede ham imøde.

„Kommer, mine Børn! raabte den glade Olding: Kommer til Altret, Keiserens Naade ledsager Eder. Dig, Johanna, sender han dette Smykke — Dig, min Søn, har han tiltænkt en hæderlig Post i Geheimecancelliet i Brüssel."

„Som jeg kun kan modtage, naar min Herre, min gode Herre, Grev Egmont, samtykker deri."

Med et taknemmeligt Blik lønnede Johanna ham for denne Troskabsyttring.

„Kommer, mine Børn! raabte den Gamle endnu engang: Tiden er flygtig."

Ydmyg bøiede Johanna sit Hoved, medens Vilhelm flettede Myrthen i hendes Haar. Og nu kastede hun Sløret over sig, som om hun vilde skjule baade Krandsen og sine Taarer.

Da Parret traadte for Altret, syntes den hellige Moder at see mildelig ned paa Johanna, som udtalte sit „Ja" med skjælvende, bevæget Stemme; i Klokketonerne syntes hun at høre alle sine ungdommelige Forhaabningers Afskedstone.

Men da hun forlod Kirken ved sin Ægtefælles Haand, hævede Pligtfølelsen hendes sunkne Mod. „Forbi, forbi, I lokkende Billeder fra fordums Tid! tilraabte hun sig selv: I skulle ikke skuffe mig, ikke vælde mine Øine mere — forbi!"

Og da Middagsstunden nærmede sig, førte hun sin Fader og sin Ægtefælle ned i Haven. Ved Ferskentræet blev hun staaende. „Her, raabte hun, og al den første Kjærligheds Salighed hensmeltede i hendes Taarer: „Her sagde Egmont mig førstegang et haardt Farvel, her vil jeg i Dag sige ham det med

Kjærlighed, og da, Vilhelm, da være Du forvisset om, at mit Hjerte, tro sin Pligt, vil løsrive sig fra ham, og kun leve for Dig og for Erindringen! Hav Taalmodighed med mig. Det falder tungt, naar Kjærlighed skal skille sig fra Kjærlighed, men jeg vil, og jeg vil kunne det. Og nu, Fader! vedblev hun: Giv os, inden han kommer, Eders Velsignelse — den vil styrke mig, den vil give mig Mod til det frygtelige Farvel!"

Og just som de knælte, for at modtage Velsignelsen, traadte Egmont ind i Haven — og Johanna udtalte sit Farvel.

15.

Da Egmont kom hjem, traadte hans Liv, hans Skjebne, først ret alvorligt frem for ham. Johanna havde han tabt — Sabine — Keiserens Naade ogsaa, og nu skulde han staae som en arm Synder for sin Herre, forhaanes af sin Brud, udlees af alle tilstedeværende Riddere og Adle. Og hvad der endnu var værre — han skulde være en Gjenstand for Infantens Spot. Men mod alt dette væbnede ham hans Mod, maaskee ogsaa hans lette Sind. I Kampen mod sit Hjerte, hvori Johanna's Billed endnu stedse stod med glødende Farver, fandt han en tro Vaabenbroder i Skinsygen. Han tænkte sig Pigen i sin Skrivers Arme. Den Nimbus forsvandt, han hidtil havde seet om hende — men om end hans Sandsers Ruus lagde sig paa denne Maade, saa straalte dog Glorien herligere, naar han tænkte sig hende som Martyrinde, der

leed for ham, og, for at helbrede, for at redde ham, havde suget Giften af hans Vunde. Men dette Billed af hellig Opoffrelse gav ham ogsaa den faste Villie, at være hende værd. Endnu inden Aftenen skumrede, stod han festligt smykket i Keiserens Forgemak. Denne syntes allerede at have ventet ham, thi Kammersvenden indlod ham, uden at melde ham.

Keiseren modtog ham med et Ansigt, hvori — slet Intet var at læse. „Saa festligt smykket, Grev Egmont? Kjæden af det gyldne Vließ om Halsen? sagde Carl den Femte: Sikkert kommer J, at melde mig Eders Forbindelse med Johanna Lavil."

Egmont bøiede sit Knæ, og svarte i fast Tone: „Jeg kommer, at lægge mit Hoved for Eders Majestæts Fødder, thi jeg kunde ikke holde mit givne Ord."

„J kunde ikke?" afbrød Keiseren ham rask.

„Nei, Sire! Da jeg forlod Eders Majestæt, fandt jeg Johanna Lavil formælet."

Keiseren kunde ikke undertrykke et Smiil. Dog sagde han med Strenghed: „Altsaa har J hverken holdt det Ord, J gav mig, eller det, J gav Prindsessen af Pfalz?"

„Nei, Eders Majestæt!"

„Nu, hende vil J lettere slippe, end mig! vedblev Keiseren næsten haanligt: Qvinder tilgive let, naar Manden beder; men mit Ord staaer fast."

„Nei! raabte Egmont med den Aabenhed og Varme, der vildledte ham saa tidt, men ogsaa vandt ham saamange Hjerter: Nei, Eders Majestæt vil tilgive mig, thi De vil ikke forlange det Umulige af

Deres Tjener. Men den stolte Prindsesse af Pfalz vil Grev Egmont aldrig bede om Forladelse — dertil føler jeg mig, selv i dette piinlige Øieblik, for stolt."

„Egmont! afbrød Keiseren hans fyrige Tale: Da I bad mig om Tilladelse til at ægte Johanna Lavil, vidste jeg allerede, at hun var tabt for Eder. For at straffe Eders Ubestandighed, fordrede jeg Eders Ord, og lod Eder storme hen, hvor ingen Seier mere var at vinde. Nu, unge Mand, handle I forsigtigt og klogt. Glem Eders daarlige Lidenskab, giv Johanna's Ægtefælle hans Afsked — han træder i min Tjeneste; glem Johanna, som ogsaa vil glemme Eder. Vend tilbage til Sabine af Pfalz. Min Søster siger mig, at hun elsker Eder inderligt, men hun er for ædel til, at hun ikke skulde lade Æren herske over Lidenskaben. Dette Øieblik er vistnok ikke det rette; benyt et gunstigere, og glem aldrig, Prinds af Gaure, at Infanten Don Philip er Keiser Carl's Førstefødte og Eders tilkommende Herre." Han vinkede — Audientsen var tilende.

16.

Da Egmont næste Morgen, efter en bange gjennemvaaget Nat, vilde staae op fra sit Leie, stod Vilhelm van Dahlen, med en Mængde Dokumenter under Armen, for hans Seng som sædvanligt.

Studsende saae Egmont paa ham, og allerede svævede det Spørgsmaal paa hans Læber: „Hvor kommer Du fra?" Men snart forjog en rask Tanke disse Ord, thi i det samme Øieblik stod Alt, Alt

for ham. Han saae Johanna med Brudekrandsen i Haaret, saae ned paa det eensomme Leie, saae den Lykkalige for sig — hans Tjener, den Lykkalige, stod for ham, og han? — Men van Dahlen's Øie saae saa inderligt ned paa ham, i dette Blikks klare Speil laae et saa deeltagende Hjerte, at Egmont's Haand uvilkaarligt greb efter Vilhelm's — rørt trykte Denne den mod sine Læber, og lod en Taare falde derpaa. Da raabte Egmont: „Jeg under Dig Din Lykke, min Ven — ak, det maa være saligt, at hvile i Kjærligheds Arm!"

Men van Dahlen sukkede, et smerteligt Blik traf Egmont, og en stille Rysten paa Hovedet var mere veltalende, end den lukkede Mund.

„Altsaa blomstrede Rosen ei heller tornefri for Dig?" sagde Egmont, og Medlidenheden kunde ikke gandske undertrykke en stille Glæde, som viste sig i hans Ansigt.

„Herre! afbrød van Dahlen Samtalen: Jeg bringer Eder de i Gaar indløbne Breve og Svar paa de tidligere. Er det Eder beleiligt, at gjennemlæse og underskrive dem?"

„Lad det beroe til i Morgen!" sagde Egmont.

„Her har jeg ogsaa en Skrivelse til mig selv, udfærdiget af det keiserlige Cancellie — der tilbydes mig en hæderlig Post i Brüssel."

Alvorlig saae Egmont ham i Øinene. Vilhelm vedblev rolig: „Dog kan og vil jeg ikke modtage denne keiserlige Naade, med mindre J, min dyrebare Herre, tillader mig det og ledsager mig med Eders Velvillie paa denne nye Løbebane."

„Jeg forstaaer det Altsammen! sagde Egmont sagte: Og min strenge Herre og Fader skal ikke have taget feil af mig. Vilhelm van Dahlen! begyndte han nu: I er afskediget af min Tjeneste, reis til Brüssel med Eders Hustrn. Vær lykkelig! I mig skal I altid finde en Ven i Nøden."

„Vel, vel! tilraabte han Vilhelm, da Denne bøiede sig, for at kysse hans Haand: Nu er jeg ikke mere Eders Herre — I er mig kun Johanna's Ægtefælle — vore Forhold ere opløste — gak bort i Fred!"

Og da han nu befandt sig allene, og Johanna's Billed endnu engang svævede ham forbi, som En af de himmelske Engles, trykte han Haanden fast mod sit Hjerte, sprang derpaa rask op af Sengen — og et Forsæt var opstegen i hans Sjel, som han ogsaa blev tro indtil sin blodige Ende.

17.

Allerede længe havde Johanna staaet i Sabine's Forgemak, og ventede paa Tilladelse til at vorde indladt. Omsider treen Kammerfruen ud af Prindsessens Gemak, og bød hende træde ind.

Med vaade Øine modtog Prindsessen den Nysformælede. Ingen af dem kunde undertrykke sin Bevægelse. Johanna bøiede sit Knæ for Prindsessen, kysende hendes Haand, og medens Sabine af Pfalz stiltiende saae ned paa hende, var ei heller hun istand til at bringe et Ord over sine Læber. Omsider afbrød Prindsessen Tausheden. „Johanna Lavil! sagde hun, og søgte at undertrykke sin Stem-

mes Blødhed: Johanna, hvad fører Eder hid? Og saa tidligt? Staae op, svar mig, staae dog op!"

Hun bøiede sig ned mod hende, og løftede den Rødmende op, og da nu Johanna stod for hende i al sin Skjønhed, betragtede Prindsessen hende med gjennemtrængende Blik. „Det er, saa tilraabte hende en indre Stemme: det er hende, for hvis Skyld en Egmont kunde glemme mig! Ja, deilig er hun ogsaa — i Sandhed deilig! — Johanna, vedblev hun, idet hun venligt vendte sig til den Forlegne: sig mig, hvad er Eders Begjering?"

„Ak, begyndte Johanna: da jeg gik hid, slog mit Hjerte fuldt af Mod — jeg ønskede mine Trin Vinger, for at sige Eder, hvad det bevægede Hjerte bød mig — men nu, jeg staaer for Eder, banker det frygtsomt, min Mund forstummer, jeg føler, at Johanna, Vilhelm van Dahlen's Hustru, ikke burde staae for Eder med en Bøn. Men jeg kan ikke — jeg maa — jeg maa tale for ham!"

„For hvem?" spurgte Prindsessen, og hendes Øie mørknedes.

„For hvem kunde jeg vel vove en Bøn? Hvo kunde være mit Hjerte saa dyrebar, hvis Skjebne kunde ligge mig saa inderligt paa Hjerte, som hans?"

„Saa nævn mig ham!" raabte Sabine utaalmodig.

„Eders Høihed! afbrød Johanna hende alvorsfuld: Kan I ikke ahne, hvem jeg mener, tier Eders Hjerte, kalder mit vaade Øie ham ei tilbage i Eders

Minde, da maa jeg tie, thi min Bøn var sikkert forgjæves."

Hun holdt inde; ogsaa Prindsessen tang. „Tal!" raabte Denne omsider.

„Det er Grev Egmont, jeg mener!" sagde Johanna.

„Og kor den Nysformælede, tor hun nævne mig dette Navn?" raabte Prindsessen.

Med en flydende Purpurrødme svarte Johanna: „Kunde jeg, torde jeg ikke nævne hans Navn, saa stod jeg ikke reen og dydig for Eder, saa havde jeg aldrig elsket ham!"

„Og elsker I ham endnu?" raabte Sabine. — „Endnu? Jeg vil elske ham indtil Døden! Jeg vil aldrig glemme ham."

„Og dog rakte I en Anden Eders Haand?"

„Har I ikke forstaaet mig, Fyrstinde, saa beklager jeg Eder!" svarte Johanna, greb et lidet Skriin, som hun havde sat paa Bordet, og vilde gaae.

„Johanna! raabte Prindsessen, og greb hendes Haand: Bliv, sig mig Eders Ønske. Jeg vilde ikke bedrøve Eder. Synet af Eder vækker saamangen bitter Følelse i mig, at jeg — nævn mig Eders Bøn!"

„Gjør Egmont lykkelig!" raabte Johanna, nedstyrtende for hende.

„Kan jeg det?" afbrød Prindsessen hende bevæget.

„Eders Høihed kan det! Han elsker Eder jo — havde ikke Tilfældet ført ham i min Nærhed, havde ikke Eders Strenghed vakt hans Stolthed, Infantens Adfærd hans Skinsyge, aldrig, aldrig ..... jeg beder, I ville tilgive ham!"

Hun rakte hende Skrinet og vedblev: „Bær den gjennemflettet med Diamanter — jeg omslyngede den med Eders Perler, thi Bryllupsdagen bragte mig kun Taarer!"

Sabine aabnede Skrinet, og neppe havde hun kastet et Blik deri, før hendes Øie hviilte inderligt paa Johanna — hendes Arme løftede sig til et Favntag — men hurtigt fattede hun sig. „Johanna! raabte hun, og rakte hende Haanden til Kys: Træder jeg for Alvret med Egmont, da skal Din Myrthekrands ogsaa smykke mig. Dig vil jeg mindes med Kjærlighed — og kjender Du den Stund, som forener os, da bed, naar den slaaer, for vor Lykke!"

„Saa bønhører I mig?" raabte Johanna, idet hun stormende kyste Prindsessens Haand.

„Tør jeg — ja! Men nu maa Hjertet tie."

„O! raabte Johanna: Gud være lovet! Kun i Eders Arme kan han glemme Johanna; Guds Velsignelse over Eder!"

Endnu engang bøiede hun sig for den fyrstelige Jomfru, som med Inderlighed kyssede hendes Pande, og fjernede sig hurtigt.

18.

„I ønsker at forlade os, Grev Egmont? sagde Keiseren i hele Hoffets Paahør, til Denne: Nu, saa reis til Eders værdige Moder, og bring hende min venlige Hilsen! Snart haaber jeg, at see Eder igjen i Madrid. Anbefal Eder Dronningerne, Infanten, og Prindsessen af Pfalz. Min Naade ledsage Eder!" Han rakte ham Haanden til Kys, og et huldrigt Hovednik betydede ham, at han kunde fjerne sig.

Da han sagde Sabine Farvel, spurgte han hende halvsagte: „Tør jeg i Heidelberg vente et mildere Blik til Velkomst, end dette til Afsked?"

„Vent Alt af Tiden!" svarte Sabine rødmende, og hendes Øie robede hendes Hjerte.

Et Aar efter stod hun, smykket med Johanna's Krands, for Altret ved Egmont's Side. Hun blev ham en trofast Hustru, Moder til en talrig Efterslægt. Da Alba's Sværd siden svævede over Egmont's Hoved, opfyldte hun med tro Standhaftighed sine Pligter mod ham, og bar kun det uhyre Tab, for at leve for sine Børn *).

(6*)

---

*) Grev Egmont blev i hans 46de Aar henrettet paa Torvet i Brüssel den 6te Junii 1568 paa den uforsonlige Kong Philips Befaling, idet han beskyldtes for at have taget Deel i en Sammensværgelse, som var opdaget iblandt den nederlandske Adel. Han og Grev Horn bleve henrettede paa een og samme Dag. End-

Ikke saa Johanna. Den blodige 6te Juni Aar 1568 forlod hun sit Hjem. Endnu engang vilde hun see Egmont. Vilhelm van Dahlen maatte følge hende til Torvet, og da Egmont besteeg Retterstedet, saae hun ufravendt paa ham, idet hun mumlede en stille Bøn. Men da Hovedet rullede ned, sank hun i Vilhelm's Arme.

Eet og samme Øieblik havde kaldt dem Begge heden.

A. v. Tromlitz.

---

nu til sit sidste Øieblik holdt Grev Egmont det for umuligt, at Kongen vilde lade ham, der havde udmærket sig ved saa mange Leiligheder, døe en saa skjændig Død, men troede, at det kun var for at sætte ham i Skræk; da nu det afgjørende Øieblik nærmede sig, saae han sig om til alle Sider og sagde endelig, da han ingen Bevægelse fornam, til den Officeer der kommanderede de 22 spanske Compagnier, som omgave Skafottet, om der ingen Naade var at vente for ham; men Denne trak paa Skuldrene og taug. Da skjar Grev Egmont Tænder, saae op mod Himlen, knælte ned — og Hovedet var skilt fra Kroppen. Derpaa blev Grev Horn ført op. „Er det min Vens Liig?" var Alt hvad han sagde. Begge Dødshug gjorde saa smerteligt Indtryk paa Stadens Indvaanere, der i uhyre Mængde havde trængt sig om Skafottet, at man hørte hydeligt Hulken og Graad, og ligefor den grusomme Hertug af Alba, Kong Philips Statholder, der sad i et Vindue og frydede sig ved Executionen, opsamlede Borgerne Offrenes Blod.

A. F. E.

Stormfloden paa Halligerne.

Ankerne fløi ned fra Galeasen, vor Fart var endt, og nu antoge Matroserne uvilkaarligt et andet Skridt og andre Bevægelser, end hidtil. Jeg nærmede mig Skibscapitainen, og foredrog ham min Bøn, at lade mig sætte iland paa den nærmeste Øe. At Læseren kan vide, hvor vi befinde os, vil jeg strax berette, at jeg, kommende med Galeasen „Kong Radbod" fra Amsterdam, laae i Nærheden af de friesiske Øer (Halliger) paa Sønder-Jyllands Vestkyst, hvor Galeasen maatte tove, til der var kommen en Lods ombord, der kunde bringe Ladningen sikkert ind i Tønningens Havn. Det var en stormende Octobermorgen, og endnu stedse vilde den urolige Luft ikke lægge sig, der om Natten havde pebet gjennem vore Seil i en heftig Storm. Det lod sig forudsee, at denne Efteraarsstorm, som sædvanligt, maatte have gjort stor Skade paa Kysten. Vi kunde rose os af Lykken, at vi, i en Tid af atten Timer, vare hidkomne fra Brændingen paa den hollandske Kyst, uden at have stødt Kolbøtte med vor Galease, thi paa denne Reise tilbringer vel mangt et Skib ligesaa mange Dage, som vi tilbragte Timer derpaa.

Capitainen besvarte min Bøn med Taushed og med et sagkyndigt Blik mod Skyerne. Han sammentrykte det lange Perspectiv, hvormed han havde undersøgt Kysten, og satte sig paa den nærmeste Kanon, idet han skuede taus ud i Havet. Af dette Mimesprog forstod jeg strax, at min Capitain ikke

havde noget at indvende mod min Bøn, naar den oprørte Sø tillod vor Overfart, og snart overbeviste mig Capitainens Samtale med Styrmanden om, at jeg havde forstaaet ham ret. —

Havet gik endnu stedse meget huult, det vil sige, hver Bølge dannede et huult Svælg, og syntes at gabe efter et Offer. Capitainen bestemte en lille Baad med to Roerkarle til min Afreise; jeg forudsatte strax, at han ikke vilde gjøre mange Omstændigheder med min Person, og ventede altsaa slet ikke, at han skulde sætte den store Baad, Slupen, i Bevægelse — den laae mellem Masterne som en Skildpaddeskal, af hvilken en søvnig Passageers Hoved eller Fødder stundom fremragede.

Det var Søndag — Matroserne havde allerede travlt med deres Toilette. Styrmanden bukkede sig over Matrosrummets Aabning, og spurgte, om man, for en god Drikkeskilling, vilde sætte mig over til den næste Hallig. Den tilsøiede Betingelse syntes at virke, og snart ragede nogle Hoveder frem af Hullet, seende sig om efter Passageren. Styrmanden sagde, jeg skulde kun holde mig færdig — man vilde strax være rede.

Jeg gik nu ned i Kahyten, at ordne det Fornødne. Selskabet sad med Capitainen ved Frokosten, og Lunet i denne fortrolige Cirkel var lysere, end Luften over Dækket. Vort Fragtanliggende var snart afgjort, med Sømandsfasthed trykte Capitainen min Haand, den sodede Kokkedreng tilsmiilte mig sin Tak for det bekomne Gratial, og reisefærdig stod jeg der, indhyllet i min Kappe. —

Faa Øieblikke efter sad jeg, saa stolt som en britisk Underlieutenant, i den saakaldte Stjerne af Nobelbaaden; ved mine Fødder stode mine Kufferter og Kurve. Et hjerteligt Farvel lød efter mig, og Baaden adlød Aareslaget,

Min Omgivelse var mørk og alvorlig, et sandt Billed af Melankoli. Opstigende hist og her til et med Skum bekrandset Bjerg, dreve Bølgerne deres larmende Spil trindtom mig lige til den fjerne, med Skyer omliggende Horizont, som afbrødes af de flade Øer, mod hvilke vi styrede vor Cours. Himlen undte os intet venligt Blik, det hele Søstykke syntes graat malet i Graat, Skyerne tabte sig i hinanden, og vævede et tæt, natligt Slør over den stille Søndag. Bag os gyngede den majestætiske Galease med vaade, opbundne Seil; snart saae vi kun Skummet af Bølgen, som brødes mod dens Planker, liigt et hvidt Punkt, og nærmere og nærmere rykkede den øde Øbred.

Matroserne talte ikke et Ord; opmærksomt saae de paa hver Bølge, der hævede sig til Kamp mod os. Længe bleve vi ikke tørre. Snart rullede en Bølge fra Siden mod os med mægtig Larm, og inden jeg endnu havde betragtet dette Skuespil vedbørligt, følte jeg mig overøst af den hele Masse — mine Fødder hvilte nu i Vand. Matroserne vare blevne badede ligesom jeg, men den Ene saae ikke til den Anden — de vedbleve at roe i ligeformigt Slag. Med denne Bølge syntes Vandet at ville gjøre sig fortrolig med mig; fra Tid til anden vedblev det at kjærtegne mig, saa jeg blev iiskold derved og begyndte at frygte for et lykkeligt

Udfald af denne Reise, thi min Bagage begyndte allerede at svømme.

Jeg maatte undre mig over, at Matroserne ikke øste Vandet af. De toge deres Fødder op af Badet, satte dem mod en Planke, og lod den lille Søhunde roligt slaae sine Bølger. Jeg tog en Romflaske op af Kurven, og bad de Stumme tage en Slurk deraf. Den løste langtomlænge deres Tungebaand. „Den er god!" sagde den Første, idet han rakte den Anden Flasken, som, efterat have drukket, slog Proppen fast med de Ord: „Der er endnu intet Vand i."

Jeg havde vedvarende havt den nærmeste Øe i Sigte, og bemærkede nu, at vi, i det sidste Qvarteer, slet ikke vare rykkede nærmere, samt at Landet laae i en anden Retning. Bølgerne bestormede vor Baad, og med al Kraftanstrængelse formaaede begge Mændene ei at holde Linien. Gjennemvaad, som jeg nu engang var, at tilbringe en Dag paa Vandet, og mod Aften maaskee endnu intet Land at finde, var vistnok en sørgelig Udsigt, og kun mine Roerkarles Rolighed og Sorgløshed kunde undertrykke den Betænkelighed, som efterhaands opsteeg i mig. Da jeg ofte tilforn havde været paa Søen, vidste jeg af Erfaring, at ethvert Spørgsmaal vilde være overflødigt og unyttigt.

„Der sidder en Engellænder!" sagde den ene Matros, uden at afbryde sin Aaretakt. Jeg kastede mine Øine i den betegnede Retning, og bemærkede et Skib, høit paa en Sandbanke, hinside den omtalte Øe, som, nogle Hytter undtagne, ingen kjende-

lige Gjenstande frembød. Jeg tænkte nu paa de Reisendes Skjebne, som her vare strandede. Men Ingen af Sømændene talte et Ord videre om dette Phænomen. Det var dem intet Nyt, og jeg er overbeviist om, at de vilde været ligesaa rolige, om de selv havde været ombord paa den strandede Engellænder. Der syntes at foregaae en Forandring i de høiere Regioner. Vindstødene bruste sjelden, og kom fra en anden Himmelegn. Snart skjelnede jeg Hytterne tydeligere. Men ingen Røg steeg op af de brøstfældige Skorstene. Det hele Billed foran mig havde noget høist Uhyggeligt.

Jeg længtes efter, at betræde disse Eensomhedens Boliger, og stirrede forgjæves mod Øebredden, for at opdage et levende Væsen. Roerkarlene fordoblede deres Kraft, siden Bølgerne ikke modstræbte dem saa heftigt mere; den engelske Brig tabte sig bag Øen, og efter nogle Aareslag saae jeg en Skikkelse hæve sig ved Søbredden. Den bevægede sig langsomt, blev derpaa staaende, og syntes at tage os i Betragtning.

Da vi vare komne saa nær, at han maatte kunne skjelne Personerne i vor Baad, ligesom vi nu i ham saae en lang Figur i Matrosdragt, satte han sig ned paa det Sted, hvor vi først havde seet ham, støttede Hovedet paa begge Arme, og syntes ikke at bekymre sig videre om os.

Snart laae vor Baad i en Bugt, vi betraadte Øen, og nærmede os den Siddende. En stor Hund sad ved hans Fødder, og hilste os med heftigt Glam. Manden saae op, og bragte Hunden til Taushed.

Den ene Matros tiltalte ham strax, og gjorde ham bekjendt med mit Anliggende. Han syntes gandske adspredt, og havde Intet forstaaet. Hans Øine saae forgrædte ud, han var og blev stum. Nu spurgte jeg ham, om her var hændet en Ulykke.

„Meer end Een!" svarte han, og stod op. — Jeg vilde ikke spørge videre i dette Øieblik, da jeg gjennemskuede den Ulykkeliges Tilstand, men gjentog mit Ønske, at finde et Par Folk med en Baad, som kunde befordre mig videre.

„Jeg vilde gjerne befordre Ham, hvorhen Han ønskede sig, naar jeg kun havde min Baad!" svarte Beboeren, og beed sig i Læben, medens Vandet traadte i hans Øine paany.

„Er Baaden nys forliist?" spurgte jeg. — „I Nat!" var Svaret. — „Har Stormen raset heftigt her?" — „Der seer I — Riften ind i Landet hist — min Lade er bortskyllet med alle mine Faar."

„Der ere dog ingen Mennesker omkomne derved?" — „Jeg vilde holde Bryllup til Mortensdag — nu er hun død. — — "

Ved disse Ord brast den unge Mand i lydelig Graad. Men snart fattede han sig. Med den sædvanlige Indbydelse: „Vil I ikke træde nærmere?" gik han hen mod Hytterne, paa hvis Vægge man skjelnede tydelige Spor af en Oversvømmelse. Levninger af nogle Fiskergarn, som havde havt deres Plads langsmed Taget, hang fulde af Dynd, og betegnede, hvor høit Vandet var stegen. Et Bol-

værk af Rør, Leer og Strandtræ, som, i Skikkelse af en Muur, beskyttede begge Hytterne mod Nordvest, syntes at have beviist sin Fasthed, og det var næsten et Underværk, at Hytterne endnu vare blevne staaende.

Vi traadte ind, og saae nu et Billed af Armod og Ødelæggelse. Nogle vaade Rørstole, en Bænk, et sønderbrudt Bord, en Tinrække over den sammenfaldne Ovn, en Seng i en Fordybning med Skoder for — det var hele Bohavet. Paa en Bjelke hang et saakaldt Uhr — en flad Brændeviinsflaske. Med stor Møie trak den gjæstmilde Vert Bordskuffen ud, lagde et vaadt Brød og et Par rustne Knive paa Bænken, rakte os Uhret, og nødte os til at spise Frokost. Saaledes iagttager selv den Fattigste og Ulykkeligste i dette øde Nord Gjæstevenskabets Pligter, ihvo der saa indtræder i hans Hytte.

Langtfra at ville fornærme Verten ved at forsmaae hans Gave, spiste vi af hans Brød, og drak af hans Finkel. En af mine Førere gjorde den Bemærkning, at de vel, under disse Omstændigheder, maatte bringe mig videre. Men jeg kunde ikke bestemme mig til Noget, før jeg havde faaet nærmere Oplysning om den Ulykke, her var hændet.

Jeg spurgte om Beboerne af den anden Hytte, og erfarede, at her boede en Enke, hvis Datter savnedes med den unge Mands Baad. Vi traadte ind i Naboeskens Stue, hvori der, foruden lignende Gjenstande, som de ovenfor beskrevne, fandtes nogle ituslagne Spinderokker, Hasper og deslige. Ligesom der ogsaa, øverst paa Væggene, var anbragt et Par

Theekopper, en Blikkande og nogle Tintallerkener, som om det kunde være Speile eller Skilderier. Kakkelovnen, sammensat af forskjellige Stykker, som Tilfælde og Nød havde forbundet, var, efter Landets Skik, prydet med bibelske Historier en basrelief, og — sælsomt nok — viste Forpladen: en Noah's Ark med Duen, Sidestykkerne: et Bryllup i Cana, og Skibet med Disciplene i Stormen.

Vertinden, en Kone med blege, ærværdige Træk, stod op, da vi traadte ind i Stuen, og stirrede overrasket og forskende paa os. Naboen gjorde hende bekjendt med Anledningen til vor Landing. Hun bød os Haanden til Velkommen, og bad os sidde ned. Men hendes første Ord var en Undskyldning, at hun Intet kunde byde os, da hun ingen Ild havde paa Arnestedet, efterdi alt Brændbart var vaadt — ellers havde hun gjerne budet os en Kop Thee.

Havde jeg været mindre bekjendt med disse Beboeres Nationalcharacteer, da vilde jeg have anseet disse Ord, talte af en fattig Enke, der begræd sin tabte Datter, for Yttringer af Vanvid. Men hun havde sin fulde Samling, og hvad hun talte, havde sin Grund i Skik og Vedtægt.

Med et bittert Smertesudtryk spurgte hun os, om vi ikke havde seet Baaden med hendes Polly, og overvældet af den smertefulde Erindring om sit elskede Barn, satte hun sig grædende paa sin vaade Rorstol.

Jeg erkyndigede mig nu om de Omstændigheder, hvorunder Pigen var forsvunden med Baaden, og erfarede lidt efter lidt Følgende:

Paa denne Hallig boede to Familier, der, som Nabo-Insulanerne, levede af Faareavl, Fiskefangst og Lodstjeneste. Den unge Mands Fader havde i sin Ungdom tjent paa et Orlogsskib, og som Mand havde han ført et lidet Koffardiskib mellem Holland og Danmark. Skibbrud og betydeligt Tab ved forulykkede Handelshuse havde omsider ført ham, fattig og elendig, tilbage til Hjemmet, hvor han underviste sin Søn i Mathematik og Navigation, og levede i fredelig Stilhed med sin kjære Hustru indtil sin salige Ende, som han, i Aaret 1807, havde fundet ved Helgoland, hvor en brittisk Kugle traf ham.

Nu havde den vorne Søn Intet, uden Hytten, den arme Moder og en dygtig Sømands Kundskaber. Nommen — det var hans Navn — havde allerede gjort store Søreiser, havde som Understyrmand været i London, Antwerpen og Barcellona, men var dog, brav og ufordærvet, vendt tilbage til sin Ø, hvor han opfyldte en ædel Søns Pligter, indtil den gamle Moder indsov i Herren. —

Han bragte hendes Liig til Kirkegaarden paa Fohr, og beboede nu den eensomme Hytte. En betydelig Faarehjord gik om Sommeren paa den magre Græsgang, hvis Indfatning Havet var, og som en tro Nabo forsynede han tillige den gamle Naboeskes Huus og Arne; denne agtbare Enkes Ægtemand var forsvunden paa en Reise til Mallaga, og man troede ham død, da det allerede var femten Aar siden, han havde forladt sit Hjem. —

Hendes Tvillingbørn vare dengang vel to Aar gamle. De vare nu den lidende Qvindes Trøst. Alvorlig og stille, sank hun i dyb Tungsindighed, og søgte sin Beroligelse i Bibel og Huuspostil. Fra Aar til Aar nærede hun dog det Haab, at Freerk, hendes forsvundne Ægtefælle, pludseligt skulde komme tilbage og udsone hende med Livet.

Hun viste os Bænken, hvorpaa hun hver Aften havde siddet med sine Smaae og stirret efter de forbiseilende Skibe, af hvilke intet landede ved Halligen, for at sætte hendes Freerk iland.

Af Tvillingbørnene var det Ene en Dreng, Obbe, det Andet, den nysforsvundne Volly. Siden sit femte Aar havde Obbe om Vinteren, og Volly om Sommeren, været hos en gammel Onkel paa Føhr, for at nyde Underviisning i en Landsbyskole. I sit trettende Aar var han gangen tilsøes, havde opført sig vel, og foer nu, i sit attende Aar, som Matros paa en Husumer Skonnert, der i Almindelighed reiste paa Harwich og Newkastle. —

Volly var bleven en meget vakker Pige — det forsikrede Nommen, og vi troede ham gjerne paa hans Ord. Hvad var naturligere, end at disse Nabobørn, opdragne som Søskende paa den eensomme Ø, troede sig bestemte for hinanden, og snart følte sig dragne til hinanden for evigt. Nommen havde længe været fraværende paa store Reiser; Erindringen om Volly havde bevaret hans Hjerte reent. Han havde gjenfundet hende ligesaa kjærlighedsfuld, som han forlod hende, og nu havde de befæstet et Baand, der formaaer at omskabe den usleste Ø til et Paradiis.

Hun trøstede ham i hver Kummer, hun forhøiede hans Livskraft; med Tanken om hende gjennemskar han som Lods den fraadende Brænding; i hendes Selskab pleiede han med Omhu og Glæde den muntre Arne, naar Vaarsolen tørrede det vaade Land.

Volly var Nommens Brud, og gladelig spandt Moder og Datter den hvide Uld og den for Uld indtuskede Hør til den nationale Bryllupsdragt.

Obbe ventedes hver Dag, og saasnart han var kommen tilbage, skulde Brylluppet staae. Han var reist til Engelland med den omtalte Skonnert, for at hente en Ladning Steenkul, og efter Brudeparrets Beregning kunde han ikke udeblive længe. I de sidste Dage havde de ikke talt om Andet, end om den kjære Broder, og om det forestaaende Bryllup. Volly kunde ikke nægte, at hun glædede sig til de skjønne Foræringer, Broderen vilde medbringe fra Newkastle.

Disse Længslens og Forventningens stille Dage bleve omsuste af den heftige Storm, Aarstiden bragte med sig. Moderens og Datterens Bekymring steeg høiere og høiere med Veirets Brusen. Nommen, som Sømandslivet havde gjort roligere og ligegyldigere, søgte at adsprede Brudens Ængstelighed, der, lidt efter lidt, udtalte sig som mørk Ahnelse. Stormen blev heftigere, og Øerne saavelsom den nærliggende Fastlandskyst truedes af vienfynlig Fare. Ingen Joller og Slupper lode sig see mere; Søen blev tom paa Seil — kun af og til svævede større Fartøier forbi med halvnøgne Master. Man holdt Døren lukket, thi Søen skyllede allerede op mod Muren. Volly sad hos Moderen og spandt, Nommen bandt Vanter, og for-

talte dem om fremmede Lande, om Lystigheder og om Skibbrud. Men han fandt ingen opmærksomme Tilhørerinder. Moder og Datter afbrøde ham uafladeligt med bekymringsfulde Yttringer, og utallige Gange saae Volly gjennem de lave, forvittrede Vinduer, ud i det stormende Hav. Men Skonnerten viste sig endnu ikke.

Vandet steeg — og faldt. Timerne randt langsomt hen — saaledes forløb nogle Dage. Aftenen for vort Komme havde Nommen seet Forbud paa ondt Veir, og søgt at fastne Baaden i Bugten, saavelsom Bjelkerne om Laden, hvori den fælles Faarehjord, Øens hele Rigdom, var forvaret. Længere ud paa Aftenen end sædvanligt, var han bleven i Brudens Hytte, omsider var han gangen til Hvile i sin.

Da han allerede havde tillaaset sin Dør indvendigt, blev han tilmode — saa fortalte han — som om han maatte ind til Qvinderne igjen. En sælsom Uro havde grebet ham. Men den Tanke, at han, ved at vende tilbage, vilde forøge Angsten, afholdt ham derfra, og gandske beklemt lagde han sig til Hvile i sine Klæder.

Meget naturligt var det, at Volly, som i den sidste Tid kun havde sysselsat sig med Tanken om Bryllupet og Broderen, ogsaa i Drømme hjemsøgtes af de Billeder, hun saa kjærlighedsfuld bevarede i trofast Bryst. Hun var, i denne Nat, vaagnet af en tung Drøm, og havde fortalt Moderen, som endnu ikke sov, at hun havde seet Obbe paa Vraget af Skonnerten, og anvendt Alt, for at redde

ham, men tusinde Hindringer havde hun havt at kæmpe mod, og feberagtigt rystet i denne Kamp, var hun vaagnet.

Begge laae nu vaagne, og hørte gysende Brændingens Larm trindtomkring. Det var, som om hele Øen skulde skilles fra sin faste Grund, og synke i Havets Afgrund, som fordum Landet med atten Kirkebyer ved Nordstrand *).

Pludseligt faldt et Skud, og med et Skrig var Volly sprungen op, havde kastet sine Klæder paa sig, og ilte nu ud af Hytten, hvor Vandet allerede stod adskillige Fod høit. Moderen, som for Øieblikket havde tabt sin Aandsnærværelse, kaldte Datteren tilbage, men hun var borte, og søgte formodentligt sin Elskede, uden at træffe ham i hans Hytte.

Nommen fortalte nu, at han havde hørt et heftigt Bølgestød. Ahnende den Fare, hvori Hjor-

*) Det var om Aftenen den 11te October 1634, at den store Ø e Nordstrand størstedeels gik tilgrunde i en Stormflod. 6,400 Personer, 1332 Huse, 30 Veirmøller, 6 Klokketaarne og 50,000 Stykker Qvæg omkom og bortdreves. I Eidersted omkom 2107 Mennesker, 6,100 Stykker Qvæg, 6,738 Faar og Svin, og 664 Huse bortskylledes. Af hele Nordstrand, som var tre Mile lang og halvanden Miil bred, bleve kun faa og sørgelige Levninger tilbage.

A. F. E.

den befandt sig, var han ilet til Laden. Han fandt ikke mere noget Spor af den. Den var bortskyllet „som en Tønde af Dækket." Nogle Faars Bræ: gen drev ham, i Angst og Forvirring, omkring paa den oversvømmede Ø. Imidlertid søgte Volly ham, og kaldte, som Moderen havde hørt, lydeligt paa ham.

At hun havde forladt Moderens Hytte, ahnede han ikke. Da han havde faaet Vished om, at hans Hjord var forloren, begav han sig kummerfuld til: bage til Hytterne, og stødte, da han fandt Enkens Dør aaben. Han troede først, det var den ind: trængende Brænding, som havde stødt den op, og traen nærmere, for at gjøre Qvinderne bekjendte med den Ulykke, som nu havde røvet deres hele Eiendom. Men hvo beskriver Moderens Angst, da hun hørte, at han ikke havde seet hendes Dat: ter! —

Begge vare bedøvede af Skræk, og Nommen, der nu først tænkte paa Nødskuddet, som ogsaa han troede at have hørt, stod som forstenet for den græ: dende Moder.

Det var, som om Bølgerne havde tabt deres Kraft med den Ulykke, de havde bragt over Øen; de larmede ikke mere saa heftigt, og Vandet for: svandt lidt efter lidt af Hytten ved aftagende Flod.

Nommen ilte til Bugten, hvor han havde be: fæstet Baaden. Han fandt ei heller denne mere, og ligegyldig ved dette Tab, efter at han havde mi: stet Alt — Alt, gik han stiltiende tilbage til Volly's Hytte.

Det vilde være umuligt, at skildre den Sorg, som, i denne Nat, lagde sig over Armodens Hytter. Morgenen dæmrede, og Nommen søgte hele Øen rundt, men han fandt intet Spor af den Elskede. Hvor skulde hun ogsaa være at finde der! — Der voxte jo ei engang en Busk, som hun havde kunnet holde sig ved i Kampen med den frygtelige Brænding.

Fortvivlende, fristet til at kaste sig i Bølgerne, der havde frarevet ham hans Dyrebareste, satte den Ynkværdige sig ned ved Stranden, hvor vi saae ham, da vi nærmede os Øen. Kun hans tro Hund havde reddet sig ved at svømme, og sad sørgende ligeoverfor den Sørgende.

Jeg gjorde den bedrøvede Insulaner opmærksom paa den engelske Brig, vi havde seet paa Strand hiinside Øen. Jeg tog min Kikkert, og nu betragtede vi, hvad der af Skibet var at see. Det laae med Høibord mod os; Dækket kunde vi altsaa slet ikke undersøge. Men hvad der gav vor Betragtning en synderlig Retning, var — Qvarantaine-Flaget, som strax faldt os i Øinene.

Nu meente jeg, det var dog muligt, at Pigen kunde være i Behold, og søgte strax at trøste de Omstaaende med den Formodning, at Bruden selv havde løst Baaden, da hun ikke fandt sin Elskede, og at hun, ved sin Drøm bestyrket i den Tro, at den ventede Broder befandt sig ombord paa Skibet, hvorfra Rodskuddet var hørt, sandsynligviis var ilet bort i Baaden. Om end denne Formodning blev

betvivlet og modsagt, saa førte den os dog til den Beslutning, at begive os til Briggen, for der at erfare, hvorvidt den var grundet, eller ikke.

Søen gik meget roligere, og da Middag nærmede sig, bebudede enkelte Luftblikke en Forandring i Veiret. Jeg raadte nu Moderen at følge med os, da den vedvarende Vaklen mellem Haab og Frygt maatte være pinligere, end enhver Vished. Nommen fremtog et Par Aarer under Hyttens Tag, og snart laae den øde Ø bag os, kun bevogtet af den store Hund.

Quarantaine-Flaget er paa disse Kyster et meget sjeldent Syn. De sagkyndige Matroser omtvivlede ei, at jo dette Skib maatte være kommen fra Spanien eller Portugal, hvor den gule Feber dengang herskede, og naar jeg her gav min Tro paa Drømme og Ahnelser Rum, var jeg selv meget begjerlig efter at erfare, hvorvidt dette Phænomen stod i Forbindelse med den savnede Piges ventede Broder, der jo ikke skulde komme fra Spanien, men fra Newkastle. At gjenfinde den forlorne Brud maatte være vor første Bekymring, og efter koldt Overlæg maatte jeg næsten erkjende det for Overilelse, at have vakt et Haab, som desværre kunde skuffes meget bittert.

Efter en halv Times Forløb nærmede vi os Briggen — et Glædesskrig lød ned til os. Moder og Brudgom saae Tvillingerne paa Briggens Dæk; dødsbleg sad den gamle Kone hos mig i Baaden, da en kraftig Mandsstemme raabte: „Wybke! Wybke! Kjender Du mig ikke mere?"

Manden, som sagde disse Ord, var en statelig Herre; Matroserne i vor Baad ansaae ham for Briggens Capitain. Den gamle Kone sad der maalløs, ligesom forstenet; hendes Underlip bævede, Taarer traadte i hendes Øine. Det var Freerk, hendes dødtroede Ægtemand. Ogsaa han, hvis Ansigt bar en Tunesers Farve, medens hans Røst overdøvede Havets Brusen, ogsaa han var rørt. Han omslyngede begge sine Børn, og trykte dem, med vaade Øine, til sit Bryst.

„Der bringer jeg Dig dem Begge! raabte han derpaa med et hjerteligt Smiil: Volly er kommen ombord som Lods — men vi maae lade os ryge i fyrgetyve Dage, og inden de ere forløbne, tør jeg Intet sende Dig af Alt, hvad jeg medbringer. Det er en fatal Historie. Men saasnart jeg kommer til at ligge for Tøining, skal jeg nok forsyne Dit Kjøkken og Din Kjelder. — — See, Styrmand! det er min Kone! — — Hun er ogsaa bleven femten Aar ældre, men leve gjør hun dog endnu, og det er mig kjærere, end om hun var død i yngre Aar! —"

Med levende Deeltagelse lyttede jeg til de Lykkeliges Samtale, der vel berørte hundrede Gjenstande i et Qvarteer. Det Gaadefulde i den Dødtroedes pludselige Aabenbarelse forklaredes mig foreløbigt ved følgende Omstændigheder:

Freerk var, paa den omtalte Reise til Mallaga, bleven tagen af en tunesisk Corsar og bragt til Tunis. Her havde han levet ti Aar som Slave, og omsider havde Loddet, at frikjøbes, ogsaa truffet

ham. I alle Danmarks Kirker indsamles nemlig milde Gaver for de tyrkiske Fanger.

Det havde stridt mod hans Ærefølelse og hans stolte Sømandssind, at vende nogen tilbage til sit Hjem. Stolende paa sine udmærkede Kundskaber, traadte han derfor, som Styrmand, i Tjeneste paa et engelsk Skib — hvor der gives honorabel Sold — og paa tredie Aar havde han nu ført det samme Skib, den for os liggende Brig, som Capitain.

Jeg havde blandet mig i Samtalen, og spurgte ham nu, om og hvorfor han ikke havde givet sin Kone nogen Efterretning fra sig. Men han meente: saadan Efterretning vilde kun have nyttet lidet, saalænge han ikke selv var kommen. En ny Ulykke havde jo kunnet ramme ham, og overalt havde han endnu ikke drukket Broderskab med Stormen. — At hans Kone levede, havde han erfaret af Landsmænd, hvorfor skulde han nu sætte hende i ny Bekymring, da hun dog nu udentvivl med Gud havde overvundet Sorgen over hans formeentlige Død?

Jeg kunde ingenlunde misbillige disse Sømandens Yttringer. Ogsaa den gode Kone meente: dette var meget bedre, end om hun skulde ventet i femten Aar — disse fyrgetyve Dage vilde vorde hende lange nok.

Skonnerten fra Husum, som Obbe var reist til Newkastle med, havde lidt Soskade, og maatte overvintre der. Ved ankomne Capitainer erfarede Sønnen sin Faders Skjebne, og da han var ledig Vinteren over, lod han sig, trods den foreslaaende Qvarantaine, ved Tinmouth, hvor Briggen laae

for Modvind, sætte ombord til den befriede Fader, som havde en dobbelt Glæde, da han i sin Søn fandt en vakker Matros. Ved ham var han da bleven underrettet om de huuslige Forhold hjemme, og allerede forlængst havde han i sit Hjerte givet det lykkelige Brudepar sin Velsignelse.

Gjerne havde han omfavnet den brave Svigerson i vor Baad, men — Qvarantainen formeente ham det.

Det gav rigt Stof til Latter, at Brudgommen nu saae sig skilt fra sin Elskede saalænge. Hun havde, inden vi seilede tilbage, saameget at sige ham, som om de sagde hinanden Farvel for 40 Aar.

Jeg maatte, for min Bagages Skyld, tilbage til den forladte Ø, og lod mig om Eftermiddagen sætte over til en anden Strand. Begge Matroserne roede tilbage til Galeasen, og over Sorgens Ø havde Glædens Sol spredt sit velsignede Lys.

H. H.

Brudstykker af en Aftenunderholdning.

(Original.)

1.

Et frygteligt Veir tvang mig engang paa en Reise til at tage ind i det ved K . . beliggende Auberge, hvor der efterhaanden, af samme Grund, samledes flere Reisende, som, overbeviste om Umuligheden af at komme Veien frem i det rygende Sneefog, den rasende Storm og Aftenens tiltagende Mulm og Mørke, søgte at gjøre sig denne Standsning saa lidet kjedelig som muligt. Aldrig føler man Behageligheden af et hyggeligt oplyst Værelse, Ovnens varmende høitflammende Lue, og venlig adspredende Omgang, mere, end netop da, naar Nordvinden udenfor, i al sin fæle Styrke, hvinende og buldrende, dynger Sneens tykke Fnokker sammen i høie Driver, hvori den vildfarende Vandrer forkommer, og naar en skingrende Frost maler sine prismatiske Figurer paa de tildækkede Ruder. Vi Reisende følte levende Velgjørenheden af det trygge Ly og de undgaaede Besværligheder, og i den muntre Stemning som Erkjendelsen heraf frembragte, gjorde man let og villig Bekjendtskab, da det hele, uventet samlede Selskab, bestod af Mennesker, hvis Tone tilkjendegav anstændig Dannelse. Saaledes fremstod midt i den ret vakkre Gjæstestue et lille Table d'hôte, hvis Medlemmer, efter den nu almindelige Skik, bleve enige om: gjensidig at levere Bidrag til Aftenens

Underholdning, der skulde bestaae i smaae Fortællinger, Naturskildringer, Characteertræk, o. s. v, — En lykkelig Hukommelse har bevaret mig Størstedelen deraf, hvilken jeg herved overleverer nøisomme Læsere, efter først at have meddeelt en kort Fortegnelse over de efterhaanden talende Personer.

Øverst ved Bordet sad en gammelagtig Mand med et godmodigt jovialsk Ansigt, hvilken jeg fra nu af benævner Herremanden. Ved hans Side til Venstre sad hans Kone, der lod til at være meget belæst, og som forsigtigviis flere Gange nævnede sig selv „Fruen" for at vi ikke skulde glemme at yde hende den hende tilkommende Respect. Som en Følge deraf, kaldte vi eenstemmig den ved hendes Side siddende Datter: Frøken. Det var en ung sextenaarig Pige med et deiligt fiint, endskjønt aandløst Ansigt, hvilken Mangel imidlertid rigelig erstattedes ved det man kalder Fjong. Hun havde igjen til Sidemand en ung blond Cavaleer, som kaldte sig Florentin, og hans brunette Nabo, ligesaa ung og galant, navngav sig Lothar. Dernæst sad en gammel fransk Demoiselle, Suivante hos en ved min Side siddende yngre Dame, som jeg kalder smuk, uagtet nogle Træk af Forstand, Skarpsindighed, Sjelsstorhed, maaskee ogsaa træffende Ironie, spillede i det aandfulde Ansigt, og sikkert overalt maatte paadrage hende Herrernes Ugunst. Til Slutning maa jeg nævne mig selv.

Som et skyldigt Agtelsestegn, udbade vi os det første Bidrag af Fruen, til hvilket vi Alle glædede os ret meget; men hun forskrækkede os om,

at uagtet hun havde læst over tusinde, var hun i dette Øieblik ikke istand til at huske een Eneste. Endelig erindrede hendes Mand hende om den hendes Bedstefader pleiede at fortælle. „Ja, det er sandt! raabte hun fornøiet: Den kan jeg fortælle; saameget mere som jeg haaber den vil interessere dem Alle, da den afgiver et overtydende Beviis paa den dyriske Magnetisme." — „Hvorledes? raabte vi forundrede: Et ordentligt Beviis? Ikke Charlatanerie? Ikke Bedragerie? Ikke Betise og Ignorence?" — „Intet af alt dette! svarte hun høitideligt: Denne Fortælling er ikke allene et sandfærdigt Beviis paa Magnetismen, men tillige et paafaldende Beviis paa Sjelevandringen." — „Jh, Du gode Gud! raabte vi eenstemmig: Hvilke Mirakler ville vi da faae at høre! Hav den Godhed at begynde!" Og Fruen tog saaledes Ordet:

„Min Bedstefader, som var en Bayrer, har fortalt mig denne Begivenhed utallige Gange, og han forsikkrede, at i hans Fødeby vidste hvert Barn paa Gaden at fortælle den med alle dens Omstændigheder. Det var i Aaret 1547 at Hertug Albert formælte sig med Agnes, En med hans Fædrehuus beslægtet Prindsesse, hvis Skjønhed, Majestæt og fyrstelige Anstand egnede sig til hans Thrones herligste Pryd. Det pragtfulde Bilager varede, til hele Hoffets Jubel, i samfulde femten Dage; og det studsende Folk forlod Ambolt og Værksted, Næring og Drift, for som gabende Tilskuere, i farefuld Trængsel, at tage Deel i Nationens glimrende Fest. — Efter daværende Skik og Brug vare Forlystelserne

stedse forbundne med Kampe og Tapperheds Daad; og Ridderne kappedes ved Tournering og Carousel om at vinde den hædrende Priis, der tildeeltes dem af den fyrstelige Bruds deilige Hænder, for siden ved det frydfulde Banket, at tiltrække dem som Dagens Seierherrer, de Skjønnes Opmærksomhed, og vinde Kjærlighedens end mere lønnende Krands.

Dog ogsaa disse Nydelsens Dage henrandt, og kun for det unge elskende Par var Glæden endnu ikke tilende, tvertimod aabnedes for dem i det huuslige Samlivs uendelige Salighed, en unævnelig Fryd, en Himmel paa Jorden. Tilbedet af deres Undergivne, vare hver paa sin Maade utrættelig i at gjøre sig elsket, og medens Borgens høithvælvede Loft gav Gjenlyd af Bifald med den skjønne, høitfølende Hertuginde, tonede Albert's Navn, ledsaget af Velsignelsens Taarer, fra taknemmelige Hjerter, i lave men fredsomme Hytter. Beskjeftiget, som den ædle Hertug stedse var, med at vaage over sine, ham af Forsynet betroede Undersaatters sande Vel, foretog han sig ofte Reiser til Rigets fjerneste Provindser, tidt forbundne med Møie og Anstrængelse; men ikke afskrækket derved, fulgte den huldе Gemalinde ham overalt, ledsaget af sine Damer og øvrige Hofstat. — Det var paa saadan en Reise at den Tildragelse indtraf, som jeg nu vil fortælle, og som havde en saa vigtig, saa sørgelig Indflydelse paa den ophøiede Dame.

Det fyrstelige Par vare med deres høiadelige Omgivelser indtrufne paa Slottet i W. Denne anseelige By har egentlig flere Gange gjentagen Ild-

vaade at takke for sin nuværende Velstand og smukke Udseende. Paany opbygget har den stedse vundet i Glands og i bedre Beliggenhed nærmere hen ved M. Floden, der saameget befordrer dens Handel og Industrie. Dette beviser de omtrent et Bøsseskud længere borte liggende Ruiner af det oprindelige W., hvilke endnu for et hundrede Aar siden vare at see i et til Slotshaven stødende Vildnis.

Dette Vildnis, eller rettere sagt: dette Krat, groet op og grønnende sig over Gruusdynger og sammenstyrtede Hvælvinger, laae i Morgenbelysning saa tillokkende forfriskende for den unge Hertuginde, som kjed af at spadsere blandt Havens snorlige, deels som Dyr, deels som Taarne og Pyramider tilklippede Taxusalleer, gjorde sin Kammerfrue det Forslag: for en Gangs Skyld at lystvandre i den frie Natur, og ryste Hofstøvet af i det dugperlede Græs. — Kammerfruen, som snildelig grundede sin Herskerindes stedse tiltagende Yndest og rige Naade, ved Eftergivenhed mod det ungdommelige Hjertes Gladsind og Luner, føiede sig villig deri, efter klogelig at have speidet, om ingen Forræder fandtes i Nærheden, der kunde suge Gift af dette lille, fra Etiquetten vigende Sidespring; og med barnlig Overgivenhed, der alt som de gik fremad, voxte til en Blanding af sværmerisk Vemod og vild Lystighed, dandsede Hertuginden ved Siden af den forundrede Kammerfrue. Med Eet, som de dreiede om et tæt sammengroet Buskværk, stode de foran en af Ælde sort smuldrende Dør til det underste Stokværk af en ødelagt, med Gruus og Paddehatte bedækket Bygning; og førend

Kammerfruen kunde faae Tid til at hindre det, havde Hertuginden med bævende Haand berørt den rustne Dørklinke; Indgangen aabnedes, og med let Fod henilende over den knuste Steentrappe, forsvandt hun bag den igjen tilfaldende Dør. Tro mod sin Pligt vilde Kammerfruen ile bagefter, men Laasen vilde hverken vige for hendes Kræfter eller hendes Fortvivlelse, og intet Sprog skildrer den forfærdede og trøstesløse Hofdames Jammer. Flere gange tog hun sit Strømpebaand af, for dermed at hænge sig i et af Træerne, og bandt det paa igjen; den Tanke fløi hende gjennem Hovedet: at styrte sig i M. Flodens ikke langt derfra brusende Bølger; ogsaa faldt det hende ind at opsøge Hofmarskalken og lade Gruset rydde af Veien, men hun skjalv for at opdage en ulykkelig Begivenhed, der vilde have til Følge: hendes Forviisning, eller vel endogsaa hendes Død. Omsonst kaldte hun med sagte Røst Fyrstindens dyrebare, hellige Navn; Alt blev stille og øde som i Graven. Omsonst gik hun rundt om Hvælvingen og forsøgte at kigge ind igjennem Revnerne; Nattens Mørke beherskede det Skjulte og dækkede med sine sorte Vinger det uforklarlige Indtrufne. Knælende anraabte hun Himlen om Hjelp eller om Døden; thi hvorledes skulde hun vove at fremstille sig for den fortørnede Regent, naar hun havde forskjertset det kostbare Klenodie, der var betroet til hendes Varetægt og Omhu? — Hendes Bønner og Taarer rørte de himmelske Hærskarer. Efter en halv Times gruefulde Qvaler, der forvandlede det korte Tidsrum til et uendeligt Sekel for den Ulykkelige, saae hun Døren at aabnes og Hertuginden styrte ud. Et Glædesskrig døde paa Kammerfruens Læber,

da hun saae den Hulde svæve sig imøde, næsten som et forklaret Væsen; en rørende Ynde laae udbredt over den guddommelige Skabning, og en overnaturlig Glands, saaledes som man skildrer os de ægte Somnambuler i deres clairvoyante Tilstand, tindrede i hendes halvt tillukkede Øine. Dog forsvandt denne efterhaanden, medens de tause vendte tilbage til Slottet, og der blev intet Andet mærkeligt hos hende, end et lidet Knippe forrustede Nøgler, som Kammerfruen opdagede hængende ved det diamantne Belte; dog besluttede hun, forsigtig at tie med det Forefaldne og oppebie Fremtiden.

At Nøgleknippet ikke undgik de nysgjerrige Hoffolks lurende Opmærksomhed, lader sig let tænke; men Kammerfruen foregav: at det var en Slags Amulet — og sikkert vilde rustne Nøgler, hængende ved Beltet, være bleven Tidsalderens Mode, dersom ikke det Følgende havde gjort Jernnøgler forhadte og for evig forviist dem fra Smagens Rige.

Efter at Aftenstaffelet var endt, reiste Hertuginden sig med tækkelig Alvor og forkyndte sine Damer: at de maatte være tilstede ved Solens Opgang, da hun skulde have stor Vask. En skyldig Latter besvarede dette, som man troede, spøgefulde Indfald; men et strengt Blik fra Herskerinden, straffede den utidige Munterhed. Hvad skeer? Ved Dagens Frembrud var Hertuginden oppe og spurgte efter Damerne. De sov naturligviis. Men en uundgaaelig Ordre forjog den skjønne Rolighed. Nu blev der et Spectakel, paa alle Dørre trommede Lakaier og Huusgeraadskarle, og enten de vilde eller ikke, maatte de indfinde dem i Gardero-

beværelserne. Hvilket Syn! Mellem opstablede Bunker brugt Tøi, stod Agnes, den yndige Huusmoder, med et hvidt Forklæde for og de rustne Nøgler ved Siden. — Kort at fortælle: de Damer, som talte sexten Aar og derover, nægtede bestemt at deeltage i slige Arbeider, der vilde paadrage deres Efterkommere uaftvættelige Pletter, og forlode Hoffet. Andre derimod, som Nødvendigheden bød at bøie sig under det skrækkelige Aag, skildte Tøiet, reparerede det Beskadigede, talte til Vask, bandt i Byldter og skrev Vaskeseddel med tusinde Taarer. Usigelig var den Jammer, som herskede blandt Landets første Familier, thi omsonst vare Klagerne for Hertugen, der elskede sin Gemalinde alt for høit til med Magt at hindre hende fra hendes selvvalgte Sysler, og som havde gjort sig det til Pligt: at overlade hendes Hofholdnings Bestyrelse til hendes egen Disposition. Man torstede efter Hævn; man ponsede paa at finde Traaden i denne rædsomme uforklarlige Forandring; men dertil udfordredes Alvidenhed, eller ogsaa Kammerfruens Tilstaaelse, og denne var det da ogsaa endelig, som afslørede den store Gaade.

Ved en Soiree, hvortil hun havde indbudet de meest distingverede Personer, aabenbarede hun hiin Morgens Begivenhed, og yttrede sin Formodning om: at hiint Nøgleknippe, som aldrig kom fra Fyrstindens Side, naar hun var vaagen, og som endogsaa laae under hendes Hovedpude, naar hun sov, stod i en forborgen og uhyggelig Sammenhæng med det Vanvid, der havde bemestret sig den Durchlauchtige. — Efter at man havde undersøgt hine Ruiner og ikke funder

Andet, end utilgængelige, i synkefærdig Tilstand værende Fundamenter af det fordums W . . . . . , ja ikke engang været istand til at opdage den Dør, der efter Kammerfruens Forsikkring, gjemte den Trolddom, som havde forhexet Hertuginden, besluttede man at anstille et Forsøg med Nøglerne. Man indviede nogle Diplomatikere i Hemmeligheden; disse lagde Planen, og de Dristigste blandt Hofdamerne paatog sig Udførelsen.

Den næste Dag var af det fyrstelige Par bestemt til at tage M. Floden i Øiesyn, med alle dens Krumninger og Bugter. Som nu Fyrstinden stod paa en Skrindt og skuede ned i Floden, hvis Bølger skvulpede ind under Høiens Fod, klippede den snedige, bag ved Herskerinden staaende Dame, med skarp Sax, Livbeltet over; Nøglernes Tyngde rev dem løs, og tjenstvillig modtog en Bølge dem hurtig, for at rede dem et Leie i sin vaade Seng.

Med spændt Forventning og høitbankende Hjerter iagttoge de Tilstedeværende Virkningen af det vovelige Skridt, og see! Det syntes som om en Byrde var lettet af den sneehvide Nakke, der kjendelig hævede sig en Tomme høiere. Det lod ikke engang til at hun bemærkede Savnet af sit huuslige Smykke, en aandig Sky forsvandt af hendes, Ærefrygt og Underdanighed bydende Blik, og borttog af hendes Sjel endog den sidste Erindring om Nøgleknippets Tilværelse og Indflydelse. Med fuld Ret traadte hun igjen i Besiddelse af sine Omgivelsers Kjærlighed; Cour og Apartements toge igjen sin Begyn-

delse, og snart var Alt udslettet, undtagen Mindet om det Forbigangne.

Adskillige Aar vare forløbne. Hertugen residerede i R . . . . . , hvor den gode Landsmoder allerede flere Gange havde skjenket friske Skud til den hertugelige Stamme; da en sørgelig Naturbegivenhed indtraf. — D. Floden, der opfanger i sin gigantiske Strøm utallige mindre Floder, hvoraf nogle ere Arme af M. Floden, var svulmet op til en brusende Høide og forstyrrende traadt over sine Grændser. Flere Byer og Egnene trindt omkring vare ødelagte, og Hertugen besluttede selv, at tage Skaden i Øiesyn, for desbedre at kunne træffe nødvendige Forholdsregler. Som sædvanlig ledsaget af Hertuginden og Hoffet, vandrede han nu paa Steder, som nys havde været givet til Priis for Bølgernes Rasen og bedækket med fraadende Vover. Oprørt i sin dybeste Grund, havde den stedse voxende Strøm vendt op og ned paa Alt i sit Skjød og bragt for Dagen meget af det der laae forborgent i det vaade Dyb. Jorden var bedækket med Tang, Skaldyr, Dødningebeen, og Vandenes stumme Beboere, som, betalende med Livet den korte Lyst: at see sig om paa Landet, nu tiltrak sig Flokke af Maager og andre høitskrigende Rovfugle. Da bleve de opmærksomme Hoffolk med Eet vaer, at Hertuginden med stirrende Blik betragtede Noget ved sin Fod; langsomt bøiede hun sig for at tage det op, og — — man gjenkjendte det Uheld varslende Nøgleknippe.

Saa havde da en nederdrægtig Undine baaret det fra M. Floden til D—s Kæmpebølger, oprørt dem ved sin Sirenesang og udspyet hiint Beelzebubs Mesterstykke, for at have sine Løier af de Forlegenheder der atter vilde opstaae. Dog, en Fare som man kjender, har tabt det Halve af sin Farlighed. Mangt et skjult Sideblik, mangt et betydende Diekast bød Opmærksomhed, paalagde Taushed, og ydede gjensidig Trøst, da Hertuginden pludselig vendte sig om og med den rørende Simpelhed, der var hende saa egen i hendes Hunsligheds Perioder, raabte: „Ja nu er det vel paa Tide at vi komme hjem; husk paa at Folkene skal have Midaften."

Man vidste nu hvad Klokken var slaaet og — — — o, hvem der formaaede at gjennemtrænge Diplomatikernes hjertelose Kunster — hvilke Troløsheder vilde man ikke der stode paa — — den næste Maane beskinnede den unge, elskelige Hertugindes voxblege Liig, henstrakt paa Fløielsbaaren. Et hurtigt virkende Opiat havde sat hende ud af Stand til at indføre flere Reformer, og skarpen Fiil tilintetgjorde for evigt de forhadte Nøgler. I et forborgent Skab i hendes Boudoir fandt man en lille Pakke Papirer med Overskrivt:

En Hertugindes magnetiske Drøm.

„Idet jeg traadte ind af Døren stod Gottfred hensjunken i dybe Tanker. Høvlen laae ubrugt — Barnet skreg i Vuggen. „Du blev længe borte,

Elsemuth! raabte han og ilte mig kjærlig imøde: Hvor vi have savnet Dig!" — Jeg stod som lynslagen. Da trak han mig ned paa sit Skjød og hans Kys brændte paa mine Læber. Forgjæves søgte jeg at rive mig løs. „Hvad feiler Dig, Kone? spurgte han: Er Du endnu vred fordi jeg nægtede Dig den Gyldenstykkes Hue? Saa vær da nu god igjen, Du Søde! See, her er Huen. Jeg har kjøbt den til Dig. — Hvorledes? Du har været i Kirken og Messen har ikke formaaet at dæmpe Mismodets Stemme i Dit Bryst? Saa lad mit Hjerte forsøge det; hører Du hvor kjerlig forsonende det banker?" Og paany drog han mig hen i sine Arme. Jeg saae ind i hans store blaae Øine, der som Lynstraaler tændte mit kjølnede Hjerte. Da traadte den hundredaarige Bedstemoder ind fra Kammerset. „Du har glemt Dine Nøgler, Datter!" sagde hun og heftede Knippet ved min Side. Sagte hviskede hun som med en Aanderøst, medens de blindede Øine ligesom gjennemskuede Verdener og Evigheder: „Vær, hvad Du maa være." — Da faldt det som Skjel fra mine Øine; jeg stod i Kredsen af mine Kjære. Hurtig ilte jeg hen til Vuggen og lagde den Spæde ved mit Bryst, mens Gottfred fortalte, idet han gladelig satte sig ved min Side, at Borgemesteren havde været der mens jeg var i Kirke, og bestilt nye Pulpeter til Raadsherrernes gamle Sal og lange Bænke for Skriverne at sidde paa. Det var et Arbeid, hvorved mange Penge var at fortjene, og saa skulde jeg endog faae en Fløiels

Trøie. Taknemmelig lagde jeg mit Hoved til hans Bryst og slumrede i hans Arme.

Dagene henrandt saa snare som Lynet. Børneflokken tiltog og vi kappedes i virksom Vindskibelighed. Gottfred brugte Hammer og Høvl, Vinkel og Saug, og jeg opdrog mine Børn, skurede mit Huus og holdt Linned og Gangklæder i pyntelig Orden. Stundom forekom det mig som jeg drømte at jeg var blevet en mægtig Fyrstinde og bar Diademet om min Tinding; men da traadte den blinde Moder til mig og med sin Seerrøst hviskede: „Vær hvad Du maa være!" Freidig iilte jeg da igjen til mit Arbeide eller til Gilde hos gode Venner og Naboer.

Da var det engang en Løverdagsaften — jeg glemmer den aldrig — jeg havde sat Rokken bort og ventede efter Gottfred, som var gaaet lidt over til Vaabensmeden Veit Goldinger; da lød gjennem Gaderne det rædsomme Brandraab. Røg og Luer stred om at formørke og oplyse Natten; snart stod hele Byen i Flammer. Gottfred kom mig hurtig til Hjelp — det første vi gjorde, var at bringe Børnene og den Gamle i Sikkerhed — da iilte jeg atter tilbage og greb mine Nøgler for at aabne Kisten og udtage af Leddiken, hvad Penge og Kostbarheder jeg der havde gjemt — men pludselig hørte jeg en frygtelig Bragen — det brændende Tag styrtede sammen — Murene revnede — jeg flyede for at redde mit Liv — — — —

„Her ophørte Manuskriptet, og min Bedstefader vidste ikke at fortælle mere; men jeg haaber jeg har opfyldt mit Løfte, og givet Dem et tilstrækkeligt Beviis saavel paa Magnetismen som paa Sjelevandringen."

Vi loe som vi skulle briste; men Fruen, der syntes hellere at ville vække Latter end Graad, tog slet ikke ilde op at vi gjorde Nar af hendes Fortælling, tvertimod loe hun selv med, tilfreds over at have forskaffet os et Øieblik Moroe. Da tog Florentin leende Ordet: „Det kan gjerne være, sagde han: at Skylden ligger i min egen Vantro og Vankundighed, men jeg forsikkrer: jeg er endnu langt fra at være overbeviist, hverken om Magnetismen eller om Sjelevandringen. Hav den Godhed at meddele os Deres Anskuelser!" bad han, udentvivl i det skjelmske Haab, at faae endnu mere Stof til Latter. — „Jeg troer, sagde hun med en Professormine: at der nu en Gang for alle Gange er et vist Antal Sjele af uslidelig Bonitet og som stedse bruges ved alleslags Leiligheder. Saaledes mener jeg, at naar et Menneske dør, og hans Sjel altsaa forlader sit ikke længer brugelige jordiske Svøb, tager den sig strax en anden Bolig, og fortsætter saaledes, maaskee under andre Zoner, under andre Forhold, ja muligen under en aldeles forandret Skikkelse, sin for et Øieblik afbrudte jordiske Vandring." — „For Pokker, naadige Frue! raabte Lothar: Paa den Maade ligne vore Sjele jo Jerusalems Skomager. Imidlertid, det var Beviset for Sjelevandringen; nu det for Magnetismen, om jeg tør bede!"

„Hvo af os, vedblev hun: er ikke stundom i sit Jordeliv, ved at see, høre eller føle et eller andet Uventet, pludselig ligesom bleven greben af dunkle, uforklarlige Erindringer, og i den bævende, flygtende Følelse, for et Secund følt sig en Beboer af et fremmed Aanderige? Saaledes gik det Hertuginden. Idet hun betraadte den Jord og de Steder, til hvilke Sjelen følte sig uimodstaaelig hendragen ved sit, maaskee for Sekler siden, der henlevede Jordeliv; fandt hiint Nøgleknippe (som i hiin Tidsalder indtog den Plads, Gulduhrene nu indtage hos vore Damer) og som i Aarhunder begravet under Gruset, var ufortæret opbevaret fra hendes jevne Hunsligheds Epoke; satte det magnetiske Fluidum, ved Nøglernes Berørelse, Sjelen i Rapport med sin forlængst glemte jordiske Virkekreds; og . . "

„Nei det er mig alt for lærd! raabte min smukke Naboerske: Jeg forsikrer Dem, jeg forstaaer ikke et Ord deraf. Er det ikke bedre, at vi begynde paa en ny Fortælling?" — „Har De nogen Tid hørt Mage til Eventyr?" hviskede hun til mig. — „Jo jeg har!" svarte jeg sagte, og bad derpaa høit den unge Frøken om hendes Bidrag, medens Herrerne leende forsikkrede: at de vare Fruen uendelig forbundne for hendes Meddelelser, da de havde udbredt et uventet Lys, just ikke over Magnetismen, ei heller over Sjelevandringen, men over den Omstændighed: at man finder mange Høie, der tænke saa lavt, og mange Lave, der tænke saa høit." — „Det maa stikke i dem fra forrige Tider!" sagde Lothar. — „Det er Suiterne af et andet Liv!" svarte Florentin, under vedvarende Spøg og Latter.

Hanna Jrgens.

Thomas Dahl,
Frankrigs første Grenadeer.

Thomas Dahl, som Frankrigs første Grenadeer den berømte Latour d' Auvergnes Efterfølger, kom til Verden 1789, og ansaaes, i sit 30te Aar, som den ældste Soldat i den franske Armee, eftersom det var bleven ham tilstaaet, at tælle to Aar for ethvert af dem, han havde tilbragt paa de forskjellige Felttog under de franske Marskalker.

I Aaret 1809 gjorde han, dengang 20 Aar gammel, det andet Felttog mod Østerrig med. Aftenen før Slaget ved Wagram slog han tilveds om en liden Sum, at han skulde bringe En af de fjendtlige Vagter i sin Oberstis Telt. Om Aftenen Klokken ti, sagde han, skulde det være bestilt. Her gjaldt det ei alene, at overraske En af de østerrigske Poster, men ogsaa at passere den franske Armees Forposter. Paa den ene Side vovede han altsaa, som Deserteur at vorde opsnappet af sine Landsmænd — paa den Anden, som Spion at falde Fjenden ihænde. Han iværksatte sin Plan paa følgende Maade:

Til den Officeer, som kommanderede Forposterne, sagde han, at hans Ven, Pierre Suchon, var syg, og ude af Stand til at staae Post; han bad derfor om Tilladelse til at træde i hans Sted. I Begyndelsen vilde Officeren ikke betroe ham den vigtige Post; omsider opfyldte han dog hans indstændige Bøn. Klokken var nu otte. Taage og Mulm indhyllede Egnen og

begunstigede Dahl's Plan. Han tog Bajonetten af Geværet og en Pistol i Haanden, forlod sin Post, og krøb paa Hænder og Fødder over det Sted, som adskilte ham fra den østerrigske Vagt. Han listede sig forsigtigt videre, lyttende nu og da, om ikke den Støi, hans Bevægelser voldte, vakte Mandens Opmærksomhed, som han havde bestemt til sit Bytte. Alt blev, som det var. Skildvagten gik op og ned med afmaalte Skridt, ikke anende mindste Fare. Før Aftenen skumrede, havde Dahl bemærket en Hvidtornbusk, bag hvilken Vagten stundom søgte Ly. Til denne Busk vendte han sig, og var nær qvalt, saa ængsteligt holdt han sit Veir, af Frygt for at vorde robet. Eengang, men ogsaa kun eengang, syntes Østerrigeren at lytte; Dahl blev ubevægelig som en Klippe. Nu gik Hiin atter frem og tilbage — Dahl aandede igjen. Manden brummede en Melodie hen for sig, og ubemærkt naaede Dahl Busken. Her laae han stille, til han var kommen sig lidet. Derpaa krøb han, just som Vagten vendte Ryggen til ham, om Busken, greb Manden fast i sine Arme, og sagde paa Tydsk til ham: „Et Ord, og Du er dødsens!" Derhos holdt han ham Pistolen for Ansigtet. Denne Overraskelse berøvede Østerrigeren al Sands og Samling. Uden Modstand lod han sig afvæbne, og idet han ubetinget underkastede sig Dahl's Villie, krøb han foran ham til den Post, hans Fiende havde forladt. Sagen afgik saa stille og ubemærkt, at Ingen anede det Mindste deraf, før Dahl blev afløst. Nu førte han triumpherende sin Fange til Oberstens Telt, og udbad sig Veddemaalets Beløb.

Intet lignende Soldaternes Forundring, som vare Vidner til denne Scene; de troede neppe deres Øine. Men Dahl høstede ingen Tak hos Officererne — han havde forladt sin Post — ved sin Higen efter at udmærke sig havde han sat Armeens Sikkerhed paa Spil — Obersten lod ham sætte fast, og tre Dage efter Slaget ved Wagram traadte en Krigsret sammen. Dahl blev dømt til Døden; men paa Grund af sin Ungdom og sit tidligere gode og tappre Forhold blev han Feltherren anbefalet. Denne tilgav ham i Betragtning af den Fare, han havde udsat sig for. Ved denne Leilighed tiltalte Napoleon ham saaledes:

„Unge Mand, I har, ved en rask, overlagt Handling, fortjent Eders Foresattes Dadel. Handlingen i sig selv var fortjenstlig; jeg vilde kaldt den berømmelig, hvis I havde været opfordret dertil. En Krigsret har paakjendt Eders Sag. Dens Dom var: Død! I Betragtning af Eders store Ungdom faaer I nu fuld Tilgivelse. Loven er fyldestgjort, og Eders Feltherre belønner Eders Mod med Æreslegionens Kors, skjøndt han maa dadle Gjerningen selv, som stridende mod den militaire Disciplin og forargelig for Eders Kamerader."

Med disse Ord tog han Korset af sit eget Bryst, og befæstede det paa Ynglingens. „Her! tilføiede han: Gaae hen, og gjør Eder værdig den Ære, at bære det!"

Dahl svor, tro at efterkomme denne Formaning. Hans Begeistring for Keiseren var ubegrændset. Fra denne Tid steeg han med hver Dag i Officerernes

Yndest, og hvor der var Roes at høste, der var han sikkert med.

Følgende Vovestykke fuldbragte han 1810 ved Armeen i Spanien. Et Menneske af overordentlig Styrke havde adskillige Gange behandlet Franskmænd, som han fandt enkeltviis, paa det Grusomste. Mange havde man fundet sønderrevne eller hængte. Generalen satte en Priis paa hans Hoved; men Ingen vilde fortjene den. Han tillod sig de overmodigste Bespottelser mod Franskmændene, og tilbød sig at fægte med Enhver, som torde byde ham en Tvekamp. Dahl hørte tale derom, og strax tog han mod Udfordringen, saafremt Hiin vilde sværge, ei at handle forrædersk. Spanieren svor paa Korset, at han blot vilde fægte med Dolk eller med Sabel. Dahl overlod det til ham, at bestemme Vaabenet. Paa begge Sider valgtes tolv Vidner, og en Plads iblandt Bjergene bestemtes til Kampen. Den Overvundne skulde gandske være overladt til Seierherren og hans vilkaarlige Behandling. Den til Tvekampen bestemte Dag kom. Vis paa sin Seier, sagde Spaniolen, den franske Skurk skulde kysse hans Fødder. Dahl spurgte, uden at grue for sin Modstanders athletiske Figur, gandske koldblodig, hvornaar Kampen skulde begynde, idet han tilføiede: Mænd sømmede det ei, at bruge Qvinders Vaaben; de roste sig først af Seiren, naar den var vunden.

Den anmassende Spanier, der bygte alt sit Haab paa sin herkuliske Kraft, beredte sig til Kampen, for at knuse Ormen, som han kaldte sin Modstander. Han bar et bredt Læderbelte, som halvt bedækkede hans

Laar; ved det hang et langt Sværd. Hans Fødder vare nøgne; hans Skjorteærmer vare opfoldede til over Albuen; paa den Høire bar han en Handske af stærkt Kalveskind. Dahl bar lange, vide Beenklæder, Skoe, en let Flonels Skjorte uden Ærmer, og en Sabel.

Spanierens vældige Udfald afpareredes med Letthed af den øvede Dahl, der forholdt sig forsvarsviis, indtil hans Modstander havde udtømt alle sine Kunstgreb. Da Denne saae, at han havde fundet sin Mester, blev han saa rasende, at han hug til i blinde, og stræbte at naae sit Øiemed ved Kraft alene. Med den største Koldblodighed tog Dahl mod de sletberegnede Hug, og hans Kamerader bemærkede, selv under Spaniolens meest rasende Angreb, et spottende Smiil, som spillede om hans Læber. Kun een Gang skjalv de franske Soldater for deres vakkre Kampbroders Liv — tilfældigviis kom en Steen under hans venstre Fod, og bragte ham paa Knæerne. Øieblikkeligt søgte Spanieren at drage Fordeel af dette Uheld. Med største Heftighed styrtede han mod Dahl, og førte mod hans Hoved et Hug, der syntes Alle at maatte vorde afgjørende. Men Dahl støttede sig paa sin Venstre, parerede med den høire Arm, sprang op fra Jorden, og anfaldt sin Fjende med saadan Kraft og Færdighed, at han slog hans Sabel fra ham, satte sin egen paa hans Strube, og truede ham med Døden, hvis han ikke overgav sig øieblikkeligt.

Nu styrtede Spaniernes Staldbrødre ind i Kredsen, og En af dem affyrede en Pistol paa Dahl, men traf ikke. Rasende over denne skjændige Fremfærd, trak Franskmændene deres Sabler, og truede at hugge

ind, hvis man vilde hindre Dahl fra, ifølge Overeenskomsten at tage den Overvundne med sig. Sagen blev bilagt, og man skred ned ad Bjergskrænten. Dahl havde bundet sin Modstanders Hænder og Fødder, og bar ham paa sin Ryg til den en halv Miil fjerne Regimentsleir, medens den Overvundnes Venner skjøde fra Huulveien og saarede En af Skaren haardt.

Oberſten lod Fangen bringe for sig, og tiltalte ham med følgende Ord: „Med Slagteriet er det altsaa forbi. I har gjort Ondt nok. Hvorledes behandlede I den arme Fanfan?“

Med vild Glæde saae Fangen op, og tordnede Franskmanden i Øret: „Denne Fanfan, hvis Hoved I fandt paa en Pæl ved Eders Porte, havde dræbt mit Barn — jeg hævnede Mordet.“

„Hvad gjorde I ved Fanfan?“ — „Det skal jeg sige Jer! Jeg bandt ham med Strikker, og førte ham ind i et Kjøkken, hvor der stod en stor Kjedel. Denne fyldte jeg med Vand, og lod det koge. Med to Venners Hjelp rev jeg ham derpaa Klæderne af Kroppen, bandt ham, saa han ikke kunde røre sig, kastede ham i Kjedlen, og holdt med et Tørklæde, som jeg havde slynget om hans Hals, hans Hoved over Vandet. Fire Timer blev han i Kjedlen — jeg hørte hans Jamren, og loe derad — jeg saae hans Dødsqval, og glædede mig i min Sjels Inderste — han døde — hans Kjød faldt fra Benene — kun hans Hoved blev tilbage, at det kunde vise Eder, hvad det betyder, at mishandle en Spanier.“

„Uhyre! raabte Obersten: Ud med ham i Dandsesalen!" *) Man adlød Ordren, og Fanfan blev grusomt hævnet af sine Kamerader. —

For denne Daad fik Dahl en Orden af Joseph Buonaparte, men paa Generalens Befaling 2000 Franker.

I Januar 1810 reddede Dahl Major Delorme af fem Banditers Hænder, som en skinsyg Spanier havde leiet til at myrde ham. Han kom tilbage til de for Regimentet bestemte Barakker, og hørte i en afsides Gade Skrig om Hjelp, Pistolskud, Sabelklirren. Strax iilte han did, og saae en fransk Officeer slaaes med fem Stimænd. Da intet Øjeblik var at spilde, affyrede han en Pistol paa dem — En af dem faldt. Dahl drog sin Klinge, og afvæbnede en Anden — de Øvrige flyede. Da han saae sig om, laae Officeren, som han var kommen til Hjelp, udstrakt paa Jorden, gandske mat af Blodtab. Blodet flød endnu af en Dolkwunde, som han havde faaet af den ene Snigmorder, der angreb ham i Ryggen, medens han forsvarte sig mod de Andre. Kun et svagt, næsten umærkeligt Aandedræt, vidnede om Majorens Liv. Dahl tog ham forsigtigt paa sine Arme, og bar ham hen til en Apotheker, hvor hans Saar blev forbunden. Da dette var skeet, aabnede Delorme sine Øine, og gjen-

*) Saa kaldte man et af Træer indsluttet Rum, hvor man nedbøiede de stærkeste Grene og bandt dem til Pæle. Ved dem befæstede man de til Døden dømte Spaniere, hug Rebene over, og lod de Ulykkelige flyve i Luften.

kjendte i sin Befrier — Dahl, Frankrigs første Grenadeer.

Men Dahl var ligesaa menneskelig, som tapper. Da den franske Armee drog ind i Badajoz, begik Soldaterne mangen umenneskelig Handling. To Sergeanter sprængte, halvt i Drukkenskab, Døren til et Værelse, hvor en Dame havde skjult sig med sin femtenaarige Datter. Dahl hørte Fruentimmernes Skrig. Han ilte ind i Huset, og greb den ene Sergeant saa voldsomt i Struben, at han blev liggende en heel Time uden mindste Besindelse. Den Anden trak sin Sabel, men Dahl slog ham den af Haanden, og lod ham føle Fæstet, inden han kastede den udenfor. Sergeanten svor, han vilde hævne sig, og sammenkaldte Adskillige af sine Kammerader; medens Dahl, som han ikke havde kjendt, indgjød Qvinderne Mod, brød Sergeanten ind i Huset med Fire—Fem af sine Vaabenbrødre, og udstødte de heftigste Trusler mod deres Forsvarer. En af Krigerne, som havde gjenkjendt Frankrigs første Grenadeer, blev stum. Dahl bad Qvinderne gaae ind i et andet Værelse, trak sin Sabel, og spurgte, hvo af dem der vilde maale sig med ham, eller om han maaskee skulde slaaes med dem Alle paa een Gang. Sergeanten treen frem, og blev øieblikkeligt afvæbnet. Det samme vederfores alle de Andre, paa den Ene nær, som havde gjenkjendt Dahl og ikke blandet sig i Striden. De Øvrige beskyldte ham for Feighed; men han sagde: han fægtede med Enhver, hvor det skulde være, men

ei opløftede han sin Arm mod den braveste Mand i Armeen, thi han kjendte ham vel — det var ingen Anden, end Dahl, Frankrigs første Grenadeer! —

Den Virkning, disse Ord havde paa de Øvrige, var næsten komisk. Sergeanten sneg sig ud af Stuen med ludende Hoved; de Andre undskyldte deres Adfærd. Godmodig hørte Dahl paa dem, og tilgav dem strax. Men Damen indberettede hans Forhold til den franske Chef, og forærede den ædle Krigen en Ring af stor Værdi. —

I Aaret 1812 forlod Dahl Spanien, og drog med sit Regiment nordpaa. Paa de russiske Jismarker reddede han mangen brav Soldats Liv. I Slaget ved Leipzig blev han truffen af en Flintekugle; halvdød blev han liggende paa Valpladsen i fire til fem Timer, og blev derpaa, som Fange, bragt til den russiske Leir. Af Kosakkerne blev han behandlet meget haardt; med mange Andre blev han ført til Rusland, hvor Utallige af hans Vaabenbrødre fandt deres Død. Efterat han havde tilbagelagt henved 200 Mile, blev han, med sine Ulykkesbrødre, indespærret i et fast Fængsel. Dahl besluttede, at flygte. Han meddeelte en ung Sergeant sin Plan, og ved Hjelp af en stærk Kniv, som Dahl havde hos sig, gjorde de en Aabning i Fængselmuren, hvorigjennem de undvege. Efter utallige Farer, hvori deels deres Ukyndighed i Landets Sprog, deels Bøndernes Had til Franskmændene, bragte dem, naaede de lykkeligt deres Fædreland.

Dahl kom endnu tidsnok til Frankrig, for at kunne, efter Paris's Overgivelse, følge Napoleon til Fontainebleau. Derfra reiste han til Lothringen, og levede her, til Napoleon fremtraadte paany. Han sluttede sig til ham, og fægtede under hans umiddelbare Kommando ved Waterloo. I dette Slag fik han adskillige haarde Saar, men forlod ei engang sin Plads for saa lang Tid, som der behøvedes til at forbinde ham. Da han saae, at Alt var forloren, brast han i Graad, og fulgte bedrøvet sine Vaabenfæller, som nødte ham til, at søge Redning i Flugten.

Ved Ludvig den Attendes anden Tilbagekomst kom Dahl ind i den kongelige Gardes første Grenadeer-Regiment, og tjente her til Aar 1821, da han, formedelst en ringe Feil, blev dømt til Galeierne paa fem Aar.

Han havde, i de Felttog, han gjorde med, faaet sytten Saar, ni ved Bajonetter, otte ved Musket- og Pistolkugler. Af dem Alle vare Ar at see. Man gik i Forbøn for ham fra alle Kanter; men forgjæves. En brav Soldat, der saatidt havde blødet for sit Fædreland, havde vel tordet vente en bedre Løn, end den, i fem Aar at arbeide i Jern med Udskuddet af Menneskeheden.

Alt paa Jorden har Liv.

Den berømte Botaniker Rob. Brown har gjort en saare vigtig Opdagelse. Allerede for et Aar siden anstillede Dr. Milne Edward Forsøg, der synes at bære Vidne om den overordentlige Kjendsgjerning, at samtlige det dyriske Systems Dele, Blodet, Galden, Kjødet og Benene, bestaae af smaae Partikler, af hvilke enhver omtrent har den 8000ste Deel af en Tomme i Gjennemsnit, besidder et eiendommeligt Liv og en frivillig Bevægelseskraft, som udvikler sig med største Livelighed, saasnart Delen er skilt fra det Hele. Enhver fiin Væv i Menneskelegemet bestaaer af saadanne Smaadyr.

Men Vigtigheden af denne Opdagelse forsvinder ved Siden af Hr. Brown's, der synes at bevise, at selv uorganiske Legemer ei ere Andet, end en Sammensætning af levende Atomer, og at, med eet Ord, alt Livløst har Liv.

Hr. Brown anstillede sine første Forsøg med Planternes Blomsterstøv. Han fandt, at dette Støvs enkelte Korn bestaae af Partikler, der ere saa store som den 5000ste Deel af en Tomme og have en valtseformig Dannelse. Han dyppede dem i Vand, og undersøgte dem under Mikroskopet. Da bemærkede han, at de stundom dreiede sig om deres Axe, stundom bøiede sig sammen i krummet Skikkelse. Undertiden forandrede de ogsaa deres Stilling, idet de bevægede sig hid og did. Disse Bevægelser overbe-

viste den skarpsindige Jagttager om, at de hverken hidrørte fra Strømninger i Vandet, ei heller fra gradviis Bortdunstning, men at de tilhørte Partiklerne selv. Med dem vare Andre blandede: disse vare mindre, havde en sphæriſk Skikkelse og en hurtig oscillerende Bevægelse. Sildigere Jagttagelser gave imidlertid Hr. Br. den Overbevisning, at de større Partikler kun vare Aggregater af de mindre, som han kalder Molleculer (mollécules.) I adskillige Græsarter er Blomsterstøvet saa gjennemsigtigt, at man tydeligt kan see de større Partiklers Bevægelser derigjennem.

At denne Livskraft ei allene staaer i Forbindelse med Planternes Liv, viste sig snart. Hr. Br. gjorde Forsøg med Blomsterstøvet af tørrede Exemplarer, af hvilke nogle havde ligget i Herbarier over tyve, andre over hundrede Aar. Ogsaa i dem fandt han nogle faa større Partikler og mange Molleculer, der besadde deres sædvanlige Bevægelseskraft. Hidtil havde han kun gjort Forsøg med Blomsterstøvet, nu experimenterede han ogsaa med Blomstrets Blade, siden med alle Planternes øvrige Dele, og fandt, naar han knuste dem, altid et vist Antal af disse bevægelige Smaapartikler. Intet Overmaal af Hede formaaede at forstyrre det levende Princip i disse Molleculer. Smaae Stumper Træ, saavel grønt, som tørt, Lærred, Papir, Bomuld, Uld, Silke, Haar, Muskeltrævler, holdtes i Lyset, og dog fandt man i alle disse Ting, efter at have dyppet dem i Vandet og undersøgt dem umiddelbart efter, disse Molleculer, endog i den samme Bevægelse, de havde

havt tilforn. Fra disse Gjenstande gik man over til de mineralske. Først tog man et Stykke fossilt Træ, som endnu gav Flamme, og siden et, som var gandske forstenet. I begge fandtes de virksomme Molleculer, og de syntes at danne det Sidstes eneste Substants. Man fandt dem i Gummi, i Steenkul og i Sod. Feieskarn og Gadestøv bestode næsten gandske af dem.

Man vil nu ei mere undres, naar man hører, at Klipperne, Metallerne, og alle fuldkomment uorganiske Substantser i Naturen have Liv. Molleculer, der lignede de Ovenbeskrevne i Skikkelse, Størrelse og Bevægelse, fandt man i stor Mængde i Vindesglas, i Stalaktiter, Lava, Obsidian, Bimpsteen, vulkansk Aske, Meteorit, Brunnsteen, o. s. v., og i nogle Tilfælde, navnligen i Kieskrystaller, syntes hele Legemet at bestaae af slige Molleculer. Deres Gjennemsnit syntes at beløbe den 15,000ste til 20,000ste Deel af en Tomme.

De Substantser, hvori Hr. Br. ingen Molleculer kunde opdage, vare Olie, Harpix, Vox, Svovl, i Vand opløselige Legemer og saadanne Metaller, som han ikke kunde reducere til de smaae Grader af Deelbarhed, der er nødvendig til deres Opløsning.

Saa er det da af dette mærkværdige Forsøg klart, at Alt paa Jorden, i bogstavelig Betydning, har Liv.

Underverdenen er beboet.

For denne Mening taler et Skrift, som i indeværende Aar er udkommen hos Wienbrack i Leipzig. Det er yderst interessant. Den Hypothes, at Jordens uhyre indre Rum er hult og ei allene beboet af Planter og Dyr, men ogsaa af Mennesker, veed Forfatteren at understøtte med, som det synes, meget antagelige Grunde. Han gaaer ud fra uomtvistede Erfaringer, og fører os Skridt for Skridt ind i sin Formodning. Han beraaber sig paa den længst bekjendte Jagttagelse, at Vulkaner, Jordskjælv, varme Kilder, o. s. v. ei lade sig forklare af overjordiske Betingelser, men snarere hentyde paa en Tilværelse af Ild, Luft og Vand under Jorden. De forstenede Levninger af Urverdens Planter og Dyr have, efter hans Formening, ikke Alle deres Oprindelse fra Jordens Overflade; om Mange af dem troer han, at de oprindeligt tilhøre Jordens Indre. Han ihukommer derved de fremmede Fiske, som ere blevne fundne i underjordiske Søer eller i Vulkanernes Explosioner, desligeste ogsaa andre gaadefulde Phænomener af ubekjendte Dyr, som pludseligt havde viist sig, og igjen vare forsvundne. Han nævner de almindeligt udbredte gamle Sagn om Drager og andre Dybets Uhyrer, der ikke synes ham at have deres Grund ene i Digternes Phantasie. Han formoder endogsaa, at Svalerne og andre Dyr, som pludseligt forsvinde om Vinteren, uden at vi see dem drage bort, skjule sig i Jordens Indre. Endeligen

vil han ogsaa finde Spor af Mennesker, som hentyde paa en Underverden. Ei at tale om de gamle Sagn om Bjergaander, Gnomer, o. s. v., saa er det jo dog en afgjort Sag, at man stundom, midt i det dannede Europa, har fundet vilde Mennesker, om hvilke Ingen kunde erfare, hvorfra de vare komne. Efter Forfatterens Mening er det Beboere fra Underverdenen, som gjennem Huler have forvildet sig paa Jorden. Han hidregner hele Zigeunernes Stamme, der have saameget Jordligt ved sig — Ingen kan tilfredsstillende forklare, hvorfra de komme — skareviis have de indfundet sig i det hulerige Irland, uden at noget Skib havde ført dem derover. Ja, han troer endogsaa, at Grønlænderne hænge sammen med hine Underjordiske, eftersom de tænke sig Himlen i Jordens Indre og foregive at nedstamme fra et endnu nordligere Folk. Da han nu paastaaer, at Jorden er aaben ved Polerne, saa synes ham Intet simplere, end at hiin Folkestamme er fremstegen af Nordpolen. Alle hans Undersøgelser føre ham endeligen til det Resultat, at Jorden er indvendig huul, varm og opklaret af et stedsevarende ætherisk Lys, at der inden i den findes Planter og Dyr, der rimeligviis ere beslægtede med Natplanterne og Natdyrene, saavelsom med Urverdenens Skabninger, af hvilke vi kun kjende de opgravne Levninger, samt at der ogsaa boe Mennesker histnede, af blandet Art, maaskee i Besiddelse af uhyre Rigdomme, til hvilke vi kunde have Adgang gjennem begge Polerne, eller gjennem de store Hu-

ler, der hist og her gjennemtrænge Jordskorpen i umaalelig Dybde.

Forfatterens Plan til nærmere at udforske Jordens Indre er meget anbefalingsværdig, Resultaterne maae nu forresten blive, hvilke de ville. Thi det synes dog altfor lidet gjort, at man hidtil kun har rullet Stene i nogle af de dybe Grunde, Jorden aabner os i sine Huler, istedetfor at lade dem befare af modige Mænd, hvilket maaskee lod sig iværksætte med ringe Bekostning. Hvor høit er man ei, ved Kikkerters Hjelp, trængt op i Himlen — hvor lidet kjender man derimod, hvad der er under vore Fødder!

Allerede for nogle Aar siden lod Jm. Clerves Symnes, Capitain i den nordamerikanske Friskat, efterfølgende Bekjendtgjørelse indrykke i en amerikansk Avis:

Til Verden!

Jeg erklærer, at Jorden er huul og beboelig inden i. Den indeholder et Antal faste koncentriske Sphærer, den Ene i den Anden, og er ved Polerne 12 til 16 Grader aaben. Jeg sætter mit Liv i Pant paa, at dette er sandt, og er rede at gjøre et Undersøgelsesforsøg, naar man vil understøtte mig. Jeg forlanger ti brave Ledsagere, for med dem, fra Siberien af, at kjøre over Isen med Rensdyr og Slæder. Jeg lover, at vi ville finde et varmt, rigt Land med yppig Vegetation og fedt Qvæg, naar vi kun komme een Grad videre end 82. Næste Foraar komme vi tilbage igjen.

Napoleons Hat.

Var det ei en stor Tid, den vi have levet i? Staaer den ei med Flammeskrift i alle Tiders Bog? Efterslægten vil misunde os, at vi have været samtidige med de Mænd, hvis Storhed ikke gaaer tilgrunde, om end Jordens Axe brister. —

Fra fjerne Aartusinder ville Jordboerne see tilbage paa den lille Hat, som bedækkede et Hoved, hvori hele Europa fandt Spillerum, paa den lille Mand, der spillede med Europa's Konger, som om det var Konger paa Schachbrettet — paa den Mand, der fremtraadte som Frihedens Morderengel og gav de vanartede Folkeslag Lænker at bære. Hiint Flammeblik, som lynte frem under den lille Hat, trængte videre, end den menneskelige Forstand tænkte, der pludseligt stod stille, da den lille Mands Stemme raabte: „Jeg er Tiden!"

Han optraadte, og Menneskeslægten skjalv — han skred frem, og Stæder sank i Gruus, som naar vort Fodtrin nedtrykker et frisk Muldvarpeskud. Paa Cymplons Klippe skrev han sit: „Jeg vil!" og i fjerne Dage vil den forskende Vandrer ihukomme den lille Mand, som opkastede det Spørgsmaal: „Hvad er umuligt?"

Og hvo var den lille Mand, som bestemte Kongeriger og satte Konger, ligesom Gartneren træder Bede af, og planter Kaal deri? Hvo var den lille Mand, der drog frem med Tusinder og hærgede hele Lande, som Myrerne i Brasilien? Hvo var den lille

Mand, der løftede Paven af Stolen og lod ham komme til Paris, ligesom man forskriver et Stykke romersk Mosaik, for at pryde Gulvet i et nyt Tempel dermed? — Hvo var den Mand, der skrev sit Navn paa Pyramiderne i Ægypten, og indgrov det i det sneedækte Nord ved mange Tusinders Rædsels-død, som bedækkede et heelt Land med det uhyre Navnetræk: „Napoleon?"

Han var vor Samtidige, denne Napoleon, og den nærværende Tid er det, hvis Sand nu rinder saa mat gjennem det kolossalske Timeglas, siden han greb det, og vendte det Nederste øverst. — — —

Vi have seet Kometen Anno Elleve — og hvad var den Komet? — Vi vide det ikke. Men en Gudshaand kastede den hen, og Phænomet sagde: „Der lever en Gud!"

Vi see tilbage paa vor Tid, betragte den lille Mand, den store Mand, som opfostrede Kæmpetanker i sin Hjerne under den lille Hat; vi see tilbage, og betragte den Verdensomstyrtning, som fremgik af dette Hoved. Og Rædselsgierningerne tordne: „Der lever en Gud!" — Der lever en Gud, som skabte Myriader Verdener, som, i een eneste Hovedpandes Rum, lagde den Kraft, at omstøde en heel Verden, at regjere Tiden og at styre Menneskeslægten, som vi styre en Hest ved Spore og Bidsel.

Og slig en Hovedpande sad under den lille Hat — gjorde Hatten famøs, og Tiden kæmpestor — hvori vi levede! —

Den lille Mand med den famøse Hat stod i vor Tid ved Kremnl, hiin grufulde Morgen, da Sneen paa Ruslands Marker var bleven et stort Liigkiæde, hvorunder Ruslands Genius laae levende begraven, indtil den reiste sig af sin Skindød og fœvede op i Moskov's Flammer! — Den lille Mand med den famøse Hat iilte i vor Tid, en eensom Flygtning, til Dresden, hvor man adlød hans Vink, som om han var kommen med tituſind Mand — og dog havde han Intet, uden sit Hoved! — Endogsaa Hatten havde han tabt, thi han reiste incognito. Han kom i sønderreven Kjole, men i Lommerne bar han smaae Kongeriger.

Det var i vor Tid, den lille Mand vandrede omkring paa Elba og derfra optraadte som Deus ex machina, forenende mange tuſinde Hoveder under een Hat. Og Tuſinder fulgte Banneret, og Tuſinder hængte sig ved Aanden, som, under den lille Hat, herskede over de forsamlede kronede Hoveder — — og Alle grebe pludseligt efter deres Hat.

I vor Tid var det, Grenadeerhuerne laae ved Waterloo, under hvilke der flammede en Nationalaand, opflammet ved hiint Bliks Lynstraale, der gjennemtrængte alle Hjerter og vidste at fængsle alle Hjerter, som havde Rum for stolt Storhed! —

I vor Tid var det endeligen, Manden med den famøse Hat — — — betraadte Bellerophon, og dette Fodspor vil være uudsletteligt, som et Brandmærke i vor Tids Klippe.

H. H.

Dyrehaven og Charlottenlund.

Endnu et Fragment af Rhonghar Jarr. *)

St. Hansaften nærmer sig. Da faaer den gamle hellige Kilde i Dyrehaven nyt Besøg. Vi ville ile did. Der finde vi Liv.

---

*) Fahrten eines Friesen (Harro Harring) in Dännemark, Deutschland, Franckreich, Griechenland, ꝛc. München 1828. (Da det maaskee vil interessere flere Læsere at vide noget Mere om denne vores danskkalende og danskfindede Landsmand, der i Udlandet som Forfatter og Digter har vundet et Slags Celebritæt, saa tillader Udgiveren sig her at meddele følgende i Aarhuus Stiftstidende No. 134, 1828, indførte Notice:

Harro Harring er født ved de friesiske Kyster paa Vestkanten af Hertugdømmet Slesvig, hvor hans Fader kaldtes „Deichgraf". Efter Dennes Død voxede Sønnen op som et Naturens Barn. Havet sang hans Vuggeviser og Maagerne vakte ham af hans Morgenblund. Da hans Moder levede i trange Kaar, maatte han tidligen selv erhverve Brødet. Som Dreng udviste han Lyst og Talent til Tegning, og da denne Lyst mere og mere udvikledes, blev han i en meget tidlig Alder sendt til Kjøbenhavn, for paa Maleracademiet at uddanne sit Talent. Fra dette Øieblik af stod han allene i Verden, uden anden Støtte, end den, hans Talent erhvervede ham. Efter nogle Aars Ophold i Kjøbenhavn, drog Lysten at see fremmede Lande og Sæder, ham bort fra Fædrenehjemmet. Harring naaede Dresden, og flere Tegninger og Malerier fra dette Sted vidnede om, at han heldigen gik

Langs Sundet, mod Helsingør, pranger eet Lyststed ved Siden af et Andet, omgiven af blomstren-

---

frem paa den betraadte Bane. Men en ulykkelig Kjærlighed synes her at have formørket hans livelige Phantasie. Den Pige, som han i sine Digte besynger under Navnet „Irma" mener man, var, ved at kuldkaste hans Livsdrømme om Elskovs Lykke, Aarsag i, at han gik til Grækenland. Flere smukke Digte vidne om den Begeistring, hvormed han omfattede Frihedens Sag. Men han blev skuffet, som saa mange Andre, og drog atter tilbage, efter at have oplevet mange interessante Eventyr paa denne Reise. Efter udstanden Pestfeber og mange andre Gjenvordigheder kom han igjennem Italien til München, hvor han gandske ombyttede Palletten med Digterpennen. Alt længe havde han tumlet sig paa Poesiens Mark og Ingen kan nægte ham Talent, skjøndt man maa beklage at dette Talent ei er bleven styrket hos ham ved noget grundigt Studium. Af flere Tragoedier som han skrev i München, bleve „Mainotterne" antagne til Opførelse paa det derværende kgl. Theater. Stykket, skjøndt kuns eengang givet, gjorde megen Lykke, og Digteren tilligemed Skuespillerne bleve fremkaldte, en Ære — som kuns faa unge Digtere kunne rose sig af. Imidlertid indviklede hans medfødte Lidenskabelighed ham i flere Ubehageligheder, som bevægede ham til at forlade Bayern og at drage til Ungarn. Skjøndt meget ædel af Tænkemaade, taaler hans Egoisme ingen Modsigelse, og maaskee han tildeels haver denne Selvkjærlighed at takke for, at han ingen varig Tilbøielighed formaaer at opvække hos det smukke Kjøn. Af hans sidste Skrifter fremlyser, at han under sit Ophold i Ungarn fattede Kjær-

de Haver, skjønnere end ved nogen Kanal i Holland, fordi de — rage frem i Sjelland, ved Sundbredden, ad Charlottenlundsveien.

Vi betræde et Landsted, kaldet * . . borg, og byde vor inderlige Sjelehilsen. — O, kunde vi tilbringe saadanne Timer, som Rhonghar Jarr nød her! — Vel Dig, Rhonghar, at Du fandt saa ædle Mennesker! — Ak, hvor fattigt er vort Sprog! — Der maa gives et andet Sprog, der maa tone et rigere Sprog i rigere Sphærer, det siger mig i dette Øieblik mit Hjertes navnløse Følelse. — Verden er flet; dog gives der endnu store Sjele. — Og mere end een saadan Sjel fandt Rhonghar Jarr paa * . . borg, ved Strandveien til Charlottenlund. — —

Skjøndt en Mængde Vogne holde udenfor Residentsens Porte, eftersom alle Bønder have Frihed til at kjøre i Dyrehavstiden, vandre vi dog tilfods over Charlottenlund til Dyrehaven. Denne er vel

---

lighed til en fornem Ungarers (Bojars) Datter, men at Denne, som flere Gange var hændet Harring hos Andre, i Begyndelsen spillede Gjæk med ham og hans hellige Lue. Senere synes hun at have bønhørt ham, men Skjæbnens Jernmuur (maaskee Faderens eller Familiens Forbud) adskiller dem for evigt, da hun er en Fyrstedatter og han kuns en simpel Friese. I hans Fortvivlelse og haabløse Kjærlighed, med Stella-Wina i Hjertet, er han nu gaaet til den russiske Armee, hvor han rimeligviis søger Døden, eller — Stof til et nyt indholdsrigt Liv.

C. J. F.

fem Miil i Omkreds, men kun i Nærheden af den gamle Kilde er den befolket; her grændser paa frie Pletter, Telt til Telt, Bod til Bod.

Ege, Aske, Bøge og Birke i fuld Pragt og gammel Værdighed byde Skygge og Kjølighed — det er den skjønneste Skov, Rhonghar har seet i noget Land — Voven bruser i Nærheden af denne Skov! — Bølgen spiller mod den nærliggende Bred! — Sverrigs Høie blinke paa den duftige Horizont, naar vi staae under de ældgamle Ege — ved Skovens Ende! — Og i denne Skov skrev Rhonghar i sit Hjertes Mindebog:

„Livet er skjønt!"

Og aldrig mere skal jeg betræde dig, du Skov for alle Skove! Jeg vil finde mig deri.

Vi vandre gjennem Charlottenlund. — Tys! — Toner! — En Klarinet. En blind Mand staaer under en bred Bøg, med Hatten for sig, Klarinetten trykt mod de tørre Læber. Fra denne Bøg af udstrækker sig et af de yndigste Landskaber, hvis Baggrund Residentsen danner: han seer det ikke. — Han spiller fort, og mangen Gruppe staaer om ham, seende paa ham, mens han spiller, og smilende ad ham, naar han for et Øieblik tager Instrumentet af Munden og besvarer Klangen i Hatten med et inderligt, hjerteligt „Mange Tak!" *). Mangen kaster sin Gave i Hatten, for midt i Spillet at høre

*) Hvad der i disse Brudstykker findes sat med latinske Typer er Forfatterens eget Dansk.

dette „Mange Tak," og Rhonghar — Menneskene kalde ham kun sentimental — staaer som fængslet for den arme blinde Mand, og hvor han paa sine Reiser hørte lignende Toner, stod han i Aanden for hiin Bog, og mangen Rossinisk Oper bød ham ei den Nydelse, han fandt hist.

Vi komme til Dyrehaven, og begive os ind i Vrimlen. Ja, det maa vel kaldes en Vrimmel — det mylrer blandt hinanden, som faa Steder i Verden. Det er Søndag, og Veiret er, som sædvanligt paa denne Aarstid, uligneligsmukt.

Vi gaae forbi den Plads, hvor Noblessens Equipager og Rideheste, Hyrevognene og Støvklepperterne frembyde et staaende Billed.

Husfreden vilde være forstyrret, om Husbeboerne ikke kom i Dyrehaven. Om man skulde sætte aldrig det paa Assistentshuset — i Dyrehaven maa hver Familie, saafremt den ellers skal vedblive at bestaae som Familie. Hvilken Kontrast mellem den kjøbenhavnske Dyrehave og den wienske Prater! I Prateren kjører Noblessen, for at lade sig see, og bekymrer sig ikke om Naturen, ellers blev den vel ikke i den dresserede Natur, i den snorlige Allee, hvor den kjører langsomt op og ned i aabne Garnitur-Chaiser. Mange tusinde Equipager rulle gjennem Prateralleerne, og Faa, som sidde deri, have seet eet eneste Træ, naar de stige af. Saa gaaer det i hele Verden; i Dyrehaven promenere vel ogsaa mange Damer og Herrer, der neppe kunne sige os, om Bøgen bærer grønt eller rødt Løv, hvis de ikke tilfældigviis have erfaret det andensteds.

Jeg regner, at der, paa en af de meest levende Dage, vrimler over tituſinde Mennesker i Dyrehaven og i Charlottenlund; af tyve Been, som i Kjøbenhavn ere i Bevægelse, tænker jeg mig altid To i Lundene. Og naar jeg nu seer mig om, saa finder jeg i alle Ansigter, med tydelig Skrift, det gemytlige Ord:

„Her er det dog deyligt!"

Men Ordet „deyligt" lader sig ikke gjengive ved „smukt". Danskeu bruger det istedetfor „guddommeligt," og siger mere dermed, end en Engellænderinde med sit „delightful."

En følsom dansk Piges Udraab: „Ak Gud! wha det er deyligt!" hvorved jeg, seende Henrykkelsen i hendes Ansigts Udtryk, kunde udraabe ligesaa salig: „Ak Gud! wha det er deyligt!" — — Dette „deyligt" kan nu engang ikke oversættes eller gjengives ved noget andet Ord. Ja, jeg kunde reise til Kjøbenhavn, for ved en Ballet, ved Kunstudstillingen, udenfor en Modehandlerindes Vinduer, i Dyrehaven, eller maaskee ved et Stykke Kage at høre dette Henrykkelsens Udraab af fine Læber, thi i det udtaler sig vore Skjønnes hele Nationalcharacteer.

Nu staae vi altsaa midt i Vrimlen, og om os vandre og hoppe og springe — ak, hvormange allerkjæreste Blondhoveder og Brunetter! At jeg altid sætter de Blonde overst, vil maaskee indvikle mig i en Proces med de skjønne Brunetter. Men her lader det sig, naar Sandheden skal følges, ikke stille

anderledes, thi vi Nordboer leve i en blond Verden, og Mangen har vel ogsaa en blond Passion.

Hvad see vi først? — Det Spørgsmaal er vanskeligt at besvare, thi med eet Blik overskue vi nogle hundrede Mennesker. Lapsene rage frem af Hoben, som de da gjøre allevegne. De smøge Zigarer, og bære Hatten, af Ømhed over deres forceerte Lokker, liig en tom Skonnert, der seiler for halv Vind. De kaste forskende Blikke om sig, som om deres Længsel søgte en Ankergrund.

Langsomt og velbehageligt vandrer hist en Trop ind i det næste Telt — den fortjener vor Opmærksomhed. Vi følge efter, og træde ind under det blændende Seildug, hvor vi finde reenligt dækkede Borde, Theemaskine, koldt Kjøkken og en Spiisesedel, som om man traadte ind i en Pariser-Restauration.

Men den omtalte Trop er mig kjærere, end mangt et Maaltid; jeg sætter mig med Rhonghar og Vilhelm ved et Bord og betragter den nu paa min Maneer.

Det er Borgere fra Kjøbenhavn. De ere kjørte ud i Dyrehaven, fordi — Dyrehaven ikke kan bestaae uden dem. Hvorledes kunde de om Søndagen blive i Staden, mens Alt strømmer hid? — I Waages Kjælder i Strandstræde er det vistnok svalt og godsligt, men denne Kjølighed frembyder saameget før en Vederqvægelse, naar man har opoffret en Dag til sit Kald i sit Ansigts Sved.

De have valgt sig en Plads, hvorfra de kunne see ud i det Grønne — o, de ere snue, de vide at dynge Nydelse paa Nydelse!

Den Ene hist i Lænestolen — see, han strækker Benene mod begge Poler; den ene Arm stemmer han mod Stolryggen, den anden, hvorved nemlig den høire Haand sidder, mod Flasken, saa at Hovedsagen, som fylder hele Lænestolen, faaer Rum til at lufte sig — er en Mand, der har vundet et større Publikum, end mangen engelsk Skribent. Ja, Virkningen af den Geist, denne Hædersmand sender ud i Verden, griber ofte saa uimodstaaeligt om sig, og trænger ofte saa mægtigt gjennem Sjel og Legem, at selv den haandfasteste Mand synker under Bordet med Sjel og Legem. Al Respekt for slige geistige Produkter! — Vor Mand er en Brændeviinsbrænder. — Kjed af den Drik, han selv laver, har han paa nogle Aar vederqvæget sig ved den høiere, renere Livsgeist, og kastet sin hele, vægtige Tilværelse — „in die Waage." Jeg mener her den omtalte Viinkjelder under det betegnede Firma.

Halvanden Fod høiere end vor korpulente Destillateur, er den Mand som staaer for ham, og, paa homsopathisk Viis, søger — at fordrive een Hede ved en anden. Med aftrukket Kjole og opsmøgede Skjorteærmer — det er engang saa hans Vane — staaer han der for os, og drikker sin Punsch, som om det var den sidste Nydelse, dette Liv byder ham. Hans Hoved synes af en Forseelse at have faaet Plads paa denne Nakke — maaskee

har intet andet været færdigt i en Gesvindighed — han er et omvendt Barn, det vil sige, hans Hoved forholder sig til Kroppen, som et nyfødt Barns Legem forholder sig til Hovedet, thi det er saa lidet, at han med Føie kunde lade det blive hjemme, hvilket han vel ogsaa stundom gjør. Denne Mand er en yderst vigtig Person for den danske Digter, der bringer et nyt Stykke paa Scenen. Af ham afhænger paa en vis Maade Poetens Held og Fordærvelse, Hæder og Undergang. Han bærer det anonyme Produkts Død og Liv i sin indvendige Haandflade og i sine Miniatur-Basun-Kjæver. Det er Slagtermester . . . n, den forstandsløse Doms Organ, det Publikums Stemme, som ei har Courage til at rykke i Felten uden Fløimand, og uovertræffeligt har den lunefulde Natur, i hans lillebitte Hoved, dannet en Ironi paa det samtlige Publikums, som trommer og fløiter efter hans Pibe, og rører hundrede Hænder, naar han applauderer. Men Alt pro patria; thi det er i Regelen Nationalstykker, og vor Enthusiast træder i Parterret som Repræsentant for Slagterlauget, der vel unægteligt ei allene hører til Nationen, men ogsaa opretholder Nationens Kraft.

Læseren fare ikke vild i sin Mening om det kjøbenhavnske Theaterpublikum! Jeg skal søge at forekomme denne Vildfarelse.

Hiin Deel af Publikum, i hvis Spidse den inderlig vakkre og brave Slagtermester . . . n fremtræder, existerer i hele Verden; kun har den ikke allevegne en Slagtermester . . . n. Det vidner

vistnok om aandigt Liv, at vi see en saadan Mester tage saa levende Deel i Theatrets Anliggender. Danmark ligner idetmindste deri det stolte Britannien og det bevægelige Frankrig, at det udtaler Aand og Characteer, som vi, i denne Betydning, forgjæves søge i samtlige tydske Stammers Liv.

Scenen er Nationaleiendom, og vel det Folk, der har et dramatisk Nationalgalleri at opvise, som Danmark! Undtage vi Engelland, har intet det. Og det engelske Galleri hentyder paa et forsvundet Liv, medens det danske straaler i Kraftens Blomster, vidnende om Nationalaandens Stræben.

I stolt Selvbevidsthed lægger f. Ex. en nyere dansk Digter Frugterne af sin Indgetogenhed paa Fædrelandets Alter, fremkalder ærværdige Skikkelser af den graanende Dæmring, lader Publikum bruse i Bifaldsstormen og — indhyller sin Existents i den dybeste Hemmelighed.

Hans Skikkelser betraadte Melpomenes Haller, og Ingen veed, hvo der sender dem. Han staaer maaskee i Parterret ved Siden af Slagtermester . . n, og seer Enthusiasten arbeide paa hans Laurbærkrone, saa Sveden drypper ned paa hans svulne Hænder. Han tier, og inden Aaret er omme, leverer han et nyt Stykke. —

Den med Tingene ubekjendte Læser mene for Alting ikke, at Publikums Dom ene og allene ligger begrundet i de kjødrige Haandflader! Jeg taler til Læsere, som vide at skjelne mellem Lune og Alvor, og derfor taler eller skriver jeg med Lyst.

Almeendommen er grundig og reen. Og det kan godtgjøres med Rossini's Skjebne i Kjøbenhavn. Her vorde hans Producter ingenlunde, som i Tydskland, uden Undtagelse forgudede og ophøiede i bevidstløs Extase! Kun enkelte Værker af Dagens Helt fandt i Kjøbenhavn deelt og udeelt Bifald — andet Machwerk af denne musikalske Dampmaskine gik det, ligesom Hine, efter Fortjeneste. — Gid visse tydske Nationer vilde see sig i Speil derpaa og ei foranledige den Mistanke, at deres Dom fremgaaer af et Hoved a la . . . n.

Vi vende tilbage til Teltet, hvor vor Enthusiast har tømt sit tredie Glas, og — spørger en lindrende Kjøling. Han taler nu med Rolighed om Fremstillingen af den nyeste Tragoedie, ingenlunde om Expositionen, men om sin Position i Parterret, da det afgjørende Moment var forhaanden, og den Tid, hvori Publikum tør yttre sin Dom, nærmede sig sit Udløb.

Lig en gigantisk Edderkop sidder en Tilhører a la Tyrk paa den forreste Bænk, modernere, om ikke finere klædt, end de Øvrige, ved Levningerne af en nys expederet appetitlig Oxesteg — thi han veed, hvortil han trænger. Grever og Baroner hilse ham venligt, naar han bærer sine lange Been over Gaden; vi kunde næsten troe, det var en Standsperson, hvis ei hans Maade at sidde paa vakte en anden Formodning. Hans Blik synes øvet; han maaler Længde og Brede, hvorhen han seer. Hans enthusiastiske Ven vil tænde en Pibe, og søger en Fidibus. Vor tørre Gentleman griber tjenstfærdig i Kjø-

lelommen, og sønderriver forekommende et Skræder-maal, regelmæssigt sammenrullet, ligt en Amerikaners Ankertoug.

Ad vocem Ankertoug betragte vi strax en Sidemand, hvis Former, i Opposition mod den respektable Maitre, nærme sig Kuglen. Det er den Prop, som stopper et betydeligt Hul i hele Marinevæsenet. Uden ham og hans „udbredte" Virken vilde det første Linieskib, som den mindste Kanonbaad, ikke komme af Stedet, om end Vinden var aldrig saa god. Han drikker tre Gange saa hurtigt sin Bordeaux-viin, som hans Nabo, thi samme Øieblik Druesaften berører hans Tunge, har den ogsaa naaet sit Bestemmelsessted. Det er en hovedriig Seilmager.

Hvormeget vi end maae haste, for at komme videre med Rhonghar Jarr, kunne vi dog ikke Andet, end betragte endnu en Person i det muntre Selskab — han stiger os egentligen mere i Næsen, end han falder os i Øinene. Vi behove kun at besnuse Manden i Rankin og Merino, for strax at erfare, hvo han er. Thi hvorvel han bærer sin Søndags-habit, har han dog ikke aflagt Lugten med Hverdagsklæderne.

Vor Mand lugter just som den Deel af Regentsen, hvor min Ven L . . . boede, og han boede trindtomgiven af Islændere, som have stedse voxende, uudtømmelige Knipper af deres tørre Liivet liggende under deres Seng, ved Tøfler og Støvleknegt. I kjære, ædle Islændere! Jeg er Fanen . . . . mig! saa oprigtig en Ven af Eder, som en Digter kan være det af et poetisk Folk! Tager mig det ikke ilde op, at jeg billedligt udtrykker mig saaledes.

Det gaaer vor forfinede tørre Fiskehandler — vi betjene os af dette Ord, ligesom man stundom læser paa et Skilt: „Vandtæt Hattefabrikant," eller: „Ulden Strømpevæver" — nok, det gaaer vor tørre Fiskehandler, som den aandrige Mand, der Intet drikker, uden Viin. Han synes at være sjeletilfreds ved at have en Spiseseddel for sig, hvorpaa hiin Artikel ikke findes, der gjennemdufter hele hans brillante Huus. Han veed vel, hvad der smager godt, og expederer med beundringsværdig Routine en engelsk Budding, hvis Viinsauce for Øieblikke truer at fortrænge den herskende Lugt, som omgiver ham.

Nu befinde vi os atter i det Grønne, og for os ligger en Gruppe under en gammel Ask, der rastløst er sysselsat med, at sammenholde Sjel og Legem.

En Kone, som, efter Formen, synes at være beslægtet med vor Seilmager, vil absolut vække Opsigt, som en tydsk Student paa et leiet Øg. Hun har nemlig ladet en Madkurv kjøre herud, hvis Indhold i Sandhed viser sig som noget Stort, noget Enormt. Den gode Kone har derfor ogsaa lagt sig, saa at sige, midt i Veien, tæt foran Prices Ridebane, hvortil Folket strømmede hobevis — Klokken er allerede fire. Det er ret en Lyst at see, hvorledes det gaaer til i hendes udstrakte Familiekreds. En røget Skinke med Postpapiirs-Kryds, i Form af en stivet Præstekrave, finder Bifald som moderne Memoirer. En Dyresteg, som har ligget og ventet længe paa Dyrehavstiden, lugter noget ilde, men finder dog, som noget Rart, noget Aparte, rivende Afsætning. Nu bringes en ny Pakke fra Vognen og aabnes hurtigt — det er sukkerstrøede Vanilleka-

ger. Enhver har forud abonneret paa et Stykke deraf. Hvor de nydelige Døttre sidde der, og bruge Tænderne, de allerkjæreste Børn! De fordærve uden videre deres Mave, og i Morgen maae de holde Sengen. Den gamle, godmodige Tante drikker Bordeauxviin, taler Fransk med en Gardeofficeer, og passer slet ikke paa de nydelige Cousiner.

Vi kunde endnu have Meget at bemærke i den sjellandske Dyrehave — f. Ex. Vildtet, som fryder sig ved Livet blandt de skyggefulde Bøge, Caroussellerne, Gyngerne, Seværdigheder fra alle Lande, Mennesker som Fæ og Fæ som Mennesker, colossale Schweizerinder og petits Dverge som Courtisans og petits maitres, Løver og Tigre, lærde Hunde og dumme Lærde — Alt mellem hinanden! Allerede nogle Timer have vi vandret omkring, og overalt støde vi paa nye Phænomener.

Jeg kunde komme paa det Indfald, at skrive til min Konge. Maaskee kunde det more ham, at læse en Beskrivelse over sin Dyrehave, sin Residents og sit Hof. I Sandhed, jeg vilde male denne Billed-Cyclus con amore in fresco, for at gjøre den Mand en liden Glæde, hvis Liv, som enhver Monarks, har saamange Byrder og Bitterheder.

Ja! Min Konge og Herre havde maaskee fundet en brugbar Mand i mig, hvis jeg blot ikke . .

Om nu ogsaa en stor, fyrstelig Velynder vilde tale til ham om mig — hvad blev vel Resultatet? Hs. Majestæt vilde trække paa Skuldrene og sige: „Det gjöre mig ond, men — Vi kan ikke bruge ham.“

Jocosa.

En vis Mand gav et Aftenselskab i en Restauration. Næste Morgen bragte Verten ham Regningen, hvorpaa der, istedetfor 12 Flasker Viin, som man virkelig havde drukket, fandtes 24, og det endda til en meget høi Priis. Manden tiltalte Verten med følgende Ord: „At De vurderer den Viin, vi ikke have drukket, saa høit, finder jeg gandske billigt, thi den har maaskee været god, men for de 12 Bouteiller, vi have drukket, finder jeg Prisen ubillig."

„I vor lille By er det meget stille! sagde En: Naar der ikke undertiden arriverede et Dødsfald, var der slet intet Liv i Spillet."

Dr. Debek sagde paa et Bal til en Pige: „Blufærdigheden titter Dem ud af Øinene." — „Ak, hvor De kan smigre!" svarte den Lille.

En riig Dagdriver mødte en Ven paa Gaden. Klokken var ti om Formiddagen, og den Anden yttrede sin Forundring over, at see sin magelige Ven saa tidligt paa Gaden. Da svarte Dagdriveren ham meget alvorligt: „Du maa ikke undre Dig, at jeg gaaer saa tidligt ud; det har sin gode Grund. Paa nogen Tid har jeg nemlig begyndt at spadsere om Formiddagen, for at jeg kan have Eftermiddagen for mig selv."

„Ere disse to Herrer Brødre?" spurgtes En.—„Om den Ene veed jeg det vist, men om den Anden kan jeg ikke sige det bestemt!" var Svaret.

En bedaget Særling, som var meget eenfoldig, underholdt sig engang med sin unge Neveu om Nutidens fordærvede Sæder. Han advarede ham mod de i Svang gaaen-

de Udsvævelser, og førte ham alvorligt til Gemyt, hvor simpelt og solide han og hans Venner havde levet i deres yngre Aar. „Lønnen udeblev ikke! sagde han: Alle mine Venner have allerede opnaaet en Alder af 70 til 75 Aar; jeg selv har de fire Snese paa Bagen og jeg føler mig endnu munter og stærk. Men som Ungdommen nu lever, kan den umuligt naae nogen høi Alder, thi — vedblev han — viis mig blot eet eneste ungt Menneske paa 80 Aar, og jeg vil indrømme, at min Paastand er falsk."

„Jeg lader aldrig i Evighed nogen af mine Tænder trække ud! skreg En: Min Broder er død ved den Leilighed." — „Hvorledes det?" spurgtes han. — „Ei! svarte han: Gandske naturligt! Om Morgenen Klokken ti lader han en Tand trække ud, og allerede 2 Timer efter er han gandske fri for Smerte — da falder han ned ad en Trappe, og bliver liggende død paa Stedet!"

En Digter tilsendte Dr. Debek to Stykker, et Lyst- og et Sørgespil, med den Bøn, han vilde bedømme dem. Han sendte dem tilbage med følgende Ord: „Jeg har med Fornøielse læst begge Deres Stykker. Kun maa jeg beklage, at De ikke har meldt mig, hvilket der er Lyst- og hvilket der er Sørge-Spillet."

En Adelsmand, der i et blandet Selskab vilde vise, at han besad Oplysning og Tolerants, sagde: „Min Grundsætning er denne: Alt er mig eens — Jøde, Christen, Tyrk eller Hedning, naar Mennesket kun er sundt."

En vis, meget ømfindtlig Dame klagede pludseligt over en rheumatisk Smerte. „Sikkert, sagde hun: sikkert har de paa eengang lukket Vester- og Østerport op, og nu trækker det saa grueligt!"

Man fortalte Dr. Debek, at adskillige Koner paa den sidste Tid vare døde i deres bedste Aar. „Ei! sagde Denne: det er altid de bedste Aar, hvori Konerne døe."

I et Selskab taltes om Dr. Debek. „Man maa dog tilstaae, sagde en Dame: at han er uhyre vittig.“ — „Om Forladelse! svarte en anden Dame: De vil sige: et vittigt Uhyre.“

En sagde til sin Naboe, da de besaae den berømte Hund Fido-Savant: „Jsandhed, den Pudel er et halvt Menneske!“ — „Saa? sagde den Anden: De er altsaa en dobbelt Pudel!“

En læste i Aviserne, at der lovedes en redelig Finder en Recompense. „Det er dog ret dumt! sagde han: Der udlove de en Douceur, og sige ikke, hvor Tingen er at finde.“

„Hvad er De for en Landsmand?“ spurgtes En. — „En Sachser!“ svartes der.—„Men Deres Dialect klinger østerrigsk.“ — „Kan nok være, thi jeg har været et halvt Aar i Rusland.“

Dr. Debek sagde om en Mand, som stod under Toflen, og hvis Kone hver Aften gik i Selskab uden ham: „Om Dagen er han Kone og om Natten er han Enke.“

En Skribent, som drak meget og slet Brændeviin, blev spurgt, hvorfor han da drak saa daarligt Brændeviin. „Ei! svarte han: der er slet ingen daarligt Brændeviin!“

En Kjøbmand roste sine Vare for en Bonde og sagde: „Det er Tøi for Evigheden!“ Derpaa gik Denne til sin Kone og sagde: „Her er noget Tøi for Evigheden — kan Du bruge det, saa kjøber jeg Dig det med Fornøjelse.“

I Skuespilhuset bemærkede En, at en Anden havde stjaalet hans Uhr og vilde gaae bort dermed. Han holdt fast paa ham og sagde: „Om Forladelse, min Herre, det gaaer ikke!“

I en Avis bekjendtgjorde En, at han vel ingenlunde var død, men at han dog, ligesom hidtil, handlede med Flonel.

Balanmeldelse. „Her afholdes næstkommende Søndag Musik hver Søndag, ligesom her ogsaa hver Onsdag og Fredag er Dandseselskab, Søndagen alene undtagen.“

Saphir.

Den rædselfulde Time. *)

(Phantasiestykke i Calotts Maneer.)

Kom ei Runde-Taarn for nær er det Midnatstide,
Hvad mig nylig hendte der skal De faae at vide
Paa Bibliotheket hist, er ei rart saa silde,
Thi naar Midnats-Klokken slaaer er der Aanders Gilde,
Jeg forleden gik derop for en Bog at laane,
Gik en Smule deromkring og kom til at daane,
Længe laae jeg i en Krog uden mindste Spratten,
Da jeg til mig selv nu kom var det ud paa Natten,
Jeg er ingen Natte-Helt, derfor blev jeg bange,
Dybt i Kirken under mig ligge døde Mange;
Om de nu ved Midnats Tid kom herop at læse,
De i Nakken dreiet mig vist min egen Næse.

*) Dette og næstfølgende Stykke ere af en ung dansk Digter, hvis humoristiske Arbeider, som hidtil kun vare bekjendte i Manuscript, gjøre en overordentlig Lykke, især hans just i disse Dage fra Pressen udkomne „Reise fra Holmens Kanal til Østerport af Amager,“ der omtales som et Foster af rigt og phantastisk Lune. Jeg har derfor troet at glæde mit Tidskrifts Læsere ved at aftrykke disse to Smaadigte efter Tillægget til Iversens Avis, og jeg haaber, at Forfatteren ikke vil tage mig det ilde op.

A. F. C.

Maanen skinnede saa bleg, Uglen sang derude;
Maanens Skin og Uglens Sang flød igjennem Rude;
Da blev jeg poetisk stemt, Gud maae hvordan vide,
Og i Øieblikket svandt al min Hjerte-Qvide,
Ak, men nu slog Klokken tolv, det var sælt at høre,
Alle Bøger rundt omkring saae jeg sig at røre:
Nogle skjændtes, Andre sang, Sproget var lidt blandet,
Som paa Babels Taarn det klang gandske reent forbandet;
Bøgerne fra Hylden sprang, dandsed' med hinanden,
Jeg var bange for at faae nogle Bind i Panden,
See nu blev en Kontredands underlig rangeret,
Mange Bøger dandsed' med, skjønt ukonfirmeret,
Langs med Væggen stilled sig store Folianter,
Det var sikkert satte Folk, eller gamle Tanter,
Badens Fru Grammatika smukt forgyldt paa Bagen,
Kom at engagere mig, jeg blev, som et Lagen.
O! det krilled i min Taa, Hjertet steeg til Halsen,
Men jeg slap, Cornelius hende bød til Valsen.
Atlas af Pontoppidan, klædt i Svinelæder,
Med Fru Flora Danika smukt i Dandsen træder.
Reisers fyrgterlige Bog sprang med Iliaden,
Uh det sidste skrækkeligt som en Storm paa Gaden.
Fra Musæet lød en Røst, „hvad er her paa Færde?"
Og en Landse traadte frem fulgt af tvende Sværde:
„Swerenoth i lærde Pak: vil I være rolig;
Unde I ei Helten Roe i sin sidste Bolig?
Hvad er vel en lurvet Bog mod en Pantser-Plade?
I er kun Peer Madsens Gang, vi er Østergade!"
Og nu hugget Sværdet om saa at Funker lyste.
Det var sælt det kan I troe, al mit Hjerte gyste!
Bøgerne fik ogsaa Skræk, hvert et Blad jo bæved
Som en broget Fugle-Hær de til Hjemmet svæved
Og paa Hylderne i Hast deres Pladser søgte,

Men hist i Mussæet, ak! det langt værre spøgte.
Op af hver en Aske-Pot steeg de Dødes Bene,
Uh en en Ildstrøm risled mig gjennem hver en Sene;
Sylfelet jeg følte mig, Døren op jeg sprænger,
Ak hvad seer jeg! Runde-Taarn er der ikke længer,
Støtten lilig i Don Juan, Taarnet promenerte,
Men slig Vandring kan I troe her mig fælt generte.
Afgrund for, og Aander bag, værre er end Døden,
Maanen smiled, ladsket, feed, hjalp mig ei i Nøden.
Som en Sapho stod jeg her, Vinden tog i Kjolen,
Nede Vægteren jeg saae, blaae, som Marts-Violen,
Deilig var min Monolog, Ingen den kan fatte,
Først jeg selv min Død begræd, lod mig derpaa dratte.
Vinden greb i Marv og Been, til mit Indre raaber,
Men til Lykke havde jeg hos mig Hofmandsdraaber;
Au det var et hæsligt Stød — Himmel see dog bare!
Jeg jo ligger i min Seng uden mindste Fare,
Alt det Hele drømt jeg har, Himlen være lovet,
Læser gid du vaagne maa, dersom du har sovet.

H. C. Andersen.

Hjertesuk til Maanen.

Ach warum sah ich dich,
Ach warum lehrtest du die Liebe mich?

Wieland.

Huldе Maane stiig fra Skyen frem!
Solen hviler alt bag Laas og Lukke.
Ak Madam! Madam! jeg elsker Dem,
Vær ei kold mod mine hede Sukke.

De er bleg og jeg er ligesaa,
Begge vandre eensom vi og ene,
Hurtigt gaaer De hen ad Himlens Blaae,
Ogsaa jeg har gode lange Bene.
Er det sandt, at Maanen trækker Vand,
Vil jeg græde mig til Ægtemand.

Hør mig naadig dog i Deres Sind,
Husk den Tid, da jeg var meget lille,
Da jeg spilled' Skorsteen, Klink og Pind,
Og fik Riis, skjøndt ei jeg have vilde.
De har Kundskab om mit Barndoms Liv,
Jeg var god — — en lille Sukker-Unge,
Nu jeg er det i Superlativ,
Men beskedent tier her min Tunge.
O Madam, Madam, kom ned til mig,
Eller ogsaa tag mig op til Dig!

De har hørt saa mangen Elskers Suk,
Trøstet ham ved Deres kyske Flamme.
Ak! men mig De svarer ei et Muk,
Det er ikke kristeligt, Madame. —
Gjerne sukked' jeg for Dem paa Spansk,
Men jeg er ei stiv i Grammatikken,
Ak jeg mægter knap at tale Dansk,
Hjertet synker ned i Kjole-Fikken.
Skjenker De ei snart mit Hjerte Ro,
Vist jeg spiller Werther Nummer to.

H. C. Andersen.

Nytaarsmorgen.

Med sin brudte Vandringsstav
Sig den trætte Gubbe dølger,
Synker i den vaade Grav,
Mellem Evighedens Bølger;
Nattens mørke Skygger flye,
Og de lette Stundgudinder
Svæve frem med røde Kinder
I Auroras Purpursky.

Glædens Psyche! kraftig bryd
Frem af Sorgens dunkle Larve!
Ved de gyldne Strænges Lyd,
Klædt i Himlens lyse Farve:
See! alt paa sin blanke Karm
Ruller over hvalte Bue
Solens Gud i Purpurlue —
Haabet hviler ved hans Barm.

Milde Haab! af fulde Horn
Strøe Din friske Blomsterklynge,
Lad ei Smertens hvasse Torn
Sig om Støvets Hjerte slynge!
Og hvor af det piinte Bryst
Sorgens bange Suk fremstige
Byd de mørke Skygger vige,
Skjænk Forsagte Mod og Trøst!

Men hvo er den blege Mø,
Som ved Bredden eensom standser,
Og med skumbeklædte Sø
Sine stille Taarer blander?
Peger med den hvide Haand
Mod henfarne Tid tilbage,
Tryller blandt de svundne Dage
Atter kjærligøm vor Aand.

O Erindring! Du som blid
Drager frem af Tankens Gjemme
Alt hvad i den svundne Tid

Lod os Salighed fornemme,
I den mørke Vintergvæl
Du vort Hjerte sødt bevæge,
Og med Nektardraaber gvæge
Af Din rene Kildes Væld.

Og Du raske Tidens Barn,
Som af Vuggen kraftig springer,
O lad ikke Skjæbnens Garn
Slynge sig om Aandens Vinger! —
Milde Forsyn! hør vor Bøn,
Lad den ei forgjæves stige:
Du til Held for Danmarks Rige
Lede Tidens yngste Søn!

Stedse lad den huldе Fred
Over os sin Vinge brede,
Og den gyldne Frugtbarhed
Danmarks elskte Sletter klæde!
Du med kjærlig Varetægt
Fædrelandet huldt omværne —
Venlig blinke Lykkens Stjerne
For vor Konge, for hans Slægt!

Naar da med sin brudte Stav
Træt sig atter Aaret bølger,
Naar det synker i sin Grav
Mellem Evighedens Bølger:
Da skal atter Skjaldens Sang
Hæve sig paa dristig Vinge,
Og en venlig Afskeed bringe,
Ved den gyldne Lyras Klang.

Fr. Sneedorff Birch.

Wangerlands-Øiet.

Novelle af Georg Døring.

(Af Taschenbuch zum geselligen Vergnügen 1829.)

I.

„Vildt drive Skyerne om paa Himlen, og Maagerne søge Stranden! sagde Sture, den gamle Fisker paa Øen Wangerøg, til sin Søn Edo, idet han reiste sig af den store Lænestoel ved Vinduet: Kom, vi ville trække Garnene ind, at ikke Stormen skal sønderrive eller Bølgerne bortskylle dem."

Manden, som havde talt disse Ord, havde en kraftig, ærefrygtbydende Skikkelse. Kun faa graa Haar bedækkede endnu hans Hoved, men dette bar han stolt opreist. Han havde meer end almindelig Høide. Af det ædle Oldingsaasyn talte Alvor og Aabenhed, og de store blaae Øines skarpe Blik syntes at trænge Enhver, som stod ligeoverfor ham, ind i Sjelens Inderste. Trods den høie Alder, hans hele Udvortes forkyndte, vare hans Bevægelser lette og hurtige. Hans Dragt var simpel, men røbede dog Formuenhed.

Hans Søn stod for ham: hans eget ungdommelige Billede. Han havde stærke Lemmer og kraftige Muskler, var ligesaa høi som Faderen og Ligheden i Ansigtstrækkene fremtraadte talende, selv ved den store Forskjel i Alder. Kun havde han mørkt

Haar og mørke Øine. Edo's Dragt lignede gandske den gamle Sture's.

Idet Oldingen greb den stærke Egestok, med hvilken han, saa ofte en Storm nærmede sig, pleiede at forsyne sig paa sine Kystvandringer, blev han staaende for Almanaken, som var heftet paa Døren af det store Skab, hvori Øboerens bedste Eiendom var forvaret.

„Ved mit Liv, Edo! Det er et forunderligt Tilfælde! sagde Sture nu med levende Overraskelse: Vi skrive idag den 12te Mai 1709, og idag er det sexten Aar siden Forbudene paa en truende Storm kaldte mig hjemmefra ned til Stranden, paa samme Tid og i samme Hensigt som nu. Dengang paafulgte en skrækkelig Nat. Hu! ikke for al Verden vilde jeg have de Synder paa min Samvittighed, hvori En, som Himlens Straf alt har truffet paa Jorden, dengang gjorde sig skyldig! —"

„Hvem mener Han dermed, Fader? spurgte Sønnen med flammende Blik: Han har saatidt ladet sig forlyde paa samme Maade, at jeg dog omsider gjerne gad hørt, hvo den arme Synder fra hiin Tid mon være."

„Tie, det rører ikke Dig! raabte den Gamle: Tør de Gamle ikke tale mere om tidligere Dage, uden at Grønskollingerne skulle belure dem og forlange deres Tale fortolket? Hvilke Tider vi leve i! Hofærdighed og Næsviished gaae mægtigt isvang blandt Wangerlands Ungdom. I fordums Tid stode Drengene med Huen i Haanden og hørte opmærksomt paa de Gamles Ord, for at bevare dem i et smukt

og godt Hjerte, som Skriften siger; men vore Børn ville afpresse Forældrene deres Hemmeligheder, for at tilfredsstille deres taabelige Nysgjerrighed."

Den unge Mand, mod hvem disse Bebreidelser vare stilede, røbede ingen Vrede, ingen Trods. Han syntes tvertimod at være overbevist om sin Uret, og slog Øinene beskæmmet til Jorden.

„Men ogsaa ere, i hiin Nat, Ting forefaldne, som Himlen maa have havt sin Glæde af! vedblev den Gamle, talende hen for sig, med et Udtryk af glad Selvfølelse: Jeg seer det endnu, det arme Barn, hvor roligt det svømmede i sin Vugge mellem de oprørte Bølger, legede med de smaae Hænder, og smilte ind i Lynet, som om det saae Himlen aaben. Hoho! Det var ingen Bagatel, at bringe den sjeldne Fisk paa Land. Mangen Fangst var vel lykkedes Sture, men denne var hans sværeste. Dog gik det saare vel Altsammen. Skal jeg nævne Dig den sjeldne Fisk, min Gut?" vendte han sig oprømt til Edo: „Nu, Du maa gjerne vide det — det var Jepsens Helene."

„Hvorledes? raabte Ynglingen i høieste Forundring, og en høi Rødme overfløi, ved dette Navn, hans Kinder: Er da Helene ikke født paa Wangerøg, er hun ikke Jepsens kjødelige Datter? Han har skjænket mig sin Fortrolighed i denne Sag, Fader, og derfor tør jeg vel ogsaa tale med Ham derom! Endnu engang: Er hun ikke den vanvittige Fogeds Datter?"

„Hun er hans Datter, som Duen er Glentens Unge! svarte Sture mørk: Dengang var han endnu ved sin Samling og endnu ikke afsat fra Fogderiet. Lykkeligt havde jeg bragt Barnet iland, medens Skibet, hvortil det hørte, var sunken med Top og Tavl. Dengang saaes endnu flere Fartøier paa Søen, men da Fyret pludseligt sluktes her, maae de vel være gangne tilgrunde allesammen, thi næste Morgen saae man Intet til dem mere. Utallige Vragstykker kastedes hid og did af Bølgerne — Søen kastede meget Gods iland, og hvo der vilde berige sig ved Strandretten, fandt god Leilighed dertil. Fordømte være de Skjelmer! Det gaaer dem dog aldrig vel!"

„Men Fader! tog Edo Ordet, idet han holdt den Gamle tilbage, som nu vilde gaae: Hvor kommer det sig da, at Helene ei er opvoxen i Hans Huus som min Søster? Han har dog vist ikke med Villie sluppet det forladte Barn, dertil kjender jeg Ham for vel."

„Du kunde forlængst vidst, hvorledes det er tilgaaet, svarte Sture: hvis du ei, som en gal Dreng paa tolv Aar, var gangen tilsøes fra Danmark med Din Fætter, og først nys kommen tilbage. Rigtignok gav jeg mit Minde dertil, thi jeg tænkte som saa: Et godt Roer maa tilhugges af friskt Træ, hvis det engang skal gjøre dygtig Tjeneste. Art nu vel, min Gut, efter Landsens Skik, at jeg ei skal angre det."

„Men Helene —" faldt Sønnen ham utaalmodig i Ordet. — „Med Din Helene! — Nu, jeg har tilladt Dig at spørge, og derfor vil jeg ogsaa svare Dig. Dagen efter, just som Din Moder var ifærd med

at klæde Barnet paa, kom Fogden hidløbende som afsindig. Du sov endnu gandske rolig i Din lille Seng. Han maatte have Barnet, skreg Jepsen: ham tilhørte det med Ret og Skjel. Han var Øvrighed paa Øen, og det paalaae ham, at sørge for slige ulykkelige Faderløse. — Dengang saae jeg ham først i en Sindsforfatning, der lod mig ane hans paafølgende Ulykke. Snart bandede han over Stormen, snart velsignede han den, og meente, at mangen fattig Øboer var bleven en riig Mand i denne Nat. Jeg havde saa mine egne Tanker; meest undredes jeg over Fyrets Slukning. Vi kunde ikke forholde Fogden Barnet. Han tog Helene med sig, og har ogsaa holdt og opdraget hende vel, bedre, end vi ventede. Men Vuggen, hvori hun kom hidsvømmende, staaer endnu oppe paa Loftet, og hendes første Klæder har Din Moder vel forvaret."

„Hun lønner ogsaa Jepsen, hvad han har gjort mod hende! sagde Edo: Hun pleier ham som et tro Barn, i hans Elendighed."

Den gamle Fisker havde allerede aabnet Døren halvt; nu vendte han om endnu engang, saae betænkeligt paa Sønnen, og sagde derpaa med stor Alvorlighed: „Hør, min Gut! Du synes ret at gjøre meget af den Helene. Lad mig give Dig et godt Raad — slaae hende af Dine Tanker? Din Viv kan hun aldrig vorde, thi hun er kun et Stormens Barn — Ingen kjender hendes Forældre — hun har ej engang en Dobeseddel, som kan bevise hendes ærlige Byrd. Men over Æren have Sturerne altid holdt, og ingen Tvivl tør finde Sted i det Kapitel. Tag det til Ef-

tertanke, og lad mig ikke tiere mærke nogen Læk i Dit Hjerteskib."

Edo stod, ved disse Ord, ubevægelig som en Billedstotte. Den Gamle bemærkede det ikke, men gik. Et flammende Blik kastede Ynglingen efter ham, men snart havde han gjenvundet sin Fatning, og fulgte Faderen med udvortes Rolighed.

II.

Da de gik gjennem Forstuen, der tillige tjente til Kjokken, tilraabte dem en Qvinderøst fra Arnen: „Hvorhen, I vilde Mænd? Vide I ei, at en Storm er nær? Bliver hjemme, og bøder de sønderrevne Garn."

„Vi gaae just, for at ikke endnu Flere skulle sønderrives, Theresina!" sagde Sture. Qvinden havde nærmet sig ham og rakt ham sin Haand. Ei var hun født under den Himmel, som seer ned paa Nordsøen — et sydligt Land havde givet hende Livet. Det mørke Haar, de sorte brændende Øine, den bruunlige Ansigtsfarve, den stoltbøjede Næse og den fremmede blode Accent, hvormed hun talte Landets Sprog, røbede dette strax. Paa et Skib fra Italien, hendes Fædreland, var hun tilfældigviis kommen til Wangerog. Hun reiste med sin Fader, en neapolitansk Kjøbmand; Denne var pludseligt død underveis, og den ubarmhjertige Skibspatron lod nu den forladte Pige sætte iland paa Øen Wangerog. Hun tabte ikke Modet. Faa Uger efter var hun Stures Hustru. Dette Ægteskab blev det lykkeligste paa Øen. Edo's

Fødsel forsøgede deres Lykke — han var deres eneste Barn. Moderen var stærk nok til, ved den tidlige Skilsmisse fra ham, at overvinde sin Smerte. Men da han nu vendte tilbage i usvækket Ungdoms fulde Kraft og Blomster, da brød den længe indsluttede Kjærlighed frem af Moderhjertet med sydlig Ild, og alle hendes Ønsker gik ud paa, at opfylde Sønnens.

Sture rystede hendes Haand og sagde: „Vi komme snart igjen, kjære Kone. Varm imidlertid en Kande Øl til os, thi Stormen vil blæse os dygtigt igjennem, og Regnen vil heller Intet spare, for at vaske vor Pels."

Han gik. Theresina raabte efter ham, han skulde tage en Lygte med, da det allerede begyndte at skumre; men han svarte: Det havde ingen Nød, de kom nok tilbage før Nattens Indbrud.

„Og Du gaaer ogsaa med, Edino?" sagde hun nu til Sønnen, da Faderen var borte: Veed Du da ej, at Helene har lovet at komme iaften? Skal da den arme Pige sidde her og kjede sig? Kan Fader da ikke udrette det alene? Jeg tænkte dog, de Par Garn vare snart trukne op, og i det Veir falder vel ei heller Fiskefangsten saa rigeligt ud, at to Mænd skulde behøve at bære derpaa."

„Han vil have det! svarte Sønnen hastigt: Og Hun veed, Moder, at han ingen Modsigelse taaler. Hvad Helene angaaer, har han desuden nys sagt mig et haardt Ord, der sagtens vil jage mig ud paa Søen igjen. Slip mig, Moder, jeg maa afsted! Jeg tør ikke lade ham vente."

„Vær ubekymret, Edino, mit Barn! sagde Thereſina i ſmigrende Tone: Alt ſkal nok vorde godt, og hvad der nu er ſkjævt, lader ſig vel rette. Derfor indeſtaaer jeg Dig, Du Kjære!"

Ynglingen gik — Moderen vendte tilbage til Arnen. Snart havde han naaet Faderen. Den Gamle ſtod ved Randen af den yppige Eng, ſom omgav hans Huus, der, hvor den mod Havet nedgaaende Sandbund tog ſin Begyndelſe. Med Velbehag ſaae han paa det fede Qvæg, ſom, følende Uveiret forud, iilte ham forbi ad Hjemmet til. Langſomt ſlentrede han nu, ved Sønnens Side, ad Havet til; den bedækkede Himmel havde givet det en graalig Farve, og i høiere Bølger ſkyllede det mod Stranden. Det blev mørkere, og den begyndende Storms hule Tone blandede ſig langtborte i Bølgernes Bruſen.

„Hvorfor mon Fyret ikke er tændt endnu?" ſagde Sture, idet han blev ſtaaende og kaſtede et Blik mod den Egn, hvor det gamle, firkantede Taarn rejſte ſig, paa hvis Platform den vidtlyſende Steenkulild blev tændt om Natten. „Det var dog bedre for tidligt, end for ſildigt, vedblev han: og ſnart kunde Stormen hidkaſte ulykkelige Søfarere, ſom kunde trænge til Wangerlands-Øiet."

Neppe havde han udtalt, før der hørtes et frygteligt Hyl i Nærheden. En vild Skikkelſe ſprang frem af en Grøft ved Veien, og ſvang en brændende Fakkel høit i Luften. Det var en Olding, hvis graa Haar hang forvirret ned over det fordreiede Anſigt. Hans Klæder vare forrevne, og hans Fagter vare en Vanvittigs.

„Det er Jepsen, den gale Foged! tilhviskede den gamle Fisker sin Søn, som nysgjerrig stirrede paa den forunderlige Skikkelse: Lad os gaae gandske stille forbi; det er ikke godt, at have med den Forrykte at gjøre."

Men Fogden havde allerede bemærket Mændene. Med et vildt Spring var han hos dem og skreg:

„Heisa, nu faae vi Storm! Nu opfører Søen en lystig Dands om Wangerøg, og Jepsen dandser med, og glæder sig ubændigt. Vide I vel, at Folkene paa Wangerøg altid have havt god Høst, naar Foraaret bragte mange Storme? Jeg er Fogden, jeg har over Stormen at befale. Jeg maner den hid, at den skal komme, og bringe den rette Mand, som kan forløse mig fra den evige Uro i Sjelen. Naar han kommer, saa sover Jepsen for første Gang i mange Aar igjen. Saa holder Helene Bryllup, thi jeg behøver hende ikke mere, jeg sover og sover immerfort. Herfrem, I larmende Vinde, herfrem! Udslukker Wangerlands-Øiet, kaster Skibet hid med den Rette! Han kan ikke komme, naar Øiet straaler, han vil kun komme, naar det er hyllet i Nat. Jeg maa tilbagegive ham de Guldkjæder, som holde min Aand bunden, de blinkende Stene, som gloende brænde mig ind i Hjernen. Heisa, lystig, I Mænd! Nu faae vi Storm, og den Rette kommer, og Jepsen kan atter blunde."

Han svang Faklen om sit Hoved, og iilte videre med sælsomme Spring.

III.

Den gamle Fisker skyndte sig, for snart at naae det Sted, hvor Garnene laae. Nu betraadte de en smal Jordtunge, som løb temmelig langt ud i Havet og kun ved en stærk Dæmning modstod Bølgernes Brud. Grunden rystede under deres Fødder, men de vare vante dertil og agtede det ikke. Længere ude udvidede Jordtungen sig, og Landet indtog igjen et temmelig betydeligt Omfang. Her laae nogle Fiskeredskaber under et Straatag. Nogle gamle Baade vare trukne iland, for at istandsættes, og under en Askebunke fremulmede endnu nogle Torvesmuler. Noget Qvas laae derhos. Under Straataget kunde den opmærksomme Jagttager bemærke en Deel tørrede Fiske, der rimeligviis vare bestemte til Maaltid for dem, der vare sysselsatte her for længere Tid.

Ved Landtungens yderste Ende vare Fiskegarnene nedsænkede i Havet. Sture treen, ved Sønnens Side, langt frem, saae ned med prøvende Blik, og lyttede opmærksomt. Det var pludselig bleven Vindstille, Bølgerne gik roligere, og hiin vidunderlige Glands viste sig, som i det tydske Hav er noget sædvanligt; den gjennemlyser Søen indtil Bunden, og gjør den til eet klartblinkende Krystal.

„Vi kunne lade Garnene ligge en Stund endnu! sagde den Gamle, efter at være gangen paa Raad med sig selv: Stormen reiser sig ikke, før Havet har ophørt at skinne, og om den da end kommer aldrig saa vældigt, ville vi To dog vel være Karle for at trække Garnene iland, tænker jeg. Kom, vi ville

tænde en Ild i Hytten, og sætte os derved. Vi ville tale om de gode gamle Tider, vor Fædrenes har seet, og oppebie Stormen ved glade Erindringer."

Snart blussede de ulmende Torv op i klare Flammer. En huul Tone langtborte gav begge Mændene den Forsikkring, at Stormen ikke vilde vorde dem skjænket for idag. Sture tog en tørret Fisk af Stangen, ristede den lidet ved Ilden, og spiste den med frisk Appetit. Derpaa begyndte han med saare alvorlig Røst: „Engang vare vi Herrer, og nu ere vi Tjenere. Var Alt endnu, som det var i gamle Dage, da kunde vel Din Fader være Høvedsmand paa Wangerøg — nu er han kun en simpel Fæster. Engang var hele Wangerøg et frit Land, og Folket selv valgte sin Høvding. Sturernes Navn lød hyppigt i Valgmøderne. Jeg har gamle Pergamenter, som bære Vidne derom. Mangen af Dine Forfædre var Høvding paa Wangerøg og paa Wiarden historre. Det er nu borte Altsammen som en Drøm, som et tomt Skyggebilled."

„Men, Fader, indvendte Sønnen frygtsom: det vil dog isandhed ikke sige Meget, at kaldes den Øverste paa en ussel Plet Øe, som denne! Nu gjælder Fogden derfor, som Fyrsten har beskikket, men Han, Fader, er og bliver dog den Første, thi Han har de bedste Græsgange paa Øen, Han er den meest velhavende Mand her, og er nogen Fattig i Nød, saa henvender han sig til Claus Sture og ikke til den fyrstelige Foged."

„En ussel Plet Øe! sagde den Gamle bittert: Der fare Drengene om paa Vandet et Par Aars

Tid, paa Verdenshavet, som de kalde det, see fremmede Lande og fremmede Skikke, forgabe sig i udenlandske Daarskaber og lære at foragte det Land, hvor deres Forfædres Hæder har sit Hjem, hvor deres Forældre boe, hvor de selv have seet Dagslyset første gang. Jeg var ogsaa i fremmede Lande, min Gut! Jeg har været Soldat, og har staaet ikke langt fra den ungarske Grændse. Men ihvor jeg end var — Luften tykkedes mig aldrig saa god, som paa Wangerog, Vinen smagte mig aldrig saa herligt, som vort brune Øl! Naar jeg hørte en Nattergal slaae, tænkte jeg paa Strandmaagerne, paa Nordrummerne herhjemme, og jeg følte en Længsel efter den usle Plet Øe, saa stærk en Længsel, at jeg nær var deserteret, for at komme hid igjen. Hør, da jeg var paa Din Alder, vilde jeg ikke have raadt nogen Fremmed, at tale min Øe et Ord for nær! Hvad veed Du da saa stort om Wangerlands-Øiet, siden Du tør kalde det en ussel Plet Øe? Engang var det et mægtigt Eiland, vel sexgange saa stort som nu. Mange stridbare Mænd boede derpaa, frie og lykkelige, med deres Høvding. Rüstringerne og Østringerne og Waranger-ne eller Wangrierne, Alle af frieſisk Stamme, vare nøie forbundne, og Ingen kunde rokke en Fjer i deres Hat, selv ikke den mægtige Claas Størtebecher med sine Sørøvere. Seierrigt modstode de hver Fjende. Allerede dengang lyste Fyret paa Øen, og vaagede over Sofarernes Sikkerhed. Derfor kaldtes den Wangerlands-Øiet. Den modstod Alle, men Naturens Angreb kunde den ikke modstaae. I Aarhundreders Løb rev det vældige Hav eet Stykke efter

et Andet løst fra den kjære Øe. Den blev for trang for sine Beboere, og disse droge størstedeels over til Fastlandet. Ja, min Gut! Jeg selv har, da jeg endnu var en Dreng, seet denne usle Plet Øe større og herligere; men i en stormende Nat opslugte Nordsøens graadige Svælg et stort Stykke Land med smukke Huse, frugtbare Marker og — mange lykkelige Mennesker. Dengang førte mine Forældre mig til Riften, Havet havde gjort i Landet, og jeg græd med dem ved mange Venners og Frænders fraadende Grav. Tiden har udslettet Mindet om denne gruelige Ulykke. Længe frygtede man dengang, at en lignende Skulde ramme Landet. Dæmninger bleve opførte mod Havet, Alle vare blevne frommere, og de ryggesløseste Karle saae man hver Søndag i Kirken. Nu vide neppe tolv Mennesker paa Øen Noget deraf at sige; Alt gaaer sin rolige Gang, som om det Samme ikke kunde skee igjen hvert Øieblik, og de gale Mennesker smigre sig i deres glade Tummel med at have betvunget Naturen selv."

Den Gamle tav. Med Utaalmodighed havde Ynglingen ventet dette Øieblik. Havets Glands var udslukt, Dæmringen gik over til Mørke, mægtige Vindstød stormede tordnende frem over Bølgerne.

„Fader! sagde han: Det er vist høi Tid, at bringe Garnene ind. Hør, hvor huult Søen gaaer, og hvor Stormen bruser! Tove vi, saa briste Garnene, og den rige Fangst er forloren."

„Du har Ret, min Gut! svarte Sture, idet han foer op: Jeg har snakket for længe — nu vorder

det vel ikke saa let en Sag, at fraríve Brændingen dens Legetøi."

Han kastede et Knippe Qvas i Ilden, saa den blussede op. Derpaa gik han med Edo ned til Strandbredden. Men inden han naaede den, faldt hans Blik uvilkaarligt til Siden. Han standsede og raabte harmfuld: „Driver da Satan sit Spil idag? Paa Fyrtaarnet er det mørkt endnu — Vægteren maa sove, eller Fogden maa være blind. Rask nu til Værket, min Søn! Naar det er fuldbyrdet, ville vi gjøre lyst paa Fyrtaarnet, saasandt jeg hedder Claus Sture!"

Dette Forsæt blev hurtigere fattet, end det kunde udføres. Frygtelige Bølger væltede sig mod det Sted, hvor Garnene laae, og Baaden, som her var fæstet ved Landet med en Lænke, dandsede op og ned i mægtige Svingninger. Ei uden Møie og Fare glede de to Mænd ned ad den steile, slibrige Fodsti. De maatte dertil benytte et Øieblik, hvori Bølgerne vare vegne tilbage, for strax efter at komme igjen med fornyet Magt. Men deres Kraft og Dygtighed overvandt alle Farer og Hindringer. Lykkeligt vare de i Baaden, inden Bølgerne igjen kunde naae Stranden.

„Heis op, min Gut!" kommanderede den Gamle, idet han greb det svære Bundgarn og søgte at trække det op med Edo's Hjælp. Dette maatte skee med største Hurtighed, thi Pauserne mellem Bølgernes Frem- og Tilbagegang bleve stedse kortere. Denne gang vilde det ikke ret lykkes. Længe maatte Begge kæmpe med de stedse høiere tilstrømmende Bølger,

og saae sig, efter mange Anstrengelser, nødte til, at riste nogle Øieblikke.

„Den gamle Mutter Søe er forbandet sei idag! sagde Edo, idet han stod op igjen, og nærmede sig Randen af Baaden: Vi skulle dandse efter hendes Pibe, og hun vil have sin Villie. Jeg vil dog see, om jeg ikke — —"

Han bøiede sig langt ud over Randen, greb, med vidtudbredte Arme, begge Garnets Ender, anstrengte al sin ungdommelige Kraft, og drog, med eet Ryk, hele Garnet med de svære Blykugler og den anseelige Fangst op i Baaden. Aandeløs stod han derpaa, og saae paa Faderen med Blikke, hvori den Opfordring laae, at Denne vedbørligt skulde erkjende, hvad han nys havde gjort. Med største Forundring havde Faderen seet paa Sønnens Gjerning. Nu sprang han hastigt op, og raabte, istedetfor at rose, med vred, irettesættende Stemme: „Hvad har Du gjort, Næsviis? Hvo byder Dig, ene at udrette, hvad der angaaer Din Faders Eiendom? Kan Du ikke tøve, til jeg befaler Dig det, eller anseer Du Claus Sture at være for gammel eller for afmægtig til selv at sørge for Sit, naar det gjælder?"

Den Gamle vilde endnu skjændt længere, men han befindede sig, hvor misligt det var, at kives paa den oprørte Søe. Han taug derfor, og søgte at holde sig skadesløs derved, at han selv, uden Sønnens Hjælp, trak de øvrige, mindre Garn op.

IV.

Alt var lykkeligt fuldbragt, og Mændene gjorde Forberedelser til Hjemreisen. Da lød pludselig, i ringe Fraſtand, Stormens Larm, og i korte Mellemrum hørtes adskillige Kanonskud. Heftigt greb Sture Sønnen i Armen, blev staaende stille i Baaden, og lyttede skarpt. Da sinede han adskillige sammentrængte, hid og did svævende Lyspunkter paa Havet, og Fiskerne troede i de flygtige Øieblikke, da Stormen drog frisk Aande, at høre vilde Nødsraab.

„Der er Nød paafærde, der truer et Skibbrud!" raabte Sture, idet han trak Sønnen med sig op ad den steile Strand-Vei. „Og Fyret sees ikke endnu, og ingen Lods viser nu de arme Mennesker den sikkre Strømning. Sligt er kun oplevet eengang før paa Wangerøg. Dengang gjorde Lumskhed og Gjerrighed det, nu Dovenskab og Skjødesløshed. Afsted, afsted til Taarnet! Vi ville hjelpe, hvis det ikke er forsilde."

I vild Hast stormede de henover Rummet, hvor Hytten stod. Her tøvede de nogle Øieblikke, og lagde frisk Qvas til Ilden, saa en mægtig Flamme snart hvirvlede op. Rask vilde de nu videre; men som truffen af usynlig Haand styrtede den Gamle pludseligt til Jorden — Edo ravede som en Beruset, og var neppe istand til at holde sig opret.

„Hvad er det? skreg Sture, og søgte at reise sig: Gaaer Verden tilgrunde, kaster ogsaa Jorden Bølger ligesom Havet?"

Stedse stærkere rystede Jorden under deres Fødder. De befandt sig i en vedvarende gyngende Bevægelse,

som ikke tillod dem at tage Fodfæste. Larmende styrtede Hytten sammen, Ilden fløi gnistrende til alle Sider, og svære Stene, som laae der, bevægede sig af sig selv fra deres Sted.

„Mærker Han det ikke, Fader? raabte Ynglingen, idet han omslyngede den Gamle, for, saavidt han formaaede, at tjene ham til Støtte: Det er et Jordskjælv! Jeg har oplevet et lignende paa den sydamerikanske Kyst!"

„Nei, nei! svarte den gamle Fisker: Jeg ahner, hvad det er, men et Jordskjælv er det ikke. Lader os forsøge, at komme til Dæmningsveien. Der vil Alt vise sig. Søen aflægger ikke sin gamle Lumskhed mod Wangerlandssiet."

Han rev en flammende Fyrrespaan til sig, og rakte Sønnen den. „Vi maae kunne see, for at vide, hvorledes vi ere farne! sagde han: Hold Spaanen fast! Du kan vel nok liste Dig frem paa Dine Fødder; jeg maa tage Hænderne til Hjelp, thi saa sandt jeg lever, Jorden stiller sig, som om den med Magt vilde afryste os i Havet."

Virkeligen bleve ogsaa Jordbundens sælsomme, bølgeagtige Bevægelser stedse heftigere. Kun med stor Møie kunde Edo holde sig i Ligevægt, og hans Fader krøb frem, saa godt han kunde. Lig et Skib, der slynges hid og did af Stormen, steeg og faldt Jorden. Rødskuddene fra Søen fulgte hinanden i stedse kortere Mellemrum; Stormens Magt steeg med hvert Øieblik, og en tordnende Larm forkyndte hvergang Bølgebrydningen mod Stranden.

Omsider havde de naaet det Sted, hvor den smale Dæmningsvei forenede det vide Jordrum med Øen. Gaaden var løst, Sandheden laae i frygtelig Skikkelse for deres Øine. Allerede længe havde vel Søen udhulet Grunden under Forbindelsesveien og det større Rum; allerede længe havde vel kun et svagt Dække skjult den lurende Bølgegrav. Nu havde Naturen selv, i sin Forbittrelse, bortrevet det løse Baand. Mændene vare, paa en stor Jordskorpe, givne til Priis for Vindenes og Bøvernes Spil. I vidt Fraskand saae de, ved den flammende Fyrrefakkels Gjenskin, en sort Strimmel, hvori de gjenkjendte Wangerogs Kyst. Et eenligt Lys blinkede mat herover — fra Hjemmet.

„Thereſina!" raabte Sture, og udbredte sine Arme efter det forsvindende Hjem.

„Helene!" lød det fra Sønnens Læber. Men Stormen spottede deres Følelser, og kastede dem langt ud i det fraadende Hav.

V.

Vi overlade begge Mændene til deres Skjebne. Begivenhedernes Gang nøder os til, at vende tilbage til Kjøkkenet, hvor Thereſina kaster utaalmodige Blikke mod Døren, gjennem hvilken hun haaber at see Helene, og siden Edo, indtræde. Fra Tid til anden seer hun til den kogende Ost i Kjedlen, og tilraaber Karlene og Pigerne, som ere sysselsatte i Baggrunden, et ordnende Ord.

Hun havde faaet den vanvittige Fogeds Pleiedatter saa kjær, som sit eget Barn, og det var hendes høieste Ønske, at see hende gift med Edo. Men Helene udmærkede sig ogsaa fremfor de øvrige Piger paa Wangerøg. Rankvoxen, med langt, mørkt Haar, dunkle, talende Øine, og et regelmæssigt, blomstrende Ansigt, stod hun, et synderligt Phænomen, blandt de andre unge Piger paa Øen, der Alle bare Spor af deres nordiske Herkomst, havde meget lyst Haar, matte, blaalige Øine, og, magelige af Naturen, kun bekymrede sig lidet om Holdning og Klædedragt. Fyrig var Helene's Aand; altid maatte hun være virksom, og hendes Pleiefaders ulykkelige Tilstand gav hende desværre ogsaa altid Leilighed til at øve sine Kræfter. Det stedse mere forfaldende Huusvæsens hele Byrde laae paa hende. Kun med al sin aandige og legemlige Krafts Anstrængelse kunde hun holde det opret; dog tabte hun ikke sin lyse Sindsstemning og sit muntre Mod.

Neppe havde Edo været otte Dage paa Øen, før han var enig med Helene. Den gamle Sture's Modstand haabede de at overvinde med den kloge og velvillige Theresina's Hjelp.

Theresina blev omsider kjed af længer at vente i Kjøkkenet paa Helene. I heftige Stød foer Stormen ned gjennem Skorstenen, og gjorde Opholdet ved Arnen meget ubehageligt. Hun overlod Arbeidet til en Pige, og gik ind i Stuen, for uforstyrret at overlægge, hvorledes den Gamles Samtykke lettest lod sig vinde. Hun vidste, at Fader Sture saae

Pigen ligesaagjerne, som hun selv. Ofte havde han roest hendes Sædelighed, hendes Forstand, ja, hendes Skjønhed. Men hun kjendte ogsaa hans dybtindgroede Fordomme. Hvo kunde give nogen Oplysning om Helene's Herkomst?

Langt om længe aabnedes Døren, og Pigen traadte ind. Theresina sprang hende imøde, og bød hende, med levende Glæde, velkommen. „Sæt Dig hos mig, mia cara, og fortæl mig, hvor Du bliver af saalænge! Min Edino vil snart være her, haaber jeg. Den Gamle hav slæbt ham med sig ned til Stranden. Men bie! Først maa jeg lukke Uddøren, som Skik er hos os, naar det stormer." Hun ilte ud, men kom strax tilbage med et stort Nøgleknippe paa Siden, og indtog atter sin Plads.

„Det vil vorde et haardt Veir i Nat! sagde Pigen nu, og satte sig ned hos Husmoderen: Her er det ikke saa slemt, som ovre paa den anden Side. Stormen har allerede revet Taget af vor Naboes Hus, og jeg har taget de stakkels smaae Børn hjem til os. Saa frygtelige Veirsmærker har jeg endnu aldrig seet."

„Og dog, mit Barn, har Du oplevet en Storm, der meldte sig endnu langt skrækkeligere, ødelagde den halve Ø, og fordærvede Græsgangene her for mange Aar! svarte Theresina: Det var den samme, som drev Dig til Wangersøs Kyst."

„Ak! sukkede Helene: Dengang var jeg et uvidende Barn, og det var mig vel ligemeget, om det stormende Hav bar min Vugge, eller om den stod ved min Moders Seng. I Dag har jeg atter havt

nogle mørke Timer. Min Pleiefader er vel altid, saa ofte en Storm nærmer sig, oprørt som Havet selv, men i Dag var der slet intet Udkomme med ham i hans ulykkelige Aandsforvirring, og inden jeg kunde hindre det, havde han revet den brændende Fyrrefakkel af Arnen og var løben sin Vei dermed. Hvor har jeg ikke søgt ham, hvor ikke spurgt efter ham? Ingensteds kunde jeg finde ham, og kommer han noget til, vil jeg bebreide mig det bittert."

„Berolige Dig! bad Thereſina: Han hitter nok hjem, naar Dagen gryer, hvis ikke Andre finde ham forinden, og bringe ham tilbage. Denne Jepsen havde tilforn en lys Forstand. Da jeg kom hid, kaldte man ham en rolig, fredelskende Mand, som kun havde den eneste Feil, at han holdt meer af Penge, end tilbørligt. Men siden hiin Nat . . ."

Her taug Thereſina pludseligt, som om hun allerede havde sagt for Meget. I spændt Forventning saae Pigen paa hende, og spurgte omsider: „Hvilken Nat? Hvad forefaldt da hiin Nat!"

„Nu! svarte Thereſina: Til Dig tør jeg vel tale derom, skjøndt min Gamle ikke seer det gjerne. Du vorder jo min Datter, og Moder og Barn maae ingen Hemmelighed have for hinanden. Jeg mener hiin Nat, da Sture, med Buggen paa Ryggen, hvori Du laae, treen ind i denne Stue. Jeg undredes ikke lidet ved at see Dig, men Dit huldе Smiil indtog mig, og jeg betragtede Dig som en Guds Gave. Men Sture var meget vred; han forbandede Fogden, og sagde, han allene var Skyld i Ulykken; han havde voldet, at saamange ulykke-

lige Mennesker havde fundet deres Død i Bølgerne. Skulde Jepsen paa Dommens Dag, fremtræde for Gud, som han havde seet ham, saa vilde han ikke for al Verden bytte med ham! Mere vilde den Gamle ikke røbe. Af Naboerne hørte jeg, at just som Skibene, man allerede havde seet Aftenen tilforn, havde sidet mellem Klipperne, var Fyret pludseligen bleven slukt, og nu var den skrækkelige Fordærvelse brudt løs over dem. Ingen blev frelst, uden Du. Men efter samme Nat begyndte Jepsen at vorde dybsindig; han forsømte sin Tjeneste, han lod sit Huusvæsen forfalde. Kun Din Opdragelse besørgede han med en Iver og en Omhu, som satte Alle i Forundring. Hans Kone døde kort efter Du var kommen i hans Huus. Nu forværredes hans Tilstand Aar for Aar. Vanviddet gjorde langsomme, men sikkre Skridt. Du veed jo selv, Helene, hvorledes det sildigere, i enkelte Mellemrum, udbrød, indtil det, for to Aar siden, gandske bemægtigede sig den arme Mand."

„Jeg veed det desværre kun altforvel! svarte Pigen med dæmpet Røst: Hvor mange Taarer har ikke den gamle ulykkelige Fader kostet mig allerede! Ak, og de Yttringer, som undslippe ham i hans forrykte Tilstand, lade mig frygte, at det kun staaer slet til med hans Sjel, og at en stor Synd betynger hans Samvittighed. Gud ville tilgive ham den, og regne hans Lidelse her paa Jorden fra hans Straf i Evigheden!"

VI.

Efter at have sagt dette, saae Helene meget alvorligt hen for sig. Uveiret, som raste udenfor Huset, egnede sig ei heller til at forvandle mørke Tanker til lyse. Men Theresina søgte med Magt at sætte sig i en glad Stemning. Hun foer med Haanden over Pigens yndige Ansigt, og sagde:

„Lader os tale om andre Ting! Din Kjæreste bliver længe borte, men det er sikkert ikke hans Skyld. Ikke sandt? Jeg havde dog Ret, da jeg sagde Dig, at min Edino vilde komme tilbage som en Gut, der var Dig værd? Otte Dage har han nu været her paa Øen, og allerede er Alt i Rigtighed med Jer To. Nu, det skal aldrig angre Jer; men meget rask gik dog Alting fremad, og derpaa erkjender jeg atter, at der, som jeg forlængst har paastaaet, flyder sydligt Blod i Dine Aarer."

„Ja! svarte Pigen blussende: Hun har godt ved at snakke! Men jeg vedder, at i hendes Ungdom gik det Hende ikke et Haar bedre."

„Bedre? raabte Theresina meget levende: Ak, mia cara, mig er det gaaet meget værre i Kjærlighed, og jeg ønsker aldrig, at Du maa friste min Skjebne. Jeg vil fortælle Dig min Historie, paa det Du ret kan vurdere den Lykke, at eie en brav Mand. Nu er jeg en simpel Fiskerkone paa den lille Øe Wangerøg, som man, i mit Fædreland, ei engang kjender af Navn. Det var ikke sjunget for min Vugge. Min Fader var en riig Kjøbmand i Staden Sorento, i Kongeriget Neapolis. I min

Barndom kjendte jeg intet Savn; i min Ungdom fik jeg Alt, hvad jeg pegede paa. Den unge Luigi Ferrando gjaldt dengang for den skjønneste Mand i Sorento. Jeg var dengang sexten Aar gammel, da Rygtet kaldte ham saa. Da saae jeg ham en Dag selv hos en Venindes Broder. Mener Du, det gik mig anderledes, end Dig? At see ham og at elske ham var Eet. Og just formedelst denne Overeensstemmelse mellem os, som jeg, ogsaa i andre Ting, har bemærket, holder jeg saameget af Dig."

Hun afbrød sig selv, kysséde Pigen ret fyrigt, og vedblev derpaa:

„Faa Dage efter tilstod mig Luigi Ferrando, at ogsaa han, førstegang han saae mig, havde fattet Kjærlighed til mig. Vi aabnede vore Hjerter for vore Forældre. Begge Familiernes Formuesomstændigheder vare lige, og Intet syntes at staae vor Lykke iveien. Hvo var saligere, end jeg? Den skjønneste Mand, som jeg ogsaa ansaae for den bedste, skulde vorde min; det var afgjort, at vi skulde flytte til en yndig, ved Bugten beliggende Villa. Pigerne i Sorento misundte mig; Luigi fortalte det samme om Mændene; den Riding, den Løgner og Hykler!" vedblev Theresina, idet hendes Lidenskabelighed fra nu af fremtraadte i stedse stigende sydlig Styrke. Paa hans Læber svævede Honningord, men hans Hjerte fornam Intet af det, han sagde. Kun faa Dage adskilte os endnu fra vor Bryllupsdag. Da fik min Fader Efterretning om to store Huses Fald i Genua og Venedig. Deres Undergang foranledigede ogsaa hans. Mener Du nu, mit Barn, at Luigi sprang hid med

sin Pengepose, for at redde min Fader? Nei, dertil havde han den for kjær. Han vilde hellere forlade den Pige, han havde svoret evig Troskab tusindgange. Faa Dage efter trolovede han sig med en Anden, som var riig. Min Moder døde af Sorg; min Fader stod paa Fortvivlelsens Rand. Raadvild vankede han om i Sorento's Gader. En Aften — just Dagen efter Bryllupet — mødte Luigi Ferrando ham. Hertillands kjender man ikke den Magt, Lidenskaben har hos os. Den overmandede min Fader. Med Dolken i Haanden anfaldt han Forræderen, men Gud bevarede ham, at han ikke fuldbragte Forbrydelsen. Han opholdtes af Luigi's kraftige Modstand, grebes af Tililende, og, slæbtes i Fængsel. Mit Barn, gid det aldrig maa komme saa yderligt med Dig, at Du maa knæle for Dine Fjender, og afbetle dem en Gunst. Jeg gjorde det, for at redde min Fader; jeg ydmygede mig for Ferrando's mægtige Familie. Saaledes blev Dødsdommen, Loven fældede over ham, forvandlet til evig Forviisning. Vi indskibede os. Mig syntes Forviisningen en Velgjerning. I et fjernt, nordisk Land, hvor Ingen kjendte os, vilde vi skjule vor Forsmædelse. Det Øvrige veed Du, mit Barn. Min Fader døde paa Reisen; hjelpløs kom jeg til Wangerøg, hvor jeg blev Sture's Hustru. Gud være lovet, at jeg blev det! I ham lærte jeg at kjende mit Hjertes egentlige Mand. Min første Kjærlighed havde været en Vildfarelse; i den Anden havde jeg truffet den Rette. Forlængst har jeg tilgivet Luigi alt det Onde, han har tilføiet mig; jeg takker ham

endogsaa derfor, thi med ham var jeg vel bleven en ulykkelig Kone. Af hans Falskhed er min huuslige Lykke paa Wangerog opblomstret. Jeg har en Mand, som gjør mig lykkelig, en Søn, som er min Stolthed og min Glæde."

Smilende tog Helene Ordet: „Besynderligt! Der ligger en dunkel Følelse i mig, som om Hendes Historie ikke var mig gandske fremmed. Ingen har fortalt mig Noget derom, det veed jeg vist; dog kunde det være, at jeg har drømt den hele Begivenhed om Hende, og at jeg siden ikke har tænkt derpaa, før jeg nu paa een Gang mindes derom igjen."

„Jh! tog Fiskerkonen Ordet: Er det ikke gaaet mig selv ligesaa tilforn? Jeg var endnu hjemme i Sorento, og var neppe udtraadt af Børneaarene, da jeg engang i Drømme saae dette Værelse med alt Tilbehør, saa tydeligt, som nu. Den samme Drøm har gjentaget sig tidt i mit Liv, men jeg ændsede den ikke, før jeg saae Drømmen virkeliggjort."

Nu hørtes de ovenfor omtalte Nødskud.

Greben af Skræk og Forfærdelse, foer Helene op. „Det er Ulykkelige, som lide Skibbrud! raabte hun blegnende: De ere forlorne, thi i denne frygtelige Storm kan Ingen komme dem til Hjelp."

„Kun Gud! sagde Theresina roligere, og foldede Hænderne til Bøn: Han har beskyttet Dig, da Du; et hjelpløst Barn, drev omkring paa det fraadende Hav. Han vil ogsaa være dem naadig."

VII.

Den stille Bøn, hvortil Begge vilde forene sig, blev allerede forstyrret i sin Begyndelse. Ude paa Gangen reiste sig en mægtig Larm. Forskjellige Stemmer skrege mellem hinanden, der hørtes en heftig Banken paa Uddøren, medens den rasende Storm truede at kaste Huset om.

„Hvi støie, hvi bande Tjenestefolkene saa? raabte Theresina med meget bevæget Røst, idet hun iilte til Kammerdøren: Ville de nedkalde Himlens Vrede over dette Tag?"

Hun traadte udenfor med Helene. Her saae hun Karlene og Pigerne styrte til Udgangen i gal Forvirring. To stærke Knøse vare just i Lag med, at løfte den svære Egedør af Hængslerne, medens en Tredie søgte at aabne Laasen. Kun en gammel Karl, som havde tjent i Huset i mange Aar, var bleven siddende roligt ved Arnen.

Huusmoderens Komme gjorde, i første Øieblik, et umiskjendeligt Indtryk paa det urolige Tyende. Men snart begyndte Larmen paany. „Luk os op! skrege Adskillige paa een Gang: Hvornaar blev da Skik paa Wangerøg, at lukke Folkene inde, naar et Skibbrud staaer til at haabe? Luk os ud! I Nat vil der vanke Noget ved Stranden. Vi ville ogsaa have vor Part af den Guds Velsignelse."

„Velsignelsen vorde Forbandelse! raabte Theresina med en Stemme, som hævede sig til mandig Kraft: Tyve og Røvere rive til sig, hvad den Ulykkelige har reddet af Skibbruddet. Dog — jeg

vil lukke Eder ud, og hvo der vil, kan gaae. Men Den, som gaaer, vove aldrig at træde over Tærskelen igjen. Guds Forbandelse hviler paa ham, og den vil jeg ikke dele ved at huse ham under mit Tag."

Rask traadte hun frem. Skye vege Alle tilside med ærbødig Taushed. Hun aabnede Døren paa vidt Væg, saa Stormen bruste mægtigt ind. Ingen rørte sig. Ingen benyttede sig af den givne Tilladelse.

„Nu? spurgte hun med paatagen Forundring: Vil Ingen gaae? Har jeg virkeligen ingen Tyv eller Skjelm i mit Brød? Vil Ingen betynge sig med de Ulykkeliges Forbandelse, Ingen udfordre Himlens Hævn?"

Endnu stedse herskede dyb Taushed blandt Karlene og Pigerne. Langsomt trak de sig tilbage til Baggrunden af Kjøkkenet, hvor de Alle havde deres anviste Forretninger.

„Det glæder mig, at det er saa! vedblev Theresina nu i velvillig Tone: I angre, at I have givet efter for Fristelsens Magt. I ere brave Folk, og ville ikke Eders Medmenneskers Skade. Gaaer roligt til Eders Arbeid. Lukker Døren paa Klem, at Stormen ei skal trænge herind, men aaben skal den blive staaende hele Natten. Jeg vil vise Eder Tillid, da I vise Anger. Vi faae vel kun liden Ro i Nat for den skrækkelige Storm, og Alle maae vi blive oppe, til Herren og hans Søn vende tilbage. Karlene skulle have Grog, og Pigerne Thee."

Theresina's forstandige Adfærd gjorde det bedste Indtryk paa Tyendet. Pludseligt var hele Scenen gandske forandret. Man loe og spøgte gandske fredeligt, og roste Theresina som den bedste Husmoder paa Wangerøg.

Pludseligt forstyrrede et høit Skrig af Helene's Mund den almindelige Ro, og gjorde Pigen til en Gjenstand for de Øvriges Opmærksomhed. Hun stirkede paa den endnu aabne Udør, Alles Øine fløi did — den gale Jepsen stod i Døren.

Han opslog en hæs Latter, og saae sig, idet han listede sig nærmere, sky og forskende om i Kredsen.

„Jeg har luret, jeg har hørt det Hele! tilhvæste han Tjenestefolkene: Satan ville I forskrive Jer? Børn, Børn, de Haandpenge, han giver, ere gloende. Hvad han giver, er ondt, og det Onde æder Hjertet ud af Livet. Mit Hjerte er forlængst ude af Brystet. Alt er tomt, Alt er øde. Men giver Agt! Den Mand er nær, der bringer mig det igjen, og tager den gloende Daler fra mig, fordi den er hans Eiendom. Jeg har forvaret den vel, og den ligger nedgraven under en Steen, som Ingen kiender og som Ingen kan løfte, uden jeg. Men under Stenen bryder dog Ilden frem, og brænder her — herind!"

Han trykte den knyttede Haand mod Panden. Da han langsomt lod Haanden synke igjen, bemærkede han Helene.

„Du ogsaa her, Helene! sagde han roligere: Ja, Du vorder nu snart Brud, og Dig venter et

lykkeligt, fredeligt Liv. Jepsen sover da — sover — sover — gjentog han, idet han lukkede Øinene og antog en Drømmendes Tone, uden at tilføie noget videre.

„Kom med ind i Stuen! sagde Thereſina: I skal straxt faae en varm Kop Thee. I kan sagtens trænge dertil."

Den Vanvittige foer op, som af en Drøm og raabte: „Brudgommen? Gandske rigtigt! Han maa være her. Jeg vil opsøge ham, jeg maa tale med ham. Det er angaaende Brudeudstyret, som jeg rigtignok ikke kan tilstille ham, men den Mand, som bringer mig mit Hjerte igjen, og sætter det ind igjen i det tomme Bryst, han maa rykke ud dermed, og sørge for alt det Øvrige."

Med disse Ord gik han rask ind i Stuen. Qvinderne fulgte efter, og lukkede Døren. De frygtede ikke for, at være allene med den Gamle, thi hans Vanvid var for Andre af uskadelig Art, og kun for ham selv var det en Kilde til evig Aandsuro og martrende Sjeleangst.

VIII.

Den Ynkværdige saae sig forskende om i Stuen. Men da han ikke saae Den, han havde haabet at finde, rystede han mismodig paa Hovedet, og traadte uden Hensigt hen for Huuskalenderen, paa hvilken han fæstede sine Øine.

„Jeg kan ikke læse mere! begyndte han nu med sælsom Rolighed: Galt nok spøger det i mig,

men saa nøie kan det dog aldrig træffe sammen, at det i Dag, just i Dag skulde være Aarsdagen — — "

Hans Røst forstærkedes frygteligt, hans Øine rullede vildt i deres dybe Huler, en mørk Rødme overfløi pludseligt de blege Kinder. „Kom hid til Bordet, kom til mig! raabte han: Jeg vil fortælle Jer et kortvilligt Eventyr om den troløse Foged, om Fristelsen, som kom over ham, og som han, til sin Fordærvelse, ikke kunde modstaae. Nei, nei, det vil jeg ikke fortælle. Jeg veed en moersommere Historie om Fogden, som havde været forhexet i mange Aar, og blev frigjort af en fremmed Troldmand, som kom over Havet langveisfra. O, mit Hoved, mit Hoved! foer han pludseligt op, idet han greb efter sit Hoved med begge Hænder. Hvor det trækker, hvor det stikker! Slip mig, Trold — Du maa dog tjene mig, hvad enten Du saa vil, eller ikke!"

Da lagde Helene blidt sin Haand paa hans Pande. Hun sagde Intet, men hun saae paa den Ulykkelige med ynksom Deeltagelses meest rørende Udtryk. Jo længer hun holdt sin Haand paa hans Pande, desmere opklaredes hans Træk. Hans Blik blev mildere, hans Arme sank roligt ned, og et vemodigt Smiil omsvævede hans Mund.

„Jeg troer, jeg har atter gjort noget Ondt! sagde han nu, med barnagtig Fortrolighed til Helene: Men jeg maatte gjøre det, thi Ondt kan kun forsones med Ondt. Jeg maa nu engang lege med Menneskenes Ulykke, at deres Lykke kan opblomstre

deraf. Du seer forundret paa mig, Helene? Hører Du Kanonerne, som raabe om Hjelp for mange bængstede Mennesker? De lyde paa mit Bud. Men jeg hører endnu gandske andre Ting, end I To. Ja, ja, mine Sandser, som i kalde forvirrede, bær mig langt ud i Havet, og jeg hører de Skibbrudnes Angstskrig og Jammer. Jeg leer derad. Tro mig, Helene, Fogden i Eventyret hørte og saae det, der var langt værre endnu. Da han med Foden nedstødte den arme Qvinde, som opløftede Hænderne mod ham og i sin Fortvivlelse bad om Redning, da han nedstødte hende i den skummende Bølgegrav, saa hun fandt sin Undergang deri, da stege utallige gloende Spøgelser op ad Søen, udstrakte de skarpe Djævleklør efter Fogden, og bøde ham, i en gruelig Sang, der lød som Tordenbrag, velkommen i deres Midte. Et Lyn foer ned, og viste endnu den synkende Qvindes Arm, som hun truende udstrakte mod Fogden. Og det kom ham fore, som om Armen forlængedes til Kæmpestørrelse, lagde sig paa hans Hoved, og trykte det ned mod Jorden. Siden den Tid har han ikke mere kunnet see op mod Himlen."

Jepsen taug, og hensank i mørk Grublen. Helene foer gysende sammen. Hun troede at have kastet et dybt Blik i den Ulykkeliges Samvittighed.

Den Stilhed, som nu herskede i Stuen, havde for Qvinderne noget meget trykkende. Det forurolligede dem ogsaa, at Sture og Edino endnu ikke vare komne tilbage. Rigtignok kunde de tænke, at Begge vilde medvirke til de Strandedes Redning.

Men i slige Tilfælde havde Sture dog altid sendt Bud hjem. Theresina aabnede et Vindue, og lagde Øret til. Stormen var sagtere. Nødskuddene fra Søen af vare forstummede. „De maae strax komme!" trøstede hun sig selv, idet hun igjen slog Vinduet i.

Midnat var allerede forbi. Karlene og Pigerne begyndte at synge lystige Folkesange i Kjøkkenet. Den gamle Fogeds Hoved var nedsunken paa Brystet; hans Øine vare lukkede. Han saae ud som en Sovende.

Pludseligt hørte man, hvorlunde Huusdøren raskt blev aabnet. Sangen i Kjøkkenet taug, kraftige Mandstrin lode sig høre, og kort efter bankedes paa Kammerdøren.

„Der ere de, Gud være lovet!" raabte Theresina. Vildt foer Jepsen op, og stirrede mod Døren, som hun aabnede raskt. Studsende veeg hun tilbage. Det var ikke de Ventede, hun saae — det var Nogle af Strandvægterne, der gik Fogden tilhaande i Retfærdighedens Haandhævelse paa Øen.

Raskt traadte de ind. Jepsen sprang op paa Bænken under Vinduerne, og satte sig paa Huk her, idet han med funklende Øine vogtede paa enhver af deres Bevægelser.

„Der er han jo, den gamle Skurk! raabte En af dem, pegende pag den Forrykte: Griber og knebler ham! En saadan Ulykkesstifter maa skarpt bevogtes. Han skal ikke gjøre Wangerlandsøiet blindt tiere."

Greben af dødelig Angst traadte Helene mellem Mændene og Pleiefaderen. „Hvad ville I ham? spurgte hun med skjælvende Røst: Han er en Ulykkelig, som man Intet kan tilregne. Hans Vanvid sikrer ham mod enhver Anklage."

„Væk, Jomfru! svarte Hiin raat: Det egner hverken Hende eller os. Fogden har befalet, at vi skulle gribe og fængsle ham. Hans Villie maa skee. Gjør Plads, eller jeg — — "

Theresina vilde just hidkalde sine Folk, for at beskytte den Sindssvage mod enhver Voldsomhed. Men han havde allerede hjulpet sig selv. Med den Aandsnærværelse og Hurtighed, som i overordentlige Tilfælde, tidt ere Vanvittige egne, rev han, da Mændene traadte nærmere, et Vindue op, og svang sig, idet han opslog en Haanlatter, ud deraf. Vinduet var ikke høit, og let kunde han naae Jorden. Man hørte hans bortilende Fodtrin.

„Efter ham! skreg den første Strandvægter: Vi maae indhente ham, det koste, hvad det vil!"

„Indhente ham? indvendte en Anden, idet han gandske roligt tog Plads paa Bænken: Gjør det, om Du har Lyst, jeg for min Part vil hvile mig lidt her, om det er tilladt."

„Gjør Han det! sagde Theresina mildt: Han er en forstandig Mand. Man kan have nok at tage vare om Dagen — hvi skulde man ikke hvile om Natten? Sætter Jer kun Alle ned; et Glas Grog vil bekomme Eder vel." Strax satte Mændene sig ned, ogsaa han, som endelig havde villet sætte efter den Flygtende.

Da nu den geistige Drik begyndte at gaae omkring, ledte Theresina Talen paa Fogdens Befaling. „Ja, tog En Ordet: det er ei at undre over — dennegang har han ogsaa drevet det alt for vidt, den gale Jepsen! Om end Fogden aldrig saa gjerne vilde, saa tør han ikke lade ham gaae frit omkring længer."

„Hvad har han da gjort? spurgte Helene ængsteligt: Ak Gud, det vorder hans Død, hvis man spærrer ham inde. Ellers er dog Fogden skaansom mod ham — hvorfra da nu paa een Gang denne Strenghed?"

„Det skal jeg fortælle strax; Sagen er ingen Hemmelighed mere, og i Morgen taler hvert Barn paa Øen derom. Nils Røllsen skulde i Dag holde Vagt ved Fyret. Han havde ogsaa forsynet sig vel med alle Ting; Kisten var fyldt med Kul, og et dygtigt Fyrtøi havde han ved Haanden. Da nu Aftenen nærmer sig, sidder han gandske rolig, uden at ahne noget Ondt, oppe paa Taarnet, paa Steenbænken. Da kommer Jepsen op til ham, han synes meget ordentligere, end han pleier, og knytter en gandske fornuftig Samtale med ham, saa Nils falder i største Forundring derover. Omsider vorder det Tid, at tænde Kullene. Himlen formørkes. I veed jo, at Stormen allerede meldte sig om Aftenen. Nils staaer altsaa op, for at slaae Ild. Da forstyrrer Jepsen ham pludseligt i hans Forretning, og gjør ham opmærksom paa et Seil, som, allerede kastet hid og did af Vindene, viser sig paa Havet.

Idet Nils seer derefter, og slet ikke tænker paa, at hans Sidemand kan føre nogen Falskhed i sit Skjold, river Denne ham Fyrtøiet af Haanden, og kaster det med en høi Haanlatter, langt ud i Søen. Nils staaer der ubevægelig af Forundring. Da han igjen kommer til sig selv, vil han i Lag med Jepsen, som bliver ved at lee ham ud. Men da falder det ham ind, at det er nødvendigere, at tænde Fyret, og iler ned ad Taarntrappen, til den nærmeste Gaard, for at hente et nyt Fyrtøi og Hjelp mod den Rasende. Dermed hengaaer igjen en god Stund. Da han, med nogle Mænd, kommer tilbage, er Alt roligt igjen oppe paa Taarnet. Jepsen er borte, men Steenkullene ere ingensteds at finde. Onde Aander maae have staaet den Gale bi, ellers havde det ikke været ham muligt, at skyde den svære Kiste med Kullene hen til Randen af Taarnet og herfra at vælte den ned. Nok, de laae dernede allesammen, og inden det fornødne Forraad kunde bringes derop igjen og tændes, kom Skibet, hvis Nødskud I have hørt, mellem Klipperne, og udentvivl er det nu forliist."

„Forfærdeligt! raabte Theresina: Og er Ingen kommen de Ulykkelige til Hjelp? Have vi ikke gode Baade og dygtige Mænd paa Wangerog?"

„Hvo havde vovet det, i den skrækkelige Storm og den vilde Brænding! Det forstaaer sig, Hendes Mand og Hendes Søn havde ikke været bange for deres Trøie; men Ingen har seet dem ved Stranden; deres Baade ligge fastlænkede, som sædvanligt."

Mændene stode op. Men som et Lyn havde hine Ord truffet og rystet Theresina. Al Rødme veeg af hendes Kinder; hun holdt Manden tilbage, og gjenvandt sin Fatning saavidt, at hun kunde spørge: „Veed I det gandske vist? Var hverken Sture eller Edo ved Stranden? Ere de ikke ude paa Søen, for at staae de Skibbrudne bi?"

„Som jeg har sagt, de ere ikke blevne seete af Nogen, og man har undret sig derover, thi det er jo bekjendt, at Claus Sture aldrig savnes ved slige Leiligheder."

„Saa er en Ulykke mødt dem!" raabte Theresina, idet Mændene fjernede sig. Hun styrtede ud, og sammenkaldte sine Folk, hun uddeelte Fakler iblandt dem, skjønt det var unødvendigt, da det allerede begyndte at grye ad Dag. Selv ilte hun, med de paalideligste Folk, til Landtungen. Hendes stærke Sjel havde overvundet det første Øieblikks Skræk.

Helene var bleven allene tilbage i Huset. Fortællingen om hendes Pleiefaders Nødselsdaad og Følger havde grebet hende med bedøvende Magt. Hun hørte Intet af det, der angik den elskte Edo og hans Fader; hun bemærkede ikke Theresina's Bortgang, ikke den Larm, hvormed Alle fjernede sig. Hun havde kun Tanke for den Ulykkelige, hvis Vanvid krævede saamange Offre. Hun anklagede sig selv, at hun ikke havde bevogtet ham bedre. Hendes ellers standhaftige Gemyt kunde ikke modstaae saa mægtige Indtryk. Da hun saae sig allene, faldt hun paa Knæ og bad: „Herre, forlad ham, han vidste ikke,

hvad han gjorde! Forlad ogsaa mig min Synd, om jeg har feilet!"

Kun til disse faa Ord havde hun Kraft og Fatning. Hun gjentog dem uafladeligt. Enkelte store Taarer randt ned over hendes Kinder. — Saaledes fandt Morgensolen hende. Hverken Theresina eller Nogen af Folkene vare komne tilbage.

IX.

Vi have forladt den gamle Sture og hans Søn i en Forfatning, der, ved første Øiekast, syntes faretruende for dem selv, ihvor modige de end vare. Den svømmende Øe, hvorpaa de befandt sig, vakle de i uophørlig Bevægelse, snart til den ene Side, snart til den anden. Især rystedes den af Bølgerne, som strømte tilbage fra Brændingen ved Øebredden. Ofte skyllede de over Randen af det sælsomme Fartøi, og kun sin Søn havde Sture at takke for, at han ikke blev reven bort af Boverne. Stormens Hyl afbrødes kun af de stedse nærmere og stærkere lydende Kanonskud. Tydeligere troede Mændene at høre de Skibbrudnes Raab om Hjelp.

Da de vare ude af Brændingen, formindskedes Jordens Vaklen under deres Fødder, og Sture var nu istand til at reise sig. Han traadte med Sønnen tilbage fra den skummende Sø, og sagde med gjenvaagnende Lune: „Hvad vedde vi, min Gut! Sligt har Du endnu aldrig oplevet, ihvorvidt Du end har befaret de øst- og vestindiske Have. For at

erfare det, maatte Du komme hjem igjen til den usle Plet Øe, som kaldes Wangerøg!"

„Det er en forunderlig Sag! svarte Sønnen: Men, ved min Sjel! Jeg kan just ikke rose mit Fædreland for slige Eiendommeligheder. Man troer, at staae paa fast Grund, og svømmer pludseligt midt i Havet. Jovrigt have vi et rummeligt Fartøi, og jeg haaber, det vil holde, til vi vorde forslagne til en eller anden Kyst, maaskee til Island eller Spitzbergen."

„Du kan let have sagt sandt! svarte, med stor Alvorlighed, den gamle Fisker, som slet ikke fandt Behag i Bølgernes roligere Gang og i den stedse tiltagende Fjernelse fra Øen: Det er ret vel muligt, at denne Jordskorpe en Dag kan lande ved en fremmed Kyst med to af Hunger omkomne Menneskers Liig."

„Have vi da ikke vor Baad og vore Garn endnu? svarte den unge Sømand: Endnu kjender jeg Retningen. Vi drive ad den tydske Kyst til. Naar Morgenen gryer, kunne vi have den i Sigte, og saa vil det vel ikke være noget umuligt Kunststykke, at føre Baaden gjennem Brændingen, eller, i værste Fald, at svømme iland."

Under denne Samtale vare de tumlende gangne tilbage til det Sted, hvor Hytten havde staaet. Her, i Midtpunktet af den svømmende Øe, faldt den gyngende Bevægelse dem mindre besværlig. Men Stormen, som havde tiet nogle Øieblikke, reiste sig nu igjen med ny og frygtelig Magt. Ødo's Fakkel gik ud — de ulmende Torvegløder paa Jorden kastedes

ud i Havet. De befandt sig nu i fuldkomment Mørke; men de mærkede, at Vinden havde vendt sig, og at de dreve en anden Vei, end før. Med stormende Hast gled Jordrummet hen over det oprørte Hav. Ingen Stjerne lod sig see paa Himlen. Et mørkt Skydække hang truende ned. Fyret vilde endnu ikke til at lyse. Den gamle Sture skjar Tænder af Harme over den strafværdige Skjødesløshed.

Da Grunden atter vaklede stærkt, nødtes Mændene til at kaste sig ned paa Jorden. Nu sporede de pludseligt, i korte Mellemrum, adskillige haarde, hurtige Stød. I sælsomme, rykkende Bevægelser skjød Grunden sig frem. Bølgerne syntes ikke at have saamegen Raadighed, som før, over deres Legetøi; det var, som om en anden Magt modstod dem fjendtligt.

Den gamle Fisker, som kjendte disse Farvande nøie, ahnede strax, hvad det var. Muntert sprang han op, og tilraabte sin Søn: „Heisa, min Gut, vær nu veltilmode! Vi befinde os mellem Wangerøgs Klipper, en halv Miil fra Havnen. Naar Dagen gryer, seile vi med god Bør til Land."

„Ret, Fader! tog Sønnen Ordet: Det var mig heller ikke om Reisen til Island eller Spitzbergen at gjøre, naar jeg endelig skal sige min Sandhed. Det huger mig ogsaa gandske vel paa Wangerøg, og aldrig mere skal Han høre af mig, at det er en ussel Plet Øe."

„Jeg veed vel, hvorfor!" brummede den Gamle, thi han tænkte paa Jepsens Pleiedatter.

Da bruste det dem pludseligt imøde med mægtig Larm, som naar et Skib flyver frem i Storm, da blinkede det tæt for deres Øine, og i samme Nu tordnede et Kanonskud. Adskillige Lys skinnede dem imøde; pludseligt fornam de et vældigt Stød; og gandske nær hørte de et vildt Skrig — man kunde endogsaa skjelne Sømandseeder og Raab om Hjelp. Øen under deres Fødder stod pludseligt stille og fast, som naglet. Den var, som det syntes, saa indeklemt mellem Klipperne, at de larmende Bølger ikke mere havde nogen Magt derover.

Sture og hans Søn tøvede nogle Øieblikke, ventende en Forandring. De lyttede efter Raabet; de kunde, ved Lysenes Skin, bemærke, at et Skib laae tæt ved deres Øe; de saae enkelte Skikkelser bevæge sig derpaa med fortvivlelsesfulde Fagter. Det var vist, at Fartøiet var nær ved at synke. Den svømmende Øe laae fast, som om den med urokkelige Ankre var fæstet til Havets Bund. Da raabte, med Ungdomsild, den gamle Fisker: „Kom, Edo! Vi maae op til de Ulykkelige. De vide ei, at Redningen er dem saa nær. De ahne deres Undergang, og dog kunne de frelses. Her er Rum for Mange."

Sture nærmede sig, ledsaget af sin Søn, det Sted, hvor Skibet laae. De kunde gaae, som paa Fastlandet, saa trygt og sikkert. Stedse tydeligere hørte de Skriget paa Fartøiet; to Kanonskud faldt meget rask efter hinanden, til et Tegn, at stor Fare var forhaanden. Til de to Mænds Forundring maatte de, idet de kom deres lille Øes Strandbred nærmere, klattre op, som ad en Skrænt. Hvor der

for havde været jevn Bund, viste sig nu en Høi. Gaaden var snart løst. Da de havde besteget Skrænten, kunde de see over Skibets Brystværn ned paa dets Dæk. Fartøiet og Øen vare stødte mod hinanden, og de kunde, formedelst de indeklemmende Klipper, ikke slippe fra hinanden.

Man gjorde store Øine, da begge vore Venner traadte ombord paa Skibet. Det var et Fartøi af ringe Betydenhed, kun ladet med Træ og Kul. Mandskabet havde snart overbeviist sig om, at der var Redning for dem at finde, hvor begge de Fremmede kom fra. Allerede vare Skibets Sider knuste, allerede stode de nederste Rum fulde af Vand. Ved hvert Vindstød knagede det frygteligt i Tømmeret.

Folkene paa Skibet ændsede ikke Sture's og Edo's kraftige Ord; de stirrede vildt paa dem, idet de løb dem forbi, for at klattre over i Redningsfartøiet, der, som de troede, maatte være i Nærheden. De jublede høit, da de betraadte en Grund, som de ansaae for fast Land; Øboerne fulgte dem, thi det syntes ikke raadeligt at tøve længer paa Skibet, aldenstund Bølgerne bortskyllede en Planke derafter en anden.

„Vi have glemt den Fremmede, den Syge i Kahyten!" skreg i dette Øieblik en Stemme paa Hollandsk.

En uhyre Bølge traf Skibet nu. Det lagde sig paa den ene Side, og de bristende Plankers Larm bebudede dets Opløsning. Som et Meteor blussede Fyret nu mod den natlige Himmel.

Edo forstod Hollandsk. Han havde hørt den fremmede Somands Yttring. „Hvorledes? tilraabte han de Nærmeststaaende i samme Sprog: Er der endnu Nogen paa Skibet, som ei formaaer at hjelpe sig selv? Svarer mig hurtigt! Endnu er det Tid at redde ham; om faa Minuter vil det være forsilde."

„Lad Fiskene tage ham! svarte en raa Stemme: Det er en Franskmand, eller en Italiener. Han seer ud som En, der har en ond Samvittighed. Det er maaskee hans Skyld, at al den Ulykke har truffet os."

„Taabelige Overtro! gjenmælede Edo: Jeg henter ham, eller gjør ham Selskab i Saltvandet."

Med eet Spring var Edo atter ombord paa Skibet. Sture vilde følge ham, men det kostede ham Møie. Omsider stod ogsaa han paa Fartøiets Dæk; idet Bagborden var sunken, havde Forstavnen reist sig. Da kom Edo ham allerede imøde fra Kahyten. Paa sin Ryg bar han en bedaget Mand, der syntes halvbevidstløs. Convulsivisk havde han slynget sine Arme om Ynglingens Hals, og mat nedhang hans med graat Haar bedækkede Hoved.

„Afsted, Fader, afsted! skreg Edo, da han saae den gamle Sture: Bølgerne bryde op af Rummet. Skibet synker strax."

„Jeg kommer!" svarte den Gamle roligt. Medens Edo, med sin kostbare Byrde, betraadte den stille liggende Grund, hvor de hollandske Matroser ventede, nedkastede Hiin endnu nogle Stænger og

Aarer, som man kunde behøve. Forsynet med en uhyre Skibslaterne, tiltraadte han derpaa Tilbageveien.

„Fremad, frem!“ skreg Edo fortvivlende. Et frygteligt Vindstød traf, i dette Øieblik, Vraget — det knagede i alle Ender.

„Kun rolig! raabte Sture, idet han forsigtigt klatrede ned: Endnu et Øieblik holder det, og nu — nu er jeg allerede paa fast Grund.“

Den gamle Fisker havde spaaet ret. Neppe havde han forladt Skibet, før det grebes af en uhyre Bølge og løftedes iveiret som en Bold. Nogle Øieblikke holdtes det saaledes i svævende Tilstand. Derpaa styrtede det atter ned i Afgrunden, som de bortstormende Bølger aabnede. Endnu engang hævede det sig, og viste sig i sine dunkle Omrids, for Søfolkene, der havde kastet sig ned paa Jorden, for ei at skylles bort. Nu var det forbi. Med en mægtig Larm brast Vraget i utallige Stykker, der nu vare et let Legetøi for Voverne.

X.

Paa den stormende Nat fulgte en klar og rolig Morgen. Endnu for en Time siden havde Havet viist sig i sin hele Nædselsskikkelse. Nu frembød det et skjønt og fredeligt Syn. Maagerne, som havde opholdt sig ved Land, mens Stormen stod paa, fløi skareviis ud igjen; Fiskene kom op, for at sole sig.

Ved Wangerøgs Havn var der saa levende en Færdsel, som der ikke havde været i Mandsminde.

Næsten alle Øens Beboere vare hidstrømte, for at være Vidner til et Skuespil, der forekom dem sælsomt og vidunderligt. Drengene vare klattrede op i Pilene ved Stranden, for at tilfredsstille deres Nysgjerrighed. Paa Fyrtaarnet stode saamange Mennesker, som det kunde rumme; blandt dem Fogden paa Øen. Ved Miner og Udraab lagde Alle deres Forundring for Dagen.

Gjennem den ved Stranden forsamlede Skare trængte sig pludseligt en Qvinde. Hendes Bevægelser vare hastige og ængstelige. Hun var bleg; ustadigt og forskende foer hendes Blik omkring; hendes Haar hang opløst over Skuldrene; hendes hele Væsen bar Præget af en heftig, indvortes Uro.

Det var Theresina. Hun havde søgt Mand og Søn allevegne. Hun havde været paa det Sted, hvor hun kunde formode dem. Her havde hun bemærket den skrækkelige Forstyrrelse, hvis Spor kun alt for vist lode frygte, at Begge vare blevne dens Offre. Denne Opdagelse bragte hende ud af sig selv.

„Min Mand! Min Søn! skreg hun med hjertesønderrivende Stemme: Har Ingen seet dem? Han maaskee, Nabo? Eller Hun, gamle Anna? Veed da Ingen, om de ere ude paa Havet?"

Ingen kunde svare hende. Hun iilte stedse videre frem. Nu stod hun foran alle de øvrige Tilskuere. Hvad hun her saae, greb hendes Hjerte med usigelig Glæde.

„Gud være lovet!" stammede hun, og sank paa Knæ, for at bede. Det blev stille om hende. Deeltagende saae Alle paa den bedende Qvinde. Ingen

vilde forstyrre hende. Hun var jo Den, som det sælsomme Skuespil nærmest angik, der her havde forsamlet hele Wangerøgs Befolkning.

Og dette Skuespil selv? — Vi have forladt de to Fiskere, just som det var lykkedes dem, kort før Vragets Undergang, at finde Sikkerhed paa det mellem Klipperne svævende Jordrum tilligemed Mandskabet og den syge Fremmede. Her kunde de temmelig roligt tilbringe den korte Tid indtil Daggry, medens Stormen lagde sig efterhaands. Edo stræbte imidlertid, at lindre den Syges Lidelser. Han havde gjort ham en Hovedpude af sin Kjole; han søgte at vække hans endnu stedse slumrende Livskræfter, idet han gav ham nogle Draaber Spiritus af en Flaske, han havde hos sig. Men den Syge laae i Feberhede; han aandede tungt, og hans Afmagt vilde ikke ophøre.

Omsider gryede det ad Dag. Lig en mørk Stribe laae Kysten af Wangerøg, i liden Fraskand, for deres Øine. Ilden paa Fyrtaarnet gik ud. Sømændene istemte et høit Fryderaab, da de saae det frelsende Land saa nær. Med Forundring betragtede de den Jordklump, hvorpaa de stode. Edo maatte forklare dem det ubegribelige Under.

De vare tolv i Tallet, Alle kraftige, søkyndige Mænd. Sture søgte sin Baad, men hvor stor var hans Forundring, da han ikke fandt den! Eet eneste Bret, som endnu hang ved Lænken, forklarede dens Skjebne.

Sture sagde ikke et Ord, men saae fortrædeligt paa det tomme Sted. Betænkeligt saae Sø-

mændene paa hinanden, og meente, det kunde vare længe, inden de kunde bemærkes af Beboerne og vente Bistand af dem. Da traadte Edo blandt dem og sagde: „Hvad behøve vi noget andet Fartøi, end det, hvorpaa vi befinde os, for at seile de Par Tusinglængder herfra til Wangerøg? Vinden er god — — Eders Bramseil har Stormen kastet over til os — dygtige Arme have vi — lader os kun ville, saa maa det lykkes! Vi gjøre Jordklumpen flot, Skimmelen *) spænde vi for, og med Stængerne drive vi efter. Saaledes fare vi ind i Wangerøgs Havn, og I skulle see, hvorledes Unge og Gamle ville løbe sammen. Ja, efter halvhundred Aars Forløb vil man tale om den vidunderlige Seilads!"

„Hør, Gut! raabte Sture, fuld af ungdommelig Begeistring: Du er mit Kjød og Blod. Det er en stor Tanke, og jeg ærgrer mig, at jeg ikke selv har undfanget den. Vi ville seile iland som Mænd, der have trodset og besejret Elementerne. Rask Haand paa Værket nu!"

Ideens Nyhed og Dristighed greb Sømændene med levende Magt, og opfyldte dem med Enthusiasme. De lode et vildt Hurra gjenlyde i Luften, og Enhver skjøi nu til det Sted, hvor han haabede, at virke mest. I et Øieblik vare Stænger og Aarer i Bevægelse. Med alle Tegn paa den heftigste Anstrengelse stemmede man dem mod Klippegrunden, for

*) Sømandsudtryk for Seil.

at komme løs, og enkelte Mænd vovede sig op paa de nærmeste Klipper, for herfra at rokke det sælsomme Fartøi. Længe syntes hver Bestræbelse frugtesløs. Da vare omsider de to Øboere komne tilende med det Arbeid, de havde offret deres Kræfter. En høi Stang kneiste paa Despidsen, støttet og opretholdt af den sammenfaldne Hyttes Pæle. Nu heisede Edo Seilet, den friske Morgenvind fyldte det, Mændene fordoblede deres Anstrengelser, et gunstigt Vindstød, og den svømmende Ø drev, under Søfolkets Jubelraab, frem af Klipperevet. De Forvovne, som havde besat Klippetoppene, naaede, i mægtige Spring, det nu flotblevne Fartøis Rand, og Alle lode nu Sture raade.

„Holder tilhøire! raabte den gamle Fisker med en Røst, som overtonte hele Rummet: Der gives kun eet Punkt, hvor vi, med dette Fartøi, kunne lande paa Wangersø, og det er Havnen. Ellers holder Brændingen os fra, og vi see uophørligt Landet for os, som en forhexet Ø, uden at kunne naae det. Frisk an! Endnu denne Klippepynt i Ryggen, saa ere vi i Farvandet, som fører os lige til Maalet!"

Den sælsomme Fart, som Sture, med Rolighed og Forstandighed, ledte, kunde, ifølge sin Natur, kun gaae meget langsomt fremad, og holdt Mændene i uafbrudt Virksomhed. Søen var ikke dyb her, og Grunden var stenig, saa Spidsen af Stængerne kunde hæfte vel.

Af og til saae Edo til den Syge; han betragtede Denne som en Ulykkelig, der var betroet til hans Pleie. Han havde taget sit Halstørklæde af,

dyppede det i Søvand, og lagde det paa den Bevidstløses brændende Pande. Det gjentog han tidt.

Nu vare de komne Øen saa nær, at de, kun adskilte fra Bredden ved den skummende Brænding, seilede hen langsmed hiin. Adskillige Mennesker havde bemærket dem, Andre forenede sig med disse, og alt som den svømmende Øe gled frem paa Bølgen, vandrede, i den samme Retning, en broget Skare ved Stranden. I smaae Baade vovede nogle dristige Sømænd sig ud over Brændingen, og styrede nu, tilligemed Øe-Fartøiet, ad Havnen til. Man raabte, man jublede paa begge Sider. Endeligen omseiledes Jordtungen, som endnu skjulte Havnen. Langsomt og majestætisk gled det vidunderlige Fartøi, det eneste i sit Slags, ind i Wangerøgs Havn. Sture og Edo stode ved Seilstangen, og vinkede, med hvide Klæder, ad Vennerne ved Stranden. Enhver kunde see og kjende dem.

Dette Syn var det, der løftede Edo's Moder ligesom mod Himlen; denne Begivenhed var det, som endnu saa Faa af den forsamlede Mængde vare istand til at forklare sig.

Theresina hørte, hvorledes det Hele var tilgaaet. Glad stod hun op, da hun havde endt sin Bøn. Derpaa ordnede hun sit Haar og sine Klæder, og var nu En af de Første, som stege i Baaden, der skulde landsætte de Kommende, thi nu laae deres Fartøi fast, eftersom Grunden var sid. Rask roede Karlene fremad, og selv lagde hun Haand paa Aaren med.

Med glad Jubel modtoge Sømændene hende, da hun betraadte det lille svømmende Eiland, og, med glædeluende Ansigt, rakte Sture og Edo sine Hænder.

XI.

De Skibbrudne vare landsatte; Beboerne havde allerede overbeviist sig om, at der ingen Guds Velsignelse var at vente ved Stranden dennegang, og nu fulgte de deres naturlige Godmodighed, idet de gjæstmildt optoge de Forulykkede under deres Tag. Wangerøgerne vare, idet Hele, meget ærlige Folk; kun formaaede de ei at løsrive sig fra den medarvede Fordom, som gav dem en Ret til det strandede Gods, aldenstund jo Fader og Bedstefader, der dog vist ogsaa havde været meget ærlige Folk, havde benyttet sig deraf, og vare saligt hensovede ligefuldt.

Familien Sture lod sig ikke betage sin Ret til at herbergere og pleie den syge Fremmede. Han var endnu stedse bevidstløs. Hans Tilstand gav lidet Haab; de, der havde baaret ham hid, rystede betænkeligt paa Hovedet.

Den Fremmedes Dragt udmærkede ham fremfor de øvrige Søfolk, i hvis Selskab han havde været. Den var af fint Klæde og moderne Snit. Underklæderne vare af Floiel, som Mænd af de fornemmere Stænder dengang pleiede at bære dem, og Staalkjæden, som hang ved et Lommeuhr — dengang en sjelden og dyr Ting — syntes at stadfæste den Formodning, at han ikke var nogen almindelig Mand. De Skibbrudne vidste ei at angive hans Navn. Det havde en fremmed Klang, sagde de,

isvrigt havde han betalt Fragten forud, og om hans Forhold havde de ikke bekymret sig videre. Strax efter Afreisen fra en hollandsk Havn var han bleven syg; hans Onde havde forværret sig med hver Time, og vilde vel, saa meente de, først ophøre med hans Liv.

Theresina og Sture fulgte Baaren langsomt, medens Edo, som Moderen, ved et velforstaaet Vink, havde underrettet om, at Helene var hjemme, iilte forud. Eftertænksom saae Theresina tidt paa den Fremmedes blege Ansigt og udtærede Skikkelse. Den Samtale, hun forrige Aften havde havt med Jepsens Datter, randt hende i Tanke. Det forekom hende som en Drøm, at hun allerede tilforn havde seet og kjendt den Fremmede. Og naar hun saa stirrede ret nøie paa de indfaldne Kinder, den skarpt fremstaaende Næse og den i Sygdomssmerte fordreiede Mund, da bares det hende igjen fore, som om hun dog egentligen ikke kjendte disse Træk. En sælsom Kamp reiste sig mellem Følelserne i hendes Inderste.

Nu nærmede Toget sig en Gruppe gamle Pilestammer, som stod, ved Siden af Veien, i en Fordybning. Allerede langtfra havde den gamle Fiskers skarpe Øie bemærket en Mand, som laae paa Jorden mellem disse halvfortørrede Stammer og syntes ivrigt sysselsat med Noget. En Sump Regnvand, som havde samlet sig i Bunden, og hvori han maatte vade indtil Knæene, syntes slet ikke at være ham til Hinder i hans Arbeid. Han ragede med

Hænderne dybt i Dyndet. Ofte kastede han hele Haandfulde bort; derpaa søgte han igjen, med et braadent Kar, at øse Mudderet af, men det vilde ikke lykkes ham. Det var udenfor al Tvivl, at han stræbte at bringe noget Skjult for Dagen, saafremt ellers hans hele Arbeide ikke var en taabelig Spøg.

Denne sidste Mening fik Overhaand hos den gamle Sture, da han nu, i den bøiede, med Laser bedækkede Skikkelse, gjenkjendte den gamle Jepsen. I dette Øieblik saae Denne op, viste de Forbigaaende et sælsomt smilende Ansigt, og raabte: „Gaaer I kun! Gaaer I kun! Holder kun fast paa ham, at han ikke undløber. Jeg kommer strax efter, og bringer Alting med. Hun kan imidlertid lave til Brylluppet, Mutter, og bestille mig en Træseng hos Snedkeren, sortmalet, med Haandtag af Sølv, thi jeg var Foged her paa Eilandet i fordums Tider, og kan gjøre Fordring paa Udmærkelse. See, hvor jeg arbeider og stræber, at Alt kan lykkes, men det er strax færdigt, og saa bliver det godt altsammen!"

„Gaae hellere med os, Jepsen! sagde godmodig den gamle Fisker, og traadte nærmere: I er ikke mere saa stærk, som før. I kan hente Jer en Sygdom i det Morads. Kom med os, og lad det Narreri fare!"

„Narreri? loe den Forrykte vildt: I vil tale anderledes, naar I seer det skinne og gloe, naar I seer Eders Svigerdatter pyntet med Guld og Juveler! Nu videre, videre! I har ingen Tid at spilde. Snart kommer jeg efter, og Lykken med. Men hør, Mutter, Snedkeren maa Hun ikke glemme. I kjen-

der ikke den Ting; I kan sove godt hver Nat ind: til den lyse Dag! Men hvo der, saalænge som jeg, ikke har sovet, maa vel længes efter Hvile. Videre, videre! Forstyrrer mig ikke længer i min vigtige Forretning!"

Snart havde de naaet deres Hjem. Edo traadte dem imøde med blussende Kinder, og fortalte, at Helene allerede havde forberedt Alt til den Syges Modtagelse.

En reenlig og stille Bagstue modtog den Syge. Helene havde hidbragt Urter og andre Lægemidler, som hun troede ham tjenlige, thi dengang fandtes endnu ikke nogen studeret Læge paa Wangerøg, ef: tersom Øeboerne i Almindelighed nøde saa god en Sundhed, at en Nybygger af denne Art neppe vilde have fundet sin Regning hos dem. Huusmødrene og de voxne Døttre paatoge sig gjerne at pleie de Faa, som bleve syge, de kjendte mange Lægedoms: urter, og hvor disse Huusraad ikke vilde hjelpe, der hidkaldte man en klog Mand eller Qvinde, som, ved en sympathetisk Underkuur, skulde helbrede den Lidende.

Denne sidste Lægemethode forkastedes gandske af den forstandige Theresina. Hun stolede paa Guds Bistand, paa Naturens hjelpende Kræfter, og vilde ikke høre noget om Mirakelkurer.

Endnu stedse laae den Syge, uden at røre sig. Theresina var just allene hos ham. Hun lyttede til ethvert af hans Aandedræt, og med fornyet Kraft grebes hun nu af hiin Følelse, der allerede før havde draget hende til ham. Hun bøiede sig over ham,

hun saae ham stivt i det magre Ansigt, hun strøg de mørke Lokker fra hans Pande. Hans Afmagt syntes at være overgangen til en rolig, maaskee velgjørende Slummer. Hans Bryst hævede sig lettere; hans Aandedræt blev regelmæssigere.

Fordybet i Grublen og forskende efter gamle Erindringer, blev Theresina siddende ubevægelig i lang Tid. Hun lagde sin Haand paa den Syges Bryst, for at undersøge hans Hjertes Slag. Da aabnede han pludseligt, som berørt af en vidunderlig Magt, sine Øine, saae stivt paa hende og lukkede dem derpaa igjen, med det mat hendøende Udraab: „Theresina!"

Disse Toner, denne Røst trængte dybt ind i Qvindens Sjel. Pludseligt vare hendes Tvivl tilintetgjorte og Sløret sønderrevet, som havde skjult Sandheden for hende. I den ulykkelige Fremmede gjenkjendte hun sin Ungdoms Elskede, hiin troløse Luigi Ferrando, der havde krænket hende saa dybt og drevet hendes Fader i Landflygtighed og Død. Men nu havde hun kun Medynkstaarer for den Arme. Stillegrædende satte hun sig ved Fødderne af Sengen; dybtbevæget betragtede hun de engang saa skjønne Træk, som Alderdom og Sygdom havde gjort ukjendelige. Hun tilgav ham af Hjertet alt det Onde, han havde tilføiet hende. Hun bad for hans Sjels Frelse, thi hun havde intet Haab om hans Helbredelse.

Den Syge var igjen indslumret. Endnu var Naturen for udtømt til at kunne hæve sig til en mere end forbigaaende Bevidsthed. Helene bragte

en Drik, som hun havde kogt; Thereſe tilhviskede hende, paa hvad Maade hun skulde bruge den, naar den Syge vaagnede, og gik derpaa ned, for at underrette sin Mand om den Opdagelse, hun havde gjort.

Helene saae paa den Fremmede med den Deeltagelse, man skjenker enhver Ulykkelig i saadan Tilstand. Hun havde indtaget Thereſina's Plads. Pludseligt rørte den Syge sine Hænder, og hans Ansigtstræk forandredes. Hun stod allerede ved Sengen med Lægedomsdrikken, da han nu aabnede Øinene og saae paa hende med sælsomt Blik.

Han betragtede hende kun lidet, men en frygtelig Erindring syntes at gribe hans hele Væsen. Ligesom med Afsky løftede han bortvisende de matte Hænder mod hende; en mørk Feberrødme traadte paa hans Kinder, og med hæs, ængstelig Stemme raabte han: „Bort, Forræderske! Du vil række mig Gift, for gandske at kunne tilhøre Din Boler! O, jeg kjender Dig vel, Helene! Mener Du, jeg har glemt Dit Øies milde Blik? Nei, nei, det lyver Troskab, og skjuler Træskhed; det taler om Kjærlighed, og bag det lurer Forræderi. Bort, bort, Du Helvedes Billed, og forstyr mig ei i min Dødsstund! Naar vi igjen mødes for Dommerens Throne, da ville vi afgjøre, hvad der er os imellem. Da skal det afgjøres, om Du torde forraade mig, fordi jeg havde forraadt en Anden; da skal Din Skyld veies, og Min, og til hvis Side Vægtskaalen synker — —"

Thereſina treen ind, og i forunderlig Omskiftning viste sig nu en Himmelklarhed i den Syges

Aasyn. Skjøndt Denne havde frembragt hine Ord paa Italiensk, havde Helene dog forstaaet dem, thi Edo's Moder havde havt sin Glæde af, tidligt at undervise hende i sit kjære Modersmaal. — Skjælvende stod Helene for den Syge. Nu overlod hun Theresina sin Plads, og traadte bag Omhænget. Hvad der især havde skrækket hende, var, at den Fremmede havde vidst hendes Navn og kaldt hende derved.

Stiltiende, med et Udtryk af blid Velvillie, rakte Theresina ham Lægedommen. Et forklaret Smiil svævede om hans Læber. Han tømte Bægeret til sidste Draabe. Uden at sige et Ord, saae han med stille Venlighed paa Theresina. Al Smerte syntes at være vegen fra ham; en himmelsk Rolighed syntes at være kommen over ham. Det var vel Forudfølelsen af den nærforestaaende Bortgang til Fredens Hjem, der havde grebet ham med beroligende Magt.

XII.

I dette besynderlige Forhold havde de tre Mennesker tilbragt nogle Øieblik, da Døren pludseligt gik op, og en uventet Gjæst traadte ind med afmaalte Skridt. Det var Jepsen. Han bar ikke den pjaltede Dragt, hvori han pleiede at hylle sig. Han havde iført sig sine Stadsklæder, som han forhen havde baaret ved festlige Leiligheder. Hans Hoved var bedækket med en trekantet Hat; ved Siden bar han en Kaarde med et rustet Sølvfæste.

Den Rolighed og Værdighed, som herskede i hele hans Udvortes, overraskede mægtigt. Hans Øine saae roligt og klart; en mild Alvorlighed viste sig i hans Ansigtstræk.

Studsende saae Theresina op, for at gaae ham imøde og holde ham borte fra den Syges Leie. Men han gav hende et alvorligt Vink og sagde i værdig Tone: „Bliv Hun kun siddende! Jeg kommer hid som Øvrighedsperson, og den Forretning, som fører mig hid, angaaer ikke Hende, men denne agtbare Gjæst paa Wangerøg."

Med disse Ord satte han sig paa en Stol ved Sengen; med Omhu og Anstand skjød han sin Kaarde til Siden, og lagde Hatten fra sig. „Først og fremmest beder jeg Eder, min agtbare Herre, sagde han nu til den Syge, der, opmærksom og forventningsfuld, lyttede til hans Tale: I ville behageligst besvare mig det Spørgsmaal, om I er den samme Luigi Ferrando, hvis Navn er at læse paa denne Æske i Guldbroderi."

Af en rusten Blikkapsel, som han kun med stor Anstrengelse formaaede at aabne, fremtog han et med rødt Fløiel overtrukket Futteral, hvorpaa Navnet Luigi Ferrando var broderet. Nysgjerrige vare Sture og hans Søn traadte i Kammerdøren, og stode saaledes, at den Fremmede ikke kunde bemærke dem.

Den røde Æske bragte ikke blot den Fremmede, men ogsaa Theresina, i stor Sindsbevægelse. „Min Gud! raabte hun blegnende og med et spørgende Blik paa Fogden: Det er det samme, jeg en-

gang gav ham i vor Kjærligheds Dage — Navnet har jeg selv broderet!"

„Min Eiendom!" sagde den Fremmede paa Tydsk, og reiste sig saa kraftigt og hurtigt, at Alle undredes derover. Hastigt udrakte han den magre Haand efter Æsken, og vedblev: „Den Troløse fravendte mig den. Det er min Eiendom, min velerhvervede Eiendom. Da hun hemmeligt forlod mig, og undflyede med den falske Fremmede, tog hun den med. Giv mig den: det er min Eiendom!"

Afbrudt og med stor Heftighed havde han udtalt disse Ord. Mat sank han nu tilbage paa Puden igjen, idet han endnu stammede halvforstaaeligt: „Den Skjændige! Den Troløse! Hun har frastjaalet mig den!"

„Tilgiv hende! sagde Fogden med dyb Alvorlighed: Vi ere Alle syndige Mennesker, og skulle ikke dømme. Hun, I mener, staaer for Guds Dom; hun har annammet, hvad vi have ivente."

„Hun er død? spurgte den Fremmede, og saae stivt paa Jepsen: O, sig mig Alt, hvad I veed om hende! Hvorledes er hun død, og — o Himmel! — Hvad er der bleven af mit Barn, af den lille Helene? Ak, det var hende ikke nok, saa skjændigt at forlade mig — hun maatte ogsaa berøve mig det Sidste, som endnu kunde have trøstet mig. O, fortæl, Herre! I Brüssel forlod hun mig, og at hun i Amsterdam gik ombord med hiin Riding, har man fortalt mig. Men mere har jeg aldrig kunnet erfare om hende og mit arme Barn."

Dødsstilhed herskede, medens den Fremmede saae ængstelig og forventningsfuld paa Jepsen; Denne syntes stædt i en sværr, indvortes Kamp. Stivt fæstede han Øinene paa Gulvet, hans Hænder rystede, hans Bryst hævede sig tungt, og Læberne bævede, som om de vilde tale, men ikke kunde. Omsider brød han den piinlige Taushed og begyndte atter med meget alvorlig Stemme: „Den, som nærværende Æske, for sexten Aar siden, blev funden hos, var altsaa Eders Ægtehustru?"

„Min Gud, ja! svarte den Syge utaalmodig: Helene Rastrelli, min Hustru! Hun blev viet til mig i Sorento, min Fødeby."

„Godt! sagde Fogden: Jeg har forudseet alt dette, men som en Øvrighedsperson, der sidstegang forretter sin Embedspligt, maatte jeg gjøre Eder dette Spørgsmaal. Hør med Opmærksomhed paa mig! Det er nu sexten Aar siden vi, en stormende Aften, saae et stort Skib paa den nordlige Himmel. Det nærmede sig Wangerlandsøiet for fulde Seil, og syntes her, i den sikkre Havn, at ville tøve, til Stormen gik over. Dengang var her en Mand paa Øen, af stor Magt og Anseelse. Man havde altid anseet ham for en redelig Mand, men i hans Bryst herskede en Slange — det var Havesyge. Da han saae det store Skib nærme sig, snoede Slangen sig fast om hans Hjerte, og indgav ham, han skulde foranledige Skibets Undergang, og berige sig med Strandingsgodset. Og han kunde ikke modstaae Fristelsen. Han magede det saa, at Fyret ikke blev tændt, og hvad han havde forudseet, skete ogsaa.

Skibet blev kastet mellem Klipperne, og knust. Den Mand, jeg fortæller Eder om, stod ved Strandbredden, og lurede graadig paa det Bytte, Havet skulde kaste hid. Han holdt en brændende Fakkel høit i sin høire Haand, og saae, med skjærpet Blik, hver Brændingsbølge imøde. Da væltede Voverne et sælsomt Fartøi hid: en Vugge med et smilende Barn. Ved Siden af Vuggen svømmede en Qvinde; med den ene Haand holdt hun i Vuggen, med den anden loftede hun den røde Æske over Vandet. Endnu holdt Klæderne hende oppe, men hun var ikke langt fra at synke. Manden saae kun lidet paa hende og Barnet; han saae kun paa Æsken, og tænkte, at dens Indhold maatte være af stor Værdi, da Qvinden gjorde saameget, for at redde den. Han lagde sig ned paa den steile Klippebred, som den Skibbrudne nærmede sig, og rev Æsken af hendes Haand. Graadig aabnede han den — hvor det gloede! „For Himlens Skyld, frels mit Barn, mit arme Barn, min lille Helene!" raabte den Fortvivlende. Manden forfærdedes, og saae atter hen. Den Ulykkelige var dreven fra Land igjen; endnu engang oploftede hun, ligesom truende, sin Arm, og derpaa sank hun ned i den vaade Grav. I en Fraskand svømmede Vuggen med det smilende Barn. En gruelig Rædsel kom over Manden. — Saaledes er det tilgaaet! tilføiede Jepsen heftigere: saaledes og ikke anderledes! Og har end Manden stundom drømt, at have gjort noget Værre, saa var det kun en tom Indbildning, Hvad jeg her har beretket, er den rene Sandhed."

„Mit Barn, mit Barn! jamrede den Syge med døende Røst: Saa maatte ogsaa Du bøde for Din Moders Synd, og døe saa tidligt!"

„O nei!" sagde Fogden, mat, men bestemt; derpaa reiste han sig med Møie, og gik, med vaklende Trin, hen til Helene. Han greb hendes Haand, og førte hende til Sygeleiet. „Her, min Herre! sagde han: Her er Eders Datter. Denne Pige var det smilende Barn i Vuggen. Det blev reddet, det staaer nu for Eder, for at hilse Eder med Fadernavnet, som I maaskee hører førstegang nu."

Da lagde en salig Fred sig over den Syges Ansigt. Han smilte venligt, han opløftede sine matte Øine til den gjenfundne Datter; tale kunde han ikke mere. Grædende bøiede Helene sig oder ham; hendes Taarer vædede hans Kinder; paa hans tørre Læber fæstede hun sine. Men hendes Kys besvartes ikke. Det havde gjort den Døendes sidste Øieblik let og lykkeligt. Da hun reiste sig op, og saae paa ham, mærkede hun, at han var henslumret i sit Barns første Kys.

En dyb Smerte greb hende. Da traadte Sture til hende, sigende med usædvanlig Mildhed: „Du har i Dag fundet og mistet en Fader, Helene! Jeg vil erstatte Dig ham, jeg vil være Dig en Fader, og Du og Edo, I skulle være mine kjære Børn."

Men denne Times Rædsler vare endnu ikke forbi. Fogden var bleven gandske stille, og da man nu saae til ham, mærkede man, at ogsaa han havde fundet den Hvile, han saalænge havde søgt forgjæves. To

Liig hviilte under eet Tag, to Døde, der aldrig havde seet hinanden før i deres sidste Stund. Skjøndt dog deres Skjebner grebe ind i hinanden paa en sælsom Maade.

En smuk Morgen, mod Sommerens Udløb, viste sig ved Kysten af Wangersø, mange Baade, smykkede med Baand og grønne Grene. Der herskede fuldkomment Vindstille, og lystigt svævede de smaae Fartøier henover den letbølgende Flade, styrede af festligtpyntede Ungersvende, og besatte med hvidklædte Jomfruer. Blandt dem udmærkede sig Een, deels ved sin Størrelse, deels derved, at en smuk Blomsterkrone, baaren af en hvid Stav, svævede over den. I den befandt sig Ædo Sture og Helene Ferrando, der nys vare blevne viede i Sognekirken, tilligemed den unge Mands værdige Forældre. Helene havde, paa den gamle Sture's Begjering, maattet pynte sig med det rige Smykke af Ædelstene, som vare fundne i den røde Æske, paa det, som den Gamle sagde, Enhver kunde see, at hun var kommen af anseete og velhavende Folk.

Paa et Punkt af Kysten samledes alle Baadene. Hiin svømmende Øe, der engang havde baaret Ædo og hans Fader, og tjent de Skibbrudne til Tilflugtssted, var kunstrigt fældet ind igjen paa sit gamle Sted og fast forbundet med Landet. Den gamle Sture havde ladet den planere til Dands.

Men da nu Aftenen nærmede sig, og de fleste Gjæster havde begivet sig hjem, da spurgte den gamle

Fisker sin Søn: „Nu, Edo, er Wangerlandsøiet endnu en ussel Plet Øe?"

„Det er den skjønneste Plet paa Jorden!" sagde Edo, og trykte henrykt sin unge Viv til sit Bryst.

Dr. Georg Döring.

Kong Gustavs Mord.

Fortælling af C. v. Wachsmann.

Høit mod Nord i Kongeriget Norge, der, hvor Havkysten, hiinside Trondhjem, er ligesom saugagtigt indskaaren, udstrække sig adskillige parallelt løbende Forbjerge i Søen, og lade deres takkede Bryst beskytte af Bølgerne. Det mellem dem værende Rum opfyldes af de saakaldte Fjorde, Havarme, stundom paa tre Sider indsluttede af Fjelde, hvis steile Vægge oploftе sig indtil Skyernes Høide. Ind i disse dunkle Bugter vover kun Fiskeren sig paa sin lette Baad, eller en enkelt Reisende, som, for at beskue de høie Nordens Underværker, forvilder sig til disse øde Egne. Virkeligen frembyde ogsaa de borealiske Alpers Egne, Vandrerens Nysgjerrighed mangfoldige aldrigseete mærkværdige Gjenstande. Især var dette i høi Grad Tilfældet paa nærværende Fortællings Skueplads.

Man tænke sig et smalt, paa to Sider af Havet begrændset Forbjerg, som, efterhaands opstigende fra Landet, udstrækker sig temmelig langt i Søen, og omsider ender med en skarpt afskjaaren Basaltklippe, hvis næsten lodret staaende Søiler opstige umiddelbart af Havet, der har udskyllet deres Mellemrum til dybe Huler. I dem brydes Bøverne med tordnende Larm, og hver skarp Vestenvind aflokker denne Skov af Søiler vidunderlige Toner, der kunne sammenlignes med en mægtig, fjern Æolsharpes. Paa dette Fjeld ligger Baronerne Norbergs Stamslot, en antik Bygning, som, efter Sagnet, i Kong Harald Haarfagers Tid havde været en nordisk Jarls Sæde, fra hvem den nuværende Eier paastod at nedstamme. Udsigten fra den Terrasse, som fra tre Sider indslutter Slottet, er høist romantisk. Hævet henimod 200 Fod over den larmende Sø, svæver Blikket, tilhøire, over en temmelig bred Bugt, og lander paa det hiinsides denne liggende Forbjerg, der hæver sig terrasseformigt næsten til Skyerne. Bjergets enkelte Affatser danne temmelig brede Flader, beklædte med Grønt, hvorpaa, i Skyernes Nærhed, smaae Hjorder græsse, hvis Eiere leve i usle, til Fjeldvæggen klinede Hytter. Stiger med hundrede Trin og derover danne den eneste Forbindelse mellem de forskjellige Plateaus, og kun ad dem kommer man lodret ned til Havbugten, hvor smaae Baade drive om paa Bølgerne, fastlænkede til Stigens sidste Trin. Paa venstre Side af det gamle Slot strækker sig en lignende, kun bredere Fjord langt ind i Landet; dog er

dens Bred gandske øde. Den gamle Bygning selv bestaaer af adskillige Gaarde, som, bygte efterhaands i forskjellige Tidsrum, ogsaa bære Præget af disse Tidsrums Bygningskunst.

Skjøndt af og til besøgende denne Fædreneborg, havde Friherrerne Norberg's Slægt i meer end hundrede Aar havt sit Hjem i Sverrig; beklædende forskjellige høie Værdigheder her, havde de tilkjøbt sig vidtløftige Besiddelser i dette Rige. Ogsaa med den nuværende Slotsherre, Friherre Klas von Norberg, var dette Tilfældet. Fra sin tidlige Ungdom havde han tjent i den svenske Hær, og var, bedækket med Hæder og Ar, fastbesluttet, at tilbringe sit Liv i Hovedstaden, da den uventede Revolution af 1772 forandrede hans Forsæt. For at vide, hvilke Omstændigheder der havde foranlediget den, maae vi kaste et Blik paa Sverrigs Fortid.

Den store Gustav Wasa's Efterfølgere vare næsten Alle krigersksindede, og deres Riges Stilling, saavelsom Svenskernes Tapperhed, gave dem Leilighed og Midler til, at tilfredsstille deres krigerske Tilbøielighed. En levende Deeltagelse i de undertrykte protestantiske Brødres Skjebne lod Nationen overse, at de Krigstog, den store Gustav Adolph foretog, ingenlunde svarte til Landets Kræfter, og den svenske Hæder, som fyldte Europa, den Glands, som, i een fælles Glorie omstraalte Navnene Gustav, Banner, Wrangel, Torstenson og Oxenstjerna, lod Folket glemme alle Offre, hiint ei undtagen, som den store Konge bragte, da han udøste sit Blod, og, som

Digteren siger, „faldt paa fremmed Grund, liig Helten paa sit Skjold, som han ei vilde slippe." Anderledes forholdt det sig dog, da Carl den Tolvte, stedse greben af rastløs Higen efter Bedrift, drog til de forskjelligste Provindser i Europa, og snart forbandede Sverrig en Konge, hvis Stivsind havde bragt Landet paa Afgrundens Bred. For Frederikshald faldt Jernhovedet, som Janitskarerne kaldte Carl den Tolvte, og Historien lader det ubestemt, om hiin Kugle, som fældede den Stærke, sendtes af Morder- eller Fjendehaand. Ved hans Død friedes Sverrig fra en tilintetgjørende Krig, og en anden Regjeringsform indførtes. Ønsket, at sætte en Dæmning for den kongelige Vælde, fremkaldte en Forfatning, som egnede sig til, at bringe denne Vælde ned, hartad til Intet, og saaledes opstod Konstitutionen af 1720, som var reen-aristokratisk. De hundrede Medlemmer, som Borgerstanden, og de Togtredive, som Geistligheden sendte til Rigsdagen, formaaede Intet mod Adelens otte Hundrede, og underligt var det ingenlunde, at en ung, fyrig Fyrste, som Gustav den Tredie, besjelet af det Ønske, selv at herske, var betænkt paa at afryste Aaget. Han udførte det længe overveiede Forsæt, og dette Foretagende lykkedes saameget snarere, som Kongen havde de bedste Hoveder og de kjækkeste Mænd paa sin Side. Kongen lod Senatet fængsle, just som det var forsamlet i Sessionssalen, og Tropperne saavelsom Folket aflagde uvægerligt Troskabseeden. Den saa mærkværdige Statsforandring udførtes paa denne

Maade pludseligt og uden Blodsudgydelse; ikke den ringeste Modstand mødte den. Desuagtet egnede de tagne Forholdsregler sig gandske til, i mange Senatorers og Adelsmænds Hjerter at vække et uforsonligt Had til Monarken. Mange af de Yngre udtalte deres Mening i truende Ord, og de betydeligste Familier skyede fra nu af Hoffet.

Til de Sidste hørte Baron Norberg. Skjøndt redeligsindet, høitagtet af sine Lige og elsket af sine Undergivne, kunde den gamle Mand dog ikke finde sig i, at nedstige fra det Trin, hvorpaa han hidtil havde staaet. Han kunde ikke glemme, at de svenske Senatorer, der gjorde Fordring paa Rigsfyrsters Rang, havde mistet en Magt, der grændsede saa nær til Majestætens. Aldrig saae man ham ved Hoffet mere. Han levede kun faa Vintermaaneder i Hovedstaden, og vendte, med de første Foraarsdage, tilbage til sit Stamsæde i Norge. Her finde vi Friherren i Slottets antike Hal, et vidtløftigt Værelse af gothisk Structur. Paa dets hvalte Loft, der, hvor de spidse Buer krydsede hinanden, viste sig smaae Skjolde, smykkede med tre kronede Delphiner, hans Ætts Vaaben. Paa de brede Vægge hang Familiebilleder i lange Rækker. Mændene, deels i Harnisk, deels i skarlagenrøde Klæder, bare, hver efter sin Tids Brug, smuktpuddrede Allonge- eller Knudeparykker paa Hovedet, og paa de Flestes Bryst blinkede den gyldne Engel, Seraphinordenens Tegn. De qvindelige Portraiter, størstedeels blonde, blaasiede Skikkelser med fine ædle Træk, svarte heelt vel til

de mandlige. Dragten fraregnet, var Friherrens Liighed med de i den vide Sal opstillede Ahnherre-Billeder umiskjendelig. Han var en høi Gubbe paa henved 70 Aar. Det sneehvide Haar forskjønnede de ædle, hvorvel noget haarde nordiske Træk. Ved et Hjørnevindue hviilte han behageligt i en gammeldags, haandfast Lænestol, ivrigt sysselsat med at holde den for ham staaende dampende Kaffemaskine i Kog, og det var sienspnligt, at Tilberedelsen af en Drik, som dengang var haardt forbuden i Sverrig, ydede ham en behagelig Tidsfordriv. Fra Tid til anden kastede han et Blik ud over det bevægede Hav, hvorpaa en frisk Efteraarsvind blæste; fra Edderfuglens Skrig og Dykkermaagens Travlhed sluttede han, at en Storm var nær. To unge Damer, lidt over de Tyve, arbeidede, i det næste Vindue, ved Brodererammen. Den Største af dem, Oda von Norberg, Friherrens Datter, lignede de Qvindeskikkelser, hvis rene, alvorlige Træk vende saa hyppigt tilbage paa Albrecht Dürer's Billeder. Det stille, fromme Øie viste først da et forhøiet, sielfuldt Liv, naar en Samtales Indhold vakte det, og hensank derpaa igjen i et blidt Drømmeri, der nærmede sig Tungsindigheds Udtryk. Det blonde Haar, de blaae Øine, det regelmæssige Ansigts rene Farve røbede den nordiske Ms. Hendes Legesøster, Clara Løwenhaupt, lignede hende; dog var hun mindre af Vext, og hendes Træk bare et Udtryk af Munterhed, som ikke var langt fra Overgivenhed.

Støttende sig ved Clara's Stol, stod foran Pigerne en Fætter af Friherren, Baron Frederik Nor-

berg, en ung Mand af behageligt Udvortes, moderne klædt. Han syntes at forsmaae den af Kongen nysindførte Nationaldragt, der ellers, under Straf, maatte bæres i Sverrig af de høiere Stænder. Han henvendte især sin Tale til Slotsherrens Datter, skjøndt Denne syntes at agte mindre paa Underholdningen, og kun svarte af og til i afbrudte Sætninger. Overhovedet viste sig, i den unge Mands Væsen, ihvor godmodig han end lod, en vis Overfladiskhed, der lod Pigens simple, men sindrige og dybttænkte Svar vise sig saameget mere kontrasterende.

En Fremmed, der hændelsesviis var indtraadt i denne Familiekreds, havde let kunnet overseе en femte Tilstedeværende, som, affondret fra det øvrige Selskab, sad ved et Vindue ikke langt fra Døren, læsende i en Bog, som syntes at sysselsætte hans hele Sjel. Den sørgelige Betydning, hans Navn har vundet i Sverrigs Annaler, gjør det nødvendigt, at kaste et Blik paa hans Udvortes. Det var en ung Mand paa omtrent tredive Aar, over Middelhøide. Hans Træks Former vilde ikke været ubehagelige, naar ei et Udtryk af Mismod og Utilfredshed havde bredt et mørkt Slør derover. De smale, fastlukkede Læber, de skarpt sammentrukne Bryn gave hans Ansigt endnu et Udtryk af trodsig Haan, som dog formildedes af det smuktformede Øies sværmerske Blik. Indholdet af den Bog, han læste, syntes at gribe ham paa det heftigste, og det drømmende Øie hviilte, i Pauserne af hans Læsning, snart paa Gjenstandene omkring ham, snart paa Havbølgerne, som bruste under Slottets Vin-

duer, og vidnede saameget mere, ved sine vilde, udeeltagende Blikke, om Aandens dybe, stille Grublen. Den unge Mand bar den svenske Hærs Uniform; dog savnedes om Armen det hvide Bind, som dens Officerer, paa Kongens Befaling, maatte bære til Erindring om Revolutionen af 1772. Vi overlade ham nu til hans stille Forsken, og vende os til de Øvrige.

Clara havde just lagt Brodererammen bort. „Tag Harpen, Oda! raabte hun: Allerede har den gode Fætter plaget sig den hele lange Eftermiddag med at underholde os, og endnu laver Steengjæsten hist ved Vinduet sig ikke til at afløse ham!"

Friherrens Datter smilte, og greb efter den i en Krog staaende Harpe. „Hvad skal jeg synge?" spurgte hun. — „Ikke andet, end de Sange, Du har oversat efter Ossian og sat saa smukt i Musik til Harpen. Hvo uden „hine Skygger fra Skyernes Haller, hine Aander, som suse frem paa Vindens tonende Vinger," kan vel lokke vor tause Ven frem af hans Krog og bevæge ham til, at vise os stakkels Jorddøttre nogen Opmærksomhed?"

Skjøndt alle Blikke vare fæstede paa den unge Mand ved Vinduet, og Denne just stirrede frem i Stuen, saa syntes dog alt dette, saavelsom Clara's temmelig lydt udtalte Ord, at gaae hans Aand ubemærkt forbi.

„Sangene af Darthula altsaa?" spurgte Oda sin Legesøster.

„Nei, af Carrikthura! svarte Denne: Sangen om Jægeren, Vinvela's Sang. Vor Fætter her, en

bekjendt Nimrod, vil vide Dig Tak derfor." — Oda smilte og begyndte:

Min Brudgom boer paa Høiens Top,
Det rappe Vildt forfølger han;
Omgiven trindt af Hundeglam,
Han vandrer under Løvets Tag.

I Vinden hviner Buens Streng.
Hvor est Du nu, min Hjertenskjær?
Maaskee hvor Strømmen bruser ned,
Maaskee ved Kildens Blomsterbred? —

Hvad heller der, hvor Vindens Kast
Igjennem Sivet gaaer med Hast?
Hvor Taagen over Høien staaer
Maaskee Du der med Buen gaaer!

Fra Klippen længselsfuld jeg seer
Til Bran'no's gamle Eeg, thi der,
Der var det, hvor jeg førstegang
Dit Hoved saae bag Løvets Hang.

Oda's Sang blev ikke uden Indtryk paa Tilhørerne. Friherrens Øie hvilte med Velbehag paa den elskte Datter. Clara klappede i de runde Hænder, og Fætteren udgjød sig i en bred Strøm af galante Talemaader. Allerede ved den første Strophe var den stumme Gjæst bleven opmærksom. I det han stille stirrede paa eet Punkt, lukkede han, ligesom uvilkaarligt, Bogen, hvori han læste. Langsomt reiste han sig derpaa, og listede sig, idet han, lig en Nattevandrer, hyppigt stod stille, til den Plads, hvor Oda sad, idet han stillede sig ligeoverfor hende med

korslagte Arme. Den mørke Pande opklaredes noget, og hans Træk udtalte Deeltagelse i Sangen. Da den var endt, forblev han i sin antagne Stilling, uden at yttre noget mærkeligt Bifaldstegn.

„Og fandt hun sin Brudgom?" spurgte han omsider med dyb Røst.

„Kun ugjerne, svarte Oda: synger jeg hans Svar; selv naar jeg læser, springer jeg det hvergang over. Thi hvad er vel smerteligere for Hjertet, end et sikkert og dog skuffet Haab!"

„Ja vel! sagde den unge Mand mørkt: Dog gives der ogsaa stærke Hjerter, gjennem hvis kolde Pandser denne Vintersols falske Straaler aldrig trænge. Med Rolighed kunne de sige til den smigrende Bedragerske: Gaae bort, jeg behøver dig ikke! — "

„Dog maa jeg — sagde Fætteren: Dog maa jeg bede om Meddelelsen af Elskerens Svar; thi mindes jeg ret, gjorde han sig ikke skyldig i nogen Utroskab, og i alt Fald tænker jeg at tage hans Parti."

„Saa tør jeg ikke tilbageholde hans Svar!" sagde Oda, og sang:

Hvad Stemme toner mig saa nær?
Ak, er det Dig, min Hjertenskjær?
Hvad heller er det Vaarens Røst,
Som finder Gjenklang i mit Bryst?

Jeg hviler ei i Sivet, ei
Til Kildebredden gaaer min Vei.
Dit Ansigt jeg ei skue maa,
Som speiler sig i Bølgens Blaa.

Du Evigelskte, ak jeg seer
Dit huldе Ansigt aldrig meer.
I Fingals Spor jeg drager frem,
Du bliver i det stille Hjem.

Lig Stjernen i sit Himmelrum,
Lig Maanens Glands paa Bølgens Skum,
Dit elskte Billed skal foran
Mig gaae til Aanders Skyggeland.

Paa Natstorms Vinger holder snart
Min Aand sin lyse Himmelfart.
Dig Himlen signe, om Du gav
Mit arme Støv en venlig Grav!

Et Træ den overskygge maa,
Og under det en Graasteen staae,
Hvorpaa den trætte Vandringsmand
Den sande Indskrift læse kan:

„Her lagdes falden Kæmpe ned,
Men aldrig døer hans Kjærlighed;
I Skyens Hal, blandt Aanders Hær,
Han har Vinvela evigkjær."

„De seer, min agtbare Fætter, sagde Clara, smilende gjennem Taarer, efter en kort Pause: at den ædle Silrich ikke behøver Deres veltalende Forsvar, idet Oda, som mig synes, har overtaget det med megen Forkjærlighed, og feiler jeg ikke, har Denne endogsaa forledt hende til, at variere Ossian noget, hvilket vi imidlertid, i Betragtning af hendes gode Hensigt, ville tilgive hende."

„Vilde De ikke, sagde Officeren: vilde De ikke engang synge os min Yndlingssang? Den er af Temora — den, der skildrer Kathmor's Følelser, da Kairbor's Skygge havde aabenbaret sig for ham i Drømme."

„Enhver Anden, svarte Oda blidt, idet hun rakte ham den hvide Haand: kun ikke den, min Ven. Jeg kan ikke glemme det Indtryk, den gjorde paa Dem, da jeg sang den sidst."

„Gandske rigtigt! sagde Clara: Syng den ikke! Den toner desuden som en Aandebesværgelse."

„Og frygter De Aanderne?" spurgte smilende den unge Mand. — „Det just ikke! svarte Clara leende: Men jeg holder dog mere af Menneskene. Det forstaaer sig, en Mand som De, der interesserer sig saalidet for vor arme Menneskenatur og kan sidde halve Dage i en Krog, for i Swedenborg — tillad mig kun det barokke Udtryk — at studere Aandernes Naturhistorie, maa vistnok tænke anderledes."

„See engang! raabte Friherren nu, som længe havde seet gjennem Vinduet ud over Havet med ufravendt Blik: Tremasteren, som nu i en Time har laveret mod Vinden, for, som det synes, at nærme sig Kysten, kaster Anker, og heiser det svenske Flag."

Selskabet ilte til Hjørnevinduet. „Man lader en Baad gaae ned!" bemærkede Fætteren. — „Og en Mand stiger deri! tilføiede Clara: See! Det maa være en Person af Vigtighed, thi feiler jeg ikke, bærer han den svenske, for de høiere Stænder forordnede Nationaldragt."

„Udentvivl! sagde Friherren: Baaden tager Koursen mod Landingstrappen i Fjorden. Heida! Pehrson! raabte han ud: Gaae til Landingspladsen, og indbyd den fremmede Herre. Men udspørg ham ikke; det tilfredsstiller mig, at vide, at han er en Svensker."

Snart vendte den Gamle tilbage: „Baron Aarberg, Legationssecretair ved det svenske Gesandtskab i London — — "

„Er velkommen!" sagde Friherren, og gik, for at modtage den Fremmede.

Nu traadte Denne ind. Det var en ung Mand paa omtrent sex til otteogtyve Aar, høi og smuk. Det blonde Haar krøllede sig om den skjønne Pande. Ansigtet havde talende, aandrige Træk. Den Fremmede bar den nys indførte svenske Nationaldragt, et Slags kort sort Trøie og sorte Beenklæder; om Livet havde han et sort og rødt Skjærf af Silketøi, og fra Skulderen nedhang en kort, sort Kappe.

„Jeg vilde være i Forlegenhed med at undskylde min Paatrængenhed, begyndte den Fremmede: men det ædle Huses Gjæstfrihed hævede allerede min Frygt, inden jeg endnu traadte af Baaden." — Den Anstand, hvormed han sagde disse Ord, og hans ædle Holdning, betegnede Manden af fine Sæder.

„Jeg byder Dem endnu engang velkommen, Baron Aarberg! svarte Friherren: Alle fryde vi os over Tilfældet, som har ført en Landsmand i vor Nærhed. Denne Følelse deler her min Niece Løwenhaupt, min Datter, min Fætter Frederik og vor fælles Ven hist, Capitain — "

Den Fremmede bukkede for hver Enkelt af de ham Foreſtilte, og hans Blik faldt nu paa Officeren, ſom Friherren juſt vilde nævne, da den Fremmede, med Udtryk af den høieſte Overraſkelſe, iilte Denne imøde.

„Er det muligt? raabte han: Er det virkeligen Dig, min tidligſte Ungdoms Ven, Jakob Ankarſtrøm!"

„Neppe troede jeg, ſagde Denne, idet han langſomt rakte den Fremmede ſin Haand: at Nogen, ſom ſtaaer i Forbindelſe med Hoffet, kunde huſke Venner fra tidligere Dage."

„Altid den Gamle! ſvarte Aarberg leende: Og feiler jeg ikke, tilføiede han, pegende paa Bøgerne: ſværmer Du endnu, ſom før. Rigtigt! ſagde han idet han ſaae efter Titlen paa den opſlagne Bog: Han ſtuderer i Swedenborg: Arcana coelestica de coelo et inferno!"

„Derover maa De ſlet ikke undre Dem! ſvarte den muntre Clara: Vi leve Alle, naar jeg undtager Onkel og mig ſelv, gandſke overjordiſk. Oda her ſynger og digter, vor Fætter er ude af ſig ſelv af Henrykkelſe, hvilket da ogſaa er hans Skyldighed, og Hr. Capitainen hiſt inddeler Aanderne i Klaſſer."

„Din Spøg, min Clara, ſagde Onklen: lader os næſten glemme en Pligt, ſom burde været vor første, thi jeg bemærker i dette Øieblik, at vor Gjæſt bærer den venſtre Arm i Bind, og endnu har Ingen ſpurgt, om det ikke var muligt, at ſkaffe Hjelp eller Lindring."

„Jeg kunde — sagde Aarberg forbindtligt: jeg kunde friſtes til, at kalde Uheldet et Held, thi nærmeſt er det dog det, der forſkaffer mig dette høitagtede Huſes Bekjendtſkab og Gjenſynet af en Ungdomsven. For fjorten Dage ſiden, lagde han fortællende til: fik jeg Ordre, at vende tilbage til Stockholm, og indſkibede mig, for nogle Dage ſiden, paa Freya, ſom juſt laae ſeilfærdig. For to Dage ſiden drev en Storm os udaf vor Cours, og da Vinden, ſom det lader, ikke vil vorde føielig ſaaſnart igjen, fattede jeg den Tanke, at gaae iland, og ſaaledes reiſe gjennem Norge og Sverrig til Stockholm. I dette Forſæt beſtyrkedes jeg endnu mere, da jeg i Aftes, ved at falde paa det ſlibrige Dæk, beſkadigede min Skulder ſtærkt. Maaſkee kunde jeg i Morgen reiſe til Trondhjem og der finde en Læge, thi her i Nærheden er vel ingen."

„Og ſaalænge ſkulde De blive uden Hjelp? ſagde Friherren: Derpaa er ikke at tænke, ſaalidet ſom paa Reiſen ſelv. Overhovedet ſynes De mig at tænke alt for ringe om denne Krog paa Jorden, hvor vi have bygget vor Sommerrede. Rigtignok have vi hverken Læge eller Saarlæge her, men dog have vi en Ven i Nærheden, ſom, i preſſante Tilfælde, kan paatage ſig en Læges Functioner. Gaae Pehrſon, ſagde han til den gamle Tjener: gaae til den gamle Borg, og hils Hr. Frank fra mig, han maa endeligen komme herop ſnareſt muligt, her er En, ſom trænger til hans Biſtand. Du, Oda! vedblev Friherren: Beſørg Du en varm Stue til vor Gjæſt, at Frank kan være allene med ham, naar

Den Fremmede bukkede for hver Enkelt af de ham Foreſtilte, og hans Blik faldt nu paa Officeren, ſom Friherren juſt vilde nævne, da den Fremmede, med Udtryk af den høieſte Overraſkelſe, iilte Denne imøde.

„Er det muligt? raabte han: Er det virkeligen Dig, min tidligſte Ungdoms Ven, Jakob Ankarſtrøm!"

„Neppe troede jeg, ſagde Denne, idet han langſomt rakte den Fremmede ſin Haand: at Nogen, ſom ſtaaer i Forbindelſe med Hoffet, kunde huſke Venner fra tidligere Dage."

„Altid den Gamle! ſvarte Aarberg leende: Og feiler jeg ikke, tilføiede han, pegende paa Bøgerne: ſværmer Du endnu, ſom før. Rigtigt! ſagde han idet han ſaae efter Titlen paa den opſlagne Bog: Han ſtuderer i Swedenborg: Arcana coelestica de coelo et inferno!"

„Derover maa De ſlet ikke undre Dem! ſvarte den muntre Clara: Vi leve Alle, naar jeg undtager Onkel og mig ſelv, gandſke overjordiſk. Oda her ſynger og digter, vor Fætter er ude af ſig ſelv af Henrykkelſe, hvilket da ogſaa er hans Skyldighed, og Hr. Capitainen hiſt inddeler Aanderne i Klaſſer."

„Din Spøg, min Clara, ſagde Onklen: lader os næſten glemme en Pligt, ſom burde været vor første, thi jeg bemærker i dette Øieblik, at vor Gjæſt bærer den venſtre Arm i Bind, og endnu har Ingen ſpurgt, om det ikke var muligt, at ſkaffe Hjelp eller Lindring."

„Jeg kunde — sagde Aarberg forbindtligt: jeg kunde fristes til, at kalde Uheldet et Held, thi nærmest er det dog det, der forskaffer mig dette høitagtede Huses Bekjendtskab og Gjensynet af en Ungdomsven. For fjorten Dage siden, lagde han fortællende til: fik jeg Ordre, at vende tilbage til Stockholm, og indskibede mig, for nogle Dage siden, paa Freya, som just laae seilfærdig. For to Dage siden drev en Storm os udaf vor Cours, og da Vinden, som det lader, ikke vil vorde følelig saasnart igjen, fattede jeg den Tanke, at gaae iland, og saaledes reise gjennem Norge og Sverrig til Stockholm. I dette Forsæt bestyrkedes jeg endnu mere, da jeg i Aftes, ved at falde paa det slibrige Dæk, beskadigede min Skulder stærkt. Maaskee kunde jeg i Morgen reise til Trondhjem og der finde en Læge, thi her i Nærheden er vel ingen."

„Og saalænge skulde De blive uden Hjelp? sagde Friherren: Derpaa er ikke at tænke, saalidet som paa Reisen selv. Overhovedet synes De mig at tænke alt for ringe om denne Krog paa Jorden, hvor vi have bygget vor Sommerrede. Rigtignok have vi hverken Læge eller Saarlæge her, men dog have vi en Ven i Nærheden, som, i pressante Tilfælde, kan paatage sig en Læges Functioner. Gaae Pehrson, sagde han til den gamle Tjener: gaae til den gamle Borg, og hils Hr. Frank fra mig, han maa endeligen komme herop snarest muligt, her er En, som trænger til hans Bistand. Du, Oda! vedblev Friherren: Besørg Du en varm Stue til vor Gjæst, at Frank kan være allene med ham, naar

han kommer. — Ja, kjære Ven, her oppe i Nord finder De et andet Clima, end det, De for faa Dage siden har forladt."

En gammel Jæger indtraadte nu. To Agerhøns, som stak frem af hans Taske, viste, at den Gamle nys havde vandret paa sin Kaldsvei. Han talte gandske sagte nogle Ord med Herren.

„Jeg vil, sagde Denne smilende til Pigerne: berede Capitainen en Triumph paa Eders Bekostning! Udtal Dit Budskab, Klas Knudson!"

Jægeren fortalte: „Som jeg, for et Qvarteers Tid siden, var paa Jagt, lød pludseligt Hr. Franks Talerør fra det gamle Taarn. Han kaldte mig til sig, og da jeg med Møie havde banet mig en Vei til ham, bad han mig sige den fremmede Herre, som nys var kommen, at han skulde følge strax bagefter. Beskadigelsen, meente han, var mindre smertelig, end farlig, og i de første Dage var der ei at tænke paa Reisens Fortsættelse."

Pigerne og Fætteren saae studsende paa hinanden, og kun Capitainen smilte stille hen for sig. „Er Pehrson borte?" spurgte Clara. — „Han mødte mig udenfor! svarte Jægeren: Jeg opholdt ham, eftersom Hr. Frank jo allerede maa være paa Veien nu."

„Nu! sagde Ankerstrøm til Clara: Hvad mener De om den gamle Herre?"

„Jeg mener, svarte Pigen ærgerlig: at jeg ikke godt kan lide alle de gaadefulde Mennesker, Dem, Capitain, med indbefattet. Byder os ikke Naturen, ja Alt, hvad der omgiver os, Hemmeligheder nok? Skulle vi gjøre os kunstige Hemmeligheder, for at

pine os med at løse dem? Nei, i Sandhed! Mig omvender De aldrig, og nu allermindst, da jeg haaber, at faae Forstærkning i Hr. v. Aarberg. For blev det Dem lettere, thi om end Oda, i det Hele taget, er af samme Mening, som jeg, saa er hun dog ogsaa Digterinde, og Saadanne see altid med andre Øine, end vi Jorddøttre. Onkel er mig altid imod, fordi han veed, at han kan drille mig dermed, og Fætter her — nu, han tøver, for at høre, hvad Oda siger, og saa siger han det samme, eller han gjør en Compliment, og jeg, jeg er forladt. Men nu skal det faae en anden Gang. Paa det De nu, min Hr. Allierede, vedblev Clara med komisk Pathos: kan staae som en tro Stridsmand for den retfærdige Sag, er det nødvendig, at jeg gjør Dem bekjendt med Tingenes Stilling. For omtrent tre Aar siden hidkom en liden Mand — nu, De faaer ham jo snart at see. Benævnte lille Mand fortalte: Han hedte Frank, var Doctor i Philosophien, Tydsk af Fødsel, Mineralog, Astronom, og, saa at sige, gandske forgabet i denne Egn, hvortil der, imellem os sagt, hører en gandske egen Smag. Bemeldte Doctor erklærede videre: den gamle Borg, som ligger midt i en afskyelig Mose, var et gandske særdeles plaseerligt Sted for en Philosoph. Dens gamle, runde Taarn egnede sig ypperligt for astronomiske Jagttagelser, og — for at gjøre det kort — omsider bad han Onkel overlade Videnskaberne Rotternes og Musenes Dandsesal. Det bevilgedes; Borgen indrettedes, og Frank flyttede ind. Her observerte, botaniserte og mineralogiserte han efter Hjertenslyst og Ingen faldt det

ind, i Hr. Frank at see noget Andet, end En af hine Urte- og Steensøgere, der, med Blik-Cylindere paa Ryggen, Hamre i Hænderne og store Briller paa Næsen, udvandre i Dusinviis fra Tydskland til alle Lande, men — da kom vor agtbare Ven her, den kongelige Capitain, Hr. Johan Jakob Ankarstrøm — han kom efter det. Strax mærkede han, at der bag den graae lille Mand skjulte sig en heel anden, vidunderlig Hemmelighed. Han fandt ham velforfaren i alle de underlige Ting, Swedenborg har gjort og ikke gjort, skrevet og ikke skrevet, og viser derfor den tidtnævnte lille Mand en forfærdelig Veneration. At han finder en dyb Betydning i Alt, hvad Hr. Frank siger, om det endkun er et simpelt „Godmorgen!" er gandske naturligt, og jeg vil ogsaa lade det passere, men at han med Gevalt, sans rime et sans raison, gjør den gamle Herre til en Prophet og Seer, det ærgrer mig. Og dog vilde jeg være rolig ved det Altsammen, naar kun den Frank ikke bestyrkede vor Ven i hans Indbildning, istedetfor at lee ham ud."

„Det kan man dog vel ikke paastaae saa ligefrem! sagde Oda: Aldrig praler Frank med dybe, forborgne Kundskaber, eller magiske Hemmeligheder; falder Samtalen derpaa, søger han strax at afbryde den."

„Hvorfor gjør han det? tog Clara ivrigt Ordet: For at spænde Forventningen saameget høiere, for at lade Folk gjætte, hvad han ikke saa ligefrem vil vedgaae."

„De kan ikke nægte, sagde Capitainen: at han paa en uforblommet, afgjort Maade, har forudsagt

Meget, som vidunderligt er indtruffen om føie Tid, og som det kun for et mere aabnet aandigt Øie, end vores, var muligt at forudsee."

„Og dette, tog Aarberg Ordet: i hvad Henseende? — Er det muligt, at undvige det forudsagte Onde, nu, saa har Propheten løiet; kan man det derimod ei, hvorfor da qvæle sig for Tiden? Jeg holder det for en stor Lykke, at det vise Forsyn har vævet det Slør saa tæt, som adskiller os fra den saa skarpt afstukne Fremtidsgrændse."

„Og dog, sagde Ankarstrøm, med et Suk, som syntes at komme fra en beklemt Sjels Inderste: dog gives der Øieblikke, da Mennesket gjerne vilde gjøre et Spørgsmaal til et Væsen, der staaer høiere end han, paa Aandernes Stige. I slige Øieblikke, da han staaer stille mellem Idræt og Villie, mellem Handling og Lidelse, forgjæves stirrende med sit svage Blik ud i et Mørke, der stedse antager en natligere Charakteer — i slige Øieblikke kunde han fristes til at ville sprænge de Porte, som adskille ham fra Fremtiden! Han føler Kraften i sig! Han, en Samson, griber de Søiler, som bære Uretfærdighedens Bygning, og — lader Hænderne synke mat, thi han, den Blinde, veed ei, om ikke Huset vil begrave Flere i sit Fald, og om der ikke, paa dets Ruiner, vil reise sig et nyt Babel. — Alfred, har Du aldrig følt Længsel efter at gjøre sligt et Blik?"

„Jeg vil ikke nægte — sagde Denne mildt: Jeg vil ikke nægte, at der i vort Inderste boer en Læng-

sel efter det Hemmelighedsfulde, det Forborgne, og at det vilde, utilfredse Hjerte, i sine Kampe, fristes til at ville adspørge Skjebnen. Men har da ei det vise Forsyn allerede sørget for en tro Fører, en viis Raadgiver? Han hedder: Erkjendelse af Godt og Ondt. Spørg ham, naar Du handler. Forresten lade Du Skjebnen raade."

„Taler han saa tydeligt i Dig? svarte Ankarstrøm med Heftighed: Hvor levede vel et Menneske, der altid og gandske afgjort kunde paastaae, hvad der er Godt og Ondt? — "

Sagte bankedes nu paa Døren, og paa Slotsherrens kraftige: „Kom ind!" aabnedes den. Frank traadte ind.

Han var en Mand paa omtrent halvtredsindstyve Aar; dog vare disse hengangne over hans Isse, uden at blege det mørke Haar. Hans Skikkelse var under Middelhøide; den kunde næsten kaldes liden. Dog var det vel muligt, at den bøiede Holdning, hvortil han havde vænt sig, kunde bidrage det Meste dertil. Ansigtstrækkene vare i det Hele ubetydelige, og røbede ingenlunde Seeren og Propheten, som han, efter Clara's Paastand, gjerne vilde ansees for. Dog var det vanskeligt, at fælde nogen bestemt Dom derover, da det venstre Øies krampagtige Trækninger, som udstrakte sig over en Deel af Kinden, ved sin mekaniske Bevægelse tilslørede de Følelser og Indtryk, som havde kunnet vise sig i Trækkene. Hans Mæle var saa svagt, at han, i ringe Frastand, næsten blev uforstaaelig. Hvor opmærksom han end var paa Andres Samtale, talte han

selv dog kun lidet, og selv dette gav han i korte Sætninger, hartad kun som tilfældig Bemærkning. Efter nogle høflige Complimenter og nogle Ord, af hvilke kun de, han talte til Capitainen, vidnede om synderlig Deeltagelse, vendte han sig til Alfred, og erklærede: han var beredt, saa godt han kunde, at række hjelpende Haand; dog maatte han bede om Overbærelse, hvis de Tjenester, han paatog sig at gjøre, ikke svarte til Kunstens Fordringer.

Alfred fulgte ham ind i et afsides Værelse. Det viste sig, at den Beskadigelse, han havde lidt, bestod i en Dislocation, som gjorde hurtig Hjelp fornøden. Til at yde denne var Frank fuldkommen skikket, og de Spørgsmaal, han gjorde, saavelsom den kunstmæssige Forbinding, viste, at den forhen udtalte Undskyldning havde været gandske overflødig.

Da Begge kom tilbage til Selskabet, fandt de Aftenbordet dækket, og efter nogen Vægring lod Frank sig bevæge til, at sidde hos. Alfred gjorde adskillige Spørgsmaal, som havde Hensyn til Fortsættelsen af hans Reise, men det sjeldne Tilfælde, at kunne beværte en Gjæst i denne afsides Krog paa Jorden, foranledigede Slotsherren til det Forbud, at i de første fjorten Dage maatte Ingen give ham mindste Besked paa Noget af disse Spørgsmaal.

„Og dog, sagde Alfred: dog maa jeg berede mig paa at reise videre, hvor tung end, som jeg vel tøler, Afreisen selv vil vorde mig. At jeg saa pludseligt kaldtes tilbage fra London til Stockholm,

lader mig formode, at der venter mig en anden Bestemmelse, hvormed det haster. Tilmed byde vel denne Tids vigtige Begivenheder enhver tro Kongens og Statens Tjener at følge sin Pligt saa nidkjær, som muligt."

„Nævn kun Kongen allene! sagde Ankarstrøm morkt: Thi siden Forfatningen tilintetgjordes, er han alene Staten."

„Derom vil jeg ikke disputere med Dig! sagde Aarberg rolig: Allerede for tolv Aar siden, da vi levede ved Hoffet som Pager, var dette den eneste Gjenstand, som kunde bringe Strid imellem os. Husker Du endnu hiin Aften, da vi, brusende over af Ungdomsmod, kom i en Trætte, der, naar ikke Fornuftigere havde været tilstede, maaskee vilde bragt os i Haarene paa hinanden? Henreven af Kongens ædle, ridderlige Væsen, af hans Godhed, der, som en mild Sols Straaler, fryder og varmer Alt, hvad der omgiver ham, forsvarte jeg af al Magt en ung, fyrig, Monarks Forsæt, hiint Forsæt, selv at gjøre sit Folk lykkeligt, uden, ved hvert Skridt, at see sig indskrænket af en aristokratisk Konstitutions Baand. Du forekastede mig, at jeg fornægtede den Stands Pligter, hvori jeg fødtes, for at gjøre min Lykke som Fyrstetjener. Paa denne Maade ragede vi uklar, og hvo veed, hvad der var skeet, hvis ikke Klogere havde lagt sig derimellem. Nu tænke vi vel roligere om disse Ting. Tiden har, ogsaa her, øvet sin beroligende Kraft."

„Saa gandske, som De mener det, sagde Baron Frederik: er dette vel ikke Tilfældet. Magten

kunde berøve os Rettigheder; men saavidt strækker sig ikke dens Kraft, at den kunde bringe os til at glemme det Tabte."

„Jeg kan ikke nægte, sagde Slotsherren nu: at jeg, med al min Agtelse for Kongens Værdighed og Person, og min Mening uforkrænket, at man ikke maa være ulydig mod den bestaaende Magt, saalænge den bestaaer, ei kan anse de af vore Fædre paa blodig Val dyrtrilkæmpede Rettigheder, tilintetgjorde ved det Voldsskridt, man har begaaet. Ikke kæmpede Wranglerne, Thurerne, Bielkerne, Hornerne, Holsterne, og Torstensonerne i Gustavs Feltslag for at de Værdigheder, de kjøbte med deres Blod, deres Ætmænds dyrebare Arvelod, igjen skulde forlises paa een eneste Dag."

„Og kæmpede, sagde Alfred rolig: kæmpede ikke Nationen saavelsom de? — Da Adelen fægtede, lagde da Borger og Bonde Hænderne i Skjødet? Ved Gud, det er mig altid en smertelig Følelse, naar jeg seer værdige Mænd betragte vor Stands Interesse som forskjellig fra Nationens."

„De, unge Ven, svarte Friherren: blev født i en ny, bevæget Tid; De har lettere ved at finde Dem i Ting, der skarpt berøre den gamle Mands Meninger, eller Fordomme, om De vil. Hvo vilde vel fortænke Denne i, at han hellere skyer et Hof, ved hvilket hans Navn i Aarhundreder havde hjemme, end seer sig stødt hen i en Krog, ligt et gammelt Meubel, som man ikke ligefrem vil slaae sønder! Saa tænker jeg, og saa tænke Mange af dem, der iøvrigt dele visse af Kongens Anskuelser."

„Og var, sagde Alfred: var den Første, som bar et nu berømt, af Glands omstraalet Navn, var han ikke ogsaa engang fremmed i Thronens Nærhed? Vare hine Rettigheder, hvis Tab man her saa bittert beklager, ikke ogsaa engang noget Nyt, som syntes Mange trykkende?"

„Ingen Adel — ingen Throne! sagde Ankarstrøm mørkt: Begge staae eller falde med hinanden. See kun til Frankrig."

„Jeg vilde — svarte Alfred: Jeg vilde ønske, Du ikke havde omtalt Frankrig. Hvo styrtede, hvo undergrov først Thronen i dette Land?"

„Nei! sagde Clara: Nu vorder det for broget! Hvorofte har jeg ikke sukket, naar den gamle, sædvanlige Klagesang blev sjungen, og i Dag, da jeg, ved vor Gjæsts Komme, seer en ny Tid oprinde inden disse Mure, viser ogsaa han sig som en Stridsmand, der lader det gamle Thema lyde i en ny Variation. Dermed vil jeg imidlertid ingenlunde paastaae, at en kjøn, munter Strid med en Smule Kiv iblandt er mig saa gandske imod. Jeg er tvertimod selv sindet, at bringe en ny paa Tapetet. Derfor: à vous, Hr. Doctor! Hvorledes kunde De, uden at see vor agtbare Gjæst Ansigt til Ansigt, tale saa dristigt om Beskaffenheden af hans Beskadigelse?"

„Og skulde, svarte den Spurgte med en noget spydig Venlighed: skulde min skjønne Naboeske, der saa gjerne søger at forklare Alt, hvad — — "

„ — Hun ikke forstaaer! sagde Clara tørt: Udtal kun Deres Hjertens Mening gandske ligefrem."

„Langtfra at ville sige noget Saadant, tog Frank Ordet: vilde jeg kun spørge, hvorledes det er muligt, at en smuk, naturlig Forklaring, som aldrig har svigtet Dem i langt betænkeligere Tilfælde, kan undgaae Dem her. Jeg foreslaaer, tilføiede han med Kulde: Jeg foreslaaer f. Ex. Følgende: Frank seer med sin Kikkert, fra Spidsen af det gamle Taarn, et Skib i Søen; udaf dette stiger en Herre, som bærer Armen i Bind; han lander omsider ved Borgen. Da der, i vid Omkreds, ei er noget andet passende Tilflugtssted, saa slutter Frank, at den Fremmede, ligesom tilforn han selv, vil benytte sig af dette ædle Huses Gjæstfrihed, og den syge Arms Holdning lader ham tænke paa den Stilling, som han engang, i samme Tilfælde, havde antaget, for at lindre Smerten. Det kunde nu være een Forklaring. Hør nu en anden — "

„Jeg er fornøiet med denne! svarte Clara, noget stødt: Idetmindste er den mig kjærere, end om Capitainen, paa sin Maade, havde beviist, at De gandske nøie havde udpuncteret Sagen af Bogen: de equo albo, eller hvad den Ting hedder, som ligger i Vindnet hist."

„Og dog, sagde Oda: er just denne Bog ikke saa slem, at slutte fra de Stykker, Capitainen har oversat os deraf. Sproget i den er saa eenfoldigt, saa barnligfromt, og jeg veed ikke, hvad der rører mig meest, enten dette, eller Forfatterens faste Overbeviisning, at Alt, hvad han skildrer, ogsaa maa stadfæste sig som Sandhed. Den klippefaste Tro paa det, der foresvæver hans af Beskuelsen drukne

Die udtaler sig, i disse simple Ord, saa eenfoldigt, saa redeligt, at jeg næsten kunde vorde vred, om man vilde beskylde den ædle Sværmer for en vitterlig Svig."

„Om hans redelige Villie, svarte Alfred: tviv-ler jeg ingenlunde, og dog er det min Mening, at ti Bedragere ikke vilde stifte saamegen Skade, som denne forresten i hver Henseende agtværdige Mand. Bedragerens Gøglerier ere, meer eller mindre sne-digt, beregnede paa Pøbelens, den høieres eller la-veres, Eenfoldighed, og røbes omsider af deres Die-med, medens en Mands Sværmerier, hvis Charac-teer er ophøiet over enhver Tvivl, vilde finde Di-sciple, selv om Mesteren fik en anden Overbevis-ning."

„Du taler, gjenmælede Capitainen: som om det allerede var uomtvistelig afgjort, at Swedenborg ei har været Andet, end en Sværmer, og dog vil Du ikke kunne nægte, at tænkende, ja, lærde Mænd findes i den Menighed, som bærer hans Navn. Det er ikke tænkeligt, at en Mand, hvis Redelighed agtes af Alle, i en Række af Aar og indtil sin Død skulde forsikkre, at staae i Forbindelse med høiere Væsener, naar Alt havde været Bedrag."

„Det vilde idetmindste være et mærkværdigt Exempel paa — "

„ — et partielt Vanvid, mener Du! sagde Ca-pitainen: En gammel Forklaring af en uforklarlig Ting. Og hans uimodsigelige Forudsigelser af til-kommende Ting, de skulde være blotte Tilfælde! —"

„Jeg troer, sagde Alfred: at man har paabyrdet ham disse imod hans Villie; idetmindste kjender jeg intet paalideligt Vidnesbyrd. Hvor levede vel en Sværmer, hvis Discipel ikke opfandt Jertegn til hans Ære? Ting, hvorpaa han, om han ellers var redeligsindet, aldrig har tænkt! Blandt saadanne staae naturligviis Spaadomme øverst. Men har nogen Svensker, hvis Navn havde en god Klang i Landet, nogensinde paastaaet: det og det forudsagde Swedenborg i min Nærværelse, og det er indtruffet? Den Seer vil jeg love, som siger mig, hvad Den eller Den, i en Afstand af mange Mile, foretager sig i dette Øieblik, hvad f. Ex. Kongen, i dette Minut, bestiller i sit Kabinet. Kan han det, tilføiede Alfred leende: saa vil jeg vorde hans Discipel!"

Hidtil havde Frank kun deeltaget i Samtalen som Tilhører, og saa vanskeligt det end var, at slutte fra hans Miner, syntes den dog kun at interessere ham meget lidet. Kun naar Ankarstrøm svarte noget, bemærkede man en vis Deeltagelse hos ham.

„De synes, Hr. von Aarberg! sagde han nu: at lægge stor Vægt paa en Handling, som blot kunde være Frugten af Combinationer, eller af en Anelsesformue, som iboer En og Anden."

„De Første, svarte Alfred: ere ikke tænkelige i dette Tilfælde, og den Anden maa jeg bestride, altsaa ogsaa det Heles Mulighed."

„Skjøndt jeg — gjentog Frank med forhøiet Røst, i en gruelig haanlig Tone og med funk-

lende Øie: Skjøndt jeg just ikke sætter nogen Priis paa saadanne Ting, saa lønner det sig dog, at vise Dem, at ikke Alt er Bedrag, hvad De anseer derfor. De seer, tilføiede han, idet han pegede paa Uhret: Klokken er strax syv. I dette Øieblik vorder Grev Frederik Ribbing, der, saavelsom De, Hr. von Aarberg, i Dag er bleven udnævnt til Kammerherre og Ridder af Vasaordenen, forestillet Kongen i hans Kabinet!"

I dette Øieblik stod Frank op, idet han bad Slotsherren tilgive, at han hurtigt maatte fjerne sig, for at gjøre nogle Forberedelser til astronomiske Jagttagelser, for hvilke denne Nat var af synderlig Vigtighed. Den Tilforladelighed, hvormed Frank havde udtalt den nysanførte Paastand, gjorde et, om end meget forskjelligt, saa dog dybtgribende Indtryk paa Selskabet, og maaskee var just det Aarsag i, at denne Gjenstand ikke berørtes mere samme Aften.

Skjøndt Alfred følte, at de ham af Frank anbefalte Midler yttrede en for hans beskadigede Arm gunstig Virkning, saa overbeviste han sig dog alt for snart, at der, i en saa uveisom Egn, ei var at tænke paa Reisens Fortsættelse saa snart. Han skrev derfor til Stockholm, og udbad sig Orlov paa fjorten Dage. Holdt vaagen af Smerte, havde han anvendt en Deel af Natten paa sin Correspondents, og afærdigede ved Daggry et Bud, som skulde afgive hans Breve paa Posthuset i Trondhjem.

Solen oprandt just. Det var en herlig Efteraarsmorgen, og da Horizonten var ualmindelig reen,

syntes de majestætiske Fjeldes besneede Toppe, skarptegnede i deres Omrids, endnu engang saa nær, som ellers. Da Alfred endnu troede Husets Familie i Søvnens Arme, kunde han ikke modstaae Fristelsen til, at lystvandre lidet i den lille Park, som indtog Forbjergets smale Ryg, paa hvis høieste Spidse Borgen var bygt. Vel vare Anlæggene kun simple; nogle Blomsterstykker fraregnede, bestode de hartad kun af en lav Birkelund, hvorigjennem rene Gange snoede sig, men desnagtet frembøde adskillige sindrigt valgte Punkter herlige Udsigter til Havet og til Bjergene, og det var iøinefaldende, at der havde hersket et smagfuldt Udvalg i Benyttelsen af det givne Terrain. Et særdeles interessant Punkt befandt sig ved Enden af Parken. Det var en Banke, hvis Midte kronedes af en gammel herlig Eeg. Trindt om den fremragede syv Granitblokke, af hvilke een var høiere, end de øvrige. Miensynligt var dette Stedet, hvor Borgherren, i den graae Oldtids Dage, havde holdt Ting. Udsigten til Havet var næsten den samme, som den, man havde fra det gamle Slots Vinduer; dog kom hertil endnu den, Landsiden frembød.

Ei heller denne kunde man frakjende en grotesk Characteer; dog bar den Udtrykket af øde Eensomhed. Næsten i en Miils Længde udstrakte sig en Mose, og paa en Høi i den reiste sig en gammel Bygning, som dog ikke vilde have tiltrukket Blikket, hvis ikke et stolt rundt Taarn i dets Midte havde fængslet Opmærksomheden. Det var, saavelsom de næsten gandske forfaldne Mure næsten overtrukken af

mørk Epheu. Dog viste de velvedligeholdte Vinduer og Balustraden paa dets Tinde, at det endnu havde en Beboer. Hiinside Mosen reiste sig Rækker af skovgroede Høie, og over dem fremragede igjen en temmelig høi Fjeldkjæde, hvis øverste Toppe vare bedækkede med Snee.

Alfred tøvede nogle Øieblikke under den gamle Eeg; Smerten i Armen, som Vandringen havde forøget, nødte ham omsider til at hvile nogle Øieblikke paa en Græsbænk, som, paa Siden af Høien, hartad skjult af en Hæk Slaaentorn og af den rankede Rubus arcticus, frembød en venlig Plads.

Han vilde just reise sig, da Clara stod for ham. „Ei, see der! raabte hun leende: Vor Hr. Gjæst er allerede oppe, og har rigtigt udfundet den smukkeste Plet i hele Egnen! Jeg idetmindste, tilføiede hun, idet hun paa Alfred's Indbydelse, satte sig ned: jeg anseer den derfor, og hver Morgen er jeg her — ikke just fordi jeg er saa fortryllet af denne Egn — Himlen bevare mig! Nei, naar Efteraaret nærmer sig, og det lakker ad Tiden, vi skulle tilbage til Stockholm, saa finder jeg, at jeg endogsaa kjeder mig her isøvne. I Aar er her da ogsaa kjedeligere, end nogensinde før. Øda er mørkt stemt, fordi det falder hende tungt, at gaae ind i Faderens Ynglingsplan, som er, at forbinde hende med Fætter Frederik. Denne, der elsker Øda, som han allenfals kan elske, har da naturligviis ingen Grund til at være munter. Onkel politiserer og taler om gamle Dage. Capitainen sidder og læser, og knytter

Haanden og rynker Panden, saa Deres arme Tjenerinde vorder gandske angest og bange derved."

„Jeg har, sagde Alfred: skjondt jeg fra Ungdommen af har kjendt min Vens morke Stemning, dog fundet ham morkere nu, end nogesinde."

„Intet Under! vedblev Clara: Ulykken synes at forfolge ham. En Proces, af hvilken, som han paastaaer, hans Formue afhang, har han for kort siden tabt, og, som han mener, ved et Volds-Skridt, hvormed man nægtede ham hans Ret. Dertil kommer nu hans Grublen i mystiske Skrifter, hvori den Frank bestyrker ham. Men apropos, min Hr. Allierede fra i Aftes! — Hist boer Fjenden, hist i det gamle Taarn! Men, tilfoiede Pigen leende: nu træder De vel ud af Alliancen, siden han lover Dem Ordener og Æresposter."

„Han er mig, sagde Alfred: just derfor saameget modbydeligere. Langtfra at troe, at jeg, ved Opfyldelsen af min Pligt, har fortjent en saadan Lon, kunde Frank ikke, med denne Sikkerhed, vove en Paastand, som, hvis den ikke stadfæster sig, stiller ham blot paa en latterlig Maade; men at han gjorde det, er et Beviis, at han kan byde over Kilder, som udspringe i Kabinettets Nærhed, thi om overnaturlige Midler kan her kun for Spog være Tale."

„Og dog, svarte Clara: dog havde denne Spog samme Magt over Ankarstrom, som den høieste Alvorlighed. Saae De hans Forundring, den mægtige Bevægelse i hans Aasyn?"

„Jeg saae den, og overhovedet syntes det mig Altsammen beregnet paa ham allene; Frank yttrede heller ingen Deeltagelse, uden naar Capitainen talte."

„Det gjør han aldrig! sagde Clara: Hyppigere, end nogensinde, besøger Frank os nu; dog indgaaer han aldrig, uden i Samtaler, som interessere Ankarstrøm. Naturligviis er det saadanne, som nu hans mørkt grublende Phantasi kan fremkalde dem, og saaledes faldt nys Talen paa, om det var muligt, at citere en Afdøds Aand. Skjøndt Capitainen, som De veed, hænger ved slige overnaturlige Ting, vilde han dog ikke antage det for afgjort, alhenstund, som han meente, de Overjordiske, som besøgte Swedenborg, altid kom, uden at være kaldte. Alle talte vi benægtende derom; kun Frank paastod, der var ingen Tvivl om Sagens Mulighed. Jeg fixerede ham dermed, og da han vedblev at paastaae, man kunde kalde de Afdøde, sagde jeg leende: „Jeg vilde heller ikke tvivle derom, thi det kunde jeg selv, og der manglede kun den Bagatel, at De ikke kom." Men Frank tog Sagen alvorligt, og sagde med en Stemme, som endnu længe vil gjentone i mit Inderste: „Jeg siger Dem, Frøken, de komme! Der gives tilforladeligen et Ord, som trænger ned i Gravene og tvinger de Sovende til at fremstille sig!" — Fra den Tid af har Capitainen betragtet denne Gjenstand som gandske afgjort. — Men, raabte Clara nu: der seer jeg Oda, som søger os! Kom til Frokostbordet, ellers skjænder den gamle Herre, og jeg, jeg maa da bære Skylden, som sædvanligt."

Selskabet samledes nu om den dampende Morgendrik, og Slotsherren gjentog, at Alfred først efter nogle Ugers Forløb maatte tænke paa at reise, da han nu engang ret vilde nyde den sjeldne Leilighed til at glæde sig ved en Gjæst. Efter de Gamles Maade udkrammede han nu en Mængde Familiehistorier, efter hvis Slutning han fremkom med det soleklare Bevis, at en forlængst afdød Bedstemoder havde været en Aarberg, og at de altsaa vare beslægtede. Paa Alfred gjorde denne Opdagelse et ret behageligt Indtryk, ikke saameget for Stamtræets Skyld, som for den skjønne Oda's. Alt første Gang, han saae hende, havde hans Øie hvilt med Ild paa Pigens ædle Skikkelse, hendes elskværdige Udvortes. Ved nærmere Bekjendtskab med hendes Aand og Hjerte blev det første Indtryk forstærket. Vel talte hun Lidet, men hvert Ord vidnede om hendes rene, klare Sind, om hendes Hjertensgodhed. Oda's naturlige Talenter vare fortræffeligt uddannede, og man bemærkede snart, at Pigens Aand var fortrolig med det bedste af den nyere og gamle Literatur. Især elskede hun Digtekunsten i det engelske og tydske Tungemaal. Begge Sprog kunde hun som sit Modersmaal, og deres Dybde, deres Grundighed, deres hele Genius svarte ganske til hendes Gemyts Rigdom. Hvormeget det end fornøiede Alfred, at sladre med den muntre Clara, følte han sig dog langt stærkere dragen til Oda, og denne Følelse voxte Dag for Dag. Det gjorde ham vel, at see, hvorlunde ogsaa hun, og, som det lod, ikke ugjerne, fordybede sig med ham i Samtaler

om Kunst og Videnskab, og at det lidt efter lidt blev ham til en Nødvendighed, at være hende nær. Det kom Begge fore, som om de alt havde kjendt hinanden i en Række af Aar.

Selskabets Medlemmer vænnede sig Dag for Dag mere til Alfred. Om end hans politiske Troesbekjendelse var meget forskjellig fra begge Friherrernes og Capitainens, saa ærede de dog hans Overbeviisning, og den rigtignok med hver Dag tilbagevendende Strid om Gjenstande af denne Natur blev, uden at det ene Parti kunde bevæge det andet til at skifte Tanker, ført uden Lidenskabelighed. Capitainen var den Eneste, der stundom gjorde en Undtagelse. Den Overbeviisning, at man havde gjort ham Uret, og at kun den lidte Uret havde berøvet ham Alt hvad han eiede, var, saa mismodigt som hans Gemyt i sig selv var, af største Virkning; men endnu mere leed hans krænkede Ærefølelse. Adskillige uærbødige Forestillinger, som Vrede og Overilelse havde indgivet ham, havde, i tidligere Dage, bragt ham i Arrest. Han forlangte derpaa sin Afsked, og denne bevilgedes ham — af Naade, saa lød Ordren, blev Ankarstrøm frigiven. Dette Udtryk forbittrede ham meer end alt Andet. Saalænge han leed, og, som han troede, uskyldig, trøstede han sig med Udsigten til en Revision af Processen, og sin Frihed troede han at faae ved en Krigsretsdom. Begge Forhaabninger sloge feil, og dette bragte hans stolte, utilfredse Gemyt næsten til Fortvivlelse. Da begav det sig, at Friherren, en Ungdomsven af Oberst Ankarstrøm, Capitainens Fa-

der, indbød ham til en Reise til Norge. Den Tid, hvori vi lærte at kjende ham, benyttede han til, at henvende sig umiddelbart til Kongen selv med sin sidste Forestilling, hvori han, i ærbødige, dog skarpe Ord, forlangte, at hans Sag maatte revideres og han selv stilles for en Krigsret. Skjøndt han næsten hver Dag paastod, at han ikke havde noget Haab om disse Bønners Opfyldelse, saa hørte han dog ikke ugjerne Alfred's tilforladelige Forsikkringer, at Kongens Retfærdskjærlighed var ophøiet over enhver Tvivl, og at Ingen endnu havde fundet sig skuffet i sin Tro derpaa.

Til at give slige bestemte Forsikkringer var Alfred bleven henreven af sin faste Tro paa den af ham saa tilbedte Monarks Sjelsstorhed; men han betænkte ikke, at den lidenskabelige Stemning, hvori den Bedende befandt sig, kun alt for let kunde bevirke et Afslag, og at et skuffet Haab kun maatte efterlade sig et saameget frygteligere Indtryk.

Kun faa Uger tænkte Friherren endnu at tilbringe paa sit saa nordligt beliggende Sommersæde. Allerede gjorde man Forberedelser til en Høitidelighed, hvormed han i Almindelighed pleiede at ende sit Ophold i denne Egn; den var tillige et Slags Folkefest for de omliggende Hytters Beboere. For Alfred, saavelsom for den Reisende, der kun kjender lidet til det høie Nords Egne, havde den formeget Eiendommeligt til at ikke en kort Skildring deraf skulde fortjene Plads her.

Hvor øde end disse høie Breders Kyster forekomme Menneskene, der kun sparsomt, ligesom nødtvungen, have nedsat sig her, saa bevæger dog Luftbeboernes muntre Slægt sig her med ubeskriveligt Liv. Den arktiske Himmels vide Regioner ere deres Tumleplads, Klippehulen er deres Huus, det nordlige Oceans krusede Flade deres altid dækkede Bord. Her fryder sig det fjerklædte Folk ved sit bevægede, luftige Liv, og en talrig Efterslægt opfylder Klippernes Kløfter. Medens den vilde Svane, i sin eiendommelige Skjønhed, seiler paa den eensomme Fjords dunkle Vande, over det graadige, letvingede Maagefolk sig sværmevis hen til den ædle Seiler, som, foragtende det, kun nu og da opløfter det skjønne Hoved og oppuster Vingerne, for at bortjage den larmende Trop. Her kommer Bjerg-Anden dragende i hele Flokke fra Moradserne ved Fjeldenes Fod, for at vaske sine glindsende Fjer i Oceanets Vand, og i det tætsluttede Tog blande sig flere Arter af denne talrige Slægt. Den lille Stormfugl, En af de ringeste fjerede Kystbeboere, sætter sig, efter at have svævet hele Dage over de krusede Bølgers Top, uden at trættes, midt blandt det snadrende Folk, og behændigt veed den at sanke Smulerne af de Andres Maaltid. Kun Eddergaasen, som heri ligner sin Slægtning, Svanen, forsmaaer det larmende Tros, og fisker eenlig ved Klippernes Fod, omgiven af den brusende Brænding. Men ikke altid fryde sig de fjerede Fiskere ved en saa behagelig Rolighed. Deres Klædnings hvide Dun frister Menneskenes Havesyge alt for stærkt, i en aarligt tre-

gange tilbagevendende Høst tilegner den sig dem. Næsten alle Vandfugle, Eddergaasen især, smykke det Indvendige, saavelsom Randen af deres kunstige Rede med et tæt Teppe af de herligste Duun. Kjærlighed til den tilkommende Slægt byder de Gamle rive det fine Dække af deres eget Bryst, for at hylle det udrugede Æg, den nøgne Unge, deri, naar de selv maae flyve ud efter Næring. Herpaa grunder Kystbeboeren sine havesyge Planer. Han veed kun alt for vel, at den omhyggelige Fugl begynder det frugtesløse Arbeide paany, og saaledes raner han første gang Fjer og Æg. Ogsaa andengang henter han de første, dog uden at tage Æggene, og omsider føler den næsten gandske nøgne Moder de Smaae røre sig under Brystet. Naar da omsider Oceanet har optaget de lystige Svømmere, saa besøger Kystbeboeren de tomme Reder trediegang, og samler de nu urene, slettere Fjer. Denne tredobbelte Høst er dog forbunden med mangehaande Farer. De listige Fugle bygge, for at beskytte sig mod Menneskenes ranende Haand, deres Reder i Klippeklofter, til hvilke Adgangen er forbunden med bestandig Fare for Jægeren. Ofte ere de Huler, hvori Rederne findes, henved hundrede Favne over Havet, og frembyde kun paa denne Side en Indgang ad den lodret af Vandet opstigende Væg. Ihvor umuligt det end synes, at bemægtige sig det kostelige Bytte, saa har dog Menneskenes Havesyge opfundet Midler dertil, og en smuk Efteraarsmorgen satte, paa

Friherrens Befaling, en Hob Kystbeboere sig i Bevægelse, for at anvende dem.

Alt ved Daggry lode Friherrens mandige Trin gjennem Borgens hvælvede Gange. Han pleiede, paa denne Dag at give Hyttebeboerne en Fest, og ivrigt sørgede han for, at dem Intet skulde fattes. Da han overlod dem Udbyttet, viste de sig saameget flinkere ved Tilberedelserne til Jagten; de skaffede Stiger, Touge og Alt, hvad der ellers agtedes fornødent. Alt ved Solens Opgang laae to Baade ved Landingstrappen, bestemte til, at modtage Slotsherrens Familie, thi kun fra Søsiden kunde man ret tage Skuespillet i Betragtning.

Omsider brød man op, og Selskabet steeg i de to, med Husets Farver bemalede og med ligesaadanne Flage prydede Gondeler. I den første stege Slotsherren, Pigerne og Alfred; i den anden Frederik, Capitainen og en gammel Tjener med nogle Kurve Levnetsmidler. Pigerne protesterede mod den anden Baads Tilnærmelse, da de bemærkede, at Capitainen saavelsom Fætteren havde forsynet sig med Bøsser, for ved denne Leilighed at skyde nogle Søfugle. Hver Baad roedes af en gammel Fisker, thi der hørte en fortrinlig Øvelse til at undvige de mange blinde Skjær, saavelsom den hist og her meget farlige Strømning.

Nu seilede begge Gondeler om det nordlige Forbjerg, og i ringe Vidde fremtraadte nu takkede Klipper, hvis dybe Kløfter, saavelsom den paa mange Steder ligesom med Kalk hvidtede Udvæg, lode slutte sig til et af mange Søfugle befolket Opholds-

sted. Hele Grupper af Fugle syntes at holde Vagt paa de i Nærheden af Skyerne værende Spidser. Baadene opstillede sig nu i ringe Afstand fra Klipperne, og Fuglene, som alt vare blevne urolige, fløi nu paa eengang, ligesom paa et givet Signal, op i Luften med et grueligt Skrig. Faa Øieblikke efter viste sig, paa Klippernes Spidse, nogle Mænd, som vare klattrede derop fra Landsiden af. De begyndte deres Værk, idet de sammenknyttede oprullede Touge, og nogle Ungersvende lavede sig til, paa korte, i Rebet indflettede Tvertræer, at tiltræde Reisen ned i Dybet langs den lodret nedgaaende Klippevæg. Omsider vare alle Forberedelser gjorte. Et Dusin stærke Mænd holdt fast i det af Læderstrimler flettede Toug; en ung Mand steeg ned paa Tværtræet, og snart svævede han, i en Høide af ottehundrede Fod, over den under hans Fødder brusende Sø.

„Det er et frygteligt Syn! sagde Clara til Alfred: Ihvortidt jeg end seer det, kan jeg dog aldrig vænne mig dertil."

„Og den tarvelige Løn!" svarte Alfred. — „Paa den see Ungersvendene mindst! sagde Friherren: Det er Æren, som lader dem glemme Faren."

Imidlertid havde Mændene, som styrede Touget, nedhidsset den dristige Jæger til Indgangen af en Klippekløft. Den unge Mand gav nu Touget en gyngende Bevægelse, og greb, da denne bragte ham nær en fremspringende Klippeflade, en knortet Green, som ragede frem af en Kløft; ved Hjelp af den svang han sig op paa Klippen. Efter at han omhyg-

geligt havde fastgjort Touget, gik han nu ind i Hulen, og efter nogen Tids Forløb kom han ud igjen med en paa Ryggen befæstet strikket Pung, for at begynde det dristige Ridt paany. Ofte gjentoges den samme Scene. Men hartad formørkedes Horizonten af uhyre Sværme ængstede Fugle, der skrege saa frygteligt, at man neppe kunde høre sine egne Ord. Nu indtoges, i begge Baade, en frugal Frokost, og Gondelen, hvori Frederik og Capitainen befandt sig, seilede bort, fordi Disse vilde begynde deres Jagt. Begge, Fætteren især, viste sig som øvede Skytter, og næsten hvert Skud hentede en Fugl ned af Luften.

Nu roede Friherrens Baad forbi en Klippe, som Strømningen halvveis havde udhulet; da lode to Skud, og en herlig Dykker styrtede flagrende i Vandet, nogle Favne fra Klippen.

„Ak, den herlige Fugl! raabte Oda: Den er kun saaret i Vingen. See! Nu vil den dukke under, men den knuste Vinge forbyder den det. O, kunde vi fange den levende, og helbrede den!"

„Olof! sagde Friherren: Tør Du vove Dig hen i Strømningen?" — „Jeg vil, svarte den Gamle: jeg vil holde Baaden fra Klippen med Aaren!"

Og dermed gik det ind i Strømmen. Da Selskabet bestræbte sig for, at gribe den skjønne Fugl, skjulte den sig noglegange under Vandet, og søgte omsider en Tilflugt under Baaden. Da den derved, for nogle Øieblikke, kom de Søgende af Sigte, stræbte de Alle, bøiende sig stærkt overbord, at efterspeide den, medens den Gamle med Aaren holdt Baaden fra Klippen, mod hvilken Strømningen trykte den.

„Jeg har den! Jeg har den!" raabte Oda nu, idet hun, saa langt muligt, rakte Armen under Baadens fremspringende Galleri; men — i dette Øieblik brast den skrøbelige Aare sønder, og den Gamle beholdt kun en kort Stump deraf i Haanden. Paa en gruelig Maade dukkede nu den Side af Baaden, hvorpaa Selskabet befandt sig, under, og Oda styrtede overbord, medens Strømningen førte Baaden langsomt bort.

„For Himlens Skyld! Mit Barn! Mit Barn!" skreg Friherren. Høitjamrende vred Clara sine Hænder. Af al Magt, dog forgjæves, stræbte den Gamle, med Stumpen af Aaren, at bevæge Baaden mod Strømmen, og Mændene i den anden Gondel bemærkede, dog i en Afstand af over trehundrede Favne, den skete Ulykke. Hvormeget de end bestræbte sig for, at komme nærmere, vilde dog Oda, hvis Klæder hidtil havde holdt hende oven Vandet, været forloren; men i dette Øieblik hørte man et brusende Slag i Vandet, og et blondt Lokkehoved viste sig, seilende i Strømningen. Det var Alfred, som var sprungen i Søen, for at redde Frøkenen. Nu var han ved hendes Side.

„Hold Dem fast ved min venstre Arm! tilraabte han den Synkende: Jeg har saa desuden ingen Kraft i den til at svømme. Maaskee kan jeg holde os oppe med den høire, til der kommer Hjelp!"

Vel bortrev Strømmen den Baad, hvori den fortvivlende Fader og den paa Knæ sunkne Clara befandt sig; men den anden Baad var nu ikke langt borte. Med Anstrengelse arbeidede Alfred sig, med

sin skjønne Byrde, ud af Strømningen i det stillere Farvand, og den anden Gondel var nu ved deres Side. Begge bleve reddede, og Friherren faldt, da han traadte i Baaden, snart den dødsblege Datter, snart Alfred om Halsen. Clara loe og græd i eet Aandedræt, og Capitainen rakte Alfred Haanden, sigende: „Du er endnu den Gamle."

Ihvor bekymret end Frederik var for Oda — han talte uafladeligt om de mulige Følger af Skrækken og Forkjølelsen — undveg han dog sienfynligt, at tale til Alfred om det Forefaldne; men den Sidste trøstede sig let, da Oda rakte ham sin Haand, vel taus, dog med et Blik, som syntes at sige: „Den er Din for evigt!"

Skjøndt denne Dag syntes henrunden uden Følger, saa yttrede den dog, næsten paa Enhver i Selskabet, en Indflydelse for hele Livet, og snart begyndte denne at udvikle sig i den Enes Forhold til den Anden. Det muntre Liv var forsvunden, det havde gjort Plads for alvorligere Følelser, som, trods Enhvers Bestræbelser for at skjule dem, hyppigt gave sig tilkjende.

En Røst i Oda's Inderste udtalte klart og tydeligt, at kun den Arm, som havde frelst hende af Dødens Fare, kunde lede hende lykkeligt gjennem Livet. Først ved Tanken om Størrelsen af det Tab, der ved ham var bleven forebygget, var Alfred kommen til klar Erkjendelse af, hvor dyrebar Oda var ham. Hvormeget end denne Liighed i Følelser drog Begge til hinanden, søgte de dog næsten uvilkaarligt

at skjule den ved et afmaalt Forhold, da de, som Sagerne stode, ikke kunde vove at hengive sig et skjønnere Haab. De glade, aabenhjertige Meddelelser af det, de havde tænkt, gjort, læst, bleve sjeldnere, og kun enkelte Øieblikke aabenbarede sig Følelserne i deres Indre gandske uvilkaarligt, dog bestemtere, skarpere end tilforn. Clara maatte, med sin aabne Aand, snart mærke dette Forhold, og saa lidenskabeligt, som hun hang ved Oda, saa vel, som hun kunde lide Alfred, maatte hendes Hjerte tage den meest levende Deel deri. Da Fremtiden var saa mørknet af Skyer, talte hun tidt med Flid til Alfred om Friherrens Planer; især berørte hun, at, efter hans Død skulde, ifølge gamle Familiebestemmelser, den største Deel af hans vidtløftige Eiendomme tilfalde en anden Familie, hvis ikke Oda blev Frederiks Hustru. Skjøndt Frederik ikke overskred den fine Anstands Linie, blev han dog med hver Dag koldere mod Alfred; han begyndte at betragte ham som et Menneske, der havde trængt sig ind i Familien, uden at have anden Betydenhed, end den, Tilfældet havde givet ham. Det kunde ikke undgaae ham, at trods Oda's og Alfreds udvortes afmaalte Fraستand, havde just dette Tilfælde knyttet et inderligere Forhold, der dannede en skarp Modsætning af hans egne Forhaabninger. Ogsaa Friherren syntes at dele Frederiks Frygt; men naar, i slige Øieblikke, hans værdige Adfærd udtalte sig formeligere, end ellers, saa syntes han dog igjen at bebreide sig selv denne Mangel paa Hjertelighed mod den elskede Datters Redningsmand, og derved at omstemmes til

en mildere, hartad faderlig Hengivelse. Capitainen var den Eneste, som, under enhver Omgivelse, blev sin vanlige Stemnings Egenheder tro. Om end Alfreds Erindringer om længstforgangne Ungdomsdage stundom udreve ham af hans mørke Grublen, saa hensank han dog atter deri, naar disse venlige Toner hendøde. Tiden nærmede sig nu, da han torde vente Monarkens afgjørende Resolution, og en Formiddag, da Selskabet just raadslog om en lille Udflugt, traadte Budet, som fra den nogle Mile borte liggende Poststation var hidsendt med de til Friherren indløbne Breve og Aviser, ind i Stuen. Hans Komme var, i denne afsides Krog paa Jorden, altid en Begivenhed, som vakte hele Huussindets Deeltagelse, og Friherren aabnede Pakken, som indeholdt endeel Breve og Papirer.

„Til Kammerherre og Ridder af Wasaordenen, Baron Aarberg!" begyndte han, idet han overrakte Alfred to Skrivelser.

„Vi gratulere og — ærgre os! sagde Clara: Seer De, hvilket triumpherende Ansigt Capitainen sætter op, fordi hans skinhellige Prophet nu beholder Ret!"

„Det er ikke derfor! svarte Capitainen: Det vidste jeg forud. Det er mig kjært, at en Mand, der, ved sin oprigtige Mening fortjener det, engang gjør sin Lykke ved Hoffet. I det mindste een Redelig mod tyve Spytslikkere."

„En Kabinetsskrivelse! vedblev Friherren: Til afskediget Capitain von Ankarstrøm." Stiltiende

tog Capitainen den, og satte sig paa sin sædvanlige Plads ved Vinduet.

Medens Friherren gjennemløb Aviserne, og begge Pigerne, tilligemed Fætteren, ledte i Tillægene efter Anmeldelserne af Høitidelighederne for næste Vinter, aabnede Alfred begge Breve. Det Første indeholdt hans Udnævnelse til Kammerherre og Ridder, samt den Efterretning, at han var kaldet til Tjeneste om Monarkens Person. Det andet var fra Overkammerherren. Deri bevilgedes ham Orlov, saalænge hans Helbredstilstand skulde kræve det; tillige meldtes ham, at hans, saavelsom Grev Ribbings Bestalling var af tredie samme Maaned, og at Sidstnævnte allerede var bleven Monarken foreslillet i denne Egenskab samme Dags Aften.

Nu saae Clara op fra Bladet, for at meddele Alfred Noget, hun havde læst, men Ordet døde paa hendes Læber.

„For Himlens Skyld! sagde hun sagte, idet hun greb Alfred i Armen: See Capitainen — — !"

Alfred saae hen. Ankarstrøm sad endnu i sin forrige Stilling, men alt Liv, al Farve var veget af det dødsblege Ansigt. Et konvulsivisk Smiil spillede i de haarde Træk, og langsomt, ligesom uden Bevidsthed, reve hans Hænder Brevet i lange, smale Strimler, som han lagde ved Siden af hinanden i Vindueskarmen. Nu sprang han op, knyttede Haanden, og loe, saa det dirrede igjen i Ruderne. Derpaa styrtede han ud af Værelset.

Heftigt fore de Omstaaende sammen, og Clara bedækkede Øinene med den lille Haand. Alfred ilte efter den Bortgangne.

„For Himlens Skyld! raabte Friherren: Hvad fattes ham da?"

„Hans Bøn, sagde Fætteren, som havde begivet sig til Capitainens Plads: er bleven afslaaet i haarde Udtryk, og som Querulant er han advaret, at forholde sig rolig."

„Jeg kan ingensteds finde ham! sagde Alfred, idet han igjen treen ind: Men jeg hører af Folkene i Haven, at han med hurtige Skridt har fulgt den Vei som fører til den gamle Borg."

„Altsaa til Frank! sagde Clara: Ak, kjære Onkel, send En efter ham. Jeg aner intet Godt."

„Underlige Pige! svarte Friherren: Det er jo naturligt, ønskeligt endogsaa, at han der søger den Trøst, vi ikke kunne give ham. Du kjender ham jo."

„Jeg nægter ikke, sagde Alfred: at jeg ikke gjerne veed ham i hiin Mands Nærhed, som han nu er stemt. Disse Træk egne sig ikke til at trøste. Det kommer mig hele Tiden fore, som jeg allerede har seet dem engang tilforn i min Barndom, ved en eller anden skrækkelig Leilighed, som jeg dog ikke kan besinde mig paa."

„Har De været i Tydskland?" spurgte Oda. — „I Pommern, svarte Alfred: var min Fader Embedsmand. — Jeg kan ikke nægte, vedblev han: at jeg ikke skjøtter om at udfinde, ved hvad Leilighed jeg har seet Frank. Det bæres mig altid fore, som om hver nøiere Erindring kun vilde virke

skrækkende, og en saadan samstemmer ikke med den Taknemmelighed, jeg skylder Frank for hans Hjelp."

Middag nærmede sig, og Capitainen kom tilbage, mere fattet, som det syntes, end nogensinde. Kun da Fætteren, paa en uklog Maade, vilde trøste ham, rystede han paa Hovedet, og vinkede bortvisende med Haanden.

Den til alle Borgbeboernes Stockholmsreise bestemte Dag rykkede imidlertid stedse nærmere, og Friherren beklagede, at hele Selskabet ikke kunde gjøre denne Reise i Forening, eftersom han, med sin Familie, vilde tilbringe nogle Dage i den sydligere Deel af Sverrig, hos en Slægtning, som han alt i nogle Aar havde skyldt dette Besøg. Jo nærmere den til Afreisen berammede Dag kom, desto smertefuldere virkede Tanken derom paa Alfred og Oda. De vare tilmode, som om Afreisens Øieblik maatte adskille dem for hele Livet, og ihvormeget de end strøbte, i deres Inderste at nedkæmpe alt Haab, saa gjenfødtes dette nu og da i den Trøst, at de i Stockholm vilde see hinanden igjen. Friherren, Frederik og Capitainen vare sysselsatte med at gjøre Forberedelser til Reisen og med at ordne deres Papirer. Clara gjorde Alfred og Oda det Forslag, endnu engang at besøge Høien ved Enden af Parken, for her at see Solen dukke ned i Oceanet. Stille og ordknappe gik de derhen; da de vare komne til Bænken under Egen, forlod Clara dem under et Paaskud. Alfred og Oda vare allene.

„I Morgen, begyndte den Første efter en lang Pause: I Morgen iler De mod Syd, jeg mod Øst. Jeg veed det, jeg vilde give et halvt Liv for at kunne høre en Lyd af Deres Mund, at kunne tale et Ord til Dem, og nu, i dette Øieblik, da jeg endnu kan see Dem, endnu høre Deres dyrebare Røst, nu lader mit fulde Hjerte mig forstumme."

„Ogsaa jeg, sagde Oda: har tidt følt noget Lignende, naar jeg maatte skilles fra et dyrebart Væsen. Ogsaa nu — — — "

„O, tal kun ud! bad Alfred: mit utilfredse, mit piinte Hjerte vil finde en Beroligelse i Deres Ord."

„Hvorfor skulde jeg nægte det? svarte Oda: at jeg føler noget Lignende, at jeg ugjerne skilles fra en Mand, som jeg skylder Livet og saamange skjønne Øieblikke. Vi mødtes, som to Vandrere, der have levet mindeværdige Timer med hinanden. Lad os trøste os ved Erindringen."

„Lykkelig er De, at De kan det! raabte Alfred, idet hede Taarer styrtede af hans Øine, som han bedækkede med Haanden: Mit vilde Hjerte kan det ei. Det kan ikke opløfte sig til denne Høide. Uden Dem gives ingen Lykke for mig. Jeg seer i Fremtiden kun en øde Ørk." Med Heftighed greb Alfred Pigens Hænder, og skjulte sit Ansigt i dem. Stillegrædende bøiede Oda sig over ham.

I dette Øieblik raslede det i Hækken bag dem, og Frederik stod for dem. Alfred og Oda sprang op. Der herskede en ængstelig Pause, som Oda afbrød.

„De var, Fætter Frederik, begyndte Pigen med Værdighed: De var Vidne til, hvad her foregik, og jeg glæder mig ved Tilfældet, som har ført Dem hid, thi det opløser et Forhold, hvis spændte Baand maae trykke Dem saavelsom mig. Noget, som det blye Pigehjerte, for faa Øieblikke siden, ikke vovede at udtale, holder jeg nu for Pligt at erklære. Jeg elsker denne Mand! Troe derfor ei, at jeg haaber, nogensinde at vorde hans; min Kjærlighed kjender ikke Besiddelsens Haab. Jeg ærer de Grunde, som kunde bevæge min Fader til at ønske en Forbindelse, der ikke vilde bringe Dem, min Fætter, den Lykke, De fortjener. Min Fader vil ogsaa agte de Grunde, som bevæge mig til, aldrig at ægte nogen anden Mand, end den mit eget Hjerte har valgt."

„Denne Sønderrivelse af et Baand, begyndte Frederik efter en smertelig Pause: som har været mig dyrebart fra min Barndom, vilde overraske mig endnu frygteligere, naar jeg ikke havde forudseet den og forberedt mig derpaa ved at raadslaae med Æren. Denne byder mig anmode Dem om, uforsøvet at underrette Deres ædle Fader om Deres Beslutning. Dernæst beder jeg Baron Aarberg bestemme, hvor og hvornaar vi kunne forhandle om en Gjenstand, der kun berørte vor Ære altfor nær."

„Gandske fortræffeligt! raabte Clara, som imidlertid var kommen til — hendes taarefulde Øine stak mægtigt af mod den antagne Munterhed i Tonen — Gandske allerkjæreste! Den høistærede Fætter vil beile med Kaarden i Haanden. Jsandhed, meget ædelt og ridderligt! Der fattedes kun, at De

skulde overtale Onkel til, mod Oda's Villie at give Dem hendes Haand."

„De vil, Fætter Frederik, handle Dem og mig værdigt! sagde Oda nu: I Morgen skal jeg aabenbare Alt for min Fader. Jeg føler dybt, at jeg er mig og Alle dette skyldig. De Venskabsfølelser, jeg har næret for Dem, skulle ikke døe; men, tilføiede hun alvorligt: foragte maatte jeg den Mand, som, for at fyldestgjøre en raa Fordom, vilde gjøre sin Ungdomsvenindes og sit eget Navn til en Gjenstand for ørkesløs Omtale."

„Jeg troer, Baron Norberg, sagde Alfred til Frederik: at Alt, hvad jeg i dette Tilfælde kunde sige Dem, ogsaa maatte berøre Dem ubligt. Dog beder jeg Dem troe, at, ihvor redebon jeg altid vil være til at opfylde de Fordringer, en Mand af Ære, som troer sig krænket af mig, kunde gjøre, vilde det dog vorde mig smerteligt, at bringe hiin Pligt i Anvendelse, just mod Dem og i dette Tilfælde."

I hvilken mørk Stemning Selskabet tilbragte den sørgelige Aften, er let at tænke. Friherren skrev den paa Skilsmissens Regning, og beregnede allerede, hvad Dag man kunde gjensees i Stockholm. Derimod undrede det ham, at Capitainen var gaaet bort i Skumringen, for at sige Frank Farvel, skjøndt Denne om Eftermiddagen havde været paa Slottet i samme Ærinde; tilmed, sagde han, havde Ankarstrøm, ved sin Bortgang, yttret, at han maaskee først vilde komme tilbage efter Midnat, da Doctoren

havde bedet ham iagttage et mærkværdigt astronomisk Phænomen.

Vi ile nu efter Capitainen, og træffe ham paa Veien til den gamle Borg. Hvor smukt end Solen var dalet, bedækkede dog allerede tykke Taageskyer, som en graa Kappe, Bjergaasen, og kun enkeltviis skinnede de høie Fjeldes Toppe i det rosenrøde Lys. Alt bebudede en nær Storm, og allerede brummede Nordhavets Brænding stærkere, og en pibende Vind løftede, i enkelte Stød, Capitainens Kappe; han hastede henad den smale Sti til den gamle Borg. Intet levende Væsen rørte sig omkring ham. Langt om længe skinnede et mat Lys ham imøde fra Taarnet, og kun med Møie kæmpede han sig op ad Høien gjennem Rankerne af det arktiske Hinbærtræ, som, i forvirrede Slyngninger, spærrede Veien.

Nu bankede Capitainen paa en gammel, med plumpt Billedværk bedækket Dør, der førte til Værelset i Taarnet, og indenfor raabte en stærk Stemme: „Kom ind, min Udvalgte!" —

Ankarstrøm treen ind. Det var en lille rund Sal, som indtog hele Taarnets Mellem-Etage. Foruden Indgangen, hvorigjennem Capitainen var kommen, havde Værelset en anden, som førte til en Række af Værelser i den øvrige Deel af Slottet; men dem kjendte Capitainen ikke, thi Frank havde forsikret ham, at Lofter og Gulve vare synkefærdige. Stuen selv var gandske hyggelig. Den indeholdt, foruden en uhyre Porcellainsovn, mangehaande Ef-

fecter. Astronomiske Instrumenter, Modeller til forskjellige Maskiner, Bøger, Jord- og Himmelglober, laae, i broget Blanding, mellem hinanden, og syntes, bedækket af Støv, kun at bruges lidet. Ligeledes forholdt det sig med nogle Herbarier, af hvilke nogle sletkonserverede Exemplarer laae paa Gulvet. Kun et smukt Fortepiano udmærkede sig; det syntes ogsaa hyppigere brugt, og Mesterværker laae opslagne paa dets Pult. To Lys brændte paa et Bord, der stod for en liden Sopha, og paa det laae adskillige opslagne Bøger. I sort Dragt traadte Frank den Indtrædende imøde, og bød ham, stille og høitideligt, sin Haand. Doctorens Udvortes syntes meget forandret. Den lille, graae, skrøbelige, krumme Mand, med det sagte Trin, den svage Røst og den smigrende Mine, viste sig her større, kraftfuld, stærktalende. Hans funklende Blik syntes før at kunne true og befale, end smigre. Ligesom Tigeren, fangen i et Buur, slikker Vogterens Haand med sin piggede Tunge, sammentrækker det guulgrønne Øies Pupille til et Smigerblik, kaster sig paa Ryggen, og efteraber Kattens Bevægelser, ligesom dette Rovdyr, indsluttet i et Fængsel, er forskjelligt fra Tigeren i de bengalske Skove, naar den, i sin Harme, pidsker sig i Siderne med Halen, sprudder Ild af Øinene og med Tordenrøst forkynder, at ingen Flugt er mulig, ingen Forbarmelse at haabe, saaledes var ogsaa den Frank i Slottet forskjellig fra den i det gamle Taarn. Ogsaa Capitainen syntes, i første Øieblik, at studse; dog fattede han sig snart.

„De veed, sagde Frank nu, idet han, med en indbydende Haandbevægelse, satte sig paa Sophaen: De veed, jeg sætter ikke stor Priis paa Astrologien; alligevel har jeg engang, som en Ven af Stjernekyndigheden, sysselsat mig dermed, dog meest til Tidsfordriv. Idag, da jeg endnu stedse martrede mig med Tvivl, om jeg skulde opfylde Deres Ønske eller ei, stillede jeg Deres Nativitæt, ligesom til et Forsøg, om jeg ikke havde glemt hiin brødløse Kunsts Regler. Paa Bordet hist staaer Conspekten, og jeg beklager kun, at ingen Dyrker af Kunsten er tilstede; Sammenstillingen vilde ret opbygge ham."

„Og denne siger — ?" spurgte Capitainen.

„Den siger, svarte Frank: at De er udkaaret til store Ting, og at De ogsaa vil fuldbringe dem, efter Anviisning fra Aanderiget. — Som sagt, jeg sætter ingen Priis paa Astrologi, men sælsomt bliver dog altid dette Sammentræf med det Ønske, De har yttret for mig."

„Altsaa atter en ny Grund til ikke længer at modstaae min indstændige Bøn."

„At jeg hidtil har modstaaet den, sagde Frank: det, min dyrebare Ven, og — tillad mig den Anmasselse — min værdige Discipel, være Dem Borgen for min Kjærlighed. Imidlertid ville vi dog betragte Sagen fra alle Sider. Siger ikke vor uforglemmelige, for tidligt hedengangne Mester, siger ikke den ædle Swedenborg selv: Beskuelsen af et aandigt Væsen knytter ligesom en Pagt, en uopløselig Forening mellem os og det, og vee Den, som

vover at bryde den! Jeg selv, jeg nægter det ikke, jeg fremkalder ugjerne Syner, i hvis Nærhed jeg kun skjælvende vover mig, og kun i mit bevægede Livs betænkeligste Øieblikke har jeg tilladt mig det. De siger, allerede i lang Tid har en Beslutning opfyldt Deres Sjel. De søger forgjæves at bekæmpe den; om den er rigtig, eller ei, derom strides ligesom to Sjele i Deres Inderste. Mennesker kunne ikke raade Dem, mener De; derfor vil De øse af selve Sandhedens Kilde. Men denne Kilde, min Ven og Discipel, ligger under et Segl, som Menneskets Haand kun i høieste Nød tør aabne. Som gjærende Most strømmer da dens Indhold i den Skaal, den Svages skjælvende Haand holder under, og da først viser det sig, om han har kjølende Vand, eller brændende Viin at drikke; men nydes maa det, thi ei til Tidsfordriv var Seglet aabnet, og det var bedre, at den formastelige Haand visnede, før den gjorde det. — Dette, min Ven, er Alt, hvad Fraraadende jeg har at sige. Men hvad De vælger, maa være Deres frie Beslutning, Deres faste, urokkelige Villie. Forbliver denne ubevægelig, da giver jeg Dem det Løfte, at naar dette Uhr forkynder Midnat, skal De, fra hine fjerne, tilhyllede Riger, faae et Tegn, som ender Striden i Deres Indre."

„Min Beslutning, gjenmælede Capitainen: er forlængst fattet og betænkt; derfor, min ædle Mester — "

„ — Ingen Overilelse! Straalerne af hiin fjerne Sol, som skinner ned til os fra en anden Ver-

den, de blænde tidt det svage Øie smerteligt. Mangengang har jeg havt Syner, som bragte Haaret til at reise sig paa mit Hoved, og ved andre Leiligheder erfarede jeg Ting, om hvilke jeg ikke vidste, hvad enten de vare Fostre af min Phantasi, eller ei. Især var dette ofte Tilfældet ved mindre vigtige Gjenstande, for Exempel nys i Deres Ungdomsvens Anliggender, hvis Omstændigheder hartad viste sig for mig som i Drømme. Derfor, min Ven — svar mig ikke nu — derfor giver jeg Dem en Time, hvori De kan prøve Dem selv, om De vil knytte en Pagt, som, eengang sluttet, aldrig lader sig løse."

Uden at oppebie Capitainens Svar, satte Frank sig til Instrumentet, og idet han, ligesom sig selv ubevidst, med den høire Haand angav nogle, i sig selv harmoniløse Toner, gik han over i Phantasier, som forkyndte et mesterligt Spil og ligesom løde over fra en anden Verden. Saa ofte Capitainen vilde gaae paa Raad med sig selv, saa ofte han stræbte, at gjøre de vilde Beslutninger, som kæmpede i hans Sjel, til en Gjenstand for rolig Beskuelse, ligesaa ofte bragte Frank's Spil ham igjen derfra. De Moltoner, hvori det nu gik over, stemte alle hans Følelser til et aldrig før fornummet vellystigt Vemod, der lokkede Taarer af hans Øine og lod ham ønske, at forgaae i dem. Med begge Hænder for Øinene, trykte han sit blussende Ansigt ned i Sophapuden, da Frank, i et Speil, som hang for ham, syntes at bemærke denne Bevægelse. Strax forandrede han sit Spil. Med nogle raske Passager gik han over i et stormende Allegro. Lüig en Skov-

ſtrøm bruſte Muſiken hen, og med raſke Slag, ſom næſten grændſede til Mislyd, endte han ſit Spil, hvorpaa han hurtigt lukkede Inſtrumentet.

„Har De beſluttet Dem?" ſpurgte han med iisnende Kulde.

„Forlængſt! ſvarte Capitainen: Jeg gjentager min Bøn."

„Velan! raabte Frank, idet han ſatte ſig: Jeg behøver vel ikke at bemærke, at her ei kan være Tale om magiſke Tegn, Cirkler, Formularer, og hvad de Ting ellers hedde, hvormed den ſnedige Bedrager beſnærer den Svage. Kun ved faſt Villie, uophørlig Forſken og inderlig Bøn kan det indre Øie aabnes for Beſkuelſen. Saaledes lykkedes det Swedenborg, og paa ſamme Maade lykkedes det mig, den Allerringeſte af hans Diſciple; dog tør jeg ikke roſe mig af hiin Klarhed, ſom blev Meſteren til Deel. Det var Grunden, hvi jeg aldrig bad Dem forunde mig et Blik i det, ſom martrede Deres Sjel, thi jeg vidſte kun alt for vel, at jeg allene ikke vilde kunnet løfte Sløret. De ſelv maa ſee. Beſkuelſens Art er jeg ei iſtand til at tyde; dog er jeg overbeviiſt om, at Deres Tvivl ville vorde løſte. Hvad der maaſkee kunde blive tilbage deraf, vil et Blik i denne fortræffelige Bog opklare."

Ved diſſe Ord rakte Frank Capitainen en i ſort Skind indbunden Bog. Det var Swedenborgs: Summaria Expositio sensus prophetici.

„Nu, vedblev han: nu er Klokken henved elleve. De har en Time til at ſøge Styrke i Bønnen ſaavelſom til at læſe i dette Skrift. Af Dem allene

afhænger det da, at fremskynde det Tidspunkt, som opfylder Deres Ønske. Kun maa jeg bede, at De, hvad der saa skeer, ikke forandrer Deres Stilling og allermindst forlader Deres Plads. En Forma-stelse af denne Art vilde have frygtelige Følger. Jeg selv studerer imidlertid lidet i vor Mesters apocalypsis explicata, som jeg forlængst har havt ilinde, at oversætte paa Tydsk." — Frank opslog nu en Quartant, og satte sig paa Sophaen ved Capitainens Side.

Læsningen i et Skrift, som det Ovennævnte, hvis Indhold maaskee er det Dunkleste af Alt hvad Swedenborg har skrevet, vilde ikke have forfeilet sin Virkning paa et roligere Gemyt end Capitainens, der hartad var exalteret indtil Vanvid, og man slutter derfor let, til hvilken Høide hans i sig selv krampagtige Sindsbevægelser bleve drevne. Hvad Swedenborgs rige Gemyt, stærke Phantasi og barnlige Tro har udmalet sig, Overbeviisningen om de Visioners Virkelighed, som han indtil Døden paastod at have havt, alt dette stod med Flammetræk i hiin Bog, hvis Ord faldt som Ildfunker i Ankarstrøms Sjel, og han kunde ikke begribe, hvorledes Frank, ved Læsningen af en ligesaa interessant Bog, kunde overraskes af Søvnen. Da Klokken slog tre Qvarteer til Tolv, sank han med Hovedet ned paa Sophapuden og slumrede ind.

Nu slog den Tolv, og med det første Slag gik Døren op, som førte ind til de ubeboede Værelser. Capitainen meente, det var Vinden, som havde revet den op, og vilde just staae op, for at lukke den, da ogsaa den, gjennem hvilken han var indtraadt, sprang

op. Med Klokkens tredie og fjerde Slag, aabnedes endnu to Dørre i de gamle Værelser, der nu oplystes af en svag Maanestraale. I det fjerneste af dem blinkede nu et lysende Punkt, der syntes at nærme sig og omsider blev til en klar Kreds, hvori der viste sig en menneskelig Figur, der saameget mindre kunde kjendes i denne Frastand, som en tyk, sødtlugtende, bedøvende Damp trængte fra hine Værelser ind i Salen, og næsten opfyldte den gandske. Nu nærmede Figuren sig, og blev staaende i Salen, saa Skridt fra Capitainen. Hvo skildrer hans Rædsel, da han, ved nærmere Betragtning, saae — sig selv! han var i den samme Dragt, hvori han sad paa Sophaen; Øiet var vendt mod Himlen; den Venstre holdt en Tornekrone, den Høire svang en Dolk. —

Ankarstrøm sad som forstenet. — Kun et Øieblik stod Figuren; derpaa svævede den, i samme Stilling, ud af Salens anden Dør, og med det sidste Klokkeslag lukkedes Dørene med pibende Larm. Er det sandt, at der ei gives noget frygteligere Syn for Mennesket, end Synet af sit eget spøgelsemæssige Billed, da lader Ankarstrøms Forfærdelse sig saameget lettere forklare, som han, mindst af Alt, ventede dette Syn. Den Tid, hvori det viste sig, var saa kort afmaalt, at de faa Øieblikke mellem det første og det sidste Klokkeslag, indbefattede den, og selv for et ringere Gemyt end Ankarstrøms var, vilde det her neppe været muligt, at adskille Sandhed fra Bedrag. I de første Momenter, efter at Dørene havde lukket sig, troede han at have drømt,

men endnu virkede hiin forunderlige Damp paa hans Sandser, endnu hørte han Uhrets Slag, Dørenes Raslen — — det var umuligt, saaledes at drømme alt dette.

I heftig Bevægelse gik han op og ned i Værelset. Alt var uforandret. Frank laae, som det syntes, i dyb Søvn; kun vilde det komme Capitainen fore, som om et matslebet Speil, anbragt over den Plads, hvor han havde siddet, før havde været bedækket af et Forhæng. Han iilte, at trække dette for, thi kun med Skjælven kunde han tænke paa, andengang at see sin egen Skikkelse. I dette Øieblik vaagnede Frank.

„De har seet — ? spurgte han: Denne Røg — —"

„Jeg har!" svarte Capitainen.

„Traadte Synet klart for Deres Sjel?"

„Klart, men frygteligt."

„Kan De tyde det?"

Capitainen opløftede sine Øine med et smerteligt Blik.

„Og vil De følge Vinket?"

„Hvor kan De spørge?"

„Saa gak hen, min stærke Discipel! raabte Frank med høitidelig Stemme, idet han omfavnede ham: Engang sees vi igjen."

„Hisset!" raabte Capitainen, smerteligt greben, idet han pegede mod den natlige Himmel, der nu viste sig i Stjernelys; derpaa hyllede han sig i sin Kappe, omfavnede Frank, og styrtede ud af Værelset.

Frank traadte til Vinduet, og saae, hvorledes Capitainen arbeidede sig gjennem Buskværket. „Der

gaaer han, den Daare! Hartad gjør det mig ondt for ham!" sagde han nu, og kastede Bøgerne ned af Bordet, idet han skuppede dem tilside med Foden. Nu greb han Lyset, og ilte ind i de tilstødende Værelser.

Næsten gryede det ad Dag, da Ankarstrøm kom tilbage. Alt fandt han Folkene paa Slottet i Bevægelse. Kufferter og Pakker vare allerede fordeelte paa Vognene, og Afskedstimen nærmede sig. Friherren sagde Alfred Farvel, som en Fader siger sin Søn det. Oda rakte ham blegnende sin Haand. Clara græd, og talte om Gjensynet paa Stockholms Baller og Maskerader. Fætteren var artig, men kold, og Ankarstrøm, som altid, mørk og indsluttet i sig selv. Saaledes besteg nu Alfred den lette Vogn, og rullede sin Vei. Hans Reise var hurtig og uden Uheld; derfor tilbagelagdes den raskere og i kortere Tid, end han, paa denne Aarstid, selv havde ventet.

En smuk Vinterdag nærmede han sig Stockholm; for ham laae det nordiske Neapel. Det skinnede i Vintersolens Skjær, og da ingen Snee var falden endnu, afgav det et smilende Syn. Tilvenstre saae den Reisende Østersøens blaae Vover, hvorpaa kun sjelden et hvidt Seil lyste i denne Vinterstid. Tilhøire udstrakte sig den store Mælarsø med sine tusinde, tildeels med herlige Landsteder bebyggede Øer. Tydeligt skjelnede man deriblandt, i en Miils Frastand, det herlige Drotningholm. I Midten, der, hvor Østersøen og Mælaren stode sammen, laae Hovedstaden, bygget deels paa Øer, deels paa Halvøer, der indbyrdes hænge sammen ved tolv Broer. Hvor

anseelig end den egentlige Stad viser sig, med det kongelige Slot, Kongsholmen, Blasiiholmen, Helliggaandssøen, saa tildrages Blikket dog mægtigere af Ridderholmen og dens ærværdiggamle Kirke. Her hvile Kong Magnus Ladulas, den ottende, tiende, ellevte og tolvte Carl, Frederik den Første og Gustav Adolph den Udødelige. Begge Forstæderne tabte sig, med deres mindre Huse, i det Fjerne for den Reisendes Blik; kun fremragede endnu, ved Nordermalmen, et høit Sandbjerg, hvorpaa Rigsdrosten Brunkes Blod fordum flod.

Alfred ilte til sit Logis, ikke langt fra Residentsen, og fandt her et med Posten indløbet Brev fra Friherren, som rystede ham dybt.

„De har," tilskrev Denne ham: „bragt en Sorg over mit graae Hoved, som vilde blege det, hvis ikke Alderen allerede havde gjort det. Min Datters Erklæring omstyrter en Bygning, hvorpaa jeg har arbeidet med Forkjærlighed i mange Aar. Tro imidlertid ei, at hine Klager, hvori den gamle Mands Hjerte har skaffet sig Luft, ere Bebreidelser, som jeg nu kunde troe mig berettiget til at gjøre Dem. Det er ingenlunde Tilfældet. Ogsaa jeg var ung; derfor undskylder jeg Eder Begge. Imidlertid veed jeg kun altforvel, hvor ofte en saa raskt opblussende Flamme slukkes, og derfor haaber jeg, at Oda vil forandre sit Sind. Skulde hun ikke gjøre det, og De ei heller — nu, saa — — for at see et Yndlingsønske opfyldt, vil jeg ikke gjøre mit Barn ulykkeligt. Indtil videre fordrer jeg

af Dem, af Adelsmanden, Manden og Ridderen, at De ikke søger Leilighed til at see Oda, og først og fremmest at De — tier, ogsaa med dette Brevs Indhold."

Alfreds Svar udtrykte hans Hjertes Følelser, og han gav Friherren det Løfte, han havde fordret.

Det vil være fornødent, endnu at kaste et kort Blik paa Sverrigs politiske Vilkaar, for saavidt som de gribe ind i denne Fortællings Begivenhed. Ved en exempelløs Revolution havde Frankrig, paa hiin Tid, givet sig en Forfatning, der havde bragt Thronens Rettigheder ned hartad til Intet og tvunget de Prindser af det franske Kongehuus, som ikke vilde fraside sig deres, til at flye, for at søge Hjelp i Udlandet. Vel strandede Gustavs Plan, at træde i Spidsen for en europæisk Coalition, for at yde denne Hjelp, men han skyndte sig at slutte en Alliancetractat med Rusland, for udvortes at give sin Magt mere Vægt og indvortes større Fasthed. Det sidste syntes ham især nødvendigt; thi han vidste, at en Deel af Adelen havde fattet den Plan, at frasige sig de fleste af sine Rettigheder, give Riget en Constitution, lig den franske, og indskrænke Kongens Magt saa yderligt som muligt. Borgerskabet og en Mængde Individer af Geistligheden indgik allerede i disse Ideer, hvis Følger Kongen søgte at forebygge ved at sammenkalde en Rigsdag til Gefle i Gæstrikland. De vigtigste Forhandlingsgjenstande vare de med den nysendte Krig mod Rusland forbundne Omkostninger og det svenske Riges uhyre Gjeld. Kun

med Skræk kunde Svenskerne tænke paa Mulighe-den af en ny Krig med Frankrig, og saaledes afsloges et Laan, sam Kongen fordrede. Efter neppe en Maaneds Forløb adskiltes Rigsdagen.

Alfred var i denne Tid meget om Monarkens Person, og Denne blev næsten tilbedet af ham. Skjøndt liden af Person, noget mager og uskjøn af Ansigt, hvortil endnu kom den Besynderlighed, at den ene Side af Kongens Ansigt ikke gandske lignede den anden, havde han dog for dem, som vare i hans Nærhed, noget Henrivende, Uimodstaaeligt. Usædvanlige Talenter, det skarpeste Aandsblik, den fineste Smag, Veltalenhed og majestætisk Holdning vakte hos Enhver, som saae Kongen, en Beundring, som selv hans Fjender ofte nødtes til at dele. Hans Høimodighed mod disse gjorde tidt hans bestemteste Modstandere til hans Beundrere; dog fandtes ogsaa Mange, som bleve ved deres Paastand, at kun Kongens Død kunde redde Riget fra Undergang.

Med Smerte saae Alfred sin Ungdomsven, Ankarstrøm, næsten aldrig uden i Selskab med Regjeringens meest erklærede Modstandere, og det var ham paafaldende, at han, ellers en Ven af Eensomhed, nu blandede sig hyppigt i Livets raskeste Strøm. Næsten allevegne, hvor Hoffet begav sig hen, var Capitainen med. Saaledes saae Alfred ham i Gefle og i Haga. Ja, paa sidstnævnte Sted mødte han ham i Selskab med Grev Horn, ved Nattetid, udenfor det kongelige Slot, i hvis nederste Stokværk Kongen havde sit Cabinet. Ankarstrøm fortalte, som det lod, med megen Deeltagelse, at de i

Forbigaaende havde seet Monarken, siddende i en Lænestol ved Vinduet, tankefuld, med Haanden under Kinden og yderst bleg, hvisaarsag de vare faldne paa den Tanke, at et Slag muligen kunde have rørt ham. Rørt af den bekymringsfulde Deeltagelse, Capitainen yttrede for Kongens Befindende, forsikrede Alfred bestemt det Modsatte.

Alfred var saa sysselsat med Tjenesteiagter, at han kun eengang saae Oda i hele Vinterens Løb. Næsten egensindigere, end før, skyede Friherren Hofets Nærhed, og Alfred's Løfte tillod ham ei at søge en Leilighed, der var Gjenstanden for hans Hjertes fyrigste Længsel. Kun eengang fornndtes det ham, at tale med den Elskedes Veninde i et af Stockholms Aftenselskaber. Ogsaa Clara frydede sig ved Gjensynet, og talte meget om Oda, saavelsom om hendes uforandrede Sindelag. Alfred, som ikke troede dette uforeneligt med det Løfte, han havde givet Friherren, bad hende forsikkre Oda om hans Bestandighed, og tilføiede, at Grunde, som det var ham formeent at aabenbare, ikke tillode ham, skriftligt eller mundtligt at gjøre dette selv. Clara trøstede ham med Haabet om en lysere Fremtid, der var saameget vissere, som Friherren aldrig mere omtalte de Planer, han havde bygget paa Oda's Forbindelse med Fætteren. Ogsaa Denne, forsikkrede Clara, syntes for stedse at have opgivet hiin Tanke, og hun haabede endnu, i lykkeligere Tider, at see Alfred og ham som Venner. Den paafaldende Deeltagelse, hvormed hun gjorde denne Yttring, bestyrkede Alfred i den allerede fattede Mening, at Baron Fre-

derik, trods den Overgivenhed, hvormed Clara mangangang behandlede ham, dog ikke var hende gandske ligegyldig. Clara skiltes fra ham med den Forsikkring, det vilde glæde hende meget, at see Alfred igjen paa en til den 16de Marts berammet Maskerade, der, som man sagde, vilde vorde særdeles glimrende; selv havde hun allerede af Friherren faaet Tilladelse til at bivaane den i Selskab med en anden Familie.

I Løbet af Februar havde det Rygte, at Kongen, strax efter Rigsdagens Slutning, paa en Udenlandsreise, som han havde fore, atter vilde optage de tidligere Planer, i Henseende til en Coalition mod Frankrig, sat Hovedstaden i stor Uro, og hans Fjender bidroge af alle Kræfter til dette Rygtes Udbredelse. Gemytternes Gjæring var stærkere end nogensinde, og hist og her fandtes Breve, som indeholdt heftige Trusler mod Monarken. Gustav's Venner — og af dem havde han mange — skjalv ved Tanken om, at en eller anden ryggesløs Haand kunde vove, at opløfte sig mod Monarkens uforkrænkelige Person; Kongen allene forblev rolig. „De ville ikke vove det!" sagde han stedse, naar man advarede ham.

Saaledes nærmede sig nu den skjebnesvangre 16de Marts, da hiin Maskerade skulde finde Sted, som vil blive uforglemmelig i Sverrigs Annaler. I Almindelighed gaves hine Baller i Operahuset, hvis Scene og Parterre, indrettede til en stor Sal, gave et passende Lokale. Dette Huus er en stor, majestætisk Bygning, gandske værdigt Hovedstaden,

som det pryder, og endnu gives Operaforestillingerne sammesteds. Under dem fæster den Fremmede, smerteligt greben af forgangne Tiders Minde, uvilkaarligt sit Blik paa et Sted, nær den anden Coulisse paa venstre Haand. Samme Øieblik, som, paa dette Sted, en blomstrende Pige, med blussende Øie, straalende i Ungdomsynde, taler ved sin Skjønhed og sit Talent til hans Hjerte og til hans Sandser, gjennembæves maaskee hiint af en sørgelig Fortids-Erindring, der tilraaber ham de Rædselsord: Der, paa samme Plet, hvor saamegen Ynde og Ungdomsskjønhed udfolder sig for Dit Øie — der flød Kongeblod, udøst af Morderhænder, i Stuevet!! — — —

Alfred, i Domino og med Halvmaske, var, hiin Aften, En af de Første paa Ballet. Den Tanke, at han vilde finde Clara her og kunne underholde sig med hende om den elskede Oda, lod ham ingen Ro hjemme. Ved sit Komme mønstrede han de faa Masker, som vandrede i Salen; dog fandt han kun Harlekiner, Jøder, Riddere og Gartnerpiger, hvis Dragt og Adfærd viste, at de neppe hørte til Selskabets høiere Klasser. Lidt efter lidt blev det livfuldere i den vide Sal, og Musiken tog sin Begyndelse. Nu stod pludseligt en lille trind Zigeunerinde ved Siden af Alfred, og lavede sig, med pudseerlige Fagter, til, at betragte Linierne i hans Hænder. „Denne Haand — sagde hun med en høi Fistelstemme: denne Haand, som har frelst Prindsessen af Oceanet, vil ogsaa snart føre hende til Altret!"

„Give Gud, Clara, det var sandt! svarte Alfred, som strax havde kjendt Zigeunerinden: Men det er grusomt, at De vil spøge med min Kummer."

„Hvo siger Dem da, at jeg nu spøger, min Hr. Allierede? tog Pigen Ordet, idet hun slyngede sin runde Arm i hans: Med alt dette finder jeg det meget ugalant af Dem, at De saa øieblikkeligt kjender mig igjen i min Forklædning. De havde dog idetmindste skullet stille Dem lidt overrasket. Men apropos, hvorvel De egentligen ikke fortjener det, vil jeg dog ikke undlade at meddele Dem, at Fætter Frederik i Dag har givet Onkel en Erklæring, ifølge hvilken De ei har at befrygte, at han længer skal staae Dem iveien hos Oda, thi, skal jeg sige os, efter svenske Love — — "

„ — kan han, naar han gifter sig med Clara Løwenhaupt, ikke have flere Koner! raabte Alfred jublende: Clara, min Henrykkelse — — "

„ — deler snart den hele Sal, hvis De vedbliver at skrige saaledes! svarte Pigen: Men lader os gaae til Selskabet, som jeg kom med; man vil ellers savne mig."

Alfred ledsagede Clara, og vilde, ved de forkeerte Svar, han i sin Henrykkelse gav, just ikke have indtaget hendes Omgivelse, en agtværdig Familie, til sin Fordeel, hvis den ikke allerede havde været bekjendt med Forholdene.

„Hvad siger De til den Dristighed, man i Dag har tilladt sig?" sagde nu en Ven af Hoffet, som nærmede sig Alfred.

„Jeg kjender Intet dertil! svarte han: Er Noget forefalden?"

„En, som paastod, at kjende Sagen nøie, vedblev Hiin: fortalte mig nys, en ubekjendt Dreng havde afgivet en Seddel paa Slottet, i hvilken Kongen advaredes, saafremt hans Liv var ham kjært, ei at besøge Ballet i Dag, ei heller i Haga at beboe det nederste Stokværk."

„De Elendige! sagde Alfred: De kjende Kongen slet, hvis de formode, at kunne indjage ham Frygt. Hans ridderlige Sjel foragter Faren, og nys saae jeg ham selv, i Domino og ledsaget af Grev Esfen, gaae til Gitterlogen hist."

„Med alt dette vilde jeg dog ønske, sagde Hiin: at han ikke vilde vove sig herned i Trængslen."

„Gud beskytter sin Salvede! svarte Alfred: Hvor er den svenske Haand, som kunde forgribe sig paa ham?"

„De kjender ikke Fanatismens Vanvid! sagde nu en ærværdig Olding: Vi have allerede mistet to Konger, hvis Ende er forbleven tvivlsom."

„Kun tvivlsom! gjenmælede Alfred: Men det er udenfor al Tvivl, at ingen svensk Haand havde Skyld i deres blodige Ende."

Imidlertid havde Maskemængden forøget sig stærkt, og det ellers uhyre Rum blev næsten for trangt for de Dandsende. Hele Grupper mylrede, Arm i Arm, i Salen, trængende sig forbi hinanden.

„Kongen er i Salen!" hviskede man nu hist og her, og Alt bølgede til venstre Side.

„Det er Ham!" sagde Alfred sagte til Selskabet, og viste med Øinene paa to Mænd i Domino, af hvilke den Ene var noget mindre, end den Anden. Mange foruden ham havde ogsaa kjendt Kongen, og der blev nu, da Musiken just gjorde en Pause, i Nærheden af den anden Coulisse, en overordentlig Trængsel.

„Godnat, Maske!" sagde nu en Maskeret med stærk Stemme, idet han traadte til Kongen, og lagde sin Haand paa hans Skulder.

I dette Øieblik knaldede et svagt Pistolskud. Tummelen var grændseløs; Mange trængte sig frem til Dørene.

„Kongen er saaret!" lød det nu gjennem Salen. — Alfred var tilmode, som om Jorden skulde synke under ham. „Hold Dem fast sammen! tilraabte han Selskabet: Jeg iler til Monarken!"

Han trængte sig frem til den elskede Konge, der nu havde aftaget Masken og med rolig Stemme givet Befaling til, at optegne Enhver, som fandtes i Salen, saavelsom til at lukke Hovedstadens Porte. Uden fremmed Hjelp gik Kongen ind i et tilstødende Kabinet, og satte sig her paa en Sopha, idet han underholdt sig muntert med sine Omgivelser.

„Hvorfor saa ængstelig, min Ven? sagde han til Grev Armfeld, der stod for ham, maalløs af Bestyrtelse og bleg som Døden: De veed jo af Erfaring, hvad en Vunde er."

Imidlertid kom de fremmede Hoffers Gesandter og adskillige af Rigets Stormænd, som i mange

Aar havde skyet Hoffet — blandt dem ogsaa Baron Norberg — ind i Kabinettet.

„Er jeg ikke lykkelig? sagde Kongen til den Sidste: Mine gamle Venner komme atter tilbage til mig." — Nu bragte man Kongen til hans Pallads.

Saa høit som Alfred elskede Monarken, maatte hine Øieblikke være af frygtelig Virkning for ham. Han troede næsten at drømme, thi det syntes ham umuligt, at nogen Svensker kunde være istand til at fuldbringe det Uhyre. Vel vidste han kun altforvel, hvormange Fjender Kongen havde, men at begaae denne Forbrydelse, dertil, meente han, maatte Helved selv have udspyet Redskabet. Stum og bleg vankede han, i Tjenestesalen, om blandt de jamrende Hoffolk, da han pludseligt hørte sit Navn nævnes. Det var et Bud fra Ministeren for de udenlandske Anliggender. Denne hans fordums Chef ønskede at tale med ham. Med Lynets Hurtighed iilte han til Kabinettet, hvor Ministeren ventede paa ham. Det var en smuk Olding; hans Udvortes var fuldt af Værdighed.

„Baron Aarberg! begyndte Ministeren: Jeg anseer Dem for En af Monarkens troeste Tjenere; ogsaa Kongen nærer denne Mening om Dem."

„Jeg vilde, svarte Alfred med Fyrighed: Jeg vilde udøse mit Hjerteblod for den Høitelskte."

„Baron Aarberg! vedblev Ministeren med høitidelig Røst: Der gives Vasalpligter, høiere og tungere at opfylde, end hiin Pligt, som byder os udgyde vort Blod for ham."

„Den tungeste vil være mig den meest velkomne!" forsikkede Alfred.

„Saa fornyer jeg med dette Haandslag, sagde Ministeren: Deres Troskabseed, og forpligter Dem til at tie med Alt, hvad De nu vil faae at høre. Baron Aarberg! tilføiede han med forstærket Røst, idet han pegede paa Wasaordenens Tegn: Den gyldne Reeg hænger ei forgjæves om Deres Hals. Monarken, Riget, vente Frugt af Deres Troskab! — Er den afskedigede Capitain Ankarstrøm Deres Ven?" spurgte han hurtigt.

„Han er den Ældste af mine Ungdomsvenner! svarte Alfred: Dog har han i den sidste Tid trukket sig tilbage fra mig."

„Troer De ham istand til et Kongemord?" spurgte Ministeren videre.

„Umuligt! svarte Alfred næsten skrigende, idet han forfærdet traadte et Skridt tilbage: Nei! vedblev han, idet han befindede sig et Øieblik: Ankarstrøm er Mystiker og Sværmer, næsten indtil Overspændthed; han troer sig ogsaa krænket — men saa dybt kunde han ikke falde."

„Og dog synes det saa. Hør engang. I Ulykkessalen fandt man en Kniv, paa hvis Klinge Smedens Navn var indgravet, som har forfærdiget den. Rimeligviis har Morderen kastet den fra sig i Tummelen. Knivsmeden er fængslet, og han mindes, for faa Dage siden at have solgt Kniven til Capitain Ankarstrøm."

„Og Denne? spurgte Alfred: Han var ikke paa deres Liste, hvis Navne man har optegnet."

„I Begyndelsen, sagde Ministeren: styrtede Mange ud af Døren, fordi man raabte Jldløs. — I sit Qvarteer, vedblev han: er Ankarstrøm ikke at finde. Hans Papirer, paa hvilke man har lagt Beslag, ere ubetydelige, naar man undtager Begyndelsen af et Brev, hvori han, i dunkle, tvetydige Ord, taler om et Offer og om Medvidere. Brevet er stilet til en vis Frank som — — kjender De denne Mand?"

„Ja, Deres Excellents! raabte Alfred: Nu siner jeg en frygtelig Mulighed, thi den Afgrund aabner sig, der skjuler Djævelen, som kan have forledt ham."

„Denne Frank, sagde Ministeren: er forlængst bekjendt som en farlig Forbryder. Udrustet med ualmindelige physikalske og medicinske Kundskaber, blev han, for nogle Aar siden, fængslet i Tydskland som Giftblander. Han flygtede til Sverrig, og da han her havde begaaet nye Forbrydelser, anlagdes Proces imod ham. Skjøndt han, af Mangel paa afgjørende Beviser, frikjendtes, forblev han dog, paa Kongens Befaling, i Fængslet, fordi Sagens Instruction skulde begynde paany. Han undflyede, og forbandt sig i Paris med Adskillige af Jacobinernes Overhoveder. At der herfra knyttedes Underhandlinger med Disse, er høist sandsynligt, og da Kongen vilde stille sig i Spidsen for de Forbundne mod Frankrig, kunde de Uhyrer let blande Kongens Mord i deres Planer, og Frank kunde være Mellemhandleren."

„Er, sagde Alfred: er det Gruelige fuldbragt ved den Ulykkeliges Haand, saa er Ingen, uden Frank,

den onde Gjernings græsselige Ophavsmand. Nu vorder det mig klart, at jeg har seet den Skjændige engang tilforn, mens han sad arresteret her."

„Kjender De hans nuværende Opholdssted?" spurgte Ministeren.

„Han lever, svarte Alfred: i Nærheden af Trondhjem i Norge, paa Baron Aarbergs Gods, som gjæstmildt har taget imod ham, uden at kjende ham."

„Saa gjør Dem reisefærdig! sagde Ministeren: Inden en Time skal De faae de nødvendige Requisitioner til de derværende Autoritæter. Gaae frem med yderste Forsigtighed, og søg at overfalde Uhyret i dets Hule. For Alting maa De see at faae hans Papirer ihænde. Det er vigtigt at gjennemskue en Sag, hvori det gjælder Monarkens Liv og Rigets Rolighed."

Endnu blinkede Stjernerne, og Maanens Lys speilede sig, som en skjælvende Guldstribe, paa Mælarens dunkle Vover, da Alfred, ved dens Bredder, jog nordpaa i en let Coureerchaise. I ethvert andet Anliggende vilde det have været ham tungt, ja, utaaleligt, at ile bort paa ubestemt Tid, just som hans skjønneste Haab begyndte at udfolde sig saa livsaligt. Men det gjaldt Fædrelandets, Herskerhusets Vel, Gjenstande, der aldrig skulde vise sig adskilte for et ædelt Hjerte. Derfor tænkte han ikke paa sig selv. Med Stormens Hurtighed gjennemfløi han de iisdækte Marker, og strøbte, for at komme forud Efterretningen om Rædselsdaaden, at overvinde alle de Hindringer, Veien og Aarstiden brag-

te med sig. Inden usædvanlig kort Tid var han i Trondhjem, og fik her et lidet Detaschement Soldater med, for at omringe Rovdyrets Hule. Med Solens Nedgang nærmede han sig Norbergs Slot, og da Natten brød ind, førte han sine Ledsagere, langs Kysten, ad en forborgen, lidet banet Vei, som han havde lært at kjende ved sine Streiferier her i Egnen. Ad den kunde man ubemærkt nærme sig Borgen i kortere Tid, end ellers. Da han gik forbi Foden af hiin Høi, hvor Oda havde tilstaaet ham sin Kjærlighed, bankede hans Hjerte høit, og en Strøm af usigelige Følelser bevægede hans Bryst. Nu befandt Skaren sig ved Foden af hiin Høi, hvorpaa Ruinen laae. Der blinkede endnu Lys i Taarnet. Alfred lod den beboede Deel af Borgen omringe, og med liden Møie lykkedes det ham og to Soldater, uden synderlig Larm at aabne Døren. Men nu styrtede med frygteligt Glam, Franks store Bulbider ned ad Trappen imod dem. Et Kaardestød strakte Hunden til Jorden, og et andet forandrede dets frygtelige Hyl til en sagte Jamren. Med dragen Kaarde gik nu Alfred foran; hans to Ledsagere holdt hver en Pistol i Haanden. Han vilde just aabne Døren, da Frank traadte ham imøde med et Lys i Haanden. Hurtigt vilde han, da han saae de Bevæbnede, fly tilbage, og rask kastede han Lyset paa Jorden, men samme Øieblik greb Alfred ham i den venstre Arm, medens en Soldat optog det endnu brændende Lys.

„De er min Fange! sagde Alfred: Her er Arrestbefalingen."

„Det klæder den Mand, sagde Frank med trodsig Haan: det klæder den Mand, hvis Saar jeg har lægt, uligneligt vel, at berøve mig min Frihed. Men — De er Fyrstetjener! —"

„Jeg vil ikke nægte, sagde Alfred: at det Valg, der har truffet mig, er mig meget trykkende. Dog opfylder jeg kun min Pligt. Jeg beder om Nøglen til Deres Papirer."

„Med Fornøielse!" svarte Frank, og vilde ile hen til Skrivebordet.

„Jeg maa bede Dem, tog Frank Ordet: overlade mig denne Forretning i Deres Nærværelse."

Frank saae paa ham med et rasende, gjennemborende Blik. „Jeg befinder mig just, sagde han med Kulde: at jeg alt i nogle Dage har savnet Nøglen. Papirerne ere i de nederste Rum, i hvilke man kan komme ovenfra. Behag blot, med et Pistolskud at sprenge den øverste Laas — jeg beder Dem selv derom. Det skader kun det gamle Møbel."

„Derimod lader sig dog Eet og Andet indvende! sagde nu den ene Soldat, som med Lyset havde seet sig om i Stuen: Gjennem Skrivebordet hænger en Lunte frem, og her i Vinduet ligger en Nøgle, som synes at passe til Bordet."

Alfred aabnede dette, og saae til sin Forbauselse, at det hule Indre skjulte fire Fade Krudt, store nok til at omstyrte den gamle Bygning. Gjennem dem løb en i Spiritus dyppet Lunte.

Frank havde seet til med tilsyneladende Rolighed; nu kastede han sit Øie paa Arrestbefalingen.

„Majestætsforbryder og Kongemorder! sagde han derpaa med Kulde: Altsaa er Værket lykkedes. Da dette er Tilfældet, saa maa jeg vel nu tiltræde Reisen ene, aldenstund De ikke vil ledsage mig."

I dette Øieblik satte han en Flaske, som han ubemærkt havde taget frem af sit Ærme, for Munden, og tømte den i eet Drag. Strax begyndte han at rave, og sank konvulsiviisk om. Faa Øieblikke efter var han død. — Han havde taget en Gift, hvis pludselige Virkning man dengang kjendte mindre, end i vore Dage.

Medens Justitspersoner hidkom, gjennemsøgtes nu den gamle Borgs Indre ganske nøiagtigt. Franks Papirer, som vare omhyggeligt gjemte, gave tydelig Oplysning om de Forbindelser han havde underholdt i Stockholm. Man fandt ogsaa, at et af de indre Værelser havde afgivet et bequemt Opholdsted for Adskillige af hans Hjelpershjelpere; i et andet fandt man et fuldstændigt Apparat til falske Statspapirers Forfærdigelse. Blandt flere meget interessante physikalske Instrumenter befandt sig et optisk Apparat af ny, meget sindrig Construction, og i denne et lidet, paa Glas malet, skuffende ⁊ liigt Billed af Ankarstrøm.

Saasnart Undersøgelsen var tilende, begav Alfred sig, med de hos Frank fundne Papirer, paa Tilbagereisen til Stockholm. Han fandt ikke mere den elskede Monark ilive. Ankarstrøm havde man grebet; med ham Grev Horn, den Samme, som paa Ballet, idet han lagde Haanden paa Kongens Skulder, havde givet Signal til Mordet. Foruden dem havde

man fængslet Grev Ribbing, General Pechlin, Oberstlieutenant Liliehorn, som havde skrevet den advarende Billet, og adskillige Andre. Baron Thure Bielke havde taget Gift. Alle de fængslede Sammensvorne bleve, paa den døende Monarks udtrykkelige Befaling, straffede meget mildt, med kort Arrest, eller med nogle Aars Forviisning. Ogsaa i Henseende til Morderen havde han befalet, at han skulde straffes saa lemfældigt, som Loven paa nogen Maade vilde tillade. Men her fordrede Nemesis sin Ret. Med en Standhaftighed, som havde været en bedre Sag værd, taalte den Ulykkelige de Pidskeslag, han, før Henrettelsen, maatte udholde, saavelsom Folkets Spot. Rasende over, i Kongen at have miset sin Beskytter, udraabte det: „Hvor det maa kildre det adelige Legeme!"

Dog — bort med Smertesblikket fra denne Rædselsscene! — —

Alfreds Haab opfyldtes paa det Herligste. Faa Dage efter lagde den ædle Friherre de Elskendes Hænder i hinanden, og samme Dag som de viedes, stod ogsaa Frederiks Bryllup med Clara Løwenhaupt.

C. v. Wachsmann.

Livet i St. Petersborg. *)

I Sandhed, Selskabeligheden i Ruslands Hovedstad befinder sig paa et høiere Standpunkt, end i mange andre Residentser, der rose sig af en langt større Civilisation. Vel ville de Fremmede ikke indrømme det smukke Kjøn her nogen synderlig Ynde; nægtes kan det ei heller, at udmærkede Skjønheder ere sjeldne her. Men de findes dog. Den bedste Leilighed til at betragte den qvindelige Skjønheds Forskjellighed frembyder sig i de saakaldte Soirées. Disse Aftenselskaber finde ofte Sted i St. Petersborg, uden at nogen skriftlig Indbydelse gaaer forud. Jeg vil beskrive eet af dem. Det fandt Sted hos General P., der i sin Tid var russisk Gesandt i Rio de Janeiro.

Selskabet forsamledes henimod Klokken ti, og inden en Times Forløb vare alle Sale fulde. Døren til Gaden aabnedes af to Portiers i deres Gala-Livree; mange kæmpemæssige Tjenere stode radeviis lige til den første Forsal, hvor sex pudrede Lakeier førte Gjæsterne ind, ikke idet de, som Brug er i Engelland, med Stentorstemme raabte deres Navne ind i Selskabssalen, men idet de sagte meldte deres Ankomst for Herren i Huset.

De Værelser, hvori vi nu indtraadte, vare just ikke overordentlig rummelige, men særdeles pragt-

*) Udaf det i forrige Aar udkomne engelske Værk: „Granvilles Travels in Russia" o. s. v.

fuldt udsmykkede Malerier, tildeels af stor Værdi, fandtes i dem Alle; Bordene sukkede under deres kostbare Prydelser; prægtige Speile af uhyre Størrelse gave Selskabet, Værelsernes Pragt og de talløse Voxkjerters Glands hundredfold tilbage. Det sidste Gemak var, som her er brugeligt, Stads-Sovekammeret. En riig Skjerm var stillet for Sengen; Gulvet var indlagt. Vi forestilledes for vor Verts Datter, Fyrstinde G., som med Rette gjelder for en Skjønhed. Den største Deel af den elegante Verden og hele det diplomatiske Corps vare tilstede.

Først foredroges en italiensk Vokalmusik; derpaa aabnedes Ballet. Den første Dands kaldtes la promenade, og synes mig at egne sig fortrinligt til at aabne et Bal. Hver Herre tager en Dame, og i Processíon drage Parrene nu gjennem alle Værelserne, hvorpaa Damerne igjen indtage deres Plads og Dandsen er tilende. Nu begyndte man at valse; i Almindelighed valsede Damerne kun engang Gulvet rundt med een og samme Dandser; men neppe have de indtaget deres Plads, før de ogsaa engageres paany af en anden Cavaleer. Herpaa fulgte de franske Contradandse, og nu havde Damerne ret Leilighed til at udvikle deres Dandsekunst. Mazzurca, en polsk Dands, sluttede sig til de franske Dandse. Musikens vilde Accompagnement gjør en forunderlig Effekt.

Forfriskninger bødes omkring i stor Overflødighed. Jis af alle Sorter og i alle Former, Bonbons, Bagværk, og Frugter præsenteredes, i alle Værelser, af Lakeierne. Kort efter Midnat tog jeg hjem

og var glad ved at slippe ud af den glandsfulde Tummel.

Skjøndt man paastaaer, at Tyendets Antal, siden 1812, er bleven formindsket i de fornemme russiske Huse, er det dog endnu særdeles stort. I anseete Personers Forgemakker saae jeg ofte 6, 8, 10 Betjente, i rigt, forskjelligt Livree; de stode gandske ledige, og udgjorde kun en Deel af Tjenerpersonalet. Til en fornem Huusholdning høre her: En Intendant, en Huushofmester, adskillige Kammertjenere, Lakeier, Jægere, Løbere, Portiers, Brænde- og Vandbærere, Fyrbødere, Kokke, Kokkedrenge o. s. v. o. s. v. Desuden en Vrimmel af qvindelige Tjenestefolk, — Over- og Underkudske, Staldknegte, Forridere o. s. v. ikke at omtale. Det værste ved Sagen er den Omstændighed, at disse Personer, naar de eengang have fæstet Fod i Huset, formere sig paa en vidunderlig Maade — for det Første, fordi de tage deres Koner med — for det Andet, fordi de avle Børn — for det Tredie, fordi de skaffe deres Beslægtede Adgang i Huset — og for det Fjerde, fordi man ogsaa beverter sine Bekjendte af det store Kjøkken.

Da jeg giftede mig, bemærkede En af mine petersborgske Venner: vilde jeg kun antage de nødvendigste Tjenestefolk; jeg indskrænkede derfor deres Tal til 40. Men til min største Forundring bemærkede jeg, nogle Aar siidigere, at dette Antal næsten havde fordoblet sig.

I ethvert andet Land vilde en Cavaleer være tilfreds naar tre — fire Tjenere vartede op ved Bor-

det; men her maa staae En bag hver Stol. For kort siden stod, i hvert Værelse, en Tjener, for at modtage Befalinger, og ved hver Dør stode adskillige Smaadrenge, der paa en Maade forrettede en Klokkes Tjeneste. Men nu ere disse levende Klokker afskaffede. Grevinde Orloff har i Moskau saamange Personer i sin Tjeneste, at hun har seet sig nødsaget til, at anlægge et eget Hospital for dem af hendes Folk, som vorde syge. Jeg troer, Tallet af hendes Tyende beløber sig til 800. Men trods disse Regimenter af Tjenestefolk seer man aldrig en Pige feie Gulvet eller rede Sengen. Det forrettes af Mandfolk — en Skik, som jeg ikke kan udstaae.

Personer, som kunne være velunderrettede, have forsikret mig, at det russiske Hofs Glands paa Galladage overgaaer alle andre europæiske Hoffers.

I Almindelighed spiser man her til Middag Klokken fem. I et af Sideværelserne staaer et Bord med kold Oxetunge, tørret Sild, Caviar, Anchiovis, Ost, Brød, o. s. v. Ved Siden af staae smaae Flasker med Likør eller Brændeviin. De fleste Gjæster nyde noget heraf, inden de sætte sig til Middagsbordet. Naar man træder ind i Spisesalen, overraskes man ved Synet af det pragtfulde Taffel.

Marchesen af Caroccioli, der var en stor Gourmand, og, som neapolitansk Gesandt, tilbragte adskillige Aar i Engelland, bemærkede, med Hensyn paa den engelske Kogekunst: der findes i Engelland 60 forskjellige religieuse Secter, men kun een eneste Sauce, nemlig smeltet Smør — hvilket Land!

Havde Marchesen været Gesandt i St. Petersborg, da havde han ikke gjort en saadan Bemærkning her, thi jeg tvivler om, at Kogekunsten nogensteds kan rose sig af større Mangfoldighed. Retterne præsenteres Gjæsterne af Hushofmesteren og hans Medhjelpere, idet Tjenere tilhviskede hver Gjæst især Navnene derpaa. De fineste Vine, Champagner, Burgunder, Lafitte, Johannisberger o. s. v. bydes omkring paa samme Maade. Den Mængde Champagner, jeg saae drikkes i St. Petersborg, satte mig i dyb Forundring. I Almindelighed ere Russerne store Vinkjendere.

Jeg havde den Ære, engang at spise hos Grev Stanislaus Potocki, Storceremonimesteren, i Selskab med Grev Nesselrode, Fyrst Wolkonsky, Grev Woronzow, Stroganoff, Orloff, Matushewitsch, Baron Nicolai o. m. A. Jeg er ei istand til at beskrive den Glands, som herskede ved dette Gjæstebud.

Den forhenværende Overkammerherre Narischkin var den Sidste af hine russiske Cavalerer, som, med Hensyn paa deres Equipagers Glands, deres Palladsers og Festligheders Pragt, næsten kappedes med deres Souverain. Hans Selskabsfale, tyve i Tallet, vare hver Aften fulde af Gjæster til langt ud paa Natten. Alt, hvad Indbildningskraften er istand til at tænke sig, hvad det begjerligste Øie og den lækkreste Gane kan ønske sig, var her at finde.

Ofte sattes mange Tusinde paa et Kort eller en Terning; Enhver havde sin Frihed. Vokal- og Instrumentalmusik underholdt dem, som holdt af

denne Underholdning. Dands, høimælet Samtale, fortrolig Hvisken, munter Latter, behagelige Rencontres, lærerige Underholdninger — alt dette frembød et Skuespil, som man nu forgjæves søger det i Petersborgs Palladser. Nariſchkins hele Bestræbelse gik ud paa, at fylde sit Huus med Gjæster. Morgenen anvendte han paa, at optegne de Personer, som han kunde lade indbyde. Een eneste Aftenunderholdning kostede ham ikke mindre end 20,000 Rubler. Denne Cavaleers Formue var umaadelig.

Skjøndt den Skik, at føre saa stort et Huus, nu er afskaffet i St. Petersborg, saa findes dog endnu mange betydelige Familier, der hver Aften see talrigt Selskab hos sig.

Borgerstanden i St. Petersborg har ogsaa sine Forlystelser og Selskaber; stor Gjæstfrihed herſker overalt. Adskillige Kjøbmandshuse give, med Hensyn paa Pragt, Palladserne lidet efter. De russiske Kjøbmænd have indbyrdes en selskabelig Forening, som kaldes Borgerklubben; Amerikanerne og Engelænderne have ogsaa deres. Den engelske Klub tæller 350 Medlemmer. Spil udgjør den væsentligste Underholdning. Alle russiske og mange udenlandske Aviser findes her. Herr Anderson er den ældste og meest agtede af de herværende engelske Kjøbmænd. Den afdøde Keiser Alexander kom aldrig forbi denne ægte Model af en gammel-brittisk Kjøbmand, uden at holde og tiltale ham,

En Dag stak Hr. Andersons Søn mig et elegant Kort i Haanden, hvorpaa, i det russiske Sprog, læstes følgende Indbydelse:

Iwan Iwanowitsch og Prascowia Constantinowna Iwanoff udbede sig Æren af Deres Nærværelse ved deres Datters, Anna Iwanowna's Bryllup med Nicolai Demetriwitsch Borisow den 13de Dag i November i Aaret 1827, Klokken 2 om Eftermiddagen.

Jeg erfarede, at Den, som havde indbudet mig, var en betydelig russisk Kjøbmand; jeg tog mod Indbydelsen, og fik derved Leilighed til at see Ceremonien ved et russisk Bryllup. En stor Mængde Mennesker havde samlet sig om Sangerne i Kirken; paa en isandhed henrykkende Maade afsang Disse Hymner, hvori Sopran- og Basstemmerne samlede fortræffeligt. Vel en halv Time hørte vi paa Sangen, ventende Brudens Komme. Jeg betragtede de pitoreske, i Kirken forsamlede Grupper; med deres Kaftaner og omhyggeligt pleiede Skjæg dannede Russerne en forunderlig, men ikke ubehagelig Contrast mod de unge, ret smukke Qvinder. Nu traadte Parret ind. I sin rige, kirkelige Ornat gik Præsten frem af Sakristiet, overgav de Trolovede en brændende Kjerte, betegnede deres Pande tregange med det hellige Kors, og førte dem op i Skibets øvre Ende, hvor Vielsesceremonien fandt Sted. Den græske Kirke gjør ingenlunde Forældrenes Nærværelse til en nødvendig Betingelse ved slig en Leilighed; de spares for den Smerte, at overdrage deres Rettigheder over deres Barn til en Anden.

Napoleons Flugt gjennem Dresden.

(Et Brudstykke af Rhonghar Jarr.)

Rhonghar stillede sig i Skumringen udenfor Hotel de Pologne, og betragtede Indgangen. — Denne Tærskel betraadte Manden med den famøse Hat, da han, med laset Kjole, flygtende, personligt forladt, plaget af Utøi, maatte fly fra Rusland. — Ingen stod ved hans Side af alle de Fyrster og Stormænd, som før havde ventet paa hans Vink — en ussel polsk Jøde var hans Ledsager, hans Støtte, da han kom til Postgaarden i Bauzen, og Jøden vægrede sig ved, at gjøre nyt Pengeforskud, og den store Mand stod — bedende, besværgende for den ubarmhjertige polske Jøde og for den endnu ubarmhjertigere Postmester, som af „den franske Officeer" anmodedes om, paa hans parole d'honneur, paa hans Kaarde og Officeerskappe, at skaffe ham Befordring til Dresden. — Men af disse Tre syntes kun Een mig — at være Menneske — at være forbleven Menneske i den dybeste Elendighed, ligerviis som han var Menneske — kæmpende med menneskelig Svaghed — paa jordisk Æres høieste Trin.

Manden uden den famøse Hat blev staaende ved Siden af sin brøstfældige Karre, korslagde sine Arme, som vi see ham paa Marengo's Valplads og paa den russiske Snee — og han, der herskede over Riger og Lande med deres Millioner — han, der var dragen fra Pyrenæerne til Moskau med talløse

Hære, som vare ham underdanige og lystrede hvert hans Vink — han fandt nu ikke Midler til at komme to Stationer videre — paa sin Flugt! Jøden var barmhjertigere end Postmesteren i Bauzen, og ved Midnatstid holdt „den franske Officeer" udenfor den sachsiske Residentsstads Porte. Han blev indladt, og kjørte til hiint Hotel, hvor han sieblikkeligt skrev en Billet til den ærværdige Konge. Derpaa maatte man bereds ham et Bad, og Værten maatte forsyne ham med Klæder. Saaledes forfrisket, gik han op og ned, idet han stiltiende stirrede hen for sig med korslagte Arme. Det varede længe — Kongen kom ikke. Ingen Portechaise maatte om Natten bæres ud af Residentsen, og da Bærerne tilhviskede Grenadererne, at det var Hs. Kongelige Majestæt, de bare, da troede Grenadererne — og ikke uden Grund — at Portechaisebærerne vare blevne forrykte. Ifølge den Ordre, de havde, vilde de ikke lade Portechaisen passere, før man havde seet efter i Kongens Værelser, om Hs. Majestæt var deroppe.

Harro Harring.

De hollandske Skippere.

(Fundet i Feltmarsk. Trubetzkois Efterladenskaber.)

Da den rige Kjøbmand Borstin's Kone blev begravet — hun døde af Vatersoot, og Peter den Store havde selv betjent hende som Læge og flere Gange tappet hende med sine Instrumenter — indfandt ogsaa Keiseren sig ved Liigbegængelsen. Ifølge Landets Skik blev der siden efter givet et Tractement i Sørgehuset, og Keiseren manglede ikke heller derved. Der vare mange hollandske Skippere forsamlede; og da nu den store Pokal gik rundt og Raden kom til en ung Hollænder, drak Denne sin Nabo, en ældre Skibspatron, til med disse Ord: „Myn Heer, de groote Pieter und Vrouw de Vrouw Kaiserin sallen leven!" Men hans Nabo blev saare vred herover og sagde, at denne Skaal var altfor plump, og sluttede med de Ord: „Laat my dese Gesondheet uytbrengen; dat verstaa u niet!" Nu vendte han sig til Keiseren og sagde med selvtillidsfuld Tone: „Syn Majestæt myn Hr. Kaiser Pieter! Haar Exellenzie de Vrouw Kaiserin sallen leven!" Den hele Forsamling brød ud i Latter. Men Peter den Store morede sig ret over denne Etiketbuk og sagde: „Dat war goed, ick dank u Schipper!"

Napoleons Kabinet i Malmaison.

Sjelden har nogen Kone følt en til Sværmerie saa nær grændsende Kjærlighed til den fraskildte Ægtefælle, som Josephine til sidste Aandedrag. Et Beviis herpaa giver det Kabinet i Malmaison, hvori Napoleon pleiede at arbeide. Ikke en Stol maatte flyttes i det, da han skilte sig fra den ham tilbedende Josephine. Alt skulde blive, som om han nys havde forladt det. Paa hans Pult laae en Historie med det Blad indbøiet, hvortil han var kommen. Den Pen, hvormed han havde skrevet, indeholdt endnu det Blæk, der maaskee endnu en Time sildigere havde givet Europa's Skjebne en anden Retning. Det Verdenskort hængte der, paa hvilket han havde meddeelt sine Fortrolige de Planer, hvori hans Sjel var fordybet. Det viste endnu Spor af mangt et utaalmodigt Øieblik. Alle disse „Reliqvier," som Josephine kaldte dem, forbeholdt hun sig selv at aftørre Støvet paa — kun Faa tilstædtes Adgang til denne Helligdom. Keiserens Seng var uden Omhæng; paa Væggen prangede hans Vaaben, og hans Klæder laae adspredte trindtomkring. Det syntes, som om han strax igjen vilde træde ind i det Værelse, fra hvilket han for stedse havde skilt sig.

Baadsmandens gamle Skoe.

Med en Elskværdighed uden Lige udbredte Josephine en Dag alle sine Juveler for sine Damer, som henrykte beskuede disse uvurdeerlige Kostbarheder, thi hvad Europa's Hovedstæder havde besiddet af de ædleste Stene, var efterhaands bleven forenet her ved Kjøb, Skjænk eller Seiersmagt. Josephine smiilte ved Damernes maalløse Forundring. Endelig afbrød hun Stilheden og sagde: „Jeg vil nu kurere Dem for Deres overdrevne Kjærlighed til Juveler. Derfor har jeg her fremlagt mine Skatte. Der gaves ogsaa en Tid da jeg havde Øie for disse Bagateller, men efterhaands ere de blevne mig saa modbydelige, at jeg nu aldrig bærer dem undtagen naar jeg nødes dertil. Desuden kunne jo tusinde Omstændigheder berøve mig disse glimrende, unyttige Ting. Der ligge Antoinettes Ørenringe, men hvem veed, om jeg beholder dem. Hør mit Raad, unge Damer: misund aldrig Nogen slige Herligheder, der ikke bidrage noget til Livets Lykke. De ville forundres ved at høre, at en Foræring af et Par gamle Skoe har engang gjort mig mere Glæde end een eneste af disse kostbare Juveler." Damerne loe og meente, at Josephine skjemtede. Men gandske alvorligt forsikrede hun, at det var Sandhed. „Da jeg med Hortensia, vedblev hun: forlod Martinique, var jeg ombord paa et Skib, hvor mgn behandlede mig med en Agtelse, som jeg aldrig forglemmer. Min første Gemal havde ikke efterladt sig nogen Formue, og da Nødven-

bigheden bød mig at reise til Frankrig, havde jeg ondt nok for at skaffe de allerførste Fornødenheder. Hortensia, altid munter og glad, Mesterinde i Negerdandsene, en god Sangerinde, gjorde Søefolkene tusind Fornøielser og var deres Yndling. Naar hun saae mig søvnig, gik hun sædvanligt op paa Dækket, og beundret af Alle, henrykte hun Alle med sine Spring og Smaakunster. Især var en gammel Baadsmand gandske forliebt i hende. Endelig var af den evige Springen og Dandsen Pigens Skoe slidte op. Da hun vidste, at hun ingen andre havde, og frygtede for, at naar jeg fik det at vide, hun da ikke mere maatte komme op paa Dækket, skjulte hun det for mig. Men en Dag var hendes Fødder, da hun kom ned i Kahytten, gandske blodige. „Har Du stødt Dig?" spurgte jeg. — „Nei, Moder!" — „Men Blodet trænger jo frem!" — „O, det er ikke noget." Ved nøiere Undersøgelse fandt jeg, at Skoene vare aldeles sønderrevne, og at hun havde saaret sig stærkt paa et Søm. Vi vare først halvveis. At skaffe nye Skoe, var umuligt. Jeg indsaae, hvor tungt det vilde være Hortensia, naar hun bestandig skulde blive nede i den snevre Kahyt, og hvormeget hendes Helbred vilde lide ved Savnet af Bevægelse. Midt i vor Nød kom den gamle Baadsmand ned, og spurgte brummende, hvad der var iveien. Hortensia fortalte ham grædende, at hun nu ikke mere maatte komme op paa Dækket, da hendes Skoe vare istykker og hun ingen andre havde. — „O, ikke andet end det! raabte han: Jeg har et Par gamle Skoe i min Kiste, dem

vil jeg strax søge op. De kan skjære dem til, Madame, og jeg vil lappe den sammen det bedste muligt; tilskibs maa man hjelpe sig saagodt man kan. Man spørger ikke efter hvordan det seer ud, naar det kun kan bruges." Uden at oppebie vores Svar, ilte han bort, og bragte med triumpherende Mine sine Skoe, som Hortensia tog imod ret med Glæde. Vi omsyede dem, og før Dagen var tilende, kunde min Datter springe og dandse igjen paany, og jeg har i mit Liv aldrig taget mod nogen Foræring med større Glæde end disse gamle Skoe. Kun den Bebreidelse gjor jeg mig, at jeg ikke bedre havde lagt Mærke til Baadsmandens Navn. Paa Skibet kaldtes han kun Jacob. Jeg vilde nu saa gjerne have belønnet ham, dengang kunde jeg det ikke."

Det pludselige Giftermaal.

Le Clerc, Napoleons Svoger, skulde seile til Domingo, og blev derfor kaldet til Førstekonsulen, for at gjøres nærmere bekjendt med sit Ærinde. Han gjorde Indvendinger formedelst sin Søster. „Hun tvinger mig til, sagde han: at frabede mig en Kommando, som under andre Omstændigheder vilde være mig behagelig. Hendes Opdragelse er endnu ikke fuldendt, hvor kan jeg saaledes skilles fra hende, maaskee for evigt, uden nogen Beskyttelse, jeg ap-

pellerer til Dit eget Hjerte, sig General, kan jeg vel andet?" — Nei, Svoger, Du har Ret! Hun maa strax giftes; i Morgen den Dag! Og saa kan Du seile." — „Ja, men endnu tillad mig: Formue kan jeg ikke give hende, og — ". — „Stille! veed jeg det ikke nok? Indret Dig kun. I Morgen bliver Din Søster gift. Med hvem, veed jeg ikke endnu. Men det siger ikke noget!" — "Men — " — „Jeg synes jeg har talt tydeligt nok, og nu ingen Bemærkninger mere!" Le Clerc, ligesom alle Generalerne, vant til at betragte den Mand som nylig var deres Lige, som deres Herre, gik bort, uden at sige et Ord mere.

Et Par Minuter efter traadte Davoust ind, for at melde Consulen, at han havde i Sinde at gifte sig: „Med Frøken Le Clerc? faldt Napoleon ham i Talen: Nu ja, det er godt Partie, Pigen er smuk!" — „Nei, General, med Madame — — ". — „Med Frøken Le Clerc!" skreg Napoleon, med flammende Øine: Det Giftermaal passer sig for Dig, og det er min Villie, at det strax skal skee!" — „Men jeg har nu haabet saalænge, at blive forenet med mit Hjertes Dame, nu er hun fri, og Intet skal bringe mig til at fraside mig hende — " — „Undtagen min Villie!" raabte Consulen og gjennemborede ham med sine Ørneblik. — „Du gaaer strax til Madame Campan i St. Germain, og spørger om Din Brud. Hendes Broder, Le Clerc, er inde hos min Gemalinde. Han skal bringe Dig hen til hende. I Aften kommer Bruden til Paris; besørg en Brudegave, men den maa være smuk. Udstyret og Bryllup-

pet tager jeg paa mig. Saasnart de nødvendige Formaliteter ere afgjorte, skal Formælingen holdes. Det skal ikke vare længe, det skal jeg nok sørge for. Har Du hørt det? Nu adlyd!"

Uden at vente paa Svar, ringede han og sagde: „Le Clerc skal komme!" Neppe var han traadt ind før Napoleon sagde: „Der staaer Din Søsters Gemal! Følges ad til St. Germain, og lad mig ikke see Eder, før Alting er i det Rene. Adieu!"

Saa djerv og ligefrem som Davouft ellers var, saa lidet vovede han at modsætte sig, og et Par Dage efter blev Formælingen fuldbyrdet.

Paralel mellem Kjöbenhavn og Dresden.

Dresden og Kjøbenhavn frembyde en saa skarp Contrast, at Indbyggeren, naar han pludseligt skiftede Opholdssted, vanskeligt vilde finde sig deri. For Dresden — for Livet i denne By — finder jeg ingen anden Betegnelse, end: net og venlig; for Kjøbenhavn: grandiost og pedantisk. Kjøbenhavns Omgivelse, Bøge- og Egeskovene langs Sundet, Havet, Staden selv — Alt er grandiost, alvorligt og majestætisk. I Dresden og om Dresden er Alt nydeligt, net og venligt. Elbbredderne med Vinbjerge-

ne og Haverne, Udsigten — Bjergkupperne i det dæmrende sachsiske Schweiz, hele Strøget indtil Borsberg, ja endogsaa den kolossale Bro selv er — net. Og Indbyggerne ere ogsaa venlige og nette, overmaade høflige og artige. Maaskee kommer det deraf, at Staden ei er stor, men Hoffets Udstrækning derimod meget stor — Alt retter sig efter Hoffet, og saa maa det da tilsidst vorde høfligt Altsammen.

I Kjøbenhavn forsvinder Hoffet i det grandiose Liv. — Kongen gaaer ofte over Kongens-Nytorv med Kronprindsessen uden Følge; — Folket kjender ham, elsker ham og ærer ham, uden at være adskilt fra ham ved Høflivets Glorie.

I Dresden er Alting anderledes. Kun Kjærligheden til Kongen er den samme. Men Kongen har i al sin Levetid ikke berørt Gadens Steenbro — han kjender ikke Staden, han seer i det høieste sit Folk i Kirken, som han regelmæssigt besøger.

Harro Harring.

Grethes Medgift.

En Frier bad om Grethes Haand;
Men yderst trange Kaar forbøde
Den stakkels Glut at tænke paa det søde
Det længe ønsk'de Hymens Baand;
Da sagde Grethes naadig' Frue kjærlig:
„Hør Barn! Nu har Du tjent mig ærlig
I otte Aar, jeg derfor skjænker Dig
Til Medgift tyve Rigsbankdaler;
Kun vil jeg', Du skal præsentere mig
Ham Du Dig vælger, — gjør som jeg befaler!"

Den vævre Grethe var ei seen,
Snart stod en klodset, tyk, rødhaaret Kegle
For Fruen, bukked', beed i sine Negle
Og saae til sine skjæve Been
Af puur Undseelighed. — „Nei fy for Fanden!
Hvad vil Du vel med saadan Een?
Udraabte Fruen: Faae Dig dog en Anden!
Jh Grethe dog! jeg troer Du vil!
Fy! ægte denne stygge Nækel!
Han er jo grim! han er jo ækel!
Det allerbedste han var skikket til,
Var sandt for Gud! at sendes til en Maler
Som Mønster paa et hæsligt Skumpelskud!" —
„Men Herre Gud! brød Grethe ud:
Hvad faaer man vel for tyve Daler?"

C. T. Hilwar.

Charade,

i fire Romancer.

I.

Ak var det saa, ak var det saa,
At min hun vilde blive!
Dog — jeg det Første bruge maa; —
Det Vished ei kan give.

Hvor vigtigt er det lille Ord
Blandt alle Conjunctioner!
Hvis det ei løses, paa vor Jord
For mig kun Sorrig throner.

Og dog — saa længe som jeg kan
End dette Ord anvende,
Jeg siner endnu Haabets Land
Og skuer deri hende.

Men svarer Skjebnen derpaa Nei,
Da er jeg Sorgens Bytte;
Da krandse Torne kun min Vei;
Da, Sjel, forlad din Hytte!

II.

Nys vandred' saa fro jeg, hvor Blomsterne staae,
Blandt Himmelens Glæder jeg svæved';
Thi ak — hendes Haand i det Andet mig laae,
Og Hjertet saa sødelig bæved'.

Fra purpurne Læber de Sølvtoner gik,
En Røst fra Elysiums Dale;

Den herlige Aand i hvert Ord, i hvert Blik
Saa liflig sig monne afmale.

Hun talte saa venlig, hun spøgte saa fro;
Saa stille mit Hjerte da sukked':
„O torde mit Andet Din Midie omsnoe,
Da Himlen sig for mig oplukked'."

Men Læben taug bly, skjønt med stormende Slag
Mit Hjerte i Barmen mig banked'.
Saa unyttet hensvandt den salige Dag;
Jeg lige urolig omvanked."

O Himmelske! Skal Du ei tilhøre mig,
Da Intet min Kummer opliver;
Og var jeg som Croesus end vældig og riig,
Dog stedse det Andet jeg bliver.

III.

Fuld af Elskovs søde Smerte,
Som en Skygge bleg,
Sad jeg med mit varme Hjerte
Under gammel Eeg.

Himlen, Bækken, Blomstermarken
Minded' om mit Savn.
Jeg det Tredie skjar i Barken, —
Det var Hendes Navn.

Simpelt er Dit Navn, Du Søde!
Men selv Velsklands Sang
Toned' aldrig mig imøde
Med saa liflig Klang.

Brændende min Læbe kysséd'
Navnet, som jeg skjar;
Phantasien mig inddysséd'
Og til Himlen bar.

IV.

Hvor under den Krone saa dunkelgrøn
De hellige Runer jeg tegned',
Did tyede saa ofte jeg hen i Løn,
Naar Solen i Vester segned'.

Som engang jeg sad i salig Drøm
Og stirred' paa Navnet i Barken,
Henreven af søde Følelsers Strøm,
Da rasled' det bag mig paa Marken.

Jeg vendte mig hurtig — o Fryd! — jeg saae
Den Elskede over mig bøiet;
Et himmelsk Smiil om den Rosenmund laae
Og en Demant blinked' i Øiet.

Da seirede Kjærligheds himmelske Magt,
Da mødtes de elskende Sjele:
Og Læbe mod Læbe vor Troskabs Pagt
Beseglede vi med det Hele.

Hektor.

Gustav Adolph's Död.

En Fortælling af C. v. Wachsmann.

En Mil fra det gamle svenske Kongeslot Gripsholm blinkede det røde Tag og de hvide Mure af et venligt Landsted gjennem en Krands af høie Ege, som, indsluttende den landlige Vaaning, i forøget Tal gik ned til Bredden af en liden Sø, hvor de dannede en Lystskov af ringe Omfang.

Den nette, i hollandsk Smag anlagte Blomsterhave, som forbandt Vaaningshuset med Lunden, den skinnende, af Solen klartbestraalede Vandflade, de store, i Vaarens skjønneste Smykke prangende Enge, laante det Hele et stille, ubeskriveligt Tryllerie, og gjorde den skjønne Villa til et værdigt Yndlingsopholdssted for Kantsleren Axel Oxenstjerna. —

Men i to Aar havde det yndige Landsted næsten været ubeboet. Thi hiin Viismand, der saa gjerne udhviilte sig her efter det offentlige Livs Møisommeligheder, var, ved sin kongelige Vens, den store Gustav Adolphs Side, dragen over det baltiske Hav, for at staae de tydske protestantiske Brødre bi i Kampen for Ret og Aandsfrihed. Men i de første Dage af Junius 1631 begyndte det at vorde livligere i Landstedets Nærhed. Dronningen af Sverrig forlagde, paa nogle Uger, sit Hof til Gripsholm, og Tropper, der, som man paastod, skulde forstærke Hæren i Tydskland, kamperede i Egnen. Selve Dron-

ningen var, som man sagde, tilsinds, under disse Tusinders sikkre Leide at begive sig til Tydskland, og hun ventede kun sin kongelige Gemals endelige Bestemmelse. Af Fyrstindens Ophold paa Gripsholm tog nu Kantslerens Gemalinde, Grevinde Oxenstierna, Anledning til, ligeledes at ombytte Sverrigs Hovedstad med sin fjerne Ægtefælles Yndlingsopholdsted, og vi finde hende der i hine bevægede Dage.

Tæt ved Søbredden laae en liden, halvaaben, af Mos og Træstammer opbygget Eremitage, fordum Oxenstierna's Yndlingsplet. Et grønt Teppe af tæt Epheu dækkede Hyttens Tag og Udvægge; gamle, kæmpemæssige Ege beskyggede den brede Grusvei, som førte til Hytten. Indgangen vendte ud imod Søen, hvorpaa nogle smaae, med blomstrende Buske begroede Øer frembøde et skjønt Syn. Faa Skridt fra Døren til Eremitagen førte en bred Steentrappe lige til Vandspeilet, og paa dette drev en liden Gondel, bunden med en lang Lænke til en Pille. Fire herlige Svaner krydsede paa Vandet, tæt udenfor det sidste Trappetrin, og saae, kneisende med den lange Hals, mod Hyttens Indgang, som om de ventede Noget derfra.

Nu treen en Pige paa omtrent tyve Aar ud af Hytten. Det var den ædle Kantslers yngste Datter og Faderens Yndling. I lange, blonde Lokker omboldgede det skjønne Haar hendes Hals, hvis Hvidhed syntes at kappes med Svanernes. Af de store blaae, stjerneklare Øine, de regelmæssig-skjønne Træk lyste Høihed, parret med Mildhed, og dannede sig saaledes til et smukt Heelt, værdigt slig en Faders Datter.

Hun bar en hvid, let Morgendragt, som, skjøndt uden al Pynt, kun lod den skjønne, ranke, ungdommelige Skikkelse fremtræde saameget yndigere. Paa Mathilde Oxenstierna's Arm hang en liden Kurv, fyldt med Brødkrummer, og Pigens gavmilde Hænder gave nu de ventende Svaner deres Morgenfoder. Men neppe havde de skjønne Seilere begyndt deres Frokost, før næsten et Dusin af Dybets Beboere, mægtige Karper, trængte sig frem til Dagslyset, for ivrigt at dele Frokosten med Svanerne. Fiskene kom næsten halvt ovenfor Vandet, og hyppigt forsvandt det sikkre Bytte for de skjønne Fugles Mund. Vredt oppustede nu disse den glindsende Ham, og opløftede fra Tid til Anden de sølvhvide Vinger, idet de med Fødderne stampede efter de bortsmuttende Fiske.

Omsider blev Kurven tom, og Mathilde satte sig, i den venlige Hyttes Baggrund, paa en Mosbænk, ved hvilken der, paa et lidet Bord, laae en Luth, smykket med et broget Baand. Længe skuende hen over Søen, hensank Pigen i dyb, sværmerisk Grublen, idet hun nu og da, ligesom sig selv ubevidst, foer med Fingeren over de sagteklingende Strenge.

I en Sidegang, som Hyttens Væg skjulte for hende, saae man en mandlig Skikkelse nærme sig Hytten med hurtige Trin. Det var en ung Mand paa fire- til sexogtyve Aar. Hans ædle, dristige Træk havde Solen brændt brune, og dette, saavelsom det skjønne, stolte Øie, det mørke Skjæg, den krigerske Holdning, gav Ynglingens Udvortes noget Høit og

Ridderligt. Over de blaae Reiseklæder bar han et blaat og guult Skjærf, og ved hans Side hang en lang Kaarde med lige, bred Klinge. Om hans Hals blinkede en bred, gylden Raadeskjæde, og fra den Fløiels Baret nedhang en enkelt hvid Strudsfier lige til den venstre Skulder, næsten skjulende en stor Baandsloife, hvormed, efter Datidens Mode, Baghovedets i Pidske flettede Haar var sammenknyttet ved det venstre Øre. De noget i Uorden komne mørkbrune Sidelokker, samt adskillige kun ufuldkomment udslettede Støvspor i Skiærfets Folder og paa de vide med Guldfryndser besatte Rytterstøvler, lode slutte, at Ynglingen just kom fra en lang Reise. —

Rask traadte den Fremmede ind i Hytten. „Er det muligt? raabte Mathilde: Edvard Banner! I dette Øieblik —"

„Tænkte Du paa mig?" raabte den Fremmede, idet han bøiede sit Knæ for Pigen, og med Fyrighed trykte Mathildes Haand til sine Læber. „Ja, Mathilde! Hvor kunde jeg tvivle derom? Hvor kunde Den tvivle derom, som altid har baaret Dig i sine Tanker? O Gud! tilføiede han, idet han satte sig ved Mathildes Side: hvor venligt tilbagekalde disse Lunde min Barndoms Erindringer! Husker Du endnu, Mathilde, at jeg var Lammet og Du Hyrdinden? Husker Du, at jeg gik som Hest for Din lille Vogn?"

„Hvad havde jeg da, svarte Mathilde, idet hun rakte Ynglingen den hvide Haand: hvad havde jeg da, siden Du forlod mig, uden Erindringen? Ved den har mit Hjerte trøstet sig, naar jeg vilde forgaae i

Angst for Dig og for min Fader. Men, min elskte Edvard, hvilken lykkelig Stjerne have vi da at takke for Gjensynets Glæde?"

„Jeg bringer, tog Edvard Banner Ordet: Jeg bringer de Faner og Trophæer, vi have tilkæmpet os ved Rhinstrommen. Da Kongen, fordi jeg havde opfyldt min Pligt, gav mig denne Naadeskjæde, samme Dag, vi gik over Rhinen, bragte Din ædle Fader mig smilende i Forslag til at overbringe Seierstegnene. Han vidste, hvad der gjaldt mig høiere, end Kjæden, men hvorledes han fik det at vide, det blev mig ubekjendt."

„Det var mig umuligt, sagde Mathilde høitrødmende: for Moderens Skarpblik at skjule en Hemmelighed, som fyldte min hele Sjæl. Jeg tilstod hende vor Kjærlighed."

„Og hun meddeelte Din Fader Din Tilstaaelse? O, hvi har ikke ogsaa jeg henvendt mig til den faderlige Ven!"

„Jeg har gjort det! svarte Pigen: Moder meente, det sømmede sig bedst."

„Og han, Din ædle Fader —?" — „Han billiger vor Tilbøielighed; men — —

„Men! — raabte Edvard: Men —?"

„Han mener, svarte Mathilde: Du er Kongens Officeer, og i den store Kamp, Denne har at bestaae, maa Enhver af hans Tjenere tilsidesætte sit eget Selv saalænge, som det store Almeenanliggende kræver det. Han vilde, tilføiede han: han vilde aldrig paalægge sit Barn nogen Tvang, og selv det Høieste, han kjendte, Kongens Ønske og Befaling, vilde ikke for-

maae ham dertil — derfor havde det ingen Hast, ei heller var nogen formelig Trolovelse fornøden."

„Hvor tungt det end falder mig, at bekjende dette, svarte Edvard: saa maa jeg dog tilstaae, at Din ædle Fader har Ret. Hvo offrede sig vel mere, end han, naar det gjælder Kongens Tjeneste og Kamp for Aandsfrihed? Hvo i hele Hæren kan stille sig ved Siden af denne Mand, saa viis i Raad og saa tapper i Strid? Og hvo tager vel saa lidet Hensyn paa sit eget Selv, som han? Derfor ville vi gladelig nyde de faa Gjensynstimer, den Herlige har forundt os i sin Fadergodhed."

„De faa Timer, siger Du, Edvard: Min Moder har altsaa endnu ikke sagt Dig, at Dronningen, for faa Dage siden, har udnævnt mig til En af de Æresdamer, der skulle ledsage hende paa Reisen til Tydskland? Der tør jeg dog idetmindste haabe, altid at faae hurtigt Budskab fra Dig og min Fader; maaskee forunder Skjebnen os ogsaa den Glæde, at see hinanden nu og da."

„Er det muligt? raabte Edvard jublende: Saa reise vi sammen; thi til Berlin skal jeg ledsage Dronningen, og med Efterretningen om hendes Komme skal jeg ile til Monarken. — O, han er altid saa god og herlig, Din store Fader! Han har vidst det forud, og vilde overraske mig, gjøre mig lykkelig dermed. Og hvo forstod vel, som han, at forene Tjenestepligten med alle Hjertets skjønneste Følelser? Hvem Anden, end ham, har jeg at takke for alt Godt og Skjønt? Han tog mig, da min Fader døde, en tiaarig Dreng, i sit Huus; han vidste kun altfor

vel, at min Onkel, Generalen, kunde skjænke mig alt Andet, kun ikke Faderkjærlighed. Han blev nu den Forladtes Skjold; han holdt mig som sin Søn; han blev mit Forbilled. Og naar hans kongelige Ven, den store Gustav, lig en Sol, i hvis Straalers Nærhed man ei tør vove sig, blænder Øiet, saa er Din vise Fader en blid Maane, i hvis Sphære man uvilkaarlig føler sig dragen. — Men hvi siger jeg Dig alt dette? Du veed jo, at han altid, som Polarstjernen, har skinnet for mig paa min Vei."

Ved denne Tale hvilte Pigens Øie med usigelig Kjærlighed paa Ynglingen, der udtalte hine Ord med begeistret Følelse.

Nu traadte en Tjener i glimrende Livree ind i Hytten. I Grevinde Oxenstierna's Navn meldte han, at Dronningen i sit Cabinet vilde modtage hende tilligemed hendes Datter og Oberstlieutenant Banner, saasnart det blev Aften.

Langsomt fulgte de Elskende. De havde altfor meget at sige hinanden, at spørge, at forsikre hinanden om, altformange Planer at udkaste for den nærmeste Fremtid, til at ikke Timerne skulde henflye som Minuter. Ogsaa Grevinden, den berømte Kantslers værdige Gemalinde, bestormede uafladeligt den Nysankomne med Spørgsmaal angaaende den elskede Husbonds Levemaade og Helbredstilstand. Endeligen blev det Aften. Vidthen straalte det oplyste Kongeslot Gripsholm, og en Mængde pragtfulde Equipager rullede ind i dets vidtløftige Gaarde. Mange Stormænd vare hidilede fra Hovedstaden, for at bringe Dronning Maria Eleonore deres Afskeds-

hilsen; thi allevegne havde det Rygte udbredt sig, at Kongens Befalinger til hendes Afreise og til Troppernes Opbrud vare indløbne.

I den store Audientssal bølgede mange Grupper pyntede Herrer og Damer mellem hinanden, og de fra Loft til Gulv naaende Speile af venetianſk Arbeid, der i stort Tal vare anbragte paa Væggene trindtomkring, gjorde, at de Tilstedeværendes Tal syntes tredobbelt saa stort. Mange fra Loftet nedhængende Lysekroner af straalende Krystal oplyste Salen og de tilstødende Værelser næsten indtil Dagsklarhed, og i deres straalende Lys funklede, i broget Ild, Damernes Smykke og Seraphinordenens Stjerner paa Rigsraadsmedlemmernes Bryst. Sagtemumlende bølgede Mængden hid og did, indtil der kom en Kammerherre, som ledsagedes af fire Pager med svære Sølvarmstager i Hænderne. Han opstillede de smukt pyntede Drenge i Sideværelset, som førte til Dronningens Cabinet, og treen derpaa ind i Salen, underrettende de Tilstedeværende om, at Dronningen strax vilde komme. Flux adspredtes Mængden nu, Handskerne sloi af Herrernes og Damernes Hænder, og Alt formerede, i stille Forventning, en viid Kreds.

Nu lød Udraabet: „La reine!" i Sideværelset, og ved Overkammerherre Grev Sparres Arm traadte Maria Eleonore ind i Salen. Det var en Kone af Middelalder og majestætiſk Holdning; dog viste hendes Træk noget Mandigt, der endogsaa syntes at yttre sig i hendes Datters, den femaarige Christines Ansigt, som Dronningen holdt ved Haanden. Dronningen ledsagedes af Grevinde Oxenstjerna, en Kone

af megen Værdighed, af adskillige Æresdamer og af Edvard Banner, som, ved Siden af en Kammerherre, sluttede Toget. Ogsaa Mathilde saaes blandt Dronningens Damer.

Dronningen hilste Forsamlingen, talte nogle Ord med de nærmeststaaende Damer, og tog derpaa Plads paa en kostbar Stol, til hvilken adskillige Personer kaldtes, som Fyrstinden underholdt sig med i nogle Sekunder. Endeligen stod Dronningen op, og traadte, med sin Datter ved Haanden, midt i Kredsen.

„Imorges, talte hun med høi Røst: Imorges har den tappre Oberstlieutenant Banner overbragt mig min kongelige Herres og Gemals Befalinger, og inden Solen var nedgangen, lettede allerede Corvetten Freya Anker, for at gaae forud til Wolgast og her forberede Anstalterne til Vor og Troppernes Landing. Imorgen begynder allerede Indskibningen af den Troppeafdeling, som hører til den hvide Brigade Damitz's Forstærkning, og inden sex Dage, haaber jeg, skal, af de fem Tusinde, den sidste Mand være ombord. Inden kort Tid er jeg med de Tappre, som ledsage mig, paa Tydsklands Grund, og i denne min kongelige Gemals Befaling seer jeg Opfyldelsen af et kjært Ønske. Dem efterlader jeg et dyrebart Pant, min Datter, Deres tilkommende Fyrstinde. Den svenske Troskab vil vaage over hvert Haar paa Barnets Hoved. Mit Følge paa Reisen var, som De vide, allerede forlængst valgt; dog har Vor kongelige Herres Villie endnu udtrykkeligt bestemt Os en agtbar Ledsager. Det er Oberstlieutenanten ved det finlandske Rytterregiment, den tappre Banner. (Her gav

Fyrstinden Mathilde et Vink, og hun fjernede sig hurtigt.) Ved Oppenheim, vedblev Fyrstinden: var han En af hine Trehundredes tappre Førere, som, under den ædle Brahes Overbefaling, have kæmpet med Held mod Fjendens sexdobbelte Overmagt og saaledes beskjermet min Gemals Liv, som var i Fare. Kongens Villie, der, her som altid, stemmer overeens med Vore egne Ønsker, udnævner den Tappre til Chef for de to Eskadroner, der skulle tjene Vor Person som Livvagt, til Vi naae Berlin. — Oberstlieutenant! sagde Fyrstinden nu, idet hun vendte sig til Edvard: En høiere Tak, end I bærer i hiin Naadeskjæde, kunne Vi ikke give Eder; dog staaer det i Vor Magt, at give Eder et Tegn paa Vor kongelige Tillid for Fremtiden. Tag derfor — her gav hun Mathilde et Vink, at træde nærmere — tag derfor dette Skjærf her, med hvilket den værdige Kantslers Datter vil beklæde Eder, som et Tegn, hvormed Vi vie Eder til Vor Ledsager paa Reisen. Vi og Vort Hofs Damer have broderet det med egne Hænder; Huset Wasa's Farver og Vore egne, Huset Hohenzollerns, være Eder, saatidt I see det, i værdig Erindring!"

Dybtrørt sank Edvard for Dronningens Fødder, og høitrødmende smykkede Mathilde den Elskede med Tegnet paa den kongelige Gunst.

„Hvilket smukt Par!" hviskede en gammel Rigsraad sagte til Grevinde Oxenstjerna, der var gandske fordybet i sine Elskedes Betragtning.

„Jeg modtager, sagde Edvard med en Røst, som bævede af dyb, indvortes Bevægelse: Jeg mod-

tager Tegnet paa Eders Majestæts Naade med taknfuldt Hjerte. Aldrig skal man see disse Farver vige, saalænge undersaatlig Troskab endnu finder en Fodbred Jord, hvorpaa den kan kjæmpe og døe for det kongelige Arvehuus!"

Dronningen hilste nu Forsamlingen til Afsked, og gik ind i sine Værelser. Fra alle Sider bestormede man Edvard med Lykønskninger og Spørgsmaal om Hærens Stilling, som han nys havde forladt. Omsider adspredtes Mængden, og beruset af sin Lykke i Løbet af den forgangne Dag, søgte Edvard først sit Leje, da Solen opsteg i Øst.

I Stockholms Havn bevægede sig, i disse Dage, det muntreste Liv. Fra Morgen aarle til Aften silde varede Troppernes Indskibning, og den sjette Dag gik Dronningen ombord. Tusinder stode tætstuvede ved Stranden, da Fyrstinden steeg i Baaden, og gjentoge nasladeligt deres Farvel. Kystbatteriets og de konvoyerende Krigsskibes Kanoner tordnede, og høit løi den kongelige Vimpel iveiret paa Admiralskibets Mast.

Dronningen var ombord, og et enkelt Kanonskud gav nu Flaaden Tegn, strax at lette Anker. Hurtigt opfyldtes Befalingen; Seil taarnede sig paa Seil, og med gunstig Vind forsvandt Flaaden i Sydost. — —

Vi forbigaae de nærmere Omstændigheder ved denne Reise. Overreisen til Wolgast var snart tilendebragt, og under ligesaa gunstige Omstændigheder tilbagelagdes Veien til Berlin. Edvard og Mathilde levede de lykkeligste Dage i deres Liv. Hvert Øieblik, som den kun lidet besværlige Tieneste levnede

ham, tilbragte Ynglingen i den Elskedes Nærhed. Begge frydede sig ved det lykkelige Øieblik. Endeligen slog Skilsmissens Time, og Edvard ilte vesterpaa, til sin kongelige Herre.

Men ikke befandt den store Konge sig længer i Nærheden af Rhinen. Dybt ind i Hjertet af Bayern havde Krigen trukket sig, og paa Taarnene af Kurfyrstens Residents vajede nu det svenske Banner. Fordreven fra sine Borge, flyede Maximilian, Kongens største og snedigste Fjende, og Ferdinand den Anden begyndte at skjælve i sit Wien. Da seirede omsider Keiserens Bønner over den utilfredse Wallenstein, og den dristige Undersaat sluttede nu med sin Herre et Forlig, hvis, Kronen fornedrende, Indhold, siden efter vendte den, morderske Partisane mod dette ærgjerrige Hjerte. Fra alle Sider strømte Alt til det gamle friedlandske Seiersbanner, og snart stod Wallenstein, i Spidsen for tredsindstyve tusinde Mand, ved Nürnberg, ligeoverfor Kongens tyve Tusinde. Alt for svag var denne Skare til at byde en, Gustav Adolph værdig, Fjende Spidsen, og den store Konge besluttede, indtil den Forstærkning kom, som han, under Oxenstjerna's, Bernhard af Weimar's og den erfarne General Banners Kommando, ventede fra Rhinen af, at forskandse sig i en stor Leir, hvori Staden Nürnberg med sin Omgivelse ligeledes droges ind. En tolv Fod bred og otte Fod dyb Grav omsluttede hele Værket. Indgangene beskyttedes af Halvmaaner og Redouter, og enkelte Bastioner flankerede Linierne og Vinklerne. Pegnitzfloden deelte Leiren i to Cirkler, som hang sammen ved Broer,

og henimod trehundrede Ildsvælg truede fra Stadens Volde og fra Skandserne. Leirgadernes Linier løb hen i lange, uoverskuelige Rækker. Overalt rørte sig et muntert Liv, dog var det, ved meer end een Egenhed, forskjelligt fra det Liv, som herskede ved den friedlandske Hær. Under de keiserlige Faner levede Soldaten ubunden, og udenfor Tjenestetiden bekymrede Ingen sig om hans Færd. I den svenske Leir var Alt strengere, stillere, regelrettere. Paa bestemte Tider hver Dag holdtes formelige Prædikener, som kun den yderste Nødvendighed kunde afbryde eller afkorte. I Smaahobe sadde de svenske Soldater ved Teltets Indgang, og sang, under Officerernes Opsigt, en Morgen-, Aften- eller Poenitentspsalme; ja, det var intet Ualmindeligt, om Aftenen at see de Hænder, der om Morgenen havde ført Kaarden med Ære, flittigt sysselsatte med en Strikkestrompe. — Man vilde tage meget feil, om man, fra Svenskehærens stille, fredelige Udvortes, vilde slutte til en Mangel af indre, krigersk Liv. Disse Mænd, der syntes saa stille og fredelige, vare Løver i Slaget. Saasnart Kanonerne tordnede, Fanerne udfoldedes, Feltraabet: Immanuel! eller: Gud med os! lød, istemte de, fulde af Fortrøstning, den gamle, tidtprøvede Psalme, og med den herlige Hymnes Ord viste sig da Herren deres Gud som en fast Borg, et vældigt Skjold og Værge! — — —

Vi vandre til Leirens venstre Fløi, og træffe indenfor samme, i St. Bartholomæusaftenens Skumring, i en usel, af de forrige Beboere forladt Hytte, to Krigere, hvis Personlighed er for betydningsfuld

til gandske at forbigaaes. — Den Ene af dem, og, som det lod, den Fornemste, var en Mand i Livets Blomsteralder, men i det blege, regelmæssige Ansigt, som var omskygget af ravnsorte Lokker, og hvis Blegghed ved det mørke Skjæg hævedes til Marmorets Hvidhed, fandtes Træk, som lode slutte, at Lidenskabens Orm alt længe havde gnavet paa dette Blomster. Hans Fagter vare levende, og det smuktformede, men dybtliggende Øies Ild viste det af Lidenskab gjennemglødede Indre. Han var klædt i Hvidt; dog dækkedes Skuldrene af en blaa Fløielskappe, kantet med Hermelin og smykket med en blinkende Stjerne. Læseren gjenkjender maaskee i denne Mand Hertug Franz Albert af Sachsen-Lauenburg.

Ligeoverfor ham, paa en Træskammel, med et fuldt Viinglas i sin Haand, sad, stivt stirrende paa Hertugen, Fyrstens Staldmester og Fortrolige, Archambaud de la Roue. Han var en Mand paa fyrretyve Aar, klædt i Sort. Den gule Farve og Ansigtets Dannelse forkyndte Provencalen; men i hans Træk havde en noget levende Phantasie kunnet skue et Sindbilled paa hans Navn. Hans stikkende Blik hvilte, med et haanligt, modbydeligt Udtryk, ufravendt paa Fyrsten, der just sluttede en heftig, lidenskabelig Tale. Med en skingrende Latter stødte Archambaud nu det fulde Viinglas saa heftigt mod Bordet, at Vinen spildtes.

„Kosteligt! raabte han: En herlig Opdagelse! Nu, Hertugen af Friedland vil glæde sig! — Tag mig det ikke ilde op, min ædle Herre, om jeg maa lee af fuld Hals ad den store Regnemester, som den-

negang har forregnet sig saa hæsligt i Eder! Maaskee tillader i mig, til egen Opbyggelse: at opstille Exemplet endnu engang." — Her drak han den sidste Rest af sit Glas.

„Friedlænderen, begyndte han derpaa igjen: troede, da han overtog Kommandoen paany, og Svenskekongen just var ved Rhinen, at det var raadeligt, i al Stilhed at sende en Underhandler til Kurfyrsterne af Sachsen og Brandenburg, for at drage disse fra Forbundet med Sverrig. Til dette Budskab, hvis Følger, naar de vare gunstige, ikke lode sig beregne, kunde kun En tjene, hvis Nærværelse ved deres Hof ikke kunde kompromittere Fyrsterne, og derfor valgte Wallenstein min naadige Herre her. Ved sit Slægtskab med hine Fyrstehuse, ja, med Gustav Adolph selv, blev det ham let, at besmykke Sagen. Han stillede sig utilfreds med Friedlænderen, erklærede lydt sit Forsæt, at slutte sig til Kongen af Sverrig, og — underhandlede i Løndom. Saavidt gik Alting godt, og det var ei at omtvivle, at naar det store Værk var fuldbragt efter Ønske, vilde det største aabne Rigslehn og det gyldne Vließ i Keiserens Øine være en altfor ringe Gave for hans Trones første Støtte, Hertug Albert af Lauenburg. Men i værste Fald — om end Alt mislykkedes — havde min naadige Herre dog den skriftlige Udnævnelse til Regimentschef i Lommen. I Dresden gik Alting godt, og trods de skjønne Damer ved det sachsiske Hof lykkedes det mig dog, at bringe min naadige Herre til Berlin. Men der — der var det ude. Dronningen af Sverrig var just kommen, og i hendes

Følge blinkede en Juveel, for hvis Straaler den keiserlige Naades Glands maatte blegne i min naadige Herres Øine. Vel tilhørte Klenodiet en Mand, der altid har viist sig som Hertugen af Lauenburgs Fjende; vel sagde man, at denne Mand allerede havde givet sin egen Pleiesøn Løfte paa Ædelstenen; vel forsvinder, ved længere Jagen efter overjordisk Lykkes Taagebilled, det jordiske Rigslehn, saavelsom det gyldne Vließ, i Intet; vel koster det Friedlænderen kun to Ord, at fremstille sin Ambassadeur for hele Verden som en Forræder, — — men alt Dette gaaer under i Betragtningen af to Pige-Øine og i Klangen af Navnet: Mathilde Oxenstjerna."

„Ja, Archambaud! raabte Hertugen sværmerisk: Alt gaaer under i dette Navn! — Lad kun Keiseren beholde sit gyldne Skind? Lad ham beholde den kurfyrstelige Hat, som først skal rives af en Andens Hoved! — Lad kun Friedlænderen ville brændemærke mig med det lumpne Hverv, som han har givet mig, og som jeg, i en svag Time, har paataget mig! Tro og redelig vil jeg træde for Gustav Adolph og sige: Sire, jeg har hadet Dig, saa heftigt, som dette Hjerte kan hade, og jeg havde Ret til at hade Dig saa, fordi Du engang behandlede mig ukongeligt. Men nu, Sire, fremtræder jeg for Dig, thi Du har en Skat i Dit Rige, for hvilken jeg kunde offre Liv, Ære, Fyrstehat, ja, Alt, Alt! Viis mig den som Maal, og jeg lover Alt, hvad Manden, Ridderen, Fyrsten kan love Dig. Giv mig Mathilde, og jeg vil tjene Dig som en simpel Svend, og vil lade Livet for Din Ære, jeg vil, hvad jeg ellers aldrig

troede at kunne, jeg vil elske Dig! Jeg vil kysse Din Haand, hiin Haand, som engang i Overmod — o, Archambaud! raabte Hertugen nu, idet han hurtigt bedækkede de flammende Kinder med begge Hænder: Archambaud! Hvad formaaer ikke Kjærlighed! Dit Steenhjerte har endnu aldrig elsket — —"

„Naar Sagerne staae saaledes, raabte La Roue, idet han hurtigt reiste sig, og, gaaende op og ned i den lille Stue, kastede foragtelige Blikke paa Hertugen nu og da: saa er Intet mere derom at tale. — Hvad tænker I nu at gjøre?" sagde han til Hertugen, hvis Hænder kun slet skjulte de over de blege Kinder rullende Taarer.

„Hvad jeg tænker at gjøre? raabte Hertugen, rask opspringende, idet han greb Archambaud ved Armen: Jeg tænker, at tilkæmpe mig Mathilde! Farer vil jeg søge, og de største skulle være mig de meest velkomne. Gustav skal ei have nogen bedre Kæmpe i sin Hær. Jeg vil tvinge ham til at agte mig; jeg vil tvinge Oxenstjerna til, at tænke bedre om mig. Gustav selv skal beile for mig til den Himmelskes Haand, og Faderen, Kongens sværmerske Ven, skal ikke kunne sige Nei.

„Og om han nu gjør det alligevel?" — „Han kan ikke, han vil ikke! — Du, der er saa begjærlig efter Løn og Ære, Du kunde for Alvor troe, at Oxenstjerna vilde betænke sig paa, at bedække sin Datters blonde Lokker med Fyrstehatten, saasnart Kongen taler min Sag?"

„Antaget, men ikke indrømmet, sagde Archambaud efter mørk Grublen: at Oxenstjerna lod sig bevæge, saa troer jeg dog aldrig, at Gustav Adolph nogensinde vilde tale Eders Sag med Oprigtighed. Love Eder det kunde han vel, saalænge han kunde bruge Jer. —"

„Saa, Archambaud! tog Fyrsten Ordet: Fordi Du ikke troer paa nogen Dyd, derfor tvivler Du ogsaa om den, Gustavs største Fjender beundre hos ham, om hans Troskab. Giver han mig sit Ord, saa holder han det, det er vist. Jeg har aldrig elsket Kongen, vedblev Hertugen, idet han gik heftigt op og ned: Jeg elsker ham heller ikke nu, thi endnu har jeg ingen Grund dertil, men aldrig har jeg miskjendt Dyder og hans Storhed!"

„Men om han, sagde Archambaud lurende: om han — man kan jo antage det Tilfælde — brugte Eder som sit Redskab, vel endog, efter de Tjenesters Beskaffenhed, I vil vise ham, smigrede Eder, og omsider kastede Eder bort som en Dolk, der er bleven sløv, eller, til Belønning, overdrog Eder et lidet Commandantskab ved Laplands Grændser? Hvad saa, min ædle Hertug?"

„Saa — sagde Hertugen med stærk Røst: saa ophørte han at leve! — Fy, Archambaud! hvor kan Du troe saa skjændige Ting om den Mand, Alle ære saa høit? Had ham, som jeg har hadet ham før; men lad ham vederfares Retfærdighed!"

En Officeer traadte ind. „Hans Majestæt, sagde han: forsamler just et Krigsraad i sit Telt, og

General Steenbock har paalagt mig, i Kongens Navn at indbyde Eder til at give Møde."

„Venter man et Angreb?" spurgte Hertugen rask. — „Man siger, svarte Officeren: at Kongen ved Daggry vil angribe Friedlænderen."

„Jeg kommer!" raabte Hertugen oprømt. — „Archambaud! raabte Fyrsten, da Officeren havde fjernet sig: Imorgen skal Du høre tale om mig. Imorgen kæmper jeg for en ædlere Løn, end hiint gyldne Vließ, som Din Friedland kan byde mig." Han styrtede ud."

„Nei! sagde La Roue med mørkt Aasyn: For skal jeg sønderbryde mit Værktøi, end taale, at det sætter sig op mod sin Mester. — Det forstaaer sig! sagde han, efter længere Betænkning: Hvad var vel umuligt for den sværmerske Galning? — Men nei, han er mig underdanig, den Mand med Drengesjelen, og maaskee opnaaer jeg, ad denne Vei, en endnu større Virkning! — — —"

Kongens hvide, med de svenske Farver skjønt prydede Telt var opslaget midt i Regimentet Østgothlands Leirgade. Stærke Vagter holdt alle Uvedkommende borte, og dækkede de udenfor Teltet opplantede Faner, saavelsom de en trophée opstillede Kjedelpauker. To Officerer af det finlandske Rytterregiment stode med draget Sværd ved Teltets Indgang, og dets Indre var klartoplyst. Ved Enden af et langt Bord, hvorpaa et kæmpestort Landkort laae udfoldet, sad Gustav Adolph. Han var en Mand af kraftig Bygning og kongelig Holdning. Det aabne An-

sigts vennesælle Miner, det store blaae Øies velvillige Blik egnede sig gandske til at opvække Tillid. Han bar en Kollert af Elsdyrskind, thi en Vunde, han tidligere havde faaet, tillod ham ei, at bære Rustning. Da Kongen, naar han talte med En af de Fjernt-staaende, holdt Haanden tæt over Øiet, og han jevn-ligt bøiede Ansigtet ned mod Kortet, skjønnede man let, at han var kortsynet. Med stor Opmærksomhed fulgte han den ved hans Side staaende Artillerige-neral Bernhard Torstenson's Haand, som med Blyant betegnede adskillige Positioner paa Kortet. Tæt ved Kongens Stol stod Bernhard af Weimar, en Mand af Middelstørrelse, med langt, mørkt i Panden adskilt Haar og skarpt markerede, forstandige Træk. I en Afstand af faa Skridt befandt sig en Gruppe af Gustavs første Generaler, Alle sagte samtalende. Høit fremragede blandt dem en Mand paa halvtredsindstyve Aar, med en Romermine og et stateligt Udvortes: Det var Kantsler Grev Oxen-stjerna. Steenbock, Banner, Horn, Pfalzgrev von Birkenfeld, samtlige Gustavs første Generaler, lyttede med Ærefrygt til Kantslerens Tale. En stor Hob Officerer fyldte Teltets Baggrund, og blandt dem bemærkede man Hertugen af Lauenburg og Edvard Banner.

„Vel, Torstenson! sagde Kongen nu: Jeg har overbeviist mig. Der bliver Intet tilbage, uden at rykke ud og angribe Friedlænderen i hans egne Li-nier. I, Hr. Hertug af Weimar, har fuldkommen Ret, naar I mener, at man maa rette den første

Storm mod Fjendens største Styrke. Hvad mener Du, Oxenstjerna?"

„Vi have intet Valg! svarte Kantsleren, trædende nærmere: Det gjælder, at storme, eller at døe i Leiren af Hunger."

„Eders Majestæt bifalder altsaa Planen, som jeg har forelagt den?" sagde Hertug Bernhard.

„Planen er brav, som Alt, hvad I gjør! svarte Kongen mildt: Finlænderne og Vestgotherne skulle gjøre Angrebet."

„Det er Kjernen af Hæren!" bemærkede Oxenstjerna. — „Du har Ret! tog Kongen Ordet: De have lidt nok ved Breitenfeld; vi maae spare dem for Nødstilfælde. De tydske Regimenter skulle altsaa aabne Stormen, og Finland, Upland og Østgothland rykke i Reserven. En ung Officeer af erkjendt Tapperhed, en Svensker, skal anføre det første Regiment, som rykker mod Volden. Hei! Edvard Banner! Hvad siger Du dertil?"

„Med Glæde! raabte Edvard, idet han traadte frem af Officerernes Gruppe: Med Glæde, Sire, hører jeg Eders Majestæts Befaling!"

Rask fremtraadte nu Hertug Frants af Lauenburg for Kongen. „Tillad mig, Sire, sagde han med fast Stemme: at jeg stiller mig i Spidsen for det første Regiment, og tænke alle Tydskerne som jeg, saa sværger jeg ved min Fyrsteære, at inden Morgendagen er tilende, skulle Huset Wasa's Farver skinne paa Tinden af den gamle Fæstning, eller den sidste Tydsker af hine Regimenter skal falde for dens Volde."

Alles Øine faldt paa Hertugen, og Kongen, som ikke syntes at have bemærket ham før, stod op.

„Sire! sagde Hertugen stedse ivrigere: Hidtil har mangt et Øie i den ædle Kreds seet paa mig med Kulde. Eders Majestæt maa føle, at Fyrsten, der, ved Slægtskab, staaer Eders Kongehuus nær, at Krigeren, som er sig sin gode Villie bevidst, ei bør taale tvetydige Blikke, og derfor udbeder jeg mig denne Kommando som en Naade."

„I har Ret! sagde Kongen nu efter en Pause, hvori han, med det store, blaae Øie, havde stirret paa Hertugen, som om han vilde see ham ind i Sjelens Inderste: Eders Kjærlighed skal have Kommandoen over de fire Batailloner, som begynde Stormen, og Banner skal forblive i min Nærhed. Med Gud, I Herrer! tilføiede Kongen, idet han gav Forsamlingen et Vink at gaae. I Hertug Bernhard og Oxenstjerna, ere saa gode, at tøve et Øieblik! — —"

Morgenen dæmrede, og i sluttede Masser rykkede Svenskerne ud af deres Leir. Alt passerede deres Fortrop Rednitzfloden, og de keiserlige Ydreposter vege for Skudene af de lette Læderkanoner, en ny Opfindelse af Datidens Krigskunst, da Gustav Adolph endnu talte nogle hjerteopløftende Ord til de forbimarscherende Batailloner, og høit lode, fra deres Midte, aandelige Sange. — Nu stode begge Hære i Slagorden ligeoverfor hinanden, og Fjendens Hovedmagt kronede Høiene mellem Biber og Rednitz. I lange Linier udbredte sig den friedlandske Leir. Skandser og dybe Grave beskyttede den steile Høi, den gamle Fæstning, ogsaa kaldet Altenberg, og hun-

drede Ildsvælg truede de Stormende. Kongen holdt paa en Høi, og bød, at Kamplegen skulde aabnes med tre svære, svenske Batterier. Nu tordnede de svenske Kanoner, og den til Angrebet paa Fæstningen bestemte Phalanx rykkede frem. I deres Spidse marscherede femhundrede udsøgte Musketerer, uden Faner, for ei at tabe disse, om Lykken skulde være dem imod. De anførtes af fem Oberster, og skulde underholde en uophørlig Ild, eftersom Wallenstein holdt Bjergets Skraaning besat med Skarpskytter. Dem fulgte fire udsøgte tydske Batailloner, opstillede sexten Mand høit, i smaae Intervaller; Hertugen af Lauenburg anførte dem. Med dragen Kaarde og tilfods marscherede han i Spidsen for Stormkolonnen, og havde for idag ombyttet det grønne Skjærf med Huset Wasa's Farver. Freidigt saluterede han Kongen med Sværdet, da han gik forbi Foden af Høien, hvorpaa Kongen holdt. Trinviis fulgte Batailloner paa Batailloner. Nu begyndte Musketilden paa Bjergskraaningen, og som om Jorden aabnede sig, spyede de friedlandske Ildsvælg deres svære Jernkugler fra Bjergtoppen paa de Stormende, og det keiserlige Feltraab: Jesus Maria! blandede sig med Svenskernes: Her Immanuel! Gandske indhyllet i Krudtdamp, stormede Angrebskolonnen opad, og stod snart for de fjendtlige Palissader. Men her var den udsat for den frygteligste Ild. Hele Rader faldt; Tabet blev stedse skrækkeligere. Adskillige Gange begyndte de Stormende at vige; men som en Dødsens Engel førte Hertug Albert dem med høitsvungen Klinge hvergang mod Fjenden paany. Forgjæves

søgte man, i den heftige Kugleregn, at overstige de høie Palissader, og rasende kastede Hertugen Kaarden paa Jorden, idet han, med Løveharm, stræbte at rive Palissaderne op med sine Hænder. Alt, Alt var forgjæves. Blodet flød af begge Hertugens Hænder, men at aabne en Indgang, var umuligt. Nu vare, af de fire Bataillioner, ikke hundrede Mand ilive, og disse vendte sig til Flugt. Et svensk Regiment rykkede frem i Krudtdampen. — Rask sprang Hertugen hen til Kommandeuren. „Det er Eder, Banner? raabte han. Er det ikke Finland?"

„Jo! svarte Edvard: Efter Kongens Befaling skal jeg føre det til Kampen."

„Saa tillad mig, at blive hos Eder! raabte Hertugen i vilden Glæde: Een af os seirer maaskee, og falder den Ene, saa arver den Anden Seiersklenodiet."

Skydsets Bragen hindrede Edvard fra at høre disse Ord, og Stormen begyndte paany.

De nordiske Jernmænds Tapperhed lykkedes det omsider, under Edvards besindige Anførsel, at fuldbringe, hvad der ikke havde villet lykkes Hertugens heftige Rasen — en Indgang var aabnet gjennem Palissaderne. Svenskernes Haandgemæng med det fjendtlige Mandskab var frygteligt, og Wallensteins Skyds taug for et Øieblik, for ei at knuse Ven og Fjende tillige. Sværd raste mod Sværd, Partisane mod Partisane. I den morderske Kamp faldt de keiserlige Oberster, Grev Fugger og Caraffa, og endelig laae den sidste Mand, som havde forsvaret Palissaderne, paa den blodfarvede Jord. Edvard

og Hertugen vilde just overskride Graven — da begyndte den frygteligste Kanonild paany. Inden faa Øieblikkes Forløb laae den nordiske Helteskare paa Jorden og begge Førerne bleve, letsaarede, Edvard i Armen, Hertugen i Skulderen, revne tilbage af den lille Skare, Mordlegen havde ladet beholde Livet. I ti Timer varede Angrebet, og et tredie, fjerde, femte og sjette Regiment rykkede frem til Kamp. Paa svensk Side faldt endnu den tappre Boetius, Scepter og Skotten Mac Kin; Erbach, Thurn og Eberstein bleve saarede; Torstenson faldt i Fjendens Vold — men alle Offere vare forgjæves. Ved Høienes Fod overnattede Armeen i Slagorden, og skjøndt Hertug Bernhard om Aftenen meldte Indtagelsen af en Høi, hvorfra den gamle Fæstning kunde bestryges; skjøndt den tappre Stalhanntsch, med tohundrede finske Ryttere, sammenhug den keiserlige Oberst Kronenbergs saakaldte uovervindelige Skare, saa sendte dog Kongen Skotten Hepburn til de Punkter, hvor Træfningen havde fornyet sig, med den Befaling, at føre Regimenterne ud af Kampen.

Det var Aftenen efter det frugtesløse Slag, da Oxenstjerna, Edvard og Hertug Frants befandt sig hos Kongen i Teltet, for hvis Indgang Kantslerens Reisevogn holdt og et Regiment lette Dragoner red op.

„Jil, Oxenstjerna! sagde Kongen: Jil rask til Erfurt. Der finder Du Dronningen og Forstærkningerne fra Pommern. Din Iver, Din Troskab vil berede mig Veien til Franken, som jeg snart tænker at tiltræde, for ei at bukke under for Hunger og Syg-

dom i den Ulykkesleir. I, Edvard Banner, skal med Dragonerne dække Kantslerens Reise, og jeg tænker ikke, det er fornødent, yderligere at anbefale min Thrones første Støtte til Eders Varetægt."

„Med mit Liv, Sire, svarte Edvard fyrigt: indestaaer jeg for hvert Haar paa dette dyrebare Hoved! —"

Begge gik, og en Page meldte de til Kongen kaldte Generalers Forsamling. Monarken gav disse de fornødne Befalinger til Ordenens Gjenoprettelse i den ved det uhyre Tab forstyrrede Armee. Snart roste, snart dadlede han enkelte Føreres Anordninger i Slaget, og omsider kaldte han Hertugen ind i Kredsens Midte. „Hr. Hertug! sagde han med bevæget Røst: Jeg anseer mig forpligtet til, for disse fortjente Mænds Aasyn at takke Eders Kjærlighed for Eders Adfærd i Slaget. I har ikke blot rivaliseret med den Tappreste — I har overtruffet ham, og derfor agter jeg det for min Pligt, at belønne Eder kongeligt. — Det er en gammel Skik, vedblev Kongen efter en Pause: at Enhver af vore Soldater vælger sig en Vaabenbroder. Jeg vil give et Exempel paa, at ogsaa Kongen veed at ære det Skjønne og Sindrige i den gamle Skik. I skal være min Vaabenbroder!"

Overmandet af sine Følelser, sank Hertugen maallos paa Knæ for Monarken.

„Jeg kunde, sagde Kongen: give Eder et Regiment — ved Guds Tilskikkelse ere Adskillige blevne vakante idag — men jeg troer at ære Eder mere paa denne Maade. Stat derfor op, min Vaaben-

broder; ved mit Hjerte er Eders Plads, og i Slaget ved min Side."

Alles Øine saae med Deeltagelse paa Hertugen, og over mangen arret Kind trillede en Taare. Kongen gav Generalerne et Vink at fjerne sig; kun Hertugen bad han blive.

„Frants Albert! sagde han, efter en Pause, med rørt Stemme: Jeg har en stor Uret at gjøre god igjen. Selv da Du endnu førte Kaarden imod mig, angrede det mig tidt, at jeg engang, ved Hoffet i Stockholm, fornærmede Dig saa haardt i min Ungdomshede. O, kunde Du føle, hvad jeg følte, da jeg idag saae Dig stride saa ridderligt, saa redeligt for mig! — Du vilde tilgive mig, hvis Du kunde læse i mit Hjerte, hvis Du vidste, hvor vanskeligt det er for Monarken, at adskille den ægte Troskab fra Skinnet."

„Alt, alt det Forbigangne har jeg glemt, Sire! sagde Hertugen med Taarer, idet han bøiede det brændende Ansigt mod Gustavs Haand: Dog — Sire! — jeg vil ikke synes bedre, end jeg er. Vel har jeg, selv da jeg var paa Fjendens Side, aldrig tvivlet om Eders Sjelsstorhed; men reen Iver for vor protestantiske Troes og Rets Sag var det ei, der førte mig under disse Faner. Kun Lidenskaben var istand til, at seire over det gamle Nag og til at bevæge mig til, at tilbyde Eder min Tjeneste. — Frit vil jeg bekjende det: Det var Kjærligheden, som førte mig hid."

„Kjærligheden, siger Du? spurgte Kongen: Hvorledes er det muligt?"

„Ved Hoffet i Berlin, svarte Hertugen: saae jeg Mathilde Oxenstjerna, Kantslerens yngste Datter. At see og elske hende, var Eet for mit Hjerte; at besidde hende, min eneste Tanke. Paa hiin Side, sagde mit Hjerte, maa Du søge hende. Den kostbareligste Juveel i Sverrigs Rige maa du vinde med Sværdet. Jeg iilte hid. — Kun altforvel vidste jeg, at Oxenstjerna vilde nægte selv en Konge sit Barn, naar han ikke havde kæmpet for Sverrigs Krone. — Nu, Sire, har jeg lettet mit Hjerte; ikke en Tanke er skjult deri, som jeg jo har aabenbaret Eder tro og redeligt."

„Gjerne, sagde Kongen: gjerne vilde jeg, som det sømmer sig en tro Ven og Vaabenbroder, understøtte Dit Hjertes Ønsker hos Pigens Fader; men jeg kjender den Gamle. Tigange hellere vilde han offre sit og Sines Liv for mig, end tillade, at Nogen blandede sig i hans huuslige Anliggender. — Har Du talt med Pigen?"

„Neppe har jeg kunnet finde Leilighed til at sige hende nogle Ord! svarte Hertugen: Jeg vilde ogsaa først vise mig værdig at optræde som hendes Beiler."

„Jeg skal — svarte Kongen efter kort Betænkning: Jeg skal selv anholde for Dig hos den Gamle om Pigens Haand; men stoel ikke for meget paa Udfaldet. Har Oxenstjerna lovet en anden Mand sin Datters Haand, eller vil Pigen ikke samtykke, saa er al vor Møie omsonst. Den Gamle er ikke den Mand, som lader sig blænde af Fyrstehatten; den svenske Rigsraad staaer, i hans Øine, paa lige Trin med Fyrsten."

„Allerede den Naade, raabte Hertugen henrykt: allerede den Naade, Sire, I lover mig, er mig Borgen for et lykkeligt Udfald. — Paa mine Knæ, Sire — han omfavnede Kongens Knæe — for Eders Fødder sværger jeg Eder, at gjengjælde, hvad Eders Majestæt vil gjøre for Opfyldelsen af et Ønske, som indtager min hele Sjel."

„Haab ei for Meget! svarte Kongen, idet han blidt løftede Hertugen op: Desto dybere vil Du føle Din Lykke."

Henrykt forlod Hertugen det kongelige Telt. Paa sin Vei havde han gjerne omfavnet Ven og Fjende. Elendigheden i Leiren, de Saaredes Stønnen, Soldaternes udtærede Ansigter — Alt gik ham ubemærkt forbi. Han tænkte kun paa Mathilde, og den kolde Efteraarsvind, som peb gjennem Leiren, syntes ham en behagelig Zephyr. Vel vilde det stundom komme ham fore, som om han, trods sin udtrykkelige Forsikkring, ikke havde været saa gandske aabenhjertig mod Kongen; han havde fordulgt, at Oxenstjerna, ifølge et Rygte, allerede havde lovet Edvard sin Datters Haand; men deels gik disse Tvivl under i Haabet, og deels undskyldte han sig dermed, at hiin Efterretning dog kun havde været et Rygte.

Fuld af Glæde meddeelte han Archambaud Efterretningen om sin Lykke. Han skrev sin Fortrolige mørke Mine og stive Kulde paa en Upasseligheds Regning, som allerede Dagen tilforn havde hindret ham fra, at bivaane Trækningen, og byggede Planer paa Planer. —

Noden i den svenske Leir blev med hver Dag større, og Dag for Dag haabede Kongen forgjæves, at Wallenstein først skulde forlade sin. Plyndringer og alskens Udsvævelser toge nu Overhaand, og gandske fortrinligt udmærkede sig de tydske Tropper deri. Kongen selv greb engang en Lieutenant, som man havde grebet i Plyndring, og idet han overantvordede ham til Strikken, sagde Monarken:

„Det er bedre, at Du døer, end at Guds Vrede, for denne Misgjernings Skyld, skulde træffe Dig, mig og hele Hæren! —"

Til de tydske Officerer holdt Kongen en tordnende Tale, hvis Indgang Historien har opbevaret os Ord til Andet. „I Fyrster! sagde den ædle Monark: I Grever, I Herrer, I Adelsmænd, Eder er det, som vise Eder utroe mod Eders eget Fædreland, hvilket I ruinere, fordærve og hærge. I Overster, I Officerer, fra den Høieste til den Laveste, Eder er det, som stjæle og rane, Ingen undtagen; I bestjæle Eders Troesbrødre, og give mig Aarsag, at vædmes ved Eder, saa ofte jeg seer paa Eder — —"

Endnu længe talte Kongen i denne Tone, og hans Tale udpressede hede Taarer af den raae Forsamling.

Den 8de September brød Kongen op af sin Leir. Han rettede sin Marsch ad Neustadt an der Aisch op ad Windesheim; dog blev han kun fem Dage her, for at give Tropperne Tid at samle Kræfter — derpaa brød han op ad Thüringen til. Det var yderst vigtigt for Kongen, saa snart muligt at rykke frem i Hjertet af Sachsen og her at opholde Fried-

lænderen, som gjorde Mine til, ved Vaabenmagt at tvinge Kurfyrsten at fratage sig Forbundet med Sverrig. Medens Armeen marscherede gjennem Thüringen, ilte Kongen rask til Erfurt, for her at træffe sin Gemalinde. Han traf hende — sidstegang.

En tallös Menneskevrimmel bølgede, da Kongen holdt sit Indtog i Erfurt, paa Graden, en stor Plads udenfor Cathedralkirken. Den høitliggende Kirkes Omgivelser, Trinene, som føre fra Pladsen til denne, de høie, smale Huses Vinduer og Tage — Alt vrimlede af Mennesker, der vilde see den nordiske Løve — saa kaldte man Gustav — holde sit Indtog i Staden. Af Protestanternes Aasyn lyste Glæden, og yttrede sig i mangfoldige Udraab, da Klokkerne nu begyndte at ringe, og Kanonerne at tordne fra Petersberg. Nu nærmede Kongen sig. Han var i sin sædvanlige Dragt, en Læderkollert, og reed sin Yndlingsslagheſt, en stolt, rødskimlet Hingst. Fra alle Sider trængte Folket sig frem ligetil hans Heſt. Grædende af Glæde og udbrydende i høie Velsignelsesønsker, styrtede Gubber sig paa Knæe for ham; Mødre løftede deres Børn høit iveiret, at de engang, i modnere Aar, kunde rose sig af, Ansigt til Ansigt at have seet den store Konge, den protestantiske Læres Skjold og Banner. Jublende kastede Ungersvende deres Hatte i Luften, og Alle trængte sig frem, for blot med en Finger at berøre ham eller den stolte Ganger, som bar deres Helt.

Med venligt Aasyn, dog hastende, for at komme ud af disse Glædesyttringers Tummel, red Kongen gjennem de tætte Masser, der stedse sluttede sig

fastere, indtil de omsider, størstedeels liggende paa Knæene, tvang Helten til at holde stille. Da oprørtes det store, beskedne Hjerte ved Synet af hine Æresbeviisninger, som kun tilkomme den Almægtige; „Er det ikke, sagde han uvillig til Edvard Banner og til Hertugen, som rede ved hans Side: Er det ikke, som om dette Folk vilde gjøre mig til sin Afgud? Jeg frygter, Himlens Hævn vil straffe mig for dette forvovne Gøglespil, og tidligt nok vise den daarlige Hob min svage, dødelige Menneskenatur! — — —"

Vi finde Kongen, Aftenen efter Indtoget, i Dronningens Cabinet. Det var et lidet Værelse, tapetseret med rødt Fløiel. De høie Speile med deres forgyldte Rammer, de skinnende Møbler, de straalende Lysekroner og Armstager — Alt vidnede om Borgernes Bestræbelse, paa det Værdigste at udsmykke Herskerparrets Vaaning. Fyrstinden sad paa en lav Sopha; hendes Træk røbede Sørgmodighed. Eftertænksom gik Kongen op og ned ad Gulvet med korte Skridt.

„Altsaa om faa Dage, siger De?" sagde Dronningen nu, med smerteligt Udtryk.

„Om faa Dage, svarte Monarken med fast Stemme og opløftet Arm: om faa Dage tænker jeg at levere Friedlænderen et Slag, om hvilket Krøniken skal tale; det skal afgjøre, hvo af os der skal være Herre paa Tydsklands Grund. Ved Naumburg an der Saale tænker jeg at samle en svensk Hær, som Ingen endnu har viist sig her tillands, og Oxenstjerna skriver, at naar jeg kun vil for-

unde ham nogle Dage endnu, haaber han, at forstærke den med totusind Mand idetmindste, som han endnu tænker, at trække hid fra Elben af. — I det første Øieblik, tilføiede Kongen efter kort Taushed: var det mig ukjært, at den Gamle var ilet forud, og at han havde været saa letsindig, at lade Banner blive tilbage med Dragonerne; men Ret har han dog i Grunden, som han pleier."

„Han sagde, tog Dronningen Ordet: han haabede, i Naumburg at kunne gavne Dem mere som General, end her som Kantsler."

„Og dog, svarte Kongen smilende: dog havde jeg just noget Vigtigt at forhandle med Oxenstierna. Den anden Deel af mit Hverv faaer jeg nu vel opsætte; men paa den første vil jeg frisk begynde: det er Noget, hvorved De skal understøtte mig som min Geheimeraad og Kantsler. — Ja, smiil De kun! — De skal nok faae at see! — Er ikke Oxenstierna's Datter blandt Deres Damer? Det kommer mig fore, som den Gamle har talt derom."

„Hun er i Sideværelset! svarte Dronningen: Vil De tale med hende?"

Kongen nikkede, og Sølvklokken lød. Døren aabnedes, Mathilde treen ind.

„Kom nærmere, kjære Oxenstierna! sagde Dronningen: Kongen ønsker at tale med Dig."

„Jh, see dog! sagde den godmodige Fyrste, idet han klappede Mathilde paa den høitrødmende Kind: Hvad Du er vorden stor og vakker! Hvor

Din Fader maa have glædet sig ved at see Dig igjen!"

„Min dyrebareste Monarkindes Naade, svarte Mathilde, idet hun trykte Fligen af Kongens Skjærf mod sine Læber: forskaffede mig den Glæde, at see min kjære Fader igjen."

„Og Du har, tog Kongen spøgende Ordet: Du har ikke gruet for at drage i Krigen? Nu, derfor skal Du ogsaa finde Leilighed til, at gjøre Fanger — forstaaer sig, kun i min Hær. Jeg kunde nok selv nævne en Ridder, som udentvivl vilde overgive sig Dig paa første Opfordring — hvad siger Du dertil, min Pige?"

„Deres Majestæt, svarte Pigen, jomfrueligt rødmende: behager at spøge med Deres Tjenerinde."

„Det er mit ramme Alvor! raabte Fyrsten nu, idet han satte sig ned, og greb Mathildes Haand: Kom hid, og hør! Jeg vil beskrive Dig ham. See, min Pige, det er en smuk, ung Riddersmand af rank Vext og mandig Skikkelse. Tapper er han. Han har nys bevist det i den nürnbergske Leir. Forelsket er han ogsaa tilstrækkeligt — jeg veed det af hans egen Mund — og paa Hovedet bærer han Fyrstehatten! Svar mig nu, er det ikke lutter smukke Egenskaber? — "

„De ængster det arme Barn! sagde Dronningen nu, idet hun venligt nærmede sig Mathilde: See kun, hvor hun vorder snart rød, snart bleg!"

„Det vilde jeg ikke! tog den gode Konge Ordet, idet han slap Mathildes Haand: Men nødvendigt er det, at jeg taler med Dig derom, kjære Pige;

jeg har givet mit Ord derpaa, og med Din Fader vil jeg ogsaa tale. Ja, Maria Eleonore! See kun paa mig! Jeg har lovet at beile for en Anden, og De skal engang være Vidne, om jeg ogsaa har gjort min Skyldighed. — Hør, min Datter! Tal nu frit, aabenhjertigt og uden Frygt: Er Dit Hjerte frit endnu?"

„Det er bortgivet!" svarte Mathilde med svag, neppe hørlig Stemme.

„Nu, ved min Eed! raabte den kongelige Krieger leende: Du har ikke forsømt Dig! — Nu, græd ikke! tilføiede han mildere, da han bemærkede, hvorlunde den krigerske Spøg fyldte Mathildes Øine med Taarer: Jeg mener det jo godt med Dig. — Men, vedblev han: har Du ogsaa betænkt det? Den Mand, jeg beiler for, bærer en Fyrstehat!"

„Han, jeg har valgt, svarte Pigen fast og fyrigt: fortjente at bære den."

„O, det troer jeg gjerne! loe Kongen overlydt: Og en Krone med? Ikke sandt, min Pige? — Nu, nu, vær ikke vred. Der var ogsaa en Tid, da jeg betragtede Verden med Dine Øine."

„Jeg beder Deres Majestæt i dybeste Ydmyghed, sagde Mathilde, noget stødt ved Kongens Spot: troe Deres Tjenerinde, at Oxenstierna's Datter ei har truffet noget uværdigt Valg. Den Mand, tilføiede hun med et Mod, som hun siden neppe selv kunde begribe: mit Hjerte har valgt sig, er Oberstlieutenant Banner."

„Virkeligt? svarte Monarken mildt, idet han klappede Mathilde paa Kinden: Nu, tænkte jeg

ikke nok, Du vilde gjøre En af de Bedste i min Hær til Fange! Banner altsaa? Nu ja, det er en Hædersmand, en ægte Svensker. Det Valg gjør Din Smag og Dit Hjerte Ære. Men —. sagde han spøgende til Dronningen: Jeg maa bede Dem, at De for Alting ikke siger min Client, hvor hæsligt jeg falder ud af Rollen, idet jeg roser hans Medbeiler. Naar Alt kommer til Alt, bør jeg slet ikke sige Dem hans Navn, at De ikke skal forraade mig. Men, Pige — sagde Kongen alvorligere — kjender Din Fader Dit Valg? Banner eier Intet, og Din Fader er heller ikke riig — dertil er han for ærlig i sit Embed."

„Fader siger, svarte Mathilde: at naar bedre Tider tillade, at forvandle Sværdet til et Plougskjær, saa maa Banner, paa et lidet Gods, ernære os med dette, og han behøver da ei at falde Staten til Byrde, Fader vil gjøre det samme."

„Ja, sagde Kongen: lad ham komme mig saaledes! Forlade sin Ven! Dermed var jeg ypperligt tjent. Nei, skulde Gud, efter sit vise Raad, mage det saa, at vi Alle, i Fred og Glæde, kunne styre ad Hjemmet igjen, saa skal jeg ikke glemme Nogen af mine Trofaste." — Kongen gav Mathilde et naadigt Vink, at nu kunde hun gaae.

„Vel vil det, sagde Kongen efter Pigens Bortgang: Vel vil det være forgjæves; men jeg maa dog tale med den Gamle alligevel; jeg har givet Lauenburgeren mit Ord derpaa."

„Lauenburgeren er det altsaa, De mener? spurgte Dronningen: Jeg kan ikke sige Dem, hvor bange

jeg blev, da jeg i Dag saae Hertugen ved Deres Side."

„Og hvorfor?" — „Jeg har altid følt en underlig Rædsel i denne Mands Nærhed; hans Indre synes en Vulkan fuld af Lidenskaber, og hans Blikke brænde i en vild Ild. Det er jo ogsaa tilstrækkeligt bekjendt, at han hader Dem."

„Vi ere forsonede!" svarte Kongen: Vi have glemt alt det Forbigangne. Ved Nürnberg fægtede han som en Løve for vor gode Sag."

„Dog, min Gemal! tog Dronningen ængsteligt Ordet: Dog beder jeg Dem, De ville ikke troe den tvetydige Mand altforvel. Da De underrettede mig om, at Hertugen havde indfundet sig i Deres Leir, advaredes jeg, Natten efter, af en frygteligvond Drøm.

„En ægte Qvindegrund!" svarte Kongen leende. — „Spot De kun! sagde Fyrstinden: Jeg saae Dem i Slagets Vrimmel. Trængslen var frygtelig. De blødte. Overalt i Deres Nærhed saae man kun det blodrøde Skjærf, det friedlandske Tegn. Vidt og bredt var Ingen af Deres Svenskere at see; kun Lauenburgeren red ved Deres Side, og udstødte en skingrende Latter."

„Og en Drøm, sagde Kongen mildt, idet han satte sig ved Fyrstindens Side: en blot Drøm skulde saaledes forurolige Dem? — Og om jeg, sagde Monarken efter en kort Pause: Om jeg ogsaa skulde falde, saa falder dog den hellige Sag, for hvilken vi kæmpe, ikke med mig! Hvad var den vel, naar eet Menneskes Liv kunde styrte eller hæve den? Den dyrebare Troesfrihed, den høie Priis, vi stride for, hiint Klenodie, saamange tusind Helte-

hjerter ere brustne for, er ikke bunden til Tid og Rum. Og om vi end Alle skulde vorde begravne her i fremmed Jord, om end vor Kamp bliver uden Frugt, saa vil dog omsider en Helt opstande, som seierrig planter det hellige Banner paa vore Grave! — — "

Det var den første November, da den svenske Armee nærmede sig Naumburg, og vi finde, i et af Beboerne forladt Huus, ikke langt fra den svenske Leir, Hertugen af Lauenburgs Staldmester i ivrig Samtale med en Yngling paa tyve Aar, Oxenstierna's yngste Secretair.

„I er tosset, sagde Archambaud, idet han fyldte Ynglingens Bæger indtil Randen med Rhinskviin: I er tosset, at I gjør saamange Omstændigheder med et Brev, der, som I selv siger, allerede er bestemt til at tilintetgjøres. Betænk dog: hundrede Dukater, og en lumpen Seddel!"

„Men, sagde Skriveren: betænk ogsaa, Hr. Ridder, min Hals, og jeg er just gruelig killen paa den Deel. Jeg har jo desuden sagt, at jeg, i Eders Paasyn, vil kaste Brevet i Ilden.

„Kan intet nytte os! sagde Archambaud: See, min unge Ven, det er den ædle Hertug magtpaaliggende at vide, hvorledes Kongen, da min ædle Herre havde indfundet sig i den nürnbergske Leir, har yttret sig for Hr. Kantsleren, som dengang befandt sig i Mainz. Det kostede kun min Herre et Ord, at faae Brevet selv af Kantslerens Hænder, men han vil ikke unde ham dette Ord, og desuden

gik jo saa naturligviis de hundrede Dukater sløiten, som jeg gjerne vilde tilvende Jer."

„Jeg vil, sagde Skriveren efter nogen Betænkning: Jeg vil overlevere Eders naadige Herre Brevet, og naar han har læst det, vil jeg strax tilintetgjøre det."

„Gaaer ikke an, min søde Ven, gaaer ikke an! sagde Archambaud: See, min naadige Herre behandler og betragter Sagen kun som en Spøg, og kan derfor ikke selv tale med Jer. Dette vilde, i en saa uvigtig Sag, kompromitere hans Værdighed." — „Saa tag en Afskrift!" sagde Skriveren. — „Latterligt! bemærkede Archambaud: Min naadige Herre vilde kaste Afskriften for mine Fødder; han vilde mærke, at J kunde mistroe ham! — Men! sagde Staldmesteren, efter en Pause: Læs dog hiint Brev engang endnu; noget saa farligt Slemt staaer jo dog ikke deri."

„Kjære Oxenstierna! læste Skriveren: Det er gandske overflødigt, at Du advarer mig mod Lauenburgeren. Jeg betragter ham som en Spion, Wallenstein har sendt til Berlin og Dresden. Nu trænger han sig i min Nærhed, for at bringe sin Herre og Mester Underretning, og snart vil han forsvinde, som han er kommen. Lad det derfor ikke vildlede Dig, om jeg skulde finde mig beføiet til at skaane ham, eller vel endog at give ham Beviser paa min Gunst. At Du, af de ovenanførte Grunde, Intet vil have med ham at gjøre, kan jeg ikke fortænke Dig i. Gustav Adolph. Givet i Vor Leir ved Nürnberg den 10de August."

„Datoen, tilføiede Skriveren: er noget ulæselig; den staaer allernederst, ved Randen her."

„Gjør Intet til Sagen! sagde Archambaud: Det kommer overhovedet blot an paa, at dette Brev er fra Kongens Haand, og det er Tilfældet. — Men vil I ikke tømme Eders Glas?"

„Jeg er allerede gandske ør i Hovedet!" svarte Skriveren. — „Jh hvad! sagde Archambaud: Drik dog, Hr. Secretair; I drikker jo som en Pige! — Ja, hvad jeg nu vilde sige, vedblev han derpaa: min naadige Herre vil ret lee, naar han seer, at Kongen endnu dengang har været saa ærgerlig paa ham. Nu gaaer det i en anden Gade! Han maa slet ikke vige fra Kongens Side, fordi han er hans Vaabenbroder. Maaskee havde I engang et Ærinde til Kongen, og det vilde kun koste min naadige Herre et Ord, at opfylde Eders Ønske."

„Hør, Hr. Ridder! sagde Skriveren efter nogen Betænkning: Paa fireogtyve Timer kan jeg vel overlade Jer Brevet. Saa kunde I rive det itu og give mig Stumperne igjen til fuldkommen Tilintetgjørelse."

„Tilstaaet! raabte Archambaud leende: Hr. Secretair, I har fortræffelige Anlæg til Diplomat; I er ret sei at underhandle med. Her ere altsaa de hundrede blanke Dukater, og i Morgen henter I Stykkerne af Sedlen."

„Over Forventning er Tilfældet gunstigt, mumlede Archambaud, da Oxenstierna's Skriver havde forladt Værelset: Saameget havde jeg neppe vovet at haabe. Jeg maatte kun kjende min Galning slet, om

vi ikke skulde være i den friedlandske Leir i Morgenaften. — Hvad dog slig en lille Strimmel Papiir kan udrette!" sagde Archambaud, efter en Pause, medens han afklippede et fingerbredt Stykke af Brevets nederste Ende, og skrev nogle Ord paa Foden af Brevet; „Istedetfor den „nürnbergske Leir" og den „tiende August" staaer nu „Erfurt" her, og den „femtende October." Det forandrer hele Sagen, og med et Klip har jeg adskilt det hele kongelige Vaabenbroderskab!"

Næste Dags Aften laae Hertugen syg i et paa Torvet i Naumburg an der Saale staaende Huus. Han syntes at slumre noget; dog brændte hans Ansigt i Feberhede, og heftigt arbeidede det blottede Bryst. Langsomt og uroligt gik Staldmesteren op og ned ad Gulvet, idet han ofte saae til den Sovende. Nu rørte Denne sig; han aabnede Øinene, af hvilke Feberheden flammede, og reiste sig halvt op.

„Archambaud! raabte han heftigt: Jeg havde en afskyelig Drøm! Jeg drømte just om et Brev, om et skjændigt, et fordømt Uriasbrev! — Hvad! skreg han nu, i Feberphantasiens fulde Raseri: Hvo siger Spion? Archambaud! Hvor er min Dolk? —"

„Berolige Eder dog, naadige Herre! sagde Archambaud med ængstelig Stemme: I taler jo gandske vildt."

„Hvor er Brevet? skreg Hertugen nu: Jeg vil kaste det for den Falskes Fødder, og han skal kæmpe med mig."

„Mener I Kongens Brev, svarte La Roue: da har jeg, efter den indgangne Betingelse, allerede tilintetgjort det."

„Og Alt, Alt havde jeg tilgivet ham! sagde Hertugen, som nu syntes at komme til sig selv, stille hen for sig: I min Sjel var ingen fjendtlig Tanke mere. Tro, som de Bedste i hans Hær, vilde jeg kæmpe for ham. Min Lykke vilde jeg modtage af hans Haand! — Og paa hiin Dag, vedblev han, idet Taarerne rullede over hans brændende Kinder: paa hiin Dag, da han, med deeltagende Vennerost, forkyndte mig, Mathilde havde tilstaaet ham, hun var forlovet, men dog vilde han endnu henvende sig til Pigens Fader, paa den samme Dag var han istand til, at skrive et Brev, som træder al Troskab og Ære under Fødder!"

„Forglem dog, min naadige Herre, sagde Archambaud, idet han satte sig ved Hertugens Seng: det Ulykkesbrev. Endnu i Gaar — hvi skulde jeg ikke tilstaae Eder det? — fik jeg et Brev fra Grev Terzky. Hertugen betragter Eders hidtilværende Forhold blot som en Maske, I har taget paa, for at fremme hans Hensigter, og med aabne Arme vil han modtage Eder."

„Svar ham, sagde Hertugen rask: at jeg skal komme, men ikke før jeg har gjort Friedlænderen en Tjeneste, som han endnu aldrig har modtaget Mage til. — Min Beslutning staaer fast. Min Rang sikrer mig, paa enhver Tid, Adgang til Kongen. I hans falske Øine vil jeg erklære ham, at han har sveget mig! Har jeg end ikke Brevet mere, saa kan

han dog ikke, i Kantslerens Paahør, fragaae at have skrevet det."

„I glemmer, min ædle Herre, svarte La Roue: at to Menneskers Liv vilde komme i Fare derved, at I har givet mig Eders Fyrsteord paa, ei at omtale Brevet, og at Kantsleren ikke vil gjøre Kongen til Løgner."

„Andengang, raabte Hertugen: andengang skal jeg altsaa lade mig forhaane af den Stolte og Falske, uden at hævne mig?"

„Hævn Eder derved, at I snarest muligt forlader ham?" sagde Archambaud.

„Oberstlieutenant Banner!" meldte en indtrædende Tjener.

„Er mig meget velkommen!" loe Hertugen vildt.

„Hs. Kongelige Majestæt, sagde Edvard, efter at have have hilset: er meget bekymret over Eders Raades Upasselighed. Kongen udbeder sig derfor Underretning om Eders Befindende, med den udtrykkelige Tilsætning, at det vil smerte ham dybt, i det forestaaende Slag at savne Eders Arm."

„Siig Kongen, raabte Hertugen med stærk Røst: jeg skal ikke fattes i Slaget, saalidet som nogetsteds, hvor det gjelder, at tage Hævn over fjendtligt Overmod, og hvad mit Befindende angaaer, da er jeg saa munter, at jeg kan lykønske Eder, Hr. Oberstlieutenant, til Eders Trolovelse med Grevinde Oxenstierna, hvilket jeg da ogsaa hermed gjør."

Edvard fjernede sig, gandske forundret over den Kundskab, Hertugen havde om hans Hjertes Anliggende.

„Denne Haan efter hiin Beskjæmmelse! Han fælder sin egen Dom!" mumlede Hertugen mørk.

„I vil altsaa ikke skilles fra ham?" spurgte Archambaud.

„Skilles fra ham? loe Hertugen frygteligt: Hvorledes kan jeg da skilles fra ham? Majestæten er jo min Vaabenbroder, og slig en Pagt adskilles først med Døden."

„Hvad skal jeg altsaa svare Grev Terzky?" spurgte La Roue.

„Svar ham! gjenmælede Hertugen med stærk Stemme: Om faa Dage skal jeg komme til den friedlandske Leir, og da skal jeg overbringe en Efterretning, som Keiseren ikke skal mene, at kunne lønne tilstrækkeligt med det gyldne Vließ."

„Hvorledes lader dette sig rime med det Forsæt, at gjøre Slaget med paa svensk Side?" spurgte Archambaud.

„Der skal Intet rime sig ved denne Leilighed, uden maaskee et Liigvers!" svarte Hertugen koldt, og vendte sig om mod Væggen.

Hovedrystende satte Staldmesteren sig i en Lænestol ved Hovedgjerdet.

Det var om Aftenen den 5te November, da tre stærke Kanonskud tordnede fra Slottet i Weißenfels. Grev Colloredo, som holdt det besat, gav dermed den

keiserlige Armee det aftalte Tegn: Nu rykkede Gustav Adolph frem! Grev Isolani satte sig i Marsch med sine Croater, for at observere Rippach's Bredder, og Hertugen af Friedland opstillede sin Hær i Slagorden bag Landeveien fra Lützen til Leipzig. Efter Krigskunstens Regler benyttede han sit Terrain paa det fortræffeligste. Veien var, som Nutidens Chausseer, adskilt fra Marken paa begge Sider ved dybe Grøfter. I den første af dem, Fjenden nærmest, stod en Række Skytter. Den anden Række Musketerer stod paa Marken, tæt ved den anden Side af Veien, beskyttet ved et Brystværn, saaledes, at de kunde skyde henover den første Rækkes Hoveder. Bag disse holdt en lang Række Croater, vor Tids Husarer, og da de vare tilhest, skjøde de over begge Musketeer-Linierne. Den høire Fløi støttede sig mod det brændende Lützen, som, paa Wallenstein's Befaling, var stukken i Brand, men den venstre mod en Kanal, som forbinder Saale med Elsteren. Bag den paa hiin Maade benyttede Landevei reiste sig et Batteri paa syv Kanoner af den allerstørste Kaliber, og fjorten Stykker Skyds stode ved Veirmøllerne, i Nærheden af den høire Fløi. I en Frastand af omtrent trehundrede Skridt stod den friedlandske Hovedhær, opstillet i fem store Brigader og i Form af et Kors. Da Wallenstein, i den Mening, at det ikke vilde komme til Angreb, alt for nogle Dage siden havde beordret General Pappenheim med hans Tropper til Halle, saa var den keiserlige Armee kun lidet stærkere, end den svenske.

Solen dalede just, da Svenskerne viste sig paa Sletten, og endnu før Nattens Indbrud opstillede Gustav Adolph sin Armee i Slagorden; det var den samme, som havde forskaffet ham Seiren ved Breitenfeld. Hele Hæren dannede to Træfninger, paralelt ligeoverfor de Keiserlige. Fodfolket stod i Midten, anført af den tappre Brahe. Paa begge Fløie stod Rytteriet, og for Fronten af Armeen vare tredsindstyve Kanoner opstillede. Bag den anden Træfning stod Reserven, anført af Skotten Henderson.

Neppe vare Regimenterne rykkede i Slagorden, før Aftenbønnen begyndte. Hvert Regiment sluttede en viid Kreds; midt i den stode Officererne. Iført sin lange, sorte Doctorkappe, begyndte Feltpræsten nu en Tale, der afhandlede Soldatens Pligter i den blodige Kamp, som i Morgen forestod. Omsider aabnedes Kredsene igjen, og stille leirede Soldaten sig ved sin Vaabenbroders Side, for at oppebie Morgensolen, og med denne Kampens Begyndelse.

Kongen gjennemvaagede Natten for Fronten af Regimentet Småland. Han var iført en Læderkollert, hvorover han bar en Klædeskjole; en Rytterkappe beskyttede ham mod den raae Novembernats Kulde. Stille og ordknap sad han paa en Tromme, i sine Generalers Kreds, som nu og da, gandske sagte, gjorde Monarken et Spørgsmaal angaaende det forestaaende Angreb. Eensformigt lode Vagternes Raab gjennem Natten, og i lange Pauser faldt stundom et Bøsseskud.

„Hvor er Hertugen af Lauenburg?" spurgte Kongen nu, og Denne traadte ind i Kredsen. Hans

Udseende havde forandret sig betydeligt. Fra Hoved til Fod skjultes han af et sort Harnisk. Udaf Hjelmens Aabning saaes et grueligt, stillesmilende Spøgelseansigt. Skjærfet over hans Skuldre viste ikke mere de svenske Farver — han havde ombyttet det med et grønt.

„Hvad befaler Majestæten?" sagde han til Marskalk Horn, som stod for ham.

„Albert! sagde Kongen, efterat han længe havde betragtet ham stille: Du er gandske siensynligt syg, og burde unde Dig selv nogen Hvile. Jeg ærer Din Bestræbelse, men Sygdom hindrer Pligtopfyldelse. Gaae ind i mit Telt, jeg har givet Befaling, at opslaae det bag den anden Træfning."

„Min Sygdom, svarte Hertugen med monoton, metalløs Stemme: hæves ei i Teltet, men vel i Slagets Vrimmel." — „Gaae, kjære Lauenburg! sagde Kongen: Du er sygere, end Du selv tænker. Gaae kun! Jeg mener det godt med Dig."

„Eders Majestæts naadige Mening, svarte Hertugen med iisnende Kulde: er bleven mig fuldkommen klar, og i Morgen tænker jeg at føre Beviset derfor. Tillad mig derfor at blive, Sire!" Med et Buk traadte han nu tilbage i Kredsen. Kort efter forlod han ogsaa denne, og stirrede stiltiende ud i den mørke Efteraarsnat.

Nu viste sig en gnul Straale i Øst, og Krigerne reiste sig af deres haarde Leie. Hestenes Vrinsken, Leirblusenes Slukning, de forsiærkede Raab og de i kortere Mellemrum faldende Bøsseskud viste, at begge Hære allerede rustede sig til Kamp.

Endeligen var det Morgen. Begge Hære fandt den i alvorlig, høitidelig Holdning. Enhver, fra Generalen af indtil den ringeste Krieger, vidste, at paa denne Dag skulde der fægtes en Kamp, som hele Europa's Die og Forventning hviilte paa. Ligeoverfor hinanden stode to Fyrster, hvis Krigshæder opfyldte Verden, og nu skulde det afgjøres, hvo af dem der skulde rive den blodige Laurbær af sin Modstanders seierkronte Hoved. — — —

Dagen brød frem. Den fandt allerede begge Hæres Krigere under Vaaben, men en tyk, for Diet uigjennemtrængelig Taage faldt, og forhalede Fægtningen nogle Timer endnu. Omsider begyndte Taagen at vorde gjennemsigtigere, og Kongen begav sig for Fronten af Regimentet Småland, for, som han før hvert Slag pleiede, knælende at forrette sin Andagt. Hele Troppelinien sank paa Knæ, følgende Kongens Exempel, og efter en kort og stille Bøn, meddeelte Hofpræsten Fabricius, som stod Kongen nær, Hæren Herrens Velsignelse. Nu faldt Regimenternes Musikchore ind med klingende Spil, og akkompagnerede den kraftige Psalme, som Reformationens utrættelige Stifter har digtet og selv sat i Musik. Hele Hæren sang. De kraftige Toner trængte op mod Skyerne, og de første Vers af Psalmen vare just tilende, da der reiste sig en rullende Geleed-Ild langs Fjendens Linie. Midt blandt Flinteskuddenes Knald lød tydeligt det keiserlige Feltraab, saavelsom Skriget: „Vivat Ferdinandus!" —

Da Taagen endnu ikke var forsvunden saavidt, at den svenske Slaglinie kunde sees, saa troede man paa friedlandsk Side, Fjenden allerede i Anmarsch, og

holdt Feltmusiken for Signalet til at avancere. Nu tordnede et skarpt Signalskud fra de Keiserliges store Batteri gjennem den tykke Taage. Susende foer Kuglen gjennem Luften, faldt, mat ved Afstanden, ti Skridt foran det smålandske Regiment, temmelig nær Kongen, paa Jorden, ricochetteerte her, og hævede sig langsomt, i en Bue, synlig for Øiet, tæt over Troppernes Linie, uden at beskadige Nogen. Ihvor hyppigt end dette Tilfælde vender tilbage i Krigen, saa havde dog Øieblikket, hvori det skete, saavelsom Kongens Nærhed, givet det Betydning, og Soldaterne betragtede Tildragelsen som et Tegn paa Lykke, sendt af Forsynet. Et Øieblik havde Musiken saavelsom Sangen tiet; men kraftigere, end før, begyndte den nu.

Da den var endt, steg Kongen paa sin Slaghest, og idet han drog Kaarden, gav han Linien Tegn til at avancere. Omgiven af sine Officerer — Hertugen og Edvard Banner blandt dem — galopperede han nu, paa sin Rødskimmel, til den høire Fløi. Hele Linien begyndte nu at rykke frem. Taagen fordeelte sig nu, og Fjenden kom tilsyne. Heftigt begyndte de Keiserliges Musket- og Kanonild. Paa svensk Side tonte Løsenet „Gud med os!" Over Skarer af faldne Brødre stormede de nordiske Mænd til Grøften, og paa høire Fløi hidgalloppererede Rytteriet, med Kongen i Spidsen.

I det første Anløb oversprang den svenske Linie Grøften, og Musketererne flyede. Hurtigt erobredes det store Batteri, og Kanonerne vendtes mod Fjen-

den. Ustandseligt trænge Svenskerne frem, kaste to keiserlige Brigader overende, og selv den tredie begynder at vige. I dette Øieblik viser sig Hertugen af Friedland. Rask kaster han tre Regimenter Kavalleri mod de fremstormende Svenskere, og nu flyder Blodet af Ven og Fjende; det dyrtkjøbte Batteri erobres tilbage af de Keiserlige, og Svenskerne drives tilbage over Grøften.

Ogsaa Kongen var, i Spidsen for Rytteriet paa høire Fløi, trængt seierrig frem over Veigrøften, og de finske Cuirassérer dreve Fjendens lette Tropper foran sig. For bedre at overskue det Hele, holdt han paa en liden Høi, og herfra sendte han sine Adjutanter med Befalinger ind i Vrimlen. Snart var Ingen ved hans Side mere, uden Hertugen, Edvard Banner, og den i nogen Frastand holdende Archambaud de la Roue.

Alvorsfuld saae Kongen paa Sines Kamp; Seiersglæde lyste af Edvard's Aasyn, og med ligegyldig Kulde stirrede Hertugen hen for sig. Enkelte fjendtlige, for høit rettede Kugler, faldt i Kongens Nærhed, og nu lød, i faa Skridts Afstand, et huult Slag.

„Eders Staldmester!" raabte Kongen, og hans Sidemænds Øine faldt paa La Roue. En Kanonkugle havde kastet ham og hans Hest til Jorden; dødeligsaaret laae han paa den blodige Jord, og krympede sig i Støvet.

„Maaskee er Hjelp mulig!" sagde Kongen. — „Nei! svarte Hertugen koldt: Kuglen har gjennemboret ham! Lykkelige ere kun de Døde!"

„Eet Ord endnu! stammede den Døende: Hertug! — Jeg har bedraget Eder! — "

„Vel! svarte Hertugen roligt: Du følger blot et ophøiet Forbilled!"

„Træd nærmere! bad den Døende: Brevet — Brevet — — " En Blodstrøm styrtede af hans Mund — han var død.

Med iisnende Kulde vendte Hertugen sine Øine fra den Døde, og fæstede dem paa Kampen. Nu kom en Officeer hidgalopperende. „Sire! raabte han: Vore Folk ere kastede tilbage over Veigrøften. Midtpunktet taber med hvert Minut mere Terrain! —"

„Sæt Dig i Spidsen for Regimentet Steenbock, som holder hist! sagde Kongen rask til Edvard Banner: Og før det hid! —"

Som paa Stormvinger iilte Edvard i Regimentets Tête, og nærmede sig med det.

I strakt Løb, og ledsaget af hiint Regiment, iilte Kongen med begge sine Ledsagere til det truede Centrum, og derfra til den venstre Fløi.

Piilsnart bærer den stolte Rødskimmel Kongen over de brede Grøfter; kun med Møie formaaede Edvard og Rytterne at følge ham. Kun Hertugen blev, mørk og taus, som en ond Dæmon, ved hans Side.

Rolig speidede Kongen, med sit Feltherreblik, efter det Punkt, han kunde rette Angrebet paa, og Edvard samlede Rytterne, for øieblikkeligt at begynde dette. Kongens korte Syn havde ført ham for nær til en fjendtlig Skytte-Linie, som holdt det

gjennemskaarne Terrains dybe Grøfter besatte, og stedse heftigere faldt Kugleregnen. Adskillige af de sig samlende Ryttere vege med Ærbødighed tilside, for ei at være Kongens Jagttagelser ivejen. Det bemærkede en fjendtlig Gefreiter, der stod ved Siden af en Soldat, som just lagde Bøssen mod Kinden, og blæste til Lunten, hvormed den, efter Datidens Brug, skulde affyres.

„Skyd paa ham der! raabte Gefreiteren, idet han pegede paa Kongen: Det maa være en fornem Mand!"

Skudet gik af — og nogle Fingre paa Kongens venstre Haand vare qvæstede.

„Kongen er saaret! Kongen bløder!" raabte adskillige Ryttere, fulde af Forfærdelse, og rask galopperede Edvard hid.

„Det er Intet, mine Børn!" raabte Monarken, idet han søgte at skjule den forskudte Haand under Hestens Manke. Derpaa pegede han paa en Aabning, som havde dannet sig i Fjendens Linie, og raabte med stærk Stemme: „Bryd ind! Edvard Banner, i Herrens Navn, bryd ind!"

I rask Carriere, indhyllet i Støv og Damp, stormede Edvard, i Spidsen for Cuirassererne, over Marken, og brød ind paa Fjenden med Løveharm. Ubevægelig og uden at drage Sværdet, havde Hertugen hidtil holdt ved Kongens Side. Da han saae Kongens Blod flyde, syntes en mægtig, indvortes Bevægelse at gribe ham; det var, som om han vilde tale heftigt, og han vendte sin Hest mod Kon-

gens. Men kun et Øieblik varede hans Bevægelse. Med Heftighed rev han Hesten tilbage.

En tyk Dampsky væltede sig nu over Marken; den kom fra fjendtlig Side, fra det Punkt, hvor Edvard hug ind paa et Batteries Bedækning.

„Bring mig uden Opsigt ud af Kampen! sagde Kongen paa Fransk til Hertugen: Smerten overmander mig, og jeg er en Afmagt nær. Jeg faaer vel Leilighed engang til ogsaa at vise Dig en Kjærlighedstjeneste."

„Det er allerede skeet! svarte Hertugen med rædsom-stærk Stemme: Rid foran ad denne Fodstie, Sire! Den bringer Eder til Roe."

Gribende Toilen med den Høire, galopperede Kongen nu foran. Hertugen fulgte, idet han tog En af sine lange Rytterpistoler frem, og snart indhylledes Begge i Røgdampen. — Pludseligt blinkede et let Lyn gjennem den dunkle Taage, og en mat Stemme raabte: „Jeg har nok, min Vaabenbroder! Søg blot Du at redde Dig! — — —"

Heldigt havde Banner udført Angrebet. Kroaterne flyede for ham, og en Fane samt adskillige Kanoner vare Trophæerne. — Nu lod han blæse Retraite, da hans Seiersbane havde ført ham langt ind i den fjendtlige Linies Midte, og han indtog sin forrige Stilling. Det kunde ikke undre ham, at han ikke mere fandt Monarken paa hans forrige Plads, aldensfund Feltherren sjelden tøver længe paa eet Punkt i Slagets Hede.

Pludseligt reiste sig en Mumlen langs Rytternes Linie. „See, Hr. Oberst! raabte Nogle: Hesten! Gud i Himlen! Det er Kongens Slagheste!"

Rask og vildt kastede Edvard sine Øine paa en Hest, som, uden Rytter, foer frem langs Fronten i vildeste Flugt. Tøilen hang langt ned paa den ene Side; Sadel og Skaberak vare som badede i Blod. Vrinskende stod den nu stille et Øieblik; derpaa forsvandt den i piilsnar Flugt!

„Det er Kongens Hest! sagde Edvard nu til en Officeer: Rid og sig Hertug Bernhard, hvad I har seet! — Og I, sagde han til en Underofficeer: tag en Corporal og sexten Mand med gode Heste, og see, hvad I kan opdage om Kongens Person eller om Hertugen af Lauenburg! —"

„Kongen er falden!" lød nu Budskabet ned langs Linien, og Alt stod et Øieblik som forstenet. Men snart viste sig Hertug Bernhard af Weimar, som øverst Kommanderende, jagende ned langs Linierne paa skumbedækket Hest og med Ord og Vink opfordrende Svenskerne til Hævn. Nu kjender Troppernes Harm ingen Skranke mere. Under den tappre Horn storme Regimenterne Upland, Smaaland, Finland, Øst- og Vestgothland ind paa Fjenden. Ogsaa den hurtigt ordnede venstre Fløi trænger nu frem i Masse; flux erobres det i Nærheden af Mollerne staaende Skyds, og slynger sine Lyn ind i de keiserlige Rækker. Ligeledes falder Centrets store Batterie i Svenskernes Hænder; bragende flyve Krudtvognene op, og Seiren synes just afgjort, da Pappenheim naaer Valpladsen med sine berømte

Cuirasserer. Nu vender Kampen sig paany. Under deres navnkundige Høvding storme otte Regimenter Ryttere ind paa Svenskerne med frygteligt Raserie. For deres Sværde falder hele det gule Regiment, det tappreste i Armeen. I den samme Orden, hvori de havde modstaaet Pappenheimernes Angreb, laae disse Tappre paa Jorden. Nu fremrykkede et blaat Regiment paa Kamppladsen, for endnu at fortsætte Kampen paa de faldne Brødres Liig — da kom Grev Piccolomini hidjagende med friske Regimenter. Syv forskjellige Gange angreb han, og syv Heste bleve skudte under ham; da laae ogsaa det blaae Regiment omsider under for hans Vaaben. Stedse mere rasende blev Kampen nu. Svenskernes Sag var ikke langt fra at ligge under; men nu viste sig Hertug Bernhard, førende de sidste svenske Regimenter til Kamp. Ved hans Side, i Spidsen for de tappre Finlændere, red Edvard Banner, og ligeoverfor formerede sig de keiserlige Ryttere til nyt Angreb. I sammentrængte Masser styrtede nu ogsaa den svenske Hærs Infanterie mod Fjenden, og nu stødte begge Partier sammen. Myrderiet var græsseligt. Som Rasende fægtede de Keiserlige, og fremfor Alle udmærkede sig En af deres Førere ved sin Tapperhed og sit krigerske Udvortes. Det var en Mand af høi, kraftig Bygning, paa en fort Ganger. Over den mørke Rustning bar han et brændende-rødt Skjærf, og Fjer af samme Farve paa Hjelmen. Det aabne Visir viste et af krigersk Mod opflammet Ansigt, og sælsomt straalte, paa hans Pande, to røde Striber i Sværdform.

Denne Mand var den navnkundige Pappenheim. Midt i Kampen hvilte de keiserlige Krigeres Øine hyppigt paa ham. Som for Dødsseglen laae Alt, hvad Pappenheim's Sværd berørte, under derfor, og stedse dybere trængte han ind blandt Svenskerne. Da fik Edvard Øie paa ham, og kastede sig mod den Frygtelige. Nogle Minuter varede Kampen, og Ingen syntes at torde vove sig i deres Nærhed. Nu suste Pappenheim's Klinge ned, og trængte gjennem Edvards Pandserhandske; hans høire Haand var lammet. Rask greb han Sværdet med sin Venstre; dog formaaede han kun svagt at værge sig mod sin Modstanders kraftige Hug. Da knaldede to Musketskud bag ham. To svenske Skytter havde vovet sig frem; de saae den Fare, hvori deres unge, ridderlige Fører svævede, og brændte løs paa hans Fjende. Begge Kugler gjennemborede den Stærkes arrede Bryst.

Næsten med Magt reve Cuirassererne deres Feltherre udaf Vrimlen, og bare ham jamrende bag Linien, som vedblev at forsvare sig. Nu lød Budskabet, at Kongen af Sverrig var falden. En vild Ild blussede op i Pappenheim's Øie, og hans Ansigt opklaredes, idet han med Møie reiste sig op. „Siger Hertugen af Friedland, raabte han med sin sidste Kraft: at jeg ligger her uden Livshaab, men at jeg dør gladelig, nu, jeg har erfaret, at denne vor hellige Troes uforsonligste Fjende er falden paa samme Dag, som jeg! — — —"

De Keiserliges Modstand blev nu svagere. De vege, dog kun som Løven viger. Nu faldt de bag

Grosten opplantede Stykker trediegang i svenske Hænder. Slaget var forbi. Omsider brød Natten ind, og skjulte Ven og Fjende med sin sorte Kaabe. —

Langsomt og sørgeligt hengik for Svenskerne den raae Novembernat. Kun faa Leirblus brændte, og istedetfor de fordums Seiersange herskede Dødsstilhed, thi Kongen var falden.

Endnu havde man ikke fundet det dyrebare Liig; ogsaa Hertugen af Lauenburg savnedes endnu. Dog paastod en Rytter, mod Enden af Slaget at have seet Hertugen galoppere over til Fjenden.

Langt om længe frembrød en mørk Morgen. Solen saae gjennem Taagen ned paa en Valplads, som bedækkedes af nitusinde Liig; Ætlinge af Fyrstehuse laae ved Siden af simple Krigere, og efter lang Leden fandt man det kongelige Liig, bedækket med Blod og Saar, overtrampet af Heste, hartad ukjendeligt, blandt en Skare af Faldne. Han laae, afklædt og berøvet enhver krigersk Prydelse, i en Afstand af 80 Skridt fra den store Steen, som endnu den Dag idag kaldes Svenskestenen.

Man bragte det dyrebare Liig til Weißenfels. Her blev det balsameret; for sidste Gang tillodes det hans Krigere, som han havde elsket saa inderligt, med hede Taarer at væde det værdige Ansigt, de kongelige Hænder, der havde gjort vel mod Saamange.

Midt i en sortbeklædt Sal paa Slottet i Weißenfels finde vi, i en med sort Fløiel overtrukken og med sølverne Vaabenmærker rigtprydet Kiste, den store Konges jordiske Levninger høitideligt opstillede.

Tolv brændende Kjerter i høie Bronzestager stode om Sarkophagen, og mellem dem laae, paa lave Tabouretter, en Afbildning af Sverrigs Krone og Scepter, samt den Hedengangnes Kaarde og Ordener. En gammel, graahaaret General og tre yngre Stabsofficerer stode, i krigersk Smykke, ved begge Ender af Kisten, og ved Døren holdt to Rytteroffi-cerer Vagt med dragen Kaarde. En med Heralds-embedets Insignier prydet Officeer fungerede som Ceremonimester, idet han ved Døren modtog de Besøgende af høiere Rang, og i Stilhed ordnede Alt. Nu treen Grev Oxenstjerna ind; ham fulgte Edvard og Mathilde. Begge de vagthavende Officerer sænkede deres Sværde for Kantsleren, og Oberne hilste med Ærefrygt.

„Træd nærmere, Edvard! sagde Oxenstjerna med en Stemme, som bævede af Smerte, og saa sagte, som om han frygtede at vække den sovende Konge: See ham for sidste Gang, her, midt blandt sine Krigere, som han saa faderligt har baaret i sit store Hjerte! —"

Edvard knælede ved Siden af Kisten, og kyssede den kongelige Høire. Med roligt Aasyn, hvorover en navnløs Fred syntes udgydt, laae Monarken smilende i sit trange Huus. Intet af hans Træk syntes vanziret, det var, som om han sov. En med Hermelin besat Fløielskaabe, hvorpaa Seraphinordenens Stjerne prangede, dækkede Brystet, hvori intet Hjerte slog mere, og skjulte den knuste Venstre. Heftigt græd Edvard og Mathilde, og selv over Kantslerens rynkede Kinder rullede Taarer. Nu

vinkede Oxenstjerna, og Begge fulgte ham hulken-de i et Sideværelse.

Efter nogle Minuters Forløb, hvori Kantsleren, kæmpende for at fatte sig, gik stille op og ned i Værelset, vendte han sig til Edvard: „Hvad sagde Lægen idag om Din Vunde?" spurgte han. — „Ak, min Fader! svarte Edvard: Tænk ikke mere der-paa! Han meente, jeg vilde aldrig mere kunne bruge den høire Arm i Kampen."

„Tillader Din Vunde Dig en lang Reise, naar den er langsom?" spurgte Oxenstjerna nu. — „Smerten er kun ringe!" svarte Edvard. — „Saa skal Du, vedblev Kantsleren: følge Monarkens Lev-ninger og Dronningen, som har yttret dette Ønske for mig, til Stockholm. Hvor godt Kongen har meent det med os Alle, vil Armeen erfare endnu idag, naar jeg forkynder Monarkens sidste Villie, som han, for faa Dage siden, har lagt den i mine Hænder. In-gen af sine Trofaste har den Forevigede glemt. Og-saa Dig har han ihukommet deri. Han skjænker Dig den Domaine, som grændser til Din Onkels Godser. Tillige udnævner han Dig til Chef for de finlandske Regimenters Veteraner og til Kommandant paa det kongelige Slot Gripsholm, hvis Vunder skulde gjøre Dig udygtig til Tjenesten. Dette er nu indtruffen, og jeg skal lade Din Bestalling udfærdige endnu før Du reiser."

„O Gud! raabte Edvard: Jeg skal forlade Eder, skal forlade Armeen! Maaskee kan jeg nytte Eder i Fæstningstjenesten."

„Det er den Afdødes Villie! sagde Kantsleren: Enhver betaler efter sin Formue, og Du har betalt Fædrelandet Din Gjæld med Din Arm. Ogsaa hjemme i Fædrelandet vil Du kunne gavne; arfulde, seierkronte Krigere vil Du kunne give deres suurtforhvervede Løn, deres sidste Dage vil Du kunne forskjønne — isandhed et herligt Kald! —"

„Edvard! vedblev den Gamle med bevæget Røst, idet han traadte ham nærmere, og greb hans karske Haand: Det er idag en Sorgens Dag, men Øieblikkene ere talte. Kun Faa kan jeg unde mit Huses, mit Hjertes Anliggender; hør derfor nogle Faderord. Jeg har elsket Dig som en Søn. Jeg har dannet Dig til Mand, som til Kriger, og jeg frygter ej for at gjøre Dig forfængelig, naar jeg siger, jeg er stolt af mit Værk. Den Krone, jeg vilde sætte derpaa, den Løn, jeg vilde have derfor, skulde ligge i det glade Øieblik, da jeg vilde lægge min Datters Haand i Din. Ofte har jeg drømt, at dette maatte skee i skjønne Fredsdage, naar vore stolte Vimpler havde ført den glade Seiervinderhær hjem. Herren har føiet det anderledes; hvo veed, hvor nær min Time er. Derfor giver jeg Dig i dette Øieblik min Datters Haand. Saasnart den uforglemmelige Monarks Liig er bleven bisat i Riddarholmskirken i Stockholm, vil Fabricius, med hvem jeg idag har talt derom, lægge den i Din."

Dybtbevægede annammede Edvard og Mathilde deres Faders Velsignelse.

„Gaaer! sagde Oxenstjerna nu: gaaer, mine Børn! Mit Faderhjerte tør ikke fryde sig med Eder

idag. Fra den Uforglemmeliges Baare maa jeg vende Blikket mod Fjenden og paa de store Planer, for hvilke vor hedengangne Helt og Konge har hengivet sit Liv. Han skal finde mig min Herre værdig, naar jeg, hvo veed, hvor sage, samles med ham hist, hvor der ikke strides om Troen! —"

Faa Dage efter tiltraadte Dronningen sin Tilbagereise til Sverrig. Vi forbigaae de enkelte Omstændigheder derved, og bemærke blot, at ingensteds, hvor Heltens Liig kom frem, blev noget protestantisk Øie tørt. Endogsaa den nye Læres Fjender maatte vise den store Konges Levninger deres Agtelse. I Ridderholmskirken bisattes Liget under mange Tusindes Tillob, og alle disse Tusinde følte sig først nu faderløse.

Nogle Uger efter Jordefærden viedes Edvard og Mathilde. Grevinde Oxenstierna fandt, i Samlivet med sine Elskede, en Trøst i Skilsmissen fra den dyrebare Ægtefælle, der endnu maatte færdes længe paa fremmed Grund, og hiint lille Landsted, i Nærheden af Gripsholm, blev de Lykkeliges Foreningspunkt.

Maaskee ønsker Mangen af vore Læsere nogen Underretning om Hertug Frants af Lauenburgs videre Skjebne. Hans Liv syntes fra nu af Nemesis hjemfalden. Skjøndt han var den Første, som, strax efter Slaget, bragte Hertugen af Friedland den sikkre Efterretning om Kongens Død, fandt han dog hverken Ro eller Ro ved den keiserlige Hær.

Han gik i sachsisk Tjeneste. Siden indvikledes han i Friedlænderens Fald, og reddede sig kun med Möie fra Skaffottet. Omsider døde han som keiserlig General, slagen og forladt af Sine, for Schweidnitz af sine Saar.

Brudstykker af en Aftenunderholdning.

(Fortsat. See Januar-Heftet.)

2.

Frøkenen satte sin Mund nydeligt i Lave og forsikrede os: at hun kunde ikke huske en eneste Historie. „Aa Snak!" raabte hendes Fader: Du læser jo fra Morgen til Aften. Lad os faae Noget af Walter Scott eller af Cooper. — „Det vilde vist blive altfor vidtloftigt!" afbrød jeg ham, og anvendte derpaa mine Overtalelsesgaver med saameget Held hos den unge Pige, at hun endelig beqvemmede sig til at fortælle. „Men De maa ikke troe, at jeg kan fortælle saadan noget Ordentligt! sagde hun: Det er bare en virkelig Tildragelse. — „Saameget desbedre! raabte vi: Det er det vi allerhelst ønske." Da hun hørte det, begyndte hun saaledes:

*** *** ***

„I Institutet hvor jeg fik min Underviisning, var jeg Sidekammerat til en ung Pige af engelsk

Familie, med hvem jeg snart indgik et nøie Venskabsforbund. Dette havde til Følge, at jeg ofte blev indbuden til min Venindes Forældre, i hvis Huus der opholdt sig en med Familien nærpaarørende Dame, som uvilkaarligt tiltrak sig min hele Opmærksomhed. Omtrent nogle og tredive Aar gammel, forbandt hun med en høist yndig Figur og en udmærket deilig Ansigtsdannelse, en saa lilliehvid Dødsbleghed, at man kunde have følt sig fristet til at antage hende for et skjønt Liig. Da hun forresten var temmelig munter og aldrig klagede hverken over Nerver eller Ildebefindende, kunde jeg ikke troe at denne paafaldende Bleghed reiste sig af Sygelighed, og desaarsag voxte min Nysgjerrighed i den Grad, at jeg ikke kunde undlade at omtale det til min Veninde, som, fuldt vel kjendende sin Tantes Historie, meddeelte mig følgende:

„Miss Harriet — saa heed den blege Dame — var født i Bristol, hvor hun i sit attende Aar, medens Kindernes Lillier endnu vare blandede med Roser, var Gjenstanden for hele den mandlige Verdens Beundring og Tilbedelse, og Ingen kunde tale om at han havde besøgt Bath, naar han ikke tillige kunde sige: at han havde seet Bristols Dronning. Det være sig paa Promenaderne, eller i Pompestuen eller ved Assembleerne, overalt surrede Cavalererne omkring hende som en Biesværm, og flere end een Duel fandt Sted i Anledning af hende. Endelig nævnede man den lykkelige Dødelige, der skulde blive Eier af saamange Yndigheder. Lord Everney, En af Englands rigeste Adelsmænd — Lord Everney, som en

Hertuginde underhaanden forgjæves havde ladet tilbyde sin Haand — den Første blandt Veddeløbsrytterne — den skjønneste Dandser — den guddommeligste Fusentast — følte sig fængslet af Harriets henrivende Ynde; og smuk, kjæk og indsmigrende som han var, havde han vidst at beseire det Hjerte, der hidtil havde modstaaet saamange forenede Angreb. I sin lykkelige Kjærligheds salige Runs lagde han alle Verdensdeles Herligheder for den forgudede Bruds Fødder, og Harriet maatte ikke have været en Qvinde, dersom ikke Forfængelighedslokkende Triumph og Taknemmelighed, denne farlige Kobler, havde slynget Kjærlighedens faste Baand endnu uopløseligere. I den stolte Phaeton, smykket som en Fyrstinde, ved Siden af den glimrende Lord, og fulgt af Misundelsens Blikke, fløi hun, skjøn og salig som Englene, hen ad sin frydfulde Tilværelses blomsterstrøede Bane, der, ak saa lumskelig, gjemte Tornene i sit Skjød.

Allerede var deres ømme Forbindelses lyksaliggjørende Foreningsdag bestemt; Kniplingerne til Brudedragten vare bestilte i Brüssel; Hotellet blev nyt meubleret i London; de Elskende talte Minuterne til det Øieblik der skulde krone alle deres Ønsker. Da bleve de indbudne til en Fête hos En af Ministrene, hvor den ødsle Overflodighed af hede Vine trak en lille Taage om alle Herrernes Tænkekraft. Ved Deserten, hvor Samtalerne kom rigtig i Gang, gjorde man Everney mange Complimenter for hans udmærkede Heste, hans Held ved Veddeløbene o. s. v. „Ah! raabte han mundkaad og beruset: Det kan

jeg takke min Hesteforstand for. Men den har og: saa kostet mig over tusinde Guineer." — „Hvorle: des det?" spurgte man, og han vedblev i samme Tone. „Jeg har ikke skyet noget Offer for at kom: me under Veir med Dyrenes Natur. Jeg har la: det en Hest, syv Aar, tre Maaneder gammel, sulte ihjel, for at erfare hvorlænge de kan leve uden Næ: ring. Den niende Dag var den til at redde, men den fjortende Dag døde den."

Forfærdet, bævende, rystet i Hjertets Allerinder: ste, hørte Harriet til. „Det er dog vel ikke mu: ligt?" spurgte hun i dønde, forgaaende Toner; og han — altfor beruset, altfor forblindet til at bemærke Nædselen og Afskyen i al dens Omfang som malede sig i hans Bruds Træk — vedblev: „Jeg har slaaet min egen Dogge levende, for at see hvorledes Aarerne ligge; jeg har skaaret en Hest levende op for at see Lungerne i deres Function; jeg ....." — „Uh!" skreg Harriet, og Blodet flygtede saa alde: les fra hendes Kinder, at det aldrig mere fandt Veien did tilbage. Med rystende Haand rev hun Brillantringen af Fingeren og kastede den hen til den bestyrtsede Praler: „Umenneske! sagde hun med brudt og halvqvalt Stemme: Dyrenes følesløse Bød: del! Hiint bristende Blik, den stumme Jammers ene: ste Klage, hvormed den ulykkelige Skabning, Du fordømte til Hungerdødens Qvaler, tryglede Dig om Barmhjertighed, den Dag da den endnu var til at redde, det stirre Dig imøde fra hver Qvindes Øie, som Du herefter fordrer Kjærlighed af. Dine mar:

trede Offeres Krampesuk tone i Dit Øre, naar Du paa Dødssengen har i Vente at møde for den Gud der skabte dem saavel som Dig. Jeg vil aldrig see Dig mere — vi ere for evig skilte." — De voldsomt angribende Følelser havde udtømt hendes Kræfter; man maatte bringe hende bort, og den dybtrystede Natur laae under for Kampen mellem fordums Ømhed og uovervindelig Afsky. En lang, haardnakket Sygdom bragte hendes Liv i Fare.

Lord Everney havde været altfor forelsket til at han ikke skulde have anvendt Alt for at forsone sin Brud; men ubevægelig ved ethvert saadant Forsøg, sendte hun ham hans kostbare Gaver tilbage; og da hendes Familie, som havde bygget mangt et Haab paa denne Forbindelse, og nu saae sig skuffet i sin Forventning, forbittrede hende Livet med Bebreidelser og Misbilligelser, reiste hun hertil Danmark, hvor hun levede stille og tilfreds. Hendes Kaar nødte hende til at anvende uafbrudt Flid for at kunne erhverve sit Udkomme; og da dette engang havde givet Anledning til en venskabelig Anmærkning om den Rang, den Rigdom, kort: den Lykke hun havde stødt fra sig, havde hun svaret, idet et smerteligt Smiil var gledet hen over de liigblege Kinder: „En tvivlsom Lykke! Han kunde jo have faaet ifinde at slaae mig, eller ladet mig sulte ihjel for at see hvorlænge jeg kunde leve uden Mad."

Saa simpel denne lille Fortælling i og for sig selv var, saa rørende var den Gjenstand den om-

handlede; og da Herrerne, hvis Organisation muligen gjør dem mindre ømfindtlige for slige Indtryk, vilde demonstrere os: hvor nødvendige slige Experimenter vare, for at gjøre hensigtsmæssige, det almindelige Bedste nyttige Opdagelser, afvæbnede vore vaade Blikke deres phlegmatiske Sophismer.

Vi bevidnede derpaa samtlige den unge Frøken vores Erkjendtlighed for den virkelige Tildragelse hun havde fortalt os; men da den var saa kort, bade vi om Tilladelse til at torde betragte den som Forløber for en anden længere, og spurgte: om hun ikke kunde fortælle os en virkelig Tildragelse endnu. — „Jo, det kan jeg godt!" svarte hun, og begyndte derpaa strax Følgende:

* * *

Da jeg engang besøgte Frøkenerne B., fortalte deres Gouvernante, som hedte Franziska, os denne mærkværdige Begivenhed, som var mødt hende selv i Hovedstaden, medens hun endnu levede der hos sine Forældre.

Hun havde gjort Bekjendtskab med en Familie fra . . . . . , paa hvis kjærlige Indbydelse hun tilbragte Sommeren 18.. i deres gjæstfrie Huus, beliggende tæt ved den, formedelst hiint mærkværdige Slag saa bekjendte Landevei. — Et stort Hang til Sværmerie, hvortil endnu kom den Omstændighed, at en ung, i Nærheden indqvarteret Jægerofficeer, havde gjort et dybt Indtryk paa hendes Hjerte, gjorde hende Eensomheden saa kjær, at hun uden Ophør streifede saa lang som Dagen var, omkring i Mark og Skov og i den store rummelige, tæt ved

Huset liggende Have. Hendes Venner, der fandt det saare begribeligt, at den qvalme Residentsstads Beboerske satte mere Priis paa den frie Natur, end de som stedse levede i dens Omgivelser, lode hende heri uindskrænket følge sin Tilbøielighed; ja gjorde hende endogsaa ofte Complimenter for den Dristighed, hvormed hun trodsede Tusmørkets Skygger i Skovenes Øde.

En Aften var Haven saa guddommelig deilig. Oplyst af den uformørkede Fuldmaanes klartskinnende Straaler, laae nogle af dens Partier ligesom smykket med magisk Trylleglands, medens andre indhyllet i et dæmrende Halvmørke, kastede Træernes bevægelige Skygger henover de brede Gange. Franziska kunde slet ikke rive sig løs fra det søde Sværmeri som fængslede hende til Beskuelsen af den skyfrie Nathimmel; maaskee laae ogsaa endnu en anden Følelse til Grund for hendes sildige Streiferie i den frie Luft. Hun havde nemlig seet den smukke Jæger ride der forbi, og i Haab om at han maatte vende den samme Vei tilbage for at komme til sit Qvarteer, kunne hun ikke modstaae sit svage Hjertes Attraa: skjult bag en af Gjerdets Buske, i den flygtige Beskuelse af den forbifarende Adonis, at samle Stof til himmelske Drømme, naar hun endelig tyede til sit Leie. Men hendes Haab blev uopfyldt. Han maatte enten være redet tilbage, ubemærket af hende, eller og have valgt en anden Vei, som, hende ubekjendt, ligeledes kunde føre til hans Hjem. — Midnattens Klokkeslag fra det fjerne Kirketaarn mindede hende om hvor upassende det var at tøve læn-

gere, og sukkende begav hun sig paa Tilbageveien. Idet hun nu dreiede ind i Hoved-Alleen, saae hun Døren til det ved Haven værende Bænge at staae aaben, og vel vidende, at Husherren strængelig havde befalet sine Folk, at paasee denne Dørs Lukkelse, vilde hun oprette Tjenestetyendets Glemsomhedsfeil og lukke Døren. Men hvo maler hendes iisnende Forfærdelse, da hun, idet hun traadte et Skridt ud i Bænget for at naae Dørklinken, saae en uforklarlig hovedløs Gestalt træde ud af en Hoestak paa den Side af Bænget, som laae klart oplyst af Maaneskinnet, og, efter med faa, hastige Skridt at have naaet den i Skygge liggende Deel, pludseligt at forsvinde.

Som ramt af et electrisk Stød, smak hun Døren i — og sikkert vilde hun have taget Flugten med bevingede Fjed, naar ikke de høie Tanker hun havde om sit Mod og sin Aandsnærværelse havde foresti-let hende denne Handling som feig og nedværdigende. Ikke destomindre tog hun dog lange Skridt, da hun med høitbankende Hjerte iilte gjennem Haven, idet hun med fremkunstlet stoisk Philosophie demonstreerte for sig selv: at hiint Syn havde været et optisk Selvbedrag, et sandseligt Blændværk, og dog flyede Søvnen hendes oprørte Sind, indtil Dagningens Lysskjær viste Gjenstandene trindtomkring hende i et mindre foruroligende Omrids. Nogle Timers vederqvægende Slummer, det travle Liv, hvori hendes Husfæller uafbrudt rørte sig, og Middagssolens livfulde Glands, gav hende sin hele Styrke tilbage, og ligesom til Trods for den Opdagelse, at dog og-

saa hun kunne føle Skræk, besluttede hun ligefuldt ogsaa denne Aften at oppebie Midnattens Komme i den eensomme Have.

Men med den svindende Dag og de natlige Stjerners Tindren, indfandt den febrilske Hjerteban-ken sig paany; enhver Raslen i Løvet lyttede hun til med tilbageholdt Aandedrag, og sky kastede hun mistroiske Blikke til de skumle Hækker som omgave hende. Dog! Saa stor kan Forfængeligheden stun-dom være, at den faaer Bugt, selv med Frygten for den uhyggelige Aandeverden; saa nødig opgiver Men-nesket selvbehagelige Tanker om et eller andet For-trin. Franziska holdt Stand; og da hun ligesom i Gaar hørte Midnatstimens Klokkeslag runge gjen-nem den tause Nats dybe Stille, traadte hun med dnmdristig Kjekhed hen, aabnede Døren og skuede med store Øine ud over Vænget. — O, alle gode Aander! Da traadte Skikkelsen ud af Høestakken med sit Hoved under Armen. Mere saae hun ikke; det vilde have været Raserie længere at spille den Kjekke. Som en anskudt Raa fløi hun over Kaal og Gulerødder, over Nelliker og Asters; og da hun endelig, bleg som et Liig, styrtede ind i Dagligstuen, hvor endnn en Deel af Familien var forsamlet, sank hun næsten afmægtig om i Sophaen. Paa de be-kymringsfulde Spørgsmaal, som man bestormede hende med, fortalte hun sin gaadefnlde Begivenhed, der strax hos Hunsherren opvakte Frygten for natlige Gavtyve. Hurtig vaagnede han sine Folk, bød dem væbne sig med Hakker og Spader, og begunstiget af Maanelyset, anstille Undersøgelser i Vænget. Da

traadte den gamle Jacob frem, og med sagte dæmpet Røst, fremførte sin betydningsfulde Advarsel: „Lad det være, Husbond! sagde han: Tro mig paa mit Ord, det behøves ikke. I Morgen skal jeg give Eder nærmere Underretning; lad os nu gaae tilsengs, og bede vor Herre holde sin Haand over os.“ Den gamle troværdige Karls alvorlige Tale gjorde uvilkaarligt et gysende Indtryk paa alle Tilstedeværende, og efter nogle nødvendige Sikkerhedsforanstaltninger, forføiede man sig til Hvile, skjøndt kun Faa til Ro.

Saasnart Familien næste Morgen var samlet ved Theebordet, kaldte man paa Jacob, som derpaa aflagde følgende Beretning: „Husbond erindrer sagtens endnu, sagde han: at jeg, forrige Aar, da vore Landsmænds Mod og Tapperhed maatte bukke under for fjendtlig Overmagt, tjente hos vor Nabo, Møller G. — Da kom den ulykkelige Dag, da Slaget blev tabt, og da Overraskelse og panisk Skræk forledte mangen brav Mand til Skridt, som han siden angrede. Jeg havde laant mine gamle Skindbuxer og min melede Trøie til en Officeer, og for ikke selv at blive et Offer for min ædelmodige Beredvillighed, skjulte jeg mig oppe i Møllen, hvor jeg dog ikke kunde undlade, gjennem en af Lugerne, at iagttage Slagets sørgelige Udfald. Da saae jeg med eet en ung, smuk Officeer, som med Lynets Hurtighed sprang over i Vænget, og med Fortvivlelsens Kraft borede sig ind i en Høestak. Strax efter saae jeg hans blodtørstige Forfølgere komme styrtende over Gjærdet, og efter at have overbeviist sig

om, at deres Offer var undgaaet deres Myrdelyst, huggede de med rasende Raadhed deres forbandede Sabler ind i Høestakkene, saa Høet fløi dem om Ørene, og fortsatte derpaa deres Marsch, medens de istemte Sange i deres kaudervelske Sprog. Da Alt var blevet rolig og jeg formodede, at Faren for det første var forbi, opfyldte jeg den Pligt som Menneskelighed og Kjærlighed til Næsten paalagde mig, og iilte ned i Vænget, hvor jeg haabede at kunne befrie den, udentvivl Saarede, fra hans piinlige Fængsel og bringe ham hen til Lindring og Hjelp. Men til min usigelige Forfærdelse rullede hans blodige Hoved ned for mine Fødder, idet jeg splittede Høet ad, og jeg fik netop Tid til at grave det ned i Jorden, da Synet af nye Fjender mindede mig om, at sørge for min egen Sikkerhed. Først nogle Dage senere fandt jeg Leilighed til ogsaa at skjenke den mishandlede Krop et Hvilested, men desværre paa en ny Plads, da det ikke var mig muligt at finde det først opgravne Sted uden alt for mange Mistanke opvækkende Omstændigheder. Siden er det Hele gaaet mig aldeles i Glemme, og først da Jomfruen i Aftes fortalte om det havte Syn, randt der et Lys op for mig og lod mig ahne, at det er den Stakkel som sikkert hvergang Aandernes Time slaaer, gjør frugtesløse Forsøg paa at samle de adskilte Dele af et Heelt."

„O lad os da ikke tøve med at skaffe den Fredløse Fred i Christenjord!" bad Franziska, som smigrede sig med den Tanke, at hun ligesom var et Redskab i høiere Væseners Hænder. — Efter at

have erholdt Præstens Samtykke, lod man Jacob sammentømre en simpel hvid Kiste, og gav ham Ordre at fuldføre dette Hverv. Paa Franziska's indstændige Bøn, vaagnede han hende næste Morgen ved Daggry, og Begge gik tause og høitidelige til deres alvorlige Færd. Som ledet af en umiskjendelig Indskydelse, fandt de øieblikkelig det første Sted, og medens Jacob søgte efter det andet, betragtede Franziska det smukke Hoved, hvis blide Lineamenter enten ved et Mirakel eller ogsaa ved de salpeteragtige Bestanddele i den mosede Engbund, havde holdt sig i en uforandret Tilstand. „Hvor Du har været smuk! sukkede hun, og rettede sine Blikke med uforklarlig Ømhed paa de affjelede Træk: Hvem veed, om ikke Du og jeg fra Evighed af vare bestemte for hinanden!? Om ikke netop Du havde været Den, der kunde have stillet denne Barms glødende Længsel. O hvor mit Hjerte skulde have elsket Dig!" — Da var det, som om hun hørte en huul og haanlig Latter, og i samme Moment forandrede den hele Scene sig for Franziska's (som hun selv tilstod) ved flittig Læsning af Hoffmanns, de la Motte Fouques, Tiecks, Claurens og Fleres Bidrag til „Taschenbücherne" med Alt hvad der hører til Troen paa Aandeverdenen rigeligt udstyrede Sjel. Det bar sig hende for, som om den Levende havde sluttet en Pagt med den Døde. — Det kunde jo være en Vampyr, som seent eller tidlig kom for at mætte sig med hendes Hjerteblod. — Med Afsky kastede hun Hovedet langt bort, og overlod til Jacob den videre Omsorg.

Fra nu af havde det landlige Opholdssted tabt al sin Ynde for hende; Forestillingen om Vampyren tillod hende ikke engang at dvæle ene i Haven ved Middagstid. Snart søgte og fandt hun et Paaskud til at vende tilbage til sit Hjem, hvor hun i sin troeste Venindes, Charlotte T's, Barm, nedlagde den skrækkelige Hemmelighed, der saaledes paa eengang havde berøvet hende hendes Sindsroe.

Den paafølgende Vinter, en Søndag Aften Klokken otte, kjørte Franziska, klædt som en nydelig Schweitzerpige, og den omtalte Charlotte, i en Sultanindes glimrende Dragt, hen til Redouten paa Hoftheatret. Efter nogle Gange at have trængt dem igjennem Maskernes stedse tiltagende Vrimmel, nærmede en sort Domino sig til Franziska og opfordrede hende til Dands. Snart havde hendes nymphelignende Svæven gjort et saadant Indtryk paa hendes Cavaleer, at han ikke veeg fra hendes Side, uagtet Charlotte, fortrædelig over at see sig tilsidesat, og mismodig over det feilslagne Haab om at gjøre Eclat, gjorde adskillige Forsøg paa at trænge sig ind i Franziskas Plads, men forgjæves. Hendes Cavaleer endte kun een Qvadrille for at træde ind i en Anden, bød hende sin Arm til Promenade, og sørgede med det fineste Galanterie for hendes Opvartning. Aldrig havde hun moret sig saa guddommeligt; hun svømmede i et Hav af Henrykkelse, da Charlotte pludselig kom hen til hende, medens Dominoen var gaaet bort efter nye Forfriskninger, just som Viseren

paa det over Indgangsdøren anbragte Taffeluhr, pegede paa tolv, og hemmelighedsfuld tilhviskede hende: „Gud! Det hænger aldrig rigtig sammen med Din Cavaleers Hoved!" — „Hvordan det?" spurgte Franziska forbauset, og Charlotte svarte: „Netop nu da jeg kom ned fra de øverste Loger, stod han for Speilet ved Bufettet oppe paa Gangen og bandt Hovedet fast med sit Halstørklæde." — Mindet om Vampyren stod med eet rædsomt levende for Franziskas Sjel; hendes første Tanke var at flye. „Det er forsildigt! hviskede Charlotte: Der er han! Men spørg ham om Hovedet nu sidder rigtig fast eller noget lignende. Det er det sikkreste Middel til at mane ham bort, hvis det er ham." — Cavaleeren bød Franziska Jis; hun afslog haardnakket at nyde noget. Han opfordrede hende til en Dands — og for med kunstlet Munterhed at kunne skjule sin indre Skjelven, svarte hun, tvingende sig til en leende og letsindig Tone: „Men er De ikke bange for at Hovedet skal falde af Dem, ved den megen Fatigue?" — I det samme slog Charlotte en høi Latter op. — Cavaleren blev staaende som forstenet; Maskén skjulte hans Aasyn; de bleve derfor i Uvished: om det var Harme over et Par tilsyneladende Cogvetters flanevurne Spøg, eller Raserie over at see sig røbet, som forstummede ham. Nok, med en let Compliment forlod han dem, og tabte sig i den tilstrømmende Mængde.

Strax efter kjørte Franziska hjem, og siden, forsikkrede hun os, havde hun aldrig mærket noget til Vampyren; saa kraftig havde hiin Trylleformular været.

Allerede længe havde jeg seet et Smiil svæve paa min smukke Naboeskes Ansigt, og nu, da Frøkenen havde endt sin Fortælling, spurgte hun temmelig spodsk: „Skulde dette være den virkelige Tildragelse, som Frøkenen havde den Godhed at love os?" — „Ja ved Gud er det en virkelig Tildragelse! raabte Frøkenen: Troer De, at jeg digter?" — „Nei! svarte min Naboeske: det er jeg langtfra at troe. Dersom De havde fortalt denne lille Begivenhed som Noget der var mødt den omtalte fjantede Franziska, uden al Indblandelse af overnaturlige, eller rettere sagt: unaturlige Ting, eller endnu bedre: havde kaldt den en lille Parodie paa deslige Produkter, saa skulde jeg ikke have havt et Ord at indvende imod den. Men vil De, at vi skulle antage Vampyrens Tilværelse for en virkelig Tildragelse, og at den høflige Cavaleer paa Redouten, og Officeren som midt i Kampens Hede i Ordets egentlige Forstand døde Straadød, skal være een og samme Person, da erklærer jeg den for et flaut Eventyr. — Indvend mig ikke, vedblev hun, vendende sig til Lothar, paa hvis Ansigt jeg tydelig læste Lyst til at tage Frøkenens Partie: at berømte Digtere have behandlet slige Emner med al mulig Alvorlighed. Jeg har stedse undret mig over, at disse høit begavede Aander ville misbruge deres udmærkede Evner til at arbeide lige imod den Oplysning, som Menneskelighedens Velgjørere i det sidste Sekulum have stræbt at udbrede. Hvilken kraftig Næring har ikke Overtroen maattet indsuge af den nyere Tids Lectüre, hvori usædelig forekommer myrdede Personers Gjenfærd, som meget maneer-

ligen komme og hevne den blodige Brøde — onde Aander som i Skikkelse af Bjergmænd, Jægere, gamle Kjerlinger, eller ogsaa som udmærkede Mestere i en eller anden Kunst, ved djævelske Kunstgreeb lokke deres udseete Offer paa Forførelsens Vei, der ender i Fordømmelsens Afgrund, Portraiter som spadsere ud af Rammerne og gjøre Spilopper — Elskovsdrikke, kogt af uskyldige Børns Blod — liigblege Cavalerer, som med fixerende Blikke trække Sjelen halvt ud af nervesvage Damer — Amuletter, som gamle hæslige Fruentimmer betjene sig af, for ved Hjelp af en Smule Haar at knytte unge smukke Mandfolk til sig — — ikke sandt Froken! Man kunde næsten blive bange for at bruge forlorne Krøller. En lumsk Parykmager kunde jo sye et Par Amulethaar deri, og man kunde blive underkastet en desperat Inclination, uden at vide hvorledes det gik til. — Er det nogen Kunst at sammenskrive Vidunderligheder, naar man ikke har nødig at give nogen, paa sund Fornuft grundet Oplysning om deres naturlige eller overnaturlige Sammenhæng.— Formaaer nu Digteren ovenikjøbet at omslynge sin glødende eller som man ogsaa kan kalde det: tøilesløse Phantasies Foster med Rhetorikens Blomsterkrandse, saa har han vundet Spil; saa kaldes han genialsk, om endogsaa Gjennemlæsningen af hans Arbeider ikke virker stort Andet: end at Læseren bliver bange for at være eene i Mørke. Vi see jo her af Frøkenens Fortælling en af de uberegnelig skadelige Følger deraf. Det kan vel ikke være nogen Tvivl underkastet, at den snedige Charlotte, trædsk og mis-

undelig, benyttede sig af Franziskas Dumhed og Overtro, for at skille hende af med en Tilbeder, der maaskee i Tiden kunde have udviklet sig til en velkommen Frier for den stakkels Pige." — „Min Gud! raabte Lothar: Jeg veed slet ikke hvad utroligt De finder i Sagnet om Vampyren. Det er ved min Ære ikke længe siden at jeg læste om en Student, der i Paris havde givtet sig med en Dame, som Dagen i Forveien var bleven halshugget paa Grevepladsen, og som blot havde bundet Hovedet fast med et Fløielsbaand. Betænk, bare et Fløielsbaand, og her var dog Talen om et heelt Tørklæde." — „Betænk, svarte min Naboeske: hiin Dame havde først mistet Hovedet Dagen i Forveien, men hiin Cavaleer havde allerede været hovedløs i mere end et Aar. Imidlertid, vedblev hun leende: er jeg langtfra at ville stride med Dem. Tvertimod, jeg træder saa aldeles over til Deres Mening, at jeg endogsaa vil antage: at det er slige hovedløse Herrer som først have indført den uskjønne Mode: at snøre Halskløedet saa fast, at det seer ud som Hovedet stod paa en Stage."

Et bittert Svar svævede paa Lothars Læber, men da jeg frygtede for at disse Stiklerier kunde forstemme den vakkre Tone i vor lille Cirkel, vendte jeg mig hurtig til Florentin, idet jeg spurgte ham: Hvad Godt vi turde vente os af ham? — „Jeg veed ikke, svarte han med tækkelig Beskedenhed: om jeg tør opvarte Selskabet med en lille Kriminalhistorie?" — „Det kommer an paa, svarte min Naboeske, som strax igjen var paa Spil: om det ikke er

af slige sønderlemmede Retsakter, som man i den senere Tid meget uviselig har fundet for godt at offentliggjøre, ligesom for dermed at lære dumme Spitsbuber at blive kloge Spitsbuber." — „Langtfra! svarte han godmodig: Min Kriminalhistorie har aldeles intet Værd, fra juridisk Side betragtet. Der findes i den ingen snedig Delinqvent, ei engang en klogtig Dommer. Den er kun et Skilderie af de menneskelige Lidenskabers forskjellige Udvikling, alt efterson Hjertets fineste Traade hidrører fra Lasternes stovede Ædderkoppevæv, eller fra Dydens rene Silkecocon, hvis aandige Deel, efter at være modnet til den ubegribelige Forvandling, gjennembryder sit skjulende Dække, og lig Evighedens Sindbillede, en skinnende hvid Sommerfugl, med løsbundne Vinger flagrer mod Himlen.

Hanna Jrgens.

Konghar Jarr's (Harro Harrings) Eventyr paa Reisen til og i Grækenland.

Elba.

Skibet (hvorpaa Philhellenerne reiste ad Grækenland) laae ikke langt fra Elba, og en stjerneklar Nat omhvælvede Havets blinkende Rund. Af tusinde Billeder, som svævede mig forbi, ere faa blevne mig saa klart i Minde, som Øen Elba i Maanebelysning. Hvad der rørte sig i mig derved, er mig høist gaadefuldt, uforklarligt. Engang var der en Tid, da alle tidligere Billeder vare som udslettede af min Erindring — lidt efter lidt gjenvaagnede Minderne, og hine Nætter ved Elba vare de første Billeder, som igjen aabenbarede sig for mig. Hvo formaaer at beskrive en saadan Maaneskinsnat, og hvor fattig, hvor indskrænket er den dannende Kunst, som maa strande paa saadan Opgave!

Fuldmaanen saae gjennem lette Sølvskyer høit fra Himlen ned paa det stille, rolige Hav, som kun spillede med sagte Bølger mod Bombardens skrøbelige Stavn. Trindtomkring udstrakte sig Elementet indtil den fjerne, i Dæmring forsvindende Horizont. Opstigende af Granitfjeldet, fremragede Elba tæt for mig, Capraja i viden Fraskand over det blinkende Speil. Havduften tillod ingen klar Betragtning af de enkelte Klippepartier. Liig en mat Kæmpe-Silhouette laae Elba der, og de pladskende Bølger fortalte mig nyshenrundne Dages Krønike. Taus sad en Matros ved Roeret, som knirkende bevægedes hid

og did, uden at Bombarden bragtes videre. Et sagte Lufttræk strøg gjennem de gamle Seil, og slog dem slapt tilbage mod Masten.

Alt sov, undtagen Ozinsky, som, tilligemed mig, havde Vagt. Endogsaa Matrosen ved Roeret begyndte at nikke, og foer derpaa rask efter sin Kjephests Tøile, idet han sky saae sig om, for at erfare, om Nogen havde bemærket hans Nikken.

Ozinsky kaldte mig ned til et Partie Domino, thi Tiden blev ham lang. Jeg satte mig hos ham ved den svagtlysende Laterne, og trindtom os snorkede vore Kamerader, som om de vilde snorke Bombarden fremad. Hvilket Chaos af Drømme omgav os her! — Vi talte gandske sagte, for ei at afbryde en Staldbroders lette Søvn, og vor Hviskken havde noget høist uhyggeligt, naar vi derved saae paa den gamle Spanier, som laae tæt hos os, og sov med aabne Øine.

Vi spillede — Ozinsky skulde sætte. Han havde ikke seet paa de staaende Tal, men skuede, fordybet i sig selv, paa sine Stene. Pludseligt slog han dem tilbage, viste mig Tallene og raabte: „Sytten! mit Ulykkestal. Jeg behøver slet ikke at see derhen; jeg veed forud, at jeg ikke kan sætte.“

Og det var virkeligen saa. Forundret saae jeg paa ham. Han var bleven bleg, og syntes heftigt rystet. „Hvormange er Klokken?“ spurgte han stirrende. — „Halveet!“ — „Og vi have altsaa den Syttende idag. — —“

Stiltiende bleve vi siddende. Dog raadte jeg ham, han skulde snart gaae op i Luften, thi jeg mærkede, hvor ilde han befandt sig.

„Jeg er ikke søsyg! svarte han: Men de Syttten! — Den Syttende fødtes jeg. Den Syttende blev min Fader skudt. I mit syttende Aar blev jeg forlovet. Den Syttende døde min Brud, og den Syttende — —"

Morea.

Alvorlige og tause stode uvilkaarligt Mændene og Ungersvendene fra Europa's fjerne Lande, da Morea en Aften laae for dem. — Store Øieblik i Rhonghar's Liv. — —

Morea! Liigmark — Kirkegaard, hvor Gud drager frem i Nødslers Klædebon, forstyrrende en Slægt; — Morea! hvor Blod flyder i Strømme, hvor Suk og Jammer og Rallen og Dødsstønnen trænger op mod de mørke Skyer, opstigende fra flammende Baal: —

Morea laae der for Rhonghar's Øine, det skjønne, vidunderligskjønne Morea med sneedækte Høie og duftende Dale.

Morgenen efter at Bombarden havde passeret Høiden af Morea, styrede den mod Øen Sphagia, som blev liggende til venstre, da den gamle Tante svævede forbi, og snart kastede Vi Anker i Navarino's Havn.

Under en græsk Havn tænker man sig ikke et med Planker og Steenbro omgivet, afmaalt Qvadrat, eller et andet, regelmæssigt, af Menneskehaand be-

grundet og opbygget Værk. Naturen, som, under hiint Himmelstrøg, uopfordret skaber Alt, Alt hvad Mennesket kan begjære til et yppigt Liv — Naturen bygger ogsaa Havne.

Det var en klar Vinterdag — her tillands den yndigste Vaar. Himlens Reenhed og Klarhed var i sit Slags det Høieste et menneskeligt Øie maaskee nogensinde faaer at see, thi i hedere Lande er Atmosphæren mørknet af Dunster.

Grandiost, men øde og rædsomt, er det Billede, jeg seer ligge for mig, i Aanden, med hver enkelt Klippe, hver Hytte-Ruin.

Fra Havnen seer man ingen synderlig Vegetation. Dog see vi allerede nedenfor Fæstningen høit Buskværk, som hos os pleies i Drivhuse og beundres af Botanikere med lærde Følelser. Sparsomt begroede Klipper, hvis Hoveder rage skaldede frem, afvexle i deres stumptakkede Former.

Enkelte Huse og Hytter, forstyrrede Landsbyer, ligge adspredte ved Strandbredden hist og er; ogsaa disse Ruiner forøge hele Billedets Alvor.

Capitainerne Buren og Mignac, som Philhellenerne havde valgt til deres Chefer, gjorde deres Toilette. Capitain Scherbian kastede sig i sin graae Overkjole, tog sit gamle græske Lexikon under Armen, og stod beredt, at ledsage Dagens Helte som Tolk.

Mignac fremtraadte i sin ildrøde Uniform, med høi Bjørneskindshue; Buren i Kammerherrekjole med sine syv Ordener. Baron Berberstein gik lige-

ledes iland, for at bringe Rapport, hvorledes Sagerne stode, hvis Cheferne maaskee skulde finde for godt, at blive i Fæstningen.

Dagen gik hen under Forberedelser til Landingen. Mod Aften kom Scherbian og Berberstein tilbage, og allerede langtfra bebudede deres glade Ansigter en lykkelig Modtagelse.

Alle trængte sig om dem, og den gamle Scherbian besteeg Ankervaldsen, endnu stedse bærende sit græske Lexikon under Armen — og opløftede nu sin Røst til Haabets Ankertale:

„Capitain Buren lader Eder Alle hilse og ved mig sige, hvad jeg nu meddeler. Vi landede, og gik indtil Knæene gjennem Krat og Buskværk — Gud maa vide, hvilke botaniske Navne det har — op til Fæstningen. Mærkværdige Ansigter mødte os — smukke Folk, deilige Folk, men halvnøgne, i Kittel med Kabuds, svært bevæbnede. Nok, vi førtes ind i Staden — nu, nu, Staden ville I nok faae at see.

Vi traadte ind i et Huus — formodentlig Raadhuset eller noget lignende, og en gammel Mand lagde Haanden paa Brystet — men blev forresten roligt liggende paa sin Plads. Langs med Væggen løber den ophøiede Divan, hvorpaa vi maatte sætte os. Snart indtraadte adskillige fornemme Grækere, og en ung Mand, i den hellige Skares Uniform, en Græker fra Corfu, som kaldte sig Grev Louci *),

*) Denne „Grev Louci" var en Avanturier — Marker fra Smyrna, som man siden erfarede.

fortalte os, at hans Broder havde været i Berlin. Han talte Fransk, og jeg lagde mit Lexikon tilside. Der kom en deilig, deilig tyrkisk Slavinde, som skjenkede Caffe — nei, endnu ikke! Jeg har glemt at fortælle, at man strax bød os stoppede Piber, alenlange, besatte med Rav og Perler. Vi smøgede, og nu kom den skjønne Slavinde, en Niece af Beyen i Navarino — hendes Familie var bleven myrdet.

Overkoppen stod i et lidet Guldbæger — Caffeen var tyk, som Chokolade, men jeg siger Jer, saadan Caffe har jeg aldrig drukket i mit Liv. Og Tyrkindens Øine! Nu, nu! Men det arme Barn rystede, og syntes gandske forvirret — jeg talte til hende, og hun blev blodrød, saa rød, som Mignac's Uniform. Trindtom Huset havde meget Folk samlet sig, og trængte sig ind i Værelserne.

Nu kommer jeg til Hovedsagen. Modon, to Miil herfra, er tyrkisk endnu. Coron, Patras, Napoli, Corinth og Athen ere ogsaa tyrkiske endnu. Det Øvrige er frit, og i disse Dage skal Napoli tages — vi skulle ogsaa marschere mod Modon med det første."

Et høitlydende Jubelskrig oplostede sig paa Bombarden. Det opsteeg fra Hjertet, som higede efter kraftig Bedrift.

„I Morgen lande vi, og man vil indrømme os et Huus. Senatet befinder sig i Argos, hvor de vorde equiperede, der endnu gaae civilt. Nogle af os, Berli, Rhonghar, Rosen og Andre, ere nøiagtigt adjusterede som den hellige Skare. Kort at

fortælle — vi ere blevne modtagne over al Forventning vel, og kunne haabe det Bedste."

Ephorerne havde indrømmet Philhellenerne et anseeligt tyrkisk Huus, som de nu betraadte. I øverste Stokværk vare rummelige, reenlige Værelser, hvori de Ankomne fordeeltes. Franskmændene, Italienerne og Slaverne toge eet Værelse i Beslag. Tydskerne og Nordboerne et andet, og Chefen, Ritmester Berberstein og Preusseren Rosen, det tredie.

Szesfary, Rhonghar og Winter sendtes til Ephorerne, for at bede om det, der endnu manglede. Især skulde de udbede sig nogle Tepper, der agtedes høistfornødne paa det fælles store Værelses hullede Soldgulv. Gulvene i Husene her ere luftede med Huller, i Gjennemsnit af en Species, omtrent halvanden Fod fra hinanden. I det ubeboede Parterre-Stokværk staae store Kar, som om Sommeren fyldes med Vand, for at udbrede Kjøling i Værelserne, hvori der, istedetfor Glasvinduer, findes dobbelte Jalousier.

At sove i streng Kulde i sligt et luftigt Buur, var en Ubehagelighed, som Enhver sikkert forlængst havde forberedt sig paa; dog følte vi Savnet af et og Andet, navnligen af Tepper.

Der hengik to Dage, inden der bragtes et Straadække, som ingenlunde afhjalp Savnet; — der hengik endnu længere Tid, inden der sendtes lidt at bide og brænde. I Philhellenernes Mave udviklede sig revolutionaire „Umtriebe."

Strax første Morgen indbødes Rhonghar tillige med Ozinky og Vichozky til en Cirkassier, der

talte Fransk og optraadte som Philhellenernes Vice-capitain. Det var en hjertensgod Patron, som gjorde sig al Umage med at sætte frem, hvad Huset formaaede: Oliven, Olie, Figen, Viin, Tobak, o. s. v. Verten bød Kys og Haandtryk, bød de Fremmede velkomne og lod Friheden leve høit.

Rhonghar forlod Værelset, for at undersøge Indretningen af et græsk Huus, og kom ud paa en Altan, hvorfra han, uden at sees, kunde see over paa en Nabo-Altan. En ung, vidunderligdeilig Tyrkinde stod der blandt græske Piger og saae opmærksomt over til Cirkassierens Huus, hvor hun udentvivl havde bemærket de unge „Franker."

Hvilke Følelser maatte vel gribe hende ved at see disse komme hid fra fjerne, fjerne Lande til Kamp mod hendes Nation?

Rhonghar fordybede sig i Betragtningen af de Qvinder og Piger, der beboede hiin Deel af Nabohuset som deres Harems-Departement.

Tyrkinden var smuk — saa smuk, at Rhonghar aldrig havde seet noget Lignende. Men det ædle Ansigt var blegt, meget blegt, et Udtryk af dyb, nagende Kummer. Hun bar et gult Shawl om Hovedet, hvis rige, sorte Lokker i høieste Glands hang ned paa det halvblottede Bryst. Hendes Dragt var simpel — Rov og Plyndring havde forlængst skilt hende ved hendes Smykke. En blond Mainotinde stod hos hende, muntert sladrende og legende med den fortryllende Mahoms-Datters lange Lokker. Det syntes at være et godt, uskyldigt Barn, men

saa smuk som Tyrkinden var hun ikke. En gammel Pige og nogle andre qvindelige Væsener titte de ligeledes over, og syntes nysgjerrige efter at see en rustet Franke.

Rhonghar var nær bleven sentimental. „Du kjære, gode Gud! sagde han ved sig selv: Hvor herlige ere dine Gjerninger! — Og disse ædle, rene Former vorde her et Offer for vild, rædselfuld Forstyrrelse.“

Hjertelige Rhonghar! Hvad fornam Du hist paa Cirkassierens Altan, hensunken i Beskuelsen af Mahoms lidende Datter — hvad fornam Du ved at see tilbage paa Askehoben — Askehoben? Ja, kjære Læser! Jeg maa, skjøndt med bitter Smerte og inderligt Vemod, fortælle Dig det i Forbigaaende. Udenfor Porten, hvor igjennem Rhonghar drog ind i Navarino, laae Levningerne af tyrkiske Been, forvandlede til Aske, opbrændte efter Fæstningens Capitulation og Overgivelse til Grækerne. Otte Hundrede af de fornemste Tyrker havde her fundet deres rædselfulde Død, og blandt dem den blege, deilige Naboeskes Fader og Venner.

Dette fortalte Cirkassieren Rhonghar, da han traadte til ham paa Altanen, skjød Jalousierne tilside, og pludseligt forjog den Skjønne. Kort efter førte han Philhellenerne op paa Fæstningens Mure, for at vise dem Skydset. Nedenfor Klippen, hvorpaa de stode, laae Liig — halvforraadnede Liig. Cirkassieren trak Rhonghar hen til Brystværnet, tog en Steen, og kastede den i et qvindeligt Legems Bryst, med den Betegnelse: „Voila la mère de la jeune Turque, que vous ave vuez nouvellement!“

Det er rædselfuldt, mine ømme Læserinder, jeg føler det vel, men jeg er optraadt som Fortæller, og ønsker, at give en characteristisk Fremstilling af Livet om vor Rhonghar. Ingen troe, at jeg er kold, idet jeg nedskriver det.

Med Ozinsky gik Rhonghar ned i Staden. Tilfældigviis nærmede de sig den aabne Kirke, hvori, for kort siden, Allah var bleven dyrket. Et simpelt Alter med høist mærkværdige græske Billeder overraskede de Indtrædende. Stiltiende knælte de ned for Alteret, og Rhonghars Sjel opsteeg i Bøn. Frelst af Stormen, takkede han sin Banes Styrer, og befalede ham den blodige Storm, der skulde reise Korsbanneret paa Modons Tind. „Lad mig, o Herre, befindes værdig, at befæste Banneret paa Modons Mure, og lad mig samles til mine Fædre, naar jeg har fuldbragt et Værk til Din Ære. Skee Din Villie. Amen."

Eensom, velbevæbnet, gik Rhonghar ud af Porten — thi intet Skridt udenfor Fæstningen kunde med Sikkerhed voves. Han gik ned til den tyrkiske Askehob, og fandt her græske og tyrkiske Drenge, de Første bevæbnede med Dolk og Atachan, de Sidste værgeløse, med Kummers og Grømmelses Træk i det skjønne Ansigt. De smaae Grækere forhaanede deres Legebrødre, og kastede dem deres Forældres Aske i Øinene. En tyrkisk Dreng blev forbittret, græd bitterlig, og foer op mod Despoten. Strax greb Denne, neppe ti Aar gammel, til Dolken, og truede at ihjelstikke den Værgeløse. Rhonghar foer til, og greb Grækerdrengen ved Armen med et ta-

lende Blik. Den lille Tyrks Broder, et femaars Barn, klyngende sig grædende op til den Større, og rystet stod Rhonghar for de ynkværdige Børn.

Han følte sig ubeskrivelig bevæget. Han omslyngede begge Brødrene, og kyssede den Mindste, hvis Taarer vædede hans Kind.

Den Lille havde mærket sig mig nøie, og neppe sad Rhonghar siden ved Kaffeen, sysselsat med sin Pibe, før den Lille ilte til Arnen, tog en Glød i den lille Haand, og nærmede sig ham, idet han hurtigt kastede Gloden af den ene Haand i den Anden. Saaledes blev han staaende for ham, til han havde stoppet Piben; derpaa lagde han Gloden derpaa, og blev i hans Nærhed, inderlig glad, at Piben syntes at smage den væbnede Franke saa vel.

Vi ville benytte Rhonghars Memoirer og lade ham selv fortælle:

Denne lille Tyrkedreng bliver mig evig uforglemmelig. Aldrig har jeg seet et skjønnere Barn, aldrig ædlere, finere Træk. I Drengens Øie laae en forunderlig Sjelsdybde. Saalænge jeg var i Navarino, lagde den Lille Mærke til mine Skridt, saasnart han saae mig. Ofte lagde han sig ved Siden af mig, og polerede med Aske og Spyt, den mindste Plet af min Metal-Sabelskede. — Og hvortil var Sabelen bestemt? — Maaskee til at dræbe hans Broder i Modon. —

En Græker, som mærkede min Forkjærlighed for den lille Tyrkedreng, falbød mig ham, og at jeg ikke kjøbte ham, det har jeg angret bittert. Jeg havde kunnet faae ham for syv spanske Pjastre. — Den

gang kunde jeg ikke kjøbe ham; thi hvert Øieblik maatte vi være belavede paa, at losrive os fra Alt. Jeg havde maattet tage den Lille med paa hvert Streiftog; aldrig havde han udholdt det. Grækeren betydede ham, at jeg vilde tage ham med, og aldrig glemmer jeg den Inderlighed, det Blik, hvormed Drengen nærmede sig mig, greb min Haand, kysse-de den, og saae op til mig. Jeg havde den Dreng saa uendelig kjær, at jeg kunde skrive hele Timer om ham. Saalænge jeg lever, vil jeg tænke paa ham.

Og hvad var Drengens Lod? — Rædsel og Forfærdelse griber mig. Da jeg sildigere sank i athei-stisk Kamp, saae jeg paa den søde, ulykkelige, forlor-ne Tyrkedreng, og spurgte med sønderknust Sjel: „Er der en Gud?" — — — — — — — —

Vi befandt os nu i Navarino, og med tomme Maver saae vi Modons Bestormelse imøde. Snart saae vi os nødte til, at forlange en Deel tilbage af de Levnetsmidler, vi havde givet Skibsfolkene; thi Ingen bekymrede sig om os. Jeg undskyldte Græ-kerne, og betragtede Alt med skaansomt Øie. Langt om længe leverede man da et Svin, og da vi sang nogle af Körners Sange for Capitano Vla-dopolis og for Ephorerne, sendte de os en Qvart Krop Kjød — suurt forhvervet med Sang.

Her gik Kunsten ikke blot efter Brød, men ef-ter — Oxesteg. Med Fæstningen saae det maade-ligt ud. Den indeholdt over fyrgetyve Stykker Skyts, men kun tre til fire Rør vare i brugbar Stand.

Vi sendte en Deputation til Ephorerne, med Begjæring, de vilde anvise os 40 Mand dagligen, at Fæstningen kunde vorde sat i Forsvarsstand. Svaret udeblev, og efter gjentagen Anmodning indløb den Erklæring: det behøvedes ikke. De havde modtaget Fæstningen, som den var, af Tyrkernes Hænder, og i den Stand kunde den ogsaa forblive.

Foruden os fyrgetyve Philhellener kunde der vel være 80 Græker indenfor Muren, af hvilke Nogle vare ubevæbnede. Tyrkerne havde kunnet hugge os i Ragout hvad Øieblik de vilde.

Her fandtes to Kaffehuse — Parterre-Rum med en Arne eller Kamin. Gulvet var dannet af den kjære Natur, og Væggene vare kalkede med ægyptisk Mørke. Kaffeen smagte os Alle, og var meget let i Prisen. En Flaske Viin, som den voxer paa Morea, kostede fire fr. Sous.

Da Besætningen kun var ringe, havde vi Meget at tage vare. Der blev rekognoscéret og exerceret. Artilleristerne satte deres Mørsere istand, og Grækerne loe som Børn, naar Bomberne stege.

Det eneste musikalske Instrument i Navarino var en Violin, hvorpaa en Virtuos lod sig høre, der aldrig var falden paa, at berøre Strengene med den venstre Haands Fingre. Han strøg kun væk med Buen, saa en Nervesvag havde kunnet falde i Afmagt derved.

Engang traadte Szcesary ind i Kaffehuset, just som Musikanten øvede sin Kunst, i den Mening, at han var en Gjenstand for Frankernes Beundring. Ungaren udbad sig Instrumentet — det var en me-

get god Violin. Snart havde han stemt den, og begyndte en ungarsk Nationalklages elegiske Toner.

Virkningen paa samtlige Grækere, som aldrig i deres Liv havde hørt noget lignende, var psychologisk mærkværdig. De stode som fortryllede, som naglede i Jorden, og en gammel Mand med et hvidt Skjæg brast i Graad.

Szesfary gjorde en Pause, og nu trængte Tilhørerne sig omkring ham, for at embrassere ham, samt for at undersøge, hvad han havde gjort ved Instrumentet.

Riga's Frihedssang efter Marseiller-Marschens Melodi var meget bekjendt i Navarino. Grækerne sang, eller rettere hylte den meget ofte. Nu begyndte Ungaren denne Melodi, og nu blev Kaffehuset, der nys havde været som en Kirke, forvandlet til en Daarekiste. At beskrive de Scener, Violinen fremkaldte, er neppe muligt.

Som om de pludseligt vare blevne beskjenkede en canaille, dreiede og væltede Grækerne sig omkring, skrege og hujede med fordreiede Øine, og — fyrede om sig med deres skarpladte Pistoler — ligemeget, hvor Kuglen traf. Det var et Guds Under, at Ingen blev skudt ihjel.

Pistolernes Knalden syntes stedse at være en Fest for Grækernes Øren, thi saasnart de vilde udtrykke deres Glæde, trykte de løs, og loe derved som Forrykte.

En Nat fandt vi en ung Græker indslumret paa sin Post. Han blev ført som Arrestant til vort Huus, og bevogtet i Kjelderen. Cirkassieren erklærede strax,

han vilde vorde skudt. Det var en Ungersvend paa sytten Aar, ædel og smuk af Ansigt og Skikkelse. Han beklagede sig, at han ikke havde været fri for Tjeneste i ti Nætter — af Mathed var han indslumret, da han i nogle Dage Intet havde fundet at spise.

Hans Søster besøgte ham — til Afsked. Hun kunde vel være fjorten Aar — i denne Alder ere Grækerinderne ligesaa udviklede, som Nordboerinderne i deres tyvende Aar.

Scenen var rystende. Begge syntes belavede paa den forestaaende Skilsmisse. Søsteren græd, og hang om hans Hals. Ynglingen saae stivt hen for sig med sammenpressede Læber. Capitain Buren lod Cirkassieren kalde, og forestillede ham, hvilken Uret man begik, om man lod det unge Menneske skyde. „Den arme Svend kan gavne Fædrelandet, hvis De lader ham leve, langt mere, end Exemplet af hans Død."

Cirkassieren lovede, at gaae i Forbøn for ham hos Ephorerne, og jeg blev kommanderet til at eskortere den Fangne til Ephorernes Huus. Heftigt tiltalte de Ynglingen, som ikke vidste at forsvare sig. Forhandlingen varede længe. Cirkassieren holdt Ord, og tog Arrestantens Parti.

Endeligen hørte jeg Ordet: „Bastonade!" og lilig Bøddelknegte styrtede nogle Bevæbnede over ham. Han førtes bort, og mod Aften erfarede vi, at han var død under Bastonaden. Stundom saae jeg Søsteren ved Brønden; Synet af hende vakte min dybeste Medlidenhed, og da fjorten Dage vare forgangne, kunde jeg neppe gjenkjende de skjønne Træk.

Allerede var en Trop af syv Mand marscheret til Argos, da Rhonghar, tilligemed tolv Andre, lavede sig til, at tage samme Vei, for at faae det græske Senat i Tale. Ovasi-Corpset i Navarino var opløst, og det paa en meget naturlig Maade — af Mangel paa Midler til at friste sin Tilværelse, af puur Afkræftelse. Enhver søgte noget at spise, naar han var hungrig, og hvo som ikke fandt det i Navarino, søgte det fornuftigviis andensteds.

En Morgen oplyste Solen den gamle Fæstning Navarino med alle dens Bresher, da Toget rustede sig, for at bryde op til Argos.

Vi see en lille miserabel Hest, som enhver streng Recensent vilde ansee for et Esel, med en Træsaddel og en Strikke som Tøile. Paa eller i denne Saddel laae en Torniſter af Sælhundeskind, en Amindelse om den vakkre Stortmann i Kjøbenhavn; derovenpaa laae en stor graa Kappe, og paa den sad a la Kosak vor Rhonghar, i fuld Vaabenrustning.

Tretten Mand reiste med fem Heste, og saaledes traf det sig da, at Otte maatte gaae og at Rytterne maatte skifte med dem. Toget gik ud af Porten — og den lille Tyrkedreng — — græd bitterlig. Vilde Du, kjære Læser, tilgive Forfatteren, om en Taare dryppede paa Papiret her? — —

Den Lille mærkede, at atter nogle Franker lavede sig til at reise; han listede sig omkring Frankehuset, og fik snart Øie paa Rhonghar. Ogsaa Denne bemærkede den lille, smukke, inderlige Tyrkedreng, som han stod der i sine fine, luslidte Klæder, barfo-

det, læggende de smaae Hænder korsviis over Brystet, idet Franken nærmede sig ham.

Jeg kan ikke losrive mig fra den Lille. — Han er mig et Billed paa Morea's indre Forstyrrelse. — Rhonghar stod for ham, og saae paa ham, som om han vilde indprænge sig Barnets Træk for evigt. — Drengen græd, og Rhonghar — — omslynge: de og kysede den Lille, som om han vilde velsigne ham og indaande ham Trost og Fred.

Paa Veien mødte Rhonghar en Moder med sine tre Døttre. Skjønnere Grækerinder havde han endnu ikke seet. De bleve staaende for ham, seende paa ham med Forundring. Maaskee hans Ungdom overraskede dem.

Den ene Datter var smuk, den Anden endnu smukkere, den Tredie smukkest; dog blev det altid vanskeligt, at afgjøre, hvo den Smukkeste var.

Moderen, en høi, ædel Skikkelse, saae med Vemod paa Ynglingen, der stod for hende i sin Vaabenrustning, hidreist fra fjerne Lande, for at udsone hendes Elskedes Død. —

Rhonghar's Blik hvilte snart paa den Ene, snart paa den Anden af de Skjønne — thi selv Moderen var en værdig Skikkelse, og havde et Ansigt fuldt af Sjel. Det maatte vel være fornemme Grækerinder, thi deres Dragt var usædvanlig fiin og pæn. Den var hvid — de lange Slør hang fra Hovedet ned til Ankelen, og det mørke, glindsende Haar var gjennemflettet med Tørklæder og Baand. Grækerinderne snøre sig ikke. Derfor kan der ikke være meget at sige om Taillen — men om Hjertet

i Brystet desto mere. De danne Contrasten mod Mændenes usædelige Liv; de leve kydsk og tugtigt i deres afsondrede Gemakker, som de sjelden forlade.

Moderen stod med sine tre søde Døttre for Rhonghar, og syntes at hensynke i Erindringer, i Tanker, i Følelser. Rhonghar's Damascener havde ofte vakt stor Interesse blandt Mændene, og ikke sjelden udtalte sig deres Forkjærlighed for skjønne Vaaben paa en gandske barnagtig Maade. Ogsaa den yngste Datter havde bemærket Sablen, og syntes at beundre den. Rhonghar blottede den, og lagde den i de fine Hænder — det huldе Barn kysede den.

Dette overraskede Rhonghar paa en sælsom Maade. Der laae en dyb, dyb Betydning i dette Agtelsestegn, og pludseligt grebes Ynglingen af den Tanke: hvilket Hjerte maa der ikke slaae i dette søde Barns Barm! — Billedet af et sønderrevet Liv laae for ham i sine skarpe Træk. Jeg ønskede, at blive her, og beskjerme disse.

Sablen gik fra Haand til Haand, og Moderen gav Franken Vaabenet tilbage, idet hun sukkende udtalte det græske Løsen: „Ζήτω η ελευθερια!" (Leve Friheden!) — „Ζήτω η ελευθερια!" svarte Rhonghar Jarr, lagde Haanden paa Hjertet, og — gik. Grækerinderne saae efter ham, indtil han var forsvunden.

Paa Veien kom vi til en Høi, som bød os Udsigten over Havnen. Den føromtalte engelske Brig sendte en skarp Salve ind i Landet, og det just saaledes, at Kuglerne pebe Philhellenerne over Hovedet. Det var engelsk, ægte-engelsk. At Britterne gave Tyrkerne i

Modon et Signal, var ikke paafaldende, men at Britterne fyrede med skarpt Skyds paa den Høi, de bortreisende Franker just betraadte, det var paafaldende. Der hører kun lidt technisk Gehør til at adskille et løst Skud fra et alvorligt — ih nu, Engellænderne have stundom gandske forunderlige Indfald.

Nisi var den første livelige By, Rhonghar betraadte paa Morea. Snart saae Philhellenerne hele Grupper af Indvaanere. Børn legede i Sandet, Piger omringede Brøndene, og Alt mylrede lystigt mellem hinanden. To unge Grækere gik Toget imøde, og spurgte, venligt hilsende, efter Capitainen, hvorpaa man førte dem til Buren, der sad høit til Creatur med sine syv Ordener paa det sortbeklædte Bryst.

De græske Ungersvende, to Brødre, frembøde et overraskende Syn. De bare røde Jakker, riigt brodered med Guld; en svanehvid Tunika bølgede ned paa den røde Calces, og i Shawlet, som var knyttet om Hofterne, skinnede dobbelte Vaaben; Grebet var af Sølv, indlagt med Elfenbeen og Perler. Lange sorte Lokker faldt ned paa Ryggen, bedækkede med en rød Hue. Den Enes Ansigt bar Arret af et Streifskud, og da Philhellenerne beundrede hans Vaaben, pegede han paa Kinden og Vaabnene med det glade Udraab: „Tripoliza!“

De grebe Bidselet, og førte høitideligt vor Chef gjennem Gaderne; ham fulgte Philhellenerne tilfods, og fire Ryttere dannede Bagtroppen, ledsagede af Folket.

Uden at vide, hvorhen de førtes, overlode Philhellenerne sig til de ædle Ynglinger, der havde mod-

taget dem med Haandtryk og Kys. Toget holdt stille ved en stor Bygning, Ephorernes Vaaning. Nogle Gubber viste sig paa Altanen, lagde Haanden paa Brystet, og bøiede sig. Alle Philhellener gjorde ligesaa, og raabte: „Ζήτω ἡ ἐλευθερία!" Folket holdt sig roligt; det var en alvorlig Scene.

Vi brøde op igjen, og begge Brødrene gave os Leide. Fra Nisi til Calamata kan vel være halvtredie Miil. Vi hørte ofte Grækerne spørge, om Philhellenerne da ogsaa vare Christne?

Om vort Ophold i Calamata er ikke meget at sige. Vi følte, at vi vare Grækerne til Byrde, og denne Bevidsthed nedtrykte os meget. Vi rustede os til Reisen ad Argos.

Uden Heste kunde vi ikke komme fremad; Førere maatte vi ogsaa have. Ephorerne tvang de arme Landboer, som just vare i Staden med deres Heste, til at reise med os til Argos. De adlød, skjøndt med Uvillie. — I Argos haabede vi, at vorde satte paa fast Sold af Senatet.

Messeniens Skjønheder kan jeg ikke skildre her. Et Paradiis blomstrede og prangede trindtom os. Vi berørte Egne, hvortil der vel ikke findes Lige i Grækenland. Deres Billed foresvæver mig i det dalende Sollys, mens jeg nedskriver dette.

Men vor Reise var tung. Allerede i den første Landsby traadte Indbyggerne, forledte af vore Førere, bevæbnede op imod os. De mod os blinkende Vaaben førte os saa vidt, at Capitain Buren frem-

tog sin Pistol og kommanderede rask, hvorpaa vi stode i Ordre med Hane og Bajonet.

En smuk Begyndelse paa vor Reise til Arkadien! De gode, eller rettere, de slemme Græker, gave efter, og vi droge videre. Bevæbnede Græker marscherede eller galopperede os forbi. Vi ahnede intet Ondt; dog opsteeg en Mistanke i os, beslægtet med ond Ahnelse.

En uforglemmelig Aften lagde sig over os. Veien havde hidtil ført os gjennem en viid, yppig Dal, trindtomgiven af sneedækte Høie, straalende i stolt Majestæt. For os laae Arkadien, tilvenstre Elis, tilhøire det gamle Spartanerland. Nu indsluttedes vor Sti af groteske Klipper.

Silde kom vi til Scala, en forstyrret Bjergstad. Indtoget var høitideligt. Ingen levende Sjel viste sig. Alle Dørre forbleve lukkede; det var mig som om dette var Dødens Residents. — Ak! — min Ahnelse traf hartad bogstaveligt ind.

Efter lang Omslakken holdt vi udenfor en Ephors Huus; men ogsaa dette holdtes lukket. Nogle af os lode sig føre til Archimandriten; han blev roligt liggende ved sin Pibe, og viste os tilbage til Ephorerne.

Vi vendte tilbage til Ephorens Huus og bankede paa. Alt blev dødt og stille. Der hengik et Qvarteer i piinlig Venten. Buren blev heftig, og bød os støde Døren ind med Kolberne. Neppe havde vi begyndt, før en gammel Qvinde stak Hovedet ud af Vinduet. Vi beraabte os paa vore lovmæssige Indqvarteringskort, men den Gamle skjældte os

ud. Buren blev stedse heftigere; vi Alle vare i høi Grad forbittrede over, at een gammel Qvinde vilde sende os, Tretten i Tallet, „til Satan."

Hun trak Hovedet tilbage, og nu viste sig et Dusin Flintebøb, rettede paa os gjennem Jalousierne — Skytterne saae vi ikke. Den Gamle vedblev at skrige og dominere, men hun lod sig ikke see.

En Indvaaner nærmede sig os, og tilbød os sit Huus til Natteqvarteer. Vi vare nødte til at modtage dette Tilbud, for at vore Heste kunde hvile. Huset var, efter græsk Bygningsmaade, omgiven af en Muur. Vi udsatte Vagter, og lagde Mærke til vore Førere, thi En af de Fire, man havde medgivet os, var allerede forsvunden.

Jeg treen ind i Huset, og fandt Armod og Elendighed. Om en halvslukt Ild laae en Gruppe af Sovende, som vi ikke agtede paa. En tynd Muur adskilte Rummet, hvor vi satte Hestene, Verten fyntes en ærlig Christen, og viste os sine tomme Potter. Det var intet Nyt. I Hungeren havde vi allerede naaet høie Grader, og snart havde vi kunnet gjøre Fordring paa, at vorde „Mestre af" Arnen.

Vor Mave maatte holde Sabbath. Det andet Vagtskifte traf Grev R . . . ck, en preussisk Ingenieur, og mig. Natten var underfuld. Om slig en Himmel er Nordboen ei istand til at gjøre sig nogen Forestilling. Men Nætterne ere meget kolde, og hvo som er gjennemvaad, og ei har været af den sorte Kjole hele Maaneder, han føler Kulden endnu mærkeligere, end Læseren bag den varme Ovn.

Men hiin Nat var jeg dog tør, saa tør, at jeg indvortes sporede Tørheden og længtes efter en Drik. Jeg traadte ind i det Værelse, hvor alle Vaabenbrødre og Huusbeboere laae ved Ilden. En Græker af hiin Gruppe sad opret og drak; tydeligt saae jeg ikke hans Ansigt — jeg saae kun paa Vandkrukken, som han snart satte ned. Jeg drak — med Velbehag.

— — Det var Gift, og intet Videre end den græsselige Febers Gift, jeg drak med Velbehag her.

De to Vagttimer vare forløbne, og jeg lagde mig ved Ilden til de sovende Græker, til de Syge, som ikke stode op. Efter en kort og rolig Søvn sprang jeg op fra Leiet med mine Vaabenbrødre; det dæmrede alt.

Vi brøde op — kun To af vore Førere vare tilbage. Det var en smuk, men meget kold Morgen. Vi droge mod Arkadiens Bjerge. Det gik hele Veien opad Bakke, vore Veiviseres Miner bleve os stedse mistænkeligere. Omsider deserterede den Ene, og tog den ene Hest med, samt Alt, hvad vi havde pakket paa den. Buren mistede blandt Andet en Pels af betydelig Værdi.

Vi befandt os ved et snevert Pas, og, efter Kortet, i Arkadien, da Veien spærredes os af over hundrede bevæbnede Græker. De laae posterede bag Klipper, og sloge høitskrigende an paa os. Høvdingen treen frem, og hilste os paa Italiensk. Ihvor betænkelig end den Situation var, hvori vi befandt os, kunde jeg dog ikke andet, end finde denne Ro-

verhøvding interessant. — Det var Idealet af en arkadisk Røver.

En Figur af Middelstørrelse, energisk bygget uden Corpulents. Ansigtet udtalte hans Characteer. Vild Trods flammede paa Panden; Aand, List, Mod, Forvovenhed lyste af hans mørke Øie. Ansigtets Former vare regelmæssige, næsten skjønne. Lange sorte Lokker hang, under et rigt Shawl, ned paa Skuldrene. Hans Dragt var smudsig, men hans Vaaben kostbare. Paa Fødderne bar han antike Sandaler; en smudsig Tunika havde han paa. Han talte kort og fyndigt, med Haanden paa Pistolen: Vi skulde pakke vor Bagage af, og lade Hestene blive her.

Vor Bitterhed steeg høit. Vi holdt os tæt sammen, og prøvede at rykke frem. Men over hundrede lange Rør sigtede paa os.

„Skulle vi lade os skyde som Spurve her?" raabte Buren; Hestene bleve afpakkede og overantvordede til Føreren, som retirerede bag Bøsserne dermed. — Nu stode vi der hos vor Bagage, trindtomgivne af Røvere.

„Ville I have Transportheste, for at reise tilbage til Calamata? spurgte Høvedsmanden med rolig Mine: For rede Penge kunne I faa Heste, og sikkert Leide til, paa min Parol!"

Det var klart af Alt, at vi havde en arkadisk Schinderhannes for os, hvis Sikkerhedskort ei var at foragte.

Vi raadsloge, om vi skulde begjere hans Leide til Argos; men Ingen vilde et Skridt videre frem.

I heftigt Oprør besluttede vi Alle — saasnart muligt at forlade Morea.

Vi foreviste vore Pasfe, og forlangte at respecteres som græsk Militair, der kunde gjøre Fordring paa Transportheste og paa human Behandling. Vi beraabte os paa Demetrius Ypsilanti, og Høvdingen svarte: „Il Principe Ypsilanti è forrestiere come-voi. Jo sono Capo del populo in questa montagne. Se voi volete retornare a Calamata — bene! La strada a Argos è cuisa,"

Det vil, frit oversat, sige saameget som saa: „Ville I blive her som mine Fanger, eller ville I betale mig nogle Rupier i Løsepenge? Meget ere I ikke værd; der er vel Ingen, der bekymrer sig om Jer."

Fordringen for Hestene var enorm. Han forlangte ligesaamange Zechiner, som vi for havde betalt Pjastre. Hvad var herved at gjøre? Vi bleve enige om to Heste, og — reiste tilbage til Calamata.

Hvi lod Du mig ikke døe dengang, store Gud? — Jeg bar allerede Døden i mig, uden at ahne det, og Du fortrængte den ved nyt Liv! — Jeg vil ei spørge, ei knurre, Herre! Du bortkalder Tusinder fra denne Jord, og mig ikke? Du lader mig blive herneden i den uddøde Verden. — —

Normann landede, og samlede de adspredte Flygtninger. De forskandsede sig ved Arta, hvor de dannede den tredie Skandse, som de forsvarte mod Tyrkernes Angreb. Ved Siden af dem stode adskillige tusind Græker i fuldkommen Sikkerhed.

Attenhundrede Albaneser i tyrkisk Sold gjorde en Morgen Angrebet, og saasnart Philhellener-Skandsen blev bestormet, forlode alle Grækere deres Volde, og omtrent 280 Philhellener stode nu ved Forræderi givne til Priis for Døden.

De gjorde Underværker af Tapperhed. Tyrkeliig forhøiede deres Mure. De forsvarte sig over halvanden Time mod hine Leiesvende, og fandt, paa Sytten nær, Alle — Alle — Døden. Men henimod 700 Albaneser mistede Livet derved. — Fægtningen ved Arta fortjener at vorde nævnet i Hellas's Krønike. Normann flygtede til Mesolonghi, hvor Fem af hans Ledsagere døde af Feberen, og med elleve Mand søgte han, forstyrret i sit Inderste, ind mellem Bjergene.

Øienvidner fortalte mig, i hvilken Tilstand de havde forladt den høiede Heltekraft. — — hans Valgsprog var bleven: Børn! „Gaaer tilbage, i Herrens Navn! Hvo som kan, gaae tilbage! Jeg maa lægge mine Been paa Morea. Hilser Tydskland fra mig."

Normann var landet i Navarino, medens Rhonghar befandt sig i Calamata. Indvortes Tvist adskilte Grækerne overalt — ingensteds tænktes paa Almeenvirken. Enhver sørgede for sig, og hvo der havde Penge, lod en Fane bære omkring, lovede to Paras Sold mere end Andre, og inden Solen gik ned, var han Capitano. —

Jeg elsker de ædle Hellener, som om de vare mine Brødre, men ligesaa frit tilkjendegiver jeg min Forbittrelse, min Ynk over det fordærvede, vanslæg-

tede Folk, som jeg lærte at kjende i Lastens dybeste Afgrund. Den nærværende Generation er størstedeels forloren. Hvad der redder sig af den blodige Kamp — den Levning, som faaer Freden at see, vil faae en svar Kamp at bestaae med den indvortes Fjende.

Morea o. s. v. vil falde i en diplomatisk Pose — som en restaureret Antike, som en Skuepenge, der, til almindelig Roes, forevises ved den politiske Desert. Det vil vorde et Schweizerland, som Studenterne besøge pr. Dampskib i Ferierne; det vil vorde oversvømmet af Myrer, Bremse og Myg, som arbeide, stikke og surre der efter Hjertenslyst. Bozzaris og Canaris Ætlinge ville prange med fremmede Ordener. I alle Tunger vil det hedde: „Vi have reddet Eder! Os have I Eders Frihed at takke! Vores ere I med Hud og Haar!"

Og de arme Hellener ville være gandske konfuse, og ikke vide, hvem de da egentligen tilhøre, og hvad de have tilfægtet sig som Frihed, hvad de fortvivlende have vovet Livet for, var en Sæbeboble, ikke en Pibe Tobak værd!

Hellenerne ville bære Lænker som tilforn, men istedetfor de tyrkiske, rustne, gamle Lænker, ville de bære blankt polerede Stadslænker — et christeligt Divan vil beherske dem — —

Arme Grækerfolk! Du vil stikke dit Sværd i Balgen, og det vil hedde: „Good Night, Liberty!" — „Bon soir, Liberté!" — eller: „Pokoi notz, Sloboda!" — — — Arme, arme Grækerfolk!

Jeg vil sige Dig, hvori Din Ulykke ligger begrundet; den ligger begrundet i Din moralske Vanarts Morads. Du var ikke vorden moden til Udbrudet af de Flammer, de Ædleres Hjerter nærede, som havde kæmpet sig op over deres Tid. Fordi Du ikke veed, hvad Frihed er, arme Grækerfolk, vil Du heller ikke kunne tilkæmpe Dig Friheden. Man vil rive den blodige Kniv af Din Haand, man vil tilraabe Dig: Vær stille, Barn! Jeg giver Dig Honningkage, naar Du er artig. Der har Du en Dukke — med den kan Du lege saameget Du vil. Og Dukken vil man kalde Frihed, og Du, gjenfødte Grækerfolk, vil mene, at have store Ting nu. Du vil lege med Dukken, som Du legede med Dine ladte Pistoler, naar Du jublede. — O, Hellas! Hellas! Hvor ligger Du mig paa Hjerte, Du svage Barn! —

Vi rykke fremad — eller rettere — vi gaae tilbage, og befinde os atter i Calamata, hvor vi besøge Hetæristerne Spiridion og Alexis, der ligge paa en Altan, og smøge deres Pibe til Goethes Tasso. — Hurtigt kommer En op ad Trappen, og byder smilende sin Hilsen. Det var Rhonghar.

Han var særdeles oprømt og munter; han befandt sig i en ham uforklarlig Nervetilstand, som dog snart forklarede sig selv. „Nu bliver jeg hos Eder! raabte han, idet han sprang om: Det gaae som det vil; jeg forlader Eder ikke — maaskee er jeg Eder ikke velkommen."

„Lad vor Meddelelse ikke overraske Dig! sagde Alexis: Du seer, vi have indpakket. Alt er rede

til vor Indskibning. I Morgen gaae vi ombord paa en genuesisk Galease, fra Armiro til Ancona. —"

Denne Efterretning gjorde et rystende Indtryk paa Ynglingen. Hverken hans Venner eller han selv ahnede den gruelige Skjebne, som svævede over ham. En dunkel, høist gaadefuld Følelse greb ham — det var en lys Ahnelse, og ved fast Bestemthed raabte han: „Det gaae, som det vil — jeg følger Eder! Jeg bliver ikke paa Morea under slige Omstændigheder, i slige Forhold. Jeg reiser med Eder, hvis Eders Capitain vil tage mig med."

„Saa gjerne vi end saae Dig ombord, svarte Alexis: saa vil det dog udentvivl holde haardt, at bringe Din Indskibning i Orden, da Capitainen idethøieste kun eengang kommer til Calamata endnu."

„Maaskee er han her allerede! sagde Spiridion: Vi ville opsøge ham, ham eller Superkargoen — det er ligemeget."

De gik hen paa Kaffehuset sammen, hvor Capitainerne pleiede at søge, og fandt ham tilligemed Superkargoen, en Græker fra Lille-Asien, hvis raae Ydre omhyllede et varmt Hjerte.

Snart bleve de enige om den betydelige Sum, Capitainen forlangte. Men nu begjerte han et Dokument af Ephorerne, som kunde bekræfte, at jeg var afskediget af græsk Tjeneste.

Spiridion aflagde et Besøg i det græske „Cancellaria," og kom snart tilbage med den Efterretning, at Ephorerne — forbøde Philhellenernes Afreise.

Rhonghar studsede; men efter kort Betænkning meente han, at Penge vel kunde gjøre Alting muligt.

Hetæristerne gjorde den Bemærkning, at han maatte skille sig ved sine Vaaben; de havde maattet skille sig ved deres, thi det var vel muligt, at en Undersøgelse vilde finde Sted ved Landingen i Italien.

Den græske Krigstjeneste var aabenbart en Carricatur paa hver europæisk Tjeneste. Rhonghar havde hverken nydt Brød eller Sold — nu maatte han være belavet paa, at kjøbe sig løs. Sin personlige Frihed, som aldrig var solgt, aldrig betalt, maatte han kjøbe tilbage med Penge.

Der forestod ham en stor Reise; paa den kunde han vel behøve Penge. Om faa Timer skulde han reise — han aflagde sine Vaaben. —

Hans Damascener havde været alle Grækeres Øienslyst. I Navarino havde man budet ham firehundrede Pjastre derfor; men han havde ikke skilt sig derved for firetusinde Pjastre, saalænge han nærede det Haab, at kunne føre den for Grækenlands Frihed.

Spiridion sendte Damasceneren til En af de fornemste Capitani, og faldbød ham den, medens Alexis gik med Rhonghar til Ephorerne, og en Udraaber paatog sig at sælge Philhellenerens øvrige Vaaben. Ephorerne sadde forsamlede, og der opstod en heftig Ordstrid. Med den største Haardnakkenhed vægrede de sig ved at samtykke i Indskibningen; thi de ønskede ikke, at Morea's indre Tilstand skulde

vorde bekjendt i det øvrige Europa. De bedroge hverandre indbyrdes, og ønskede ligeledes at bedrage hele Verden.

Ephorerne befandt sig saare vel ved deres lange Piber, og meente, den blonde Franke stod i deres Tjeneste, og fik ikke sin Afsked. Rhonghar, der brugte Chioten som Tolk, forblev rolig, og fordrede, som Franke i græsk Tjeneste, sin Sold fra den første Dag af indtil nu. „Vi have ikke kaldt Jer hid!" brummede en bleg Mand i kostbar Zobelpels, og nu blev Chioten Alexis heed i Hovedet.

Han traadte tre Skridt frem, og holdt for de noble Ephorer en Tale, hvori det blandt Andet hedte: „Den unge „Germanos" er fra det Land, som har opdraget os, som vi skylde Aand og Dannelse; han har sluttet sig til os, som nu, i høieste Forbittrelse, maa forlade vort Fædreland. Hele Hellas er i evig Gjeld til Germanernes Folk, og naar nu en Enkelt af dette store, ophøiede Folk, i en reen Iver, i høi Begeistring for Frihed, bød Eder sin Tjeneste, og bar alle Savn med Eder, og vovede Liv og Blod for Eder — — og I behandle ham som Slave, uden at have nogen Ret til hans Person — naar I opkaste det lumpne Spørgsmaal: hvo har kaldt Eder hid? — — "

Man afbrød ham. Der reiste sig en heftig Strid. Alexis tog atter tilorde: „Jeg kjender de Forhold, af hvilke denne Franke har udrevet sig, for at offre Liv og Blod for vor Frihed; jeg kjender hans Livs Værd, og veed, hvad der har ført ham hid. Hans Fader kalder ham tilbage; han maa

bort, med os maa han bort. Eders Tvedragt, Eders Mistro til Philhellenerne har bragt ham i en Forfatning, som grændser til Fortvivlelse. — Holder ham kun tilbage — fremturer kun i Eders Trods — og Franken skyder sig en Kugle for Panden, naar vi gaae ombord. Dette Mord falder paa Eders Sjel!"

Alexis kjendte sit Folk, og vidste, hvad her kunde hjelpe. Forholdet mellem Fader og Søn er høist ærværdigt blandt Grækerne. Hiint Ord virkede kraftigt paa det smøgende Conciliums Gemyt, og paa Chiotens høie, tordnende Tale fulgte en sagte Mumlen.

Efter en lang Pause besluttede man, at andrage Sagen for Ephorernes Ældste, og Rhonghar saae sig nu, ledsaget af Vagterne, ført til en Brønd, hvor en Patriark-Skikkelse laae paa Tepper, og blæste Tobaksdampen gjennem Næsen.

Alexis talte. Patriarken strøg sig om det hvide Skjæg, og maalte Franken med forskende Blik. Derpaa dampede han atter, og syntes at anstille dybe Betragtninger. Omsider lød det Ord: „Franken er afkrediget."

Det faldt Rhonghar tungt, at skille sig fra sine Ulykkesfæller. Reisens Stund nærmede sig, og vi ledsage ham til Spiseverten Theodory, hvor Frankerne holdt deres Maaltid.

Theodory og hans Broder vare originale Karle; de offrede Fædrelandet deres tredobbelte Tjeneste, som Kok, som Marketender og som Kriger. De stode bevæbnede ved deres Gryde. Deres Restaura-

ration havde megen Lighed med en romersk Osteria, men Sæderne vare meget underligt anbragte, thi om europæiske Bænke har man ingen Idee her. Et smalt Bret, saa høit som Bordet, bød Frankerne et Sæde; Reisen fra Tallerkenen til Munden dannede paa den Maade en lang Station. Borde ere meget sjeldne paa Morea. Alt ligger paa den lave Divan, og et rundt Bret, endnu lavere end Sædet, træder i Bordets Sted.

Rhonghar treen ind. Her blev leet, bandet, drukket, Et beundringsværdigt Talent viste to Philhellener, Grev *... og *.er, idet de optraadte som Regimentsædere, og satte hele Calamata i Forundring.

Den arme Werker var ilde faren. Han havde altid Torst og Appetit, og aldrig Penge. I Sandhed, slige Philhelleners Forfatning var rædselfuld. Hvad skulde de gribe til? Siden de vare landede i Grækenland, havde de ikke havt en Paras Indtægt; de havde ikke medbragt saameget som en Sou, og dog hævdede det physiske Liv sine Rettigheder. Werker havde forlængst solgt sit sidste Lommetørklæde o. s. v., og gik omkring, plaget af den bittreste Hunger.

Paa Morea herskede følgende Skik. Medens en Død ligger Liig, ombæres offentligt et rundt Bret med smaae Kager, Honning o. s. v., paa det hver Forbigaaende kan feire den Hedengangnes Dødsmaaltid. Enhver tager, blot for en Skiks Skyld, et Stykke Kage, dypper det i Honning, og nyder det stiltiende, ligervis som Herrens Nadvere.

Et saadant Sørgebud nærmede sig Werker, da Denne, uden at vide, hvorledes han skulde stille sin Hunger, stod paa Torvet, og betragtede en gammel Ruin. Høilig forundret saae han paa Grækeren, som holdt Brettet hen for ham, og lagde Haanden paa Brystet.

Werker, som desuden var døv, forstod ikke et Ord deraf. Gladelig smilende raabte han: „Jh, det er jo gandske charmant! Hvo i Verden mon der tænker saa christeligt, og kommer min preussiske Mave ihu. Jeg takker, jeg takker ærbødigst. Tøv kun lidet, min gode Ven — Han kan strax faae Tallerkenen med sig.“

Grækeren forstod Intet deraf. Werker leirede sig nu ved Brønden, og aad med største Velbehag. Grækeren meente, nu kunde vel Franken have viist den Døde Ære nok; han tog derfor Brettet af hans Skjød. Fuld af Forbauselse stirrede Werker paa ham.

„Det er jo lutter Brokker og Smuler, gode Ven! Skulle Flere maaskee spise deraf?“

Grækeren bar sit Bret videre, og mødte Spiridion og Rhonghar, hvilke han ogsaa bød Dødsmaaltidet. Werker iilte hid og raabte: „Hold, gode Ven! De To have Penge nok — de kunne altid faae noget.“

Og nu erkyndigede han sig omstændeligt hos Spiridion, hvor da den Diner fandt Sted, hvoraf man sendte ham den nüchterne Desert.

Spiridion forklarede ham hele Sagen, og Werker bad ham, idet han tog for sig paany: „Siig dog det Menneske, Hr. Kammerat, at jeg var den Afdødes intimeste Ven, at jeg er gandske utrøstelig over hans Død, og at jeg, som han allerede vil have bemærket, tager den største Deel i denne Formalitet.“

Den gamle Werker, hvis sande Navn vi her fortie, faldt hæderligt ved Arta, efter et Liv fuldt af Nød og Elendighed, fuldt af Rædsel og Gru.

Hestene vare bepakkede, og Rhonghar reiste nu med Alexis og andre Passagerer til Armiro, hvor den genuesiske Galease endnu var i Begreb med at tage Ladning ind.

Ved Siden af Rhonghar vandrede en Præst ved Navn Daniel fra Thessalien; han var undflyet den frygtelige Marterdød, hvorom man dengang læste i Aviserne. To af hans Brødre vare blevne levende begravne i Jorden. De umenneskelige Tyrker havde bestrøget et Stykke Træ med Honning og stukket dem det i Munden; derpaa havde de ledet en Myre- og Bremseværm hen paa Honningen. Den arme Daniel havde i en Fraskand seet derpaa.

Afsked fra Hellas.

O skjønne, ulykkalige Morea! Dig skal jeg nu forlade? — Jeg skal skilles fra dig, du mit Ungdomslivs Gravmæle, du min aandige Krafts Vugge, du Klipperif, hvorpaa min Tro, mit Haab maatte strande! Jeg skal skilles fra dig, Hellas, du det Stores og Skjønnes Fædreland!

Jeg skal skilles fra dig, Moina! Kjæde, som drog mig op af den physiske Død, hvori jeg sank, da jeg forlod dig, da jeg sidstegang saae din Top, sneebedækte Taygetos! —

Jeg skulde nu skilles fra dig, du min gyldne Ungdomsdrøm! Skulde stirre efter dig, som efter den synkende Sol, der daler hist bag Corons Klipper, medens vi følge Rhonghar ombord paa den genuesiske Galease. Min Sol gik ned, da jeg maatte forlade dig, du skjønne, ulykkalige Morea. Den gik ned, og det blev Nat — rædsom-skummel Nat trindt omkring mig.

Uheldsorte Skyer mørknede mit Livs Himmel, og Stjernerne, de straalende Tvillingstjerner, skinnede ikke mere ned paa mig.

De forlorne Aars Aander omsvævede mig liig Kæmpebilleder fra Skyggeverdenen, og forfulgte mig liig truende Eumenider.

Skrækket jog jeg om i Sandhedens Rige, og Eumeniderne lode deres Latter lyde ud i Natten: „Det er Løgn!"

Og jeg vidste ikke, hvorhen det drog mig, og vidste ikke, hvad min vildfarende Fod berørte, før jeg styrtede ned i Dødens Afgrund — blandt Torne.

Men det evige Lys var ikke slukt. Solen var nedgangen, for herligere at oprinde, for at bestraale et gjenvundet Paradiis. Og Solen randt op, og udbredt i guddommelig Glands laae det for mig, det skjønne, ulykkalige Hellas! Ungdommens Drøm-

me traadte i Livet, og hvad min ahnende Varm gjemte, saae jeg virkeliggjort i den nye Livssols Glands.

Saa vil jeg nu holde fast ved dig, du stolte Tro paa Hella's Opstandelse, vil holde fast ved dig, du frydelige Haab, at det maa vorde reent i Hellas, reent i Hellenernes Hjerte. Ligeviis som Livet i mig opsteg af den rædselfulde Død, saaledes vaagne ogsaa du, dybtsunkne Jomfru Hellas! Gid Aarbogerne forkynde din Ære, som du har vundet i den fortvivlede Kamp for dit Liv! — Du skal endnu tilkæmpe dig en anden, en høiere Seier, eller du vil dog gaae tilgrunde, o Hellas!

Nei, du vil ikke gaae tilgrunde, du vil fremstraale i værdig Reenhed, liigt dine sneebedækte Høie, og liigt Taygetos, Olymp, Helikon og Parnas i den oprindende Morgenrøde vil du skinne i Frihedens Sollys, ærværdige Hellas!

(fortsættes.)

Pligt og Kjærlighed.

En Fortælling fra Ruslandstogets Tid.

1.

Frankrigs modige Sønner droge til det kolde Rusland. Kjækt beseirede de alle Hindringer, hvormed Fjendernes Vaaben og det fremmede Lands uvante Klima søgte at skrække dem. Men et lysende Banner gik ogsaa foran dem paa Seirens blodige Bane. Den store Helts Navn svævede de Tapre for Øine, og hans Aand var det, der hviilte over Krigernes Skarer.

Snart vajede de franske Faner i Ruslands Hjerte; alt saae de Ustandselige Taarnene af Czarernes gamle Stad; alt troede de, at have naaet Hvilens sikkre Havn og at kunne foreskrive den overvundne Keiser Fredsbetingelserne. Ruslands Vugge skulde vorde Ruslands Grav. Forsilde indsaae de Skuffede, at de maatte vorde et Offer for deres forvovne Jid; thi pludseligt afslørede Russerne deres længenærede Hævnplan. Med egen Haand kastede de den tændende Fakkel i Moskaus Huse; med egen Haand knuste de dette stolte Mindesmærke om svundne Aarhundreder, og bragte derved Seiervinderne i den skrækkeligste Stilling.

Snart forenede sig den nordiske Vinter og Hungerens frygtelige Rasen med Fjendernes Had — et skrækkeligt Kloverblad! Mange Franskmænd ihjelslog Russernes Sværd; endnu Flere dræbte Kulden;

men de fleste Offre opslugte Hungeren, dette kæmpemæssige Uhyre.

De blomstrende Egne, som, ved de Franskes Indmarsch, havde omgivet Moskau, vare nu en Askehob, en stor Grav, som stedse blev umætteligere, jo større Bytte den fik; snart truede den at opsluge alle de uvelkomne Gjæster.

Den Mand, som hidtil kun havde kjendt Frygten af Navn, indsaae dog omsider, rigtignok forsilde, at et klogt og hurtigt Tilbagetog var det eneste, som endnu kunde redde ham og hans Armee. I den strengeste Kulde trak han sig tilbage gjennem hine Egne, som Ødelæggelsens Dæmon havde betraadt.

2.

Ved Marnes yndige Bredder, i Byen Charlis, boede Hr. de M . . . . . , en riig Godseier. Hans Livs Aften var kommen; med Skaansel vare Revolutionens Storme gangne over hans Besiddelser, uden at forstyrre Frugterne af hans Flid. Saaledes levede han, en lykkelig Fader, omgiven af tre Sønner, som udgjorde hans Livs Glæde. Snart kaldte Fædrelandet sine Helte under Vaaben. Frivilligt fulgte de to ældste Sønner Ærens Kald, og traadte i de Tappres Række, som droge til det kolde Nord med deres store Keiser. Den Yngste blev tilbage. Hans Ungdomskraft skulde være den gamle Faders Støtte.

Nu hang Faderens Hjerte gandske ved denne Søn. Den Kjærlighed, han før havde maattet dele med sine Brødre, nød han nu allene. Men Carl

fortjente ogsaa denne Udmærkelse. Dagligen at smykke den kjære Faders Liv med Glæder, var hans eneste Stræben; at vinde Faderens Tilfredshed, var hans høieste Stolthed. Carl havde naaet sit tyvende Aar. Kjærligheds Følelse var hidtil bleven ham fremmed; men nu vaagnede ogsaa pludseligt, i hans rene Bryst, dens besjelende Flamme.

Amalie, en nærboende Adelsmands eneste Datter, havde været hans kjæreste Ungdomslegesøster. Allerede som Dreng havde han viet hende sin udeelte Opmærksomhed, og været meget lykkelig, naar et venligt Blik af hendes fortryllende Øine var bleven ham til Deel.

For nogle Aar siden var hun reist til Paris, for, efter sine Forældres Ønske, at fuldende sin Opdragelse her. Gaarsdagen havde ført hende tilbage i hendes Families Kreds; Hovedstadens Glæder havde ikke mørknet hendes Sjels Uskyldighed. Lig en udfoldet Rose traadte hun ind i Fædrehjemmet.

Hr. d'Alencon, Amalie's Fader, havde til denne Høitidelighed indbudet Adskillige af sine Venner — blandt dem ogsaa den gamle M . . . . og hans Søn. Neppe gjenkjendte Carl sin fordums Legesøster; men snart gjenfandt han i hende sin Barndoms omme Veninde, og det varede ikke længe, inden Begges Hjerter vare forbundne i den skjønneste Pagt.

Snart bleve ogsaa Forældrene underrettede om en Følelse, som, paa begge Sider, udbredte samme Glæde. Dagen til den uopløselige Forening blev

berammet, og de Elskende saae en skyfri Fremtid imøde.

Da kom Budskabet om de sørgelige Følger af Krigen i Rusland. Dødsenglen havde udbredt sine sorte Vinger over Frankrigs Krigere; forladte stode dets Ørne i fremmed Land. Dets Sønner sov, i Sneegraven, den evige Søvn.

Snart foranstaltedes nye Troppendskrivninger. Ogsaa Carl maatte rive sig af sin Bruds Favn, for at følge Senatets Opfordring. Smertelig var Afskeden fra den gamle Fader, der lagde Velsignelsens Haand paa den Elskedes Hoved, hjerteskærrivende Skilsmissen fra Amalie, der neppe var istand til at fremhulke det sidste Farvel. Af Begges Hjerter opsteg den Eed til Himlen, at deres Kjærlighed først skulde udslukkes med Livet, og at deres Troskab skulde være ubrødelig, indtil de samledes i et bedre Liv.

3.

Med ungdommelig Varme fulgte Carl de fædrelandske Bannere, og ilte sine Brødre imøde. Paa Leipzigs Sletter skulde det frygteligt afgjøres, om Frankrigs store Helt var uovervindelig.

Solen gik op. Alt vare de kamplystne Krigere forsamlede, alt aabnede Graven sig, for at annamme sine Offre. Fortvivlelse og Kjærlighed til Æren bød Franskmændene kæmpe; Patriotisme og Hævnfølelse begeistrede Ruslands og Preussens Skarer.

Solen gik ned. Flammerne raste fortærende; bedækkede med Vunder vare begge Hæres Krigere; besaaet med Liig var den blodige Valplads.

Bevidstløs laae Carl, Aftenen efter den skjebnesvangre Dag, i en usel Bondehytte, hvorhen han var bleven bragt som Fange. Ved Bestormelsen af et Batteri, som han længe havde hjulpet til at forsvare, var han bleven haardt saaret. De Franske maatte overgive sig, og Russerne bleve Herrer over dette vigtige Punkt. Carl blev bragt til hiin Hytte, som Ruslands Beherskér, faa Øieblikke efter, valgte til sit Nattely. Hans Menneskekjærlighed lod den unge Officeer pleie paa det omhyggeligste; han overgav ham til sin egen Livlæge, hvis Dygtighed udrev ham af Dødens Arme. Det varede ikke længe, inden han var helbredt saavidt, at han kunde følge de øvrige Krigsfanger til det for dem bestemte Opholdssted i Ruslands Hjerte.

Den lange og besværlige Reise havde forværret Fangens Saar. Neppe lægte, brøde de op paany, og tillode ham ei, at fortsætte sin Reise videre. En medlidende Kjøbmand i Ukraine tog den unge Officeer i sit Huus, og tilbød sig, at indestaae for ham. Den brave Mands Gjæstmildhed lindrede Fangens ublide Lod, og Kathinka, hans Datter, sad, som tro Sygevogterske, ved Udlændingens Sygeleie. Hun var den skjønneste Pige i hele Egnen. From, som en Himlens Engel, og smuk, som den unge Vaarmorgen, agtedes og elskedes hun af Alle, som kjendte hende. Alle Piger vare stolte, naar de sammenlignedes med hende; alle unge Mænd stræbte

at vinde den hulde Kathinka's Ynde. Men Ingen var istand til at røre hendes Hjerte.

Det blev bedre med Ynglingen; hans Saar lukkede sig under Kathinka's velsignelsesrige Haand. Snart kunde han forlade Sygeleiet, og, ved Pigens Arm, nyde den friske Luft. Endnu nogle Uger — og han blomstrede atter i Sundheds Fylde; men nu var Kathinka syg. Den skjønne Ungersvend havde i den hulde Pige vakt en ubekjendt Tilbøielighed — Elskovs Morgenrøde oprandt i hendes Hjerte.

Carl gruede for den Tanke, at have vakt Lidenskabens Storm i denne rene Sjel. I Begyndelsen havde han kun anseet hendes Tilbøielighed for Medlidenhed; ubekymret havde han derfor hengivet sig hendes Elskværdigheds hele Trylleri. Men nu svævede Amalia's Billed, mere levende end nogensinde, for hans Øine. Hendes dyrebare Træk mindede ham om Troskabseeden.

Hvilken Jammer for ham, da Kathinka's Adfærd nu gjorde hans Frygt til Vished! Den Mands Datter, der havde modtaget ham saa gjæstmildt, skulde han have gjort ulykkelig; den Pige, der ved saamange Opoffrelser havde erhvervet sig en ubestridelig Ret til hans inderligste Taknemmelighed, skulde han berøve Sjelens Fred? En ulykkelig Fremtid saae han imøde.

Det eneste Middel, der maaskee havde kunnet helbrede Kathinka's Hjerte, var rask Flugt. Hellere vilde han anseés for utaknemmelig, end skuffe den Arme længer med et frugtesløst Haab. Et kort

Brev, hvori han undskyldte sig med sin Længsel efter Hjemmet, skulde sige de gode Mennesker hans sidste Farvel.

4.

I Skumringen sneg Carl sig ud af Huset, hvor han havde nydt saamange Velgjerninger. Forsigtigt listede han sig gjennem Stadens Porte, og ilte nu rask mod den Egn, hvor, efter hans Formodning, Hjemmet maattet ligge.

Men neppe havde han tilbagelagt nogle Miil, før han troede at høre Tramp af forfølgende Heste bag sig. Han fordoblede sin Hast, men snart havde Rytterne indhentet ham, og bragte nu Flygtningen tilbage. Det mislykkede Forsøg voldte, at han blev sat under den strengeste Opsigt.

Næste Morgen traadte Kjøbmanden ind til ham. Han kastede et smerteligt Blik paa Fangen, som greb hans Velgjørers Haand, og vædede den med hede Taarer.

„Fremmede! sagde den Indtrædende: Du har misbrugt min Tillid, Du har tvunget mig til, at bruge Lovens Myndighed, Du har med Utaknemmelighed lønnet de Velgjerninger, jeg har bevist Dig. Men alt dette kunde jeg tilgive Dig, thi ei søgte jeg nogen Løn, da jeg tog Dig i mit Huus som en Søn. Men — Du har gjort mit Barn ulykkeligt, Du har besmittet hendes Sjels rene Speil med en giftig Aande, som vil lægge hende i Graven. Denne Synd kan den fornærmede Fader ikke tilgive Dig."

Carl styrtede for hans Fødder. „Min Ven, min Velgjører! raabte han: Som jeg saa gjerne vilde kalde Fader, bedøm ikke min Handling saa overilet. Det er sandt, jeg har Dig at takke for mit Liv, Du har overøst mig med Din Godheds Gaver, og jeg vilde forlade Dig, uden at takke Dig; men Du gjør mig Uret, naar Du beskylder mig for, at have forbrudt mig mod Din Datter. Jeg saae Kjærligheden spire i hendes Bryst, men jeg kom den ikke imøde. Det var min Nærværelse, som hver Dag gav den voxende Flamme ny Næring; jeg troede, at maatte slukke den, og — jeg flyede."

„Og Du flyede? gjentog Kathinka's Fader: Unge Mand, jeg vil ikke paanøde Dig min Datter, men denne Vægring, en usel Fanges Vægring, opører min retfærdige Stolthed."

„Du lod mig ikke tale ud! vedblev Carl: Jeg vilde undskylde min Adfærd, og er saa ulykkelig, at fornærme Dig paany. — Kun eengang kan jeg elske, kun een Pige kan mit Hjerte tilhøre. See her, dette er min trolovede Bruds Billed; grædende efterlod jeg hende i mit Fædreland. Tro venter hun paa mig, og med bange Længsel imødeseer hun den Time, som skal føre Brudgommen i hendes Arme." Med disse Ord rakte Ynglingen ham Amalie's Portrait.

Et saadant Svar havde Kjøbmanden vistnok ikke ventet. Overraskelsen bandt hans Tunge et Øieblik. Derpaa udbrød han, idet han rakte Fan-

gen sin Haand og fæstede Øinene paa Portraitet: „Ulykkelige Datter!"

Carl vedblev: „Dette var Aarsagen til min Flugt. Din Datter fortjener en brav Mands Haand og Hjerte tillige. En Lykke, større end jeg formaaer at byde den, vorde hende til Deel ved en vakker Husbonds Side; mig vil hun snart glemme — i det høieste vil jeg stundom rinde hende i Tanke som en længstforsvunden Drøm."

Den Gamle rystede paa Hovedet og sagde: „Nei, nei, Du kjender ikke min Datter. Kathinka vil før døe, end leve uden Dig. Men jeg ærer Dine Forpligtelser. Imidlertid vil Du ikke afslaae en ulykkelig Faders sidste Bøn. Jeg begjærer Lidet af Dig: tøv kun endnu to Maaneder under mit Tag, og hjelp mig, at stæde min Datters Liig til Hvile; saa vil jeg ikke opholde Dig længer. Kan Du vægre Dig ved at opfylde dette en jamrende Oldings, en trøstløs Faders Ønske?"

„Skaan mig! raabte Carl: Du knuser mit Hjerte. Gjerne vil jeg gjøre Alt, hvad der kan glæde Dig og redde Din Datter; Taknemmeligheds Pligt var mig altid hellig, og hvor tung den end vorder mig i Dag — tilføiede han svagere — vil jeg dog opfylde den."

„Min gode Søn! sagde Kjøbmanden: Hav Tak for Din Kjærlighed. Tag Billedet tilbage; skjul det omhyggeligt for min Datter — o, min ulykkelige Kathinka! — "

Trykkende var fra nu af alle disse, tilforn saa glade Menneskers Forfatning. Carl saae i Kathin-

ka's Kjærlighed den eneste Hindring for hans Tilbagereise til Fædrelandet og hans Gjenforening med Amalia. Dog var han ei istand til at hade den Pige, som hang ved ham med sin hele Sjel og med utrættelig Opmærksomhed opfyldte hans mindste Ønsker. Kathinka mærkede stedse tydeligere, at hun ikke blev elsket, og med al sin Omhu kunde hun dog kun aflokke de ellers saa milde Øine enkelte taknemmelige Blikke. Hendes Fader sørgede alt i Stilhed over Tabet af det elskte Barn, og fældede bittre Taarer over sin Ulykke.

5.

En Aften sad Carl i Haven. Vemodig saae han Solen dale. Fjernt i Vesten, hvor hans Hjemlaae, hvor Amalia ventede paa ham, gik den blodrød ned. Han tog den Elsktes Billed frem af sin Barm, og bedækkede det med brændende Kys. Himmel og Jord svandt for de Erindringer, som opstege i hans Sjel; hans Elskovs Foraarstid vendte tilbage. Hensunken i søde Drømmerier, saae han Amalia nærme sig; han hørte hendes Stemmes søde Tone, han udbredte Armene, for at trykke hende til sit henrykte Hjerte.

Pludseligt stod Kathinka for ham. Ubemærkt havde hun længe seet til, og inden han kunde forhindre det, greb hendes Haand efter Portraitet, som han, i sin Adspredelse, havde ladet falde paa Jorden. Længe hvilte hendes Øine derpaa, og Carl afbrød ikke med en Lyd den piinlige Stilhed. Omsider gav hun ham Billedet tilbage, og sagde med

mat Stemme: „Hun er smuk, meget smuk!" — Bleg som et Liig segnede hun til Jorden. Man maatte bære hende ind, og trods al anvendt Hjelp faldt hun i en heftig Sygdom.

Allerede Dagen efter opgav Lægen alt Haab om at kunne udrive Kathinka af Dødens Favn. — Forsmaaet Kjærligheds Gift raste forstyrrende i hendes Aarer.

Mod Middag blev hun roligere. Hun forlangte nu at tale med Carl, som hun hidtil ikke havde villet see. Fattet og tilsyneladende munter modtog hun den dybtbedrøvede Yngling. Smerteligt smilende rakte hun ham sin Haand, med den Bøn, at vise hende Portraitet endnu engang og at fortælle hende sin Kjærligheds Historie. Ugjerne opfyldte Carl hendes Ønske, men Kathinka forsikkrede, hun følte sig stærk nok til at høre sin Ulykke af hans Mund.

Han fortalte nu den Ynkværdige, hvad vi allerede vide. „Kathinka, saa sluttede han: tænk ikke slet om en Mand, hvis Hjerte vil slaae evigtaknemmeligt for hans Livs huldе Frelserinde; vær ikke vred paa ham, fordi en tidligere Kjærlighed gjør ham det umuligt, at gjengjelde Dine Følelser. Fat Dig, og vord min Veninde!"

Kathinka smiilte gjennem Taarer. „Ja! sagde hun: Lader os være Venner — for evigt! Und mig Besiddelsen af dette Billed, indtil Du forlader os. Jeg vil gjøre mig ret fortrolig med Amalia's Træk, og dagligen bede til Himlen for Din og — hendes Lykke!"

Fra dette Øieblik af blev den haabløse Elskerinde med hver Dag svagere. Hun henvisnede liig en Blomst, der vansmægter i Solheden uden Aftenens milde Dug lædsker den med sine Draaber.

6.

Med inderlig Ynk var den unge Franskmand Vidne til den fortræffelige Piges smertelige Hendøen. Han sørgede hjerteligt over, at han maatte være den uskyldige Aarsag til hendes Lidelser. Men Pligt og Kjærlighed havde betegnet ham den Vei, han burde gaae.

Med deeltagende Omhu rakte han hende den styrkende Lægedom; med venlig Trøst lindrede han hende mangen bitter Kummersstund.

Alt begyndte Aftenen at brede sine Skyggevinger over Jorden, da Kathinka vaagnede af en urolig Slummer. „Hvor er Carl?" spurgte hun med utaalmodig Hast, da hun ingensteds saae ham. — „Han er nys gaaet ud! svarte Pigen: Jeg skal strax hente ham."

Kort efter traadte han ind. Neppe faldt den Syges Øine paa ham, før hun, med usædvanlig Fyrighed, reiste sig op og tilraabte ham: „Jeg har seet hende! Glæd Dig med mig, Carl! Ogsaa Du vil see hende snart."

„Om hvem taler Du, Kathinka?" spurgte Ynglingen. — „Kan Du spørge? Din Amalia har jeg seet. O, hun er skjønnere end Billedet her. Jeg behøver det ikke mere. Tag det kun igjen. See, jeg har omslynget det med en Lok af mit

Haar, og Du vil ikke vægre Dig ved at beholde den til en Amindelse om mig. Lov mig det helligt med Haand og Mund!"

Carl tøvede ei med at opfylde et Ønske, der syntes hans Hjerte saa naturligt. „Min dyrebare Ven! vedblev Kathinka svagere: Min sidste Time nærmer sig — jeg føler, at jeg maa sige denne Jord Farvel. For Din Skyld synker jeg i Graven. Jeg tilgiver Dig, naar Du lover, at opfylde en Døendes sidste Villie"

„Kathinka, dyrebare, elskede Væsen! raabte Carl ude af sig selv: Du gjør mig ubeskrivelig ulykkelig!"

„Det vil jeg ikke! svarte den blege Pige, opløst i Vemod: Min Død vil Du glemme. Og helliger Du stundom den arme Kathinka en ubemærkt Taare, saa skal den kun være et Offer af Din Taknemmelighed, og ikke virke forstyrrende paa Din Kjærligheds Glæder. See, her er Dit Frihedsbrev og hvad Du ellers kan behøve til Din Reise; det er lykkedes min Fader, at skaffe Dig Tilladelse til at vende tilbage til Dit Fædreland. Snart vil Du see Amalia igjen — elsk hende tro, saa tro — som jeg elskede Dig! Hils hende fra mig, og giv hende disse Ædelstene. Hun skal smykke sig med dem paa sin Bryllupsdag, og tænke paa mig derved. I hiint høitidelige Øieblik, som for evigt forener Eders Hjerter, skal hun ihukomme den nordiske Pige, hvis Hjerte brast af Kjærlighed til hendes Brudgom. Lev vel, min elskede Ven!"

Kathinka var, mens hun talte disse Ord, stedse bleven mattere. Nu bøiede hun sit Hoved blidt. End nu engang fæstede hun de bristende Øine paa den skjønne Yngling, og — indslumrede for evigt.

Man hidkaldte den beklagelsesværdige Fader; han kom, og fandt — sit Barns Liig.

Carl var ei istand til, længer at udholde det smertelige Syn. Han gik op paa sit Kammer, for at lade sine Taarer frit Løb. —

Tredie Dag efter skulde Liget stædes til Hvile. Carl gik, ved Faderens Side, næstefter Kisten. Grædende saae den Gamle Liget nedsænkes i Graven. Hun, som for kort siden havde pranget i frisk Livsfylde, var nu Dødens Rov og Forraadnelsens Bytte. Carl forenede sine Klager med den trøstløse Faders, og maatte næsten med Magt bringe ham bort fra det Sted, hvor hans Alderdoms eneste Haab hviilte.

Faa Dage efter forlod Carl sit hidtilværende Opholdssted, for at ile til Hjemmet, hvor Fader og Brud allerede begræd hans Tab.

7.

Paaskemorgen dæmrede fjernt i Østen, og begyndte festligt at belyse Frankrigs Egne. Den sig nærmende Vaar havde allerede aabnet mangen Blomsterkalk. Gjenopstanden var Naturen, gjenført sit herlige Smykke var Marken.

En Reisevogn rullede langshen ad Markes Bredder. Indhyllet i sin Kappe sad en Mand deri. Det var Carl, som, efter fire Aars Fraværelse, vendte tilbage til Sine. Da han naaede Charlis's Porte, hil-

stes han af Kirkeklokkerne, som kaldte Folket til Herrens Huus. Han forlod Vognen, og fortsatte sin Vei tilfods, for, ved sit hemmelige Komme, at forøge Amalia's glade Overraskelse. Snart havde han naaet det velbekjendte Huus, og med glad Længsel fløi han op ad Trappen. En ubekjendt Pige kom ham imøde. Han spurgte efter Amalia. Hun pegede paa en Dør. Han aabnede den, traen ind, og fandt sin Elskede — med en Glut ved Brystet!

Et Forfærdelsesskrig lød af Amalia's Mund, thi han, som troedes død, stod levende for hende, og hun — var en Andens Hustru.

„Carl, min Carl! raabte hun, idet hun lagde Barnet paa en Sopha og fløi den Overraskede imøde med udbredt Favn: Er det virkeligen Dig, jeg trykker til mit Hjerte? Du lever, og jeg — o Gud, jeg har brudt min Troskabseed!"

Først efter en lang Pause havde Carl nogenlunde fattet sig efter den sønderknusende Virkning af et Indtryk, som ingen Pen formaaer at beskrive.

„O, hvorfor er jeg kommen tilbage! begyndte han i høieste Affekt: Hvorfor maatte en medlidende Haand lægge mine Vunder, da saa ubeskrivelig en Jammer ventede mig her! Amalia — er det muligt — Du troløs, og jeg paa Fortvivlelsens Rand! Ha, Livet har intet Værd for mig mere!"

„Jeg er strafværdig, og dog uskyldig! hulkede Amalia: O, min Ven, hav Medynk med den Pige, Du engang elskede saa høit. Vidste Du, hvad jeg

har lidt for Dig, hvor dybt jeg har grædmmet mig over Dit Tab, og hvilket — — "

En Larm afbrød den Talende. Heftigt foer hun sammen, og vedblev med synlig Angst: „Men forlad mig nu! Min Mand kjender ikke vort forrige Forhold. Han kunde anfee mig for troløs, hvis han fandt Dig her. Gaae, inden han overrasker os. Lev vel, min Evigelskte, og tilgiv mig Ulykkelige! — "

Carl, der alt med Standhaftighed havde baaret saamegen Sjelesmerte, laae dog hartad under for denne frygtelige Opdagelse. „Min dyrebare Amalia! raabte han: Din Villie er min Lov. Jeg gaaer, men Du maa love mig, at jeg tør see Dig igjen. Af Din Mund vil jeg høre Historien om min Ulykke; den vil være mig mindre smertelig, naar jeg tør blande Dine Taarer med mine. Hvor og hvornaar seer jeg Dig igjen?" — „I Aften — i Lindelunden!" sagde Amalia, neppe sig selv bevidst. — „Lev vel!" sukkede Carl, idet han med sønderrevet Hjerte forlod det Huus, han havde betraadt med saa glade Forhaabninger.

Langsomt nærmede han sig sit Fædrehjem, hvis forandrede Udseende han neppe bemærkede. Ved Indgangen spurgte en Tjener ham, til hvem han vilde, og snart hørte han af Denne det sørgelige Budskab, at hans Fader forlængst var død af Grædmmelse over Tabet af sine Sønner, og at Huset nu eiedes af en Fremmed. — Med et dybt Suk forlod han den ligegyldige Fortæller, og vaklede ud af Porten, for at græde sig mæt i det Frie.

„Ulykkelige! sagde han til sig selv: Saa har du da naaet dit Hjem, for at begræde Tabet af alle dine Elskede! Faderarme ville ikke mere omslynge dig, Amalia's Smiil ikke opmuntre dig. O, hvi blev du ei i fremmed Land, hvor Kathinka gik i Graven, fordi hun elskede dig!" Saa klagede han, og vandrede trøstløs gjennem de eensomme Skove, indtil den dalende Sol mindede ham om Amalia's Løfte. Ved indbrydende Nat naaede han den ham velbekjendte Lindelund.

8.

Neppe var han her, før en hvid Skikkelse nærmede sig ham. Det var hans fordums Elskerinde, som med skjælvende Stemme kaldte ham ved Navn. „Elskede Amalia! raabte Ynglingen: Saaledes maa jeg finde Dig igjen!"

„Min dyrebare Carl! svarte Amalia: Troe mig, jeg føler mig ikke mindre ulykkelig. Du har i Morges overrasket mig med Din Bøn om en hemmelig Sammenkomst; først siden indsaae jeg det Farlige i at indrømme den, og bittert har jeg angret mit Samtykke. Gjør mig ikke Uret; det er ikke Ligegyldighed, som byder mig tale saa; det er den inderligste, men tillige den reneste Kjærlighed til Dig. Du, som er mit Hjerte saa dyrebar, Du vil forstaae mig, Du vil føle Medynk med en Ulykkelig, og ikke forlange, at jeg bliver længer hos Dig. Jeg har givet Dig mit Ord, at komme hid; jeg maatte holde det. Saa modtag da min Tilstaaelse, at Du er mig evig dyrebar; men mere forlange Du ikke

af mig. Lev vel, vær lykkelig, og lær at glemme mig!"

„Hvorledes? Saa hastigt kunde Du forlade mig? sagde Carl vemodig: Frygter Du maaskee Fare for Din Dyd? O bliv, Amalia! Den, der har bestaaet i saadanne Prøver, som jeg, ligger ikke under i nogen Kamp mere. Forglemme skal jeg Dig? Hvorledes var det muligt? Nei, Amalia, saalænge dette Hjerte banker, vil Du herske deri. Men for Dine nærværende Forpligtelsers Skyld vil jeg løse Dine tidligere. Du skal aldrig see mig mere. Dog — een Bøn maa Du opfylde: forklar mig, hvorledes Du blev en Andens Hustru; sig mig, hvorledes Du blev Meenederske!"

„Du er bitter, Carl, men hør mig først, og dom saa! Mine hede Taarer fulgte Dig ved den sørgelige Skilsmisse, da Du drog hen i den blodige Krig. Med bange Hast greb jeg efter hvert Tidsblad, som bragte Efterretninger fra Kampens Skueplads. Det morderske Slag ved Leipzig skulde leveres; hele Frankrig byggede sit eneste Haab paa dets Udfald. Sørgebudskabet kom; Du var blandt dem, man savnede. Den trøstesløse Pige saae sine bange Ahnelser opfyldte! — Dog gav jeg endnu stedse Haabet Rum i mit Hjerte, thi Dit Navn stod jo ikke paa de Dødes Liste. Snart indløb imidlertid omstændeligere Efterretninger om hiint ulykkelige Slag; de omtalte Dig med Roes, men meldte tillige Din visse Død. Bevidstløs segnede jeg til Jorden, skjøndt man med skaansom Forsigtighed havde meddeelt mig dette Rædselsbudskab. Alt i

nogle Maaneder havde Din Fader begrædt Tabet af begge sine Førstefødte. Dette nye Slag rystede den graahærdede Olding for heftigt — han bukkede under derfor, og snart bar man den barnløse Fader til evig Hvile. — Hvor misundte jeg den Lykkelige, at han havde overstaaet Livets tunge Prøvelser og var uadskilleligt forenet med min Sjels Elskede. O, hvi maatte Dødens Engel dengang gaae mig forbi! — Min Smerte over Dit Tab blev lidt efter lidt noget mildere. Min Græmmelse havde jeg indsluttet dybt i mit Inderste, og roligere levede jeg nu i den salige Erindring om en lykkelig Fortid og i det trøstrige Haab om et bedre Liv. Da fortalte min Fader mig en Dag med bestyrtet Mine, at han, uden egen Brøde, stod paa Fortvivlelsens Rand. Han havde en betydelig Kasse under sin Bestyrelse; en Sum af 50,000 Franker var stjaalet deraf. Vel gjorde han strax Anmeldelse derom, og der anstiltes de skarpeste Undersøgelser og Efterforskninger, men forgjæves. Da han nu saae sig ude af Stand til at bevise sin Uskyldighed, havde han intet Valg, uden Følgende, enten selv at bære Mistanken for Tyveriet, eller at ende sine Dage ved et Selvmord. For nogle Uger siden var Marquis Lignon kommen til vor By, en Mand af fin Dannelse, behageligt Udvortes, og, saa gik Ordet, af umaadelig Rigdom. Han havde seet mig nogle Gange, og allerede i nogle Selskaber, som min Fader besøgte, havde han yttret, at han i min Besiddelse troede at have fundet sit Livs Lykke. Disse Ord vare komne min Fader for Øre, og paa dem havde han bygget sit sidste Haab.

Gav jeg den rige Mand min Haand, da torde min Fader vente, at see sig befriet fra Skjændsel. Carl er død, tænkte jeg. Troskabseeden har Døden løst; at redde min Faders Ære, er min hellige Pligt. Efter en skrækkelig Kamp gav jeg omsider, med bristende Hjerte, mit Samtykke, og udtalte det Ja, som knyttede en Pagt saa lang som Livet."

Grædende sank Amalia til den tilintetgjorte Ynglings Bryst. „Min Ægtefælle, vedblev hun efter en Pause: opfyldte redeligt de Pligter, han for Altret havde tilsvoret mig. Jeg behøver vel ei at sige Dig, at han med den hjerteligste Godhed dækkede min Faders Gjeld; men desværre nød Denne ikke længe den Lykke, som derved beredtes ham. Han døde faa Uger efter Giftermaalet. I to Aar har jeg nu levet med Marquis de Lignon. Aldrig har jeg havt Aarsag til at angre dette Skridt; thi han søger, ved stedse fornyet Godhed, at forskjønne mit Liv. Og nu vender Du, min Carl, tilbage, fra fjerne Lande, fra Gravens Nat, hvori jeg troede Dig sunken. Den gamle Troskab bringer Du med, men Din Brud finder Du ikke mere. Barnlig Taknemmelighedς Pligt har formælet hende med en Anden; men ei blev hun troløs mod den Eed, hun havde svoret Dig. O, skrækkelige Tilskikkelse!"

Vel følte Carl sig saare ulykkelig; dog var han ei istand til at bære Nag til Amalia; hun var uskyldig. Kun Skjebnen anklagede han; hans ædle Hjerte tilgav den Elskede.

„Endnu engang, sagde han: for sidste Gang lad mig gribe denne Haand; den skulde engang vær-

ret min, den skulde forskjønnet min jordiske Tilværelse — Himlen vilde det anderledes; ei kan den svage Dødelige modstaae dens Tilskikkelse. Jeg forlader et Land, hvor jeg har nydt saa faa Glæder, baaret saamange Smerter. Tag her Dit elskte Billed tilbage. Det er omslynget af en Lok, hvis vemodige Betydning denne Dagbog vil forklare Dig. Lev vel! Hisset sees vi igjen!"

„O, min Carl! græd Amalia: Smerten raser fortærende i mit Inderste. Her kalder Pligten mig til min Ægtefælle, hist drager Kjærligheden mig til Dig; hvilken Følelse skal jeg give Rum i mit Hjerte? — Jeg kunde ikke afslaae Dig Din Bøn, at see mig endnu engang, men jeg føler, at jeg dog har forseet mig mod min Ægtefælle. Denne hemmelige Sammenkomst være vor sidste Afsked. Jeg elsker Dig med ungdommelig Krafts hele Ild; men jeg sværger tillige ved min forklarede Faders Skygge, at jeg aldrig vil gjøre mig skyldig i et Skridt, som, stridende mod min Pligt, vilde nedværdige mig i Dine Øine. Fly mig, lad mig have den søde Beroligelse, at jeg engang, løst af dette Jordelivs Baand, skal gjenfinde Dig i de salige Aanders Boliger, for at være hos Dig i alle Evigheder. Den himmelske Faders Velsignelse styrke Dig og mig i den bittre Kamp, indtil det kommer saavidt med os. Lev vel! — —"

„Ja! — Evigt forenede hisset!" raabte Carl, som vaagnende af en tung Drøm, saae efter den Elskede, der allerede var svunden ham af Syne gjennem Nattens Skygger.

9.

Med sønderrevet Hjerte vendte Amalia tilbage til sit Hjem. For sidste Gang havde hun seet sin fordums Beiler; for hele Livet havde hun sagt sin Kjærlighed Farvel. Mørke Skyer droge frem paa Himlen, og formørkede den blege Maane, der kun stundom, med en mat Straale af sit Sølverlys, viste den lidende Qvinde Tilbageveien. Men neppe havde hun forladt Lunden, før der faldt et Pistolskud bag hende. Hefftigt foer hun sammen ved Knaldet, og ahnende det Skrækkeligste, ilte hun tilbage til den trofaste Ven.

Den Angst, som havde grebet hende, gjorde det vanskeligt for hende, at finde det Sted, hun nys havde forladt. En sagte Stønnen ledte hende did. Hvilket skrækkeligt Syn! — Den Ulykkelige laae paa Jorden i sit Blod, en Kugle havde gjennemboret hans Bryst.

Liig en Vanvittig kastede hun sig over den Elskedes Liig; i hendes Arme udaandede han sit sidste Suk. Fortvivlende kaldte hun ham ved Navn, og bedækkede med begge Hænder hans Vunde, som om hun vilde tilbageholde det flygtende Liv; men forgjæves — han havde udlidt — — og Amalia med ham. Af hans blege Læber indsugede ogsaa hun Døden; den grændseløse Smerte havde knust hendes Bryst.

10.

I hele Huset spurgte man, ved indbrydende Aften, efter Amalia; Ingen vilde have seet hende. Marqvis

de Lignon lod spørge efter hende hos alle Bekjendte, men ingen af de udsendte Tjenere bragte nogen forønsket Efterretning. Midnat var forbi; endnu intet Spor. Den bekymrede Ægtefælle bad nu alle Husbeboerne hjelpe sig at gjennemsøge Egnen.

Først ved Morgengry kom han til Lindelunden, hvor han naaede sine Efterforskningers sørgelige Maal. Han fandt sin Hustru afsjelet ved Siden af en død, ham ubekjendt Officeer. Nogle af hans Ledsagere troede, i ham at gjenkjende Carl de M...., Amalia's fordums Trolovede. Den Dagbog, som laae i Græsset hos de Elskende, stadfæstede denne Formodning, og indeholdt Nøglen til det Foregangne.

Dybt sørgede Marqvis de Lignon over Tabet af sin agtværdige Hustru. Han lod den Ulykkelige stæde til Hvile paa samme Sted, hvor hun havde opgivet sin Aand. De, som i Livet vare adskilte, havde den medlidende Død forenet. Endnu sees paa dette Sted en Liigsteen, hvorpaa læses de Ord: „Her hvile to sjeldne Offre for Pligt og Kjærlighed."

D. Bertolotti.

Wit-Dörring i Paris.

(Et Brudstykke af hans Memoirer.)

Vi kom Paris nærmere og nærmere, Lyststedernes Mængde, Equipagernes Frem- og Tilbagekjørsel, forraadte den store Bye. Stakkels Ferdinand! tænkte jeg: Hvorledes vil det gaae Dig? Af min hele Kasse var kun 17 Sous tilovers, og jeg var flere hundrede Mile fra min Hjemstavn. I Epernay, hvor vi sidst opholdt os, besøgte Alle Hr. Mairens berømte Vinkjelder; hvorledes kunde jeg blive derfra?

Endelig rullede vor Vogn gjennem en Mængde hæslige snevre Gader, og holdt, da den havde bøiet om, paa en stor Plads for Gjæstgivergaarden, hvor vort Tøi blev afpakket. Jeg gav 16 Sous for Afpakningen, og hængte mit Torniſter paa Nakken, for at — ja jeg vidste ikke selv, hvorhen eller hvad jeg vilde. Neppe bemærkede General L. det, min Reisefælle fra Metz, førend han venskabelig rakte mig Haanden, med de Ord: „Tillader De, at jeg ledsager Dem indtil De finder Deres Onkel! De er fremmed her, og kunde let foretage noget man opholdt sig over. Bliv De hos mig til videre. I denne Gjæstgivergaard har jeg nu søgt i 20 Aar."

Hvilken Centnervægt lettede ikke denne Tale mig; jeg havde saaledes dog Tag over Hovedet. Den gamle venlige Vertinde i Hotel du Gaillard Bois anviste os hver et Værelse ved Siden af hinanden.

Neppe var jeg indtraadt i mit, førend jeg paa mine Knæe takkede Gud for hans Beskjærmelse, og

bad ham om denne fremdeles i den forrykte store Bye. Generalens Indtrædelse forstyrrede mig. Han skjendte over, at jeg endnu ikke havde omklædt mig, og foreslog mig, naar jeg var kommen i min Stads, at spise til Middag i Palais royal. Det var slet ikke min Plan; thi dertil var een Sous vel lidt. Jeg svarte, at jeg, da jeg var træt af Reisen, hellere vilde spise hjemme. Da han imidlertid underrettede mig om, at man her kun fik Værelser, og vedblev, at jeg endelig maatte følge med, gav jeg mit Samtykke paa den Betingelse, at et Bud ufortøvet hos Politieministeren skulde søge at opspørge min Onkel.

Med hvilke Følelser jeg klædte mig paa, behøver jeg ikke at sige: jeg skulde spise til Middag i Palais royal uden Penge. Men jeg trøstede mig ved, at det maatte være en høiere Styrelse, der havde ført mig til Paris.

Generalen stirrede paa mig med den høieste Grad af Forundring da han saae min Pynt. Denne var virkelig gammeltydsk: korte Halvstøvler med store forgyldte Riddersporer, himmelblaae vide Beenklæder, besatte med Sølvsnore, en sort Fløiels Kjole, over hvilken adskillige Sølvkjeder og et bredt mørkegult Baand hang, et otte Tommer bredt paa det kunstigste kruset Kalvekryds, og en af sort og rødt Fløiel dannet Hue med Guldsnore.

Jeg var allerede nærved at tage Generalens Latter ilde op, da han omfavnede mig med den Forsikkring, at min Dragt var fortryllende. „De vil gjøre Opsigt! sagde han: Tag Dem blot i Agt for de to Skuespillerinder vi reiste sammen med fra Metz.“

Hvor stor var min Skræk, da Politiministerens Secretairs Erklæring, at Hr. v. E. ikke var i Paris, naaede mine Øren — hvor han var, vilde jeg kunne erfare i Palais Bourbon. Generalen trøstede mig med at vi nok fandt min Onkel i Morgen; dog her var periculum in mora. Jeg maatte imidlertid følge ham derhen. „Idag skal vi ret spise delicat!" hviskede Generalen, idet han trak mig med sig op ad Trappen.

Den uhyre Mængde af frem og tilbagegående Mennesker, de tusind fremmede Gjenstande, den uophørlige Pludren i et fremmed Sprog, bedøvede mig nogle Øieblikke, saa jeg glemte min sørgelige Stilling. En temmelig uanseelig Trappe førte os til de med fornemme Herrer og Damer fyldte Sale, der vare pyntede med en magelos Pragt. Min Indtrædelse vakte en formelig Revolution; Alles Øine hvilte paa mig, og min Ledsager, som det udentvivl morede, valgte et lidet Bord for os, hvor vi ret vare begavede af de Nysgjerrige. En Spiseseddel med fast utallige Retter blev mig forelagt — og jeg ønskede i mit Hjerte, at jeg var en Spartaner, der kunde nøies med sort Suppe og Brød.

Generalen paatog sig at vælge, og lod de udsøgteste Spise- og Drikkevare sætte for os. Jeg spiste og drak med en magelos Appetit; jeg var tilmode som En, der førend han lider den Død han er dømt til, nyder sit sidste Maaltid.

Endelig kom det gruelige Øieblik, da vi skulde betale; Generalen gjorde Regningen op, og i den faste Troe at min himmelske Fader ikke vilde lade

en ærlig Tydsker beskjæmmes for disse Franskmænd, greb jeg convulsivisk i Lommen. Men hvormeget jeg søgte — der var og blev kun een Sous, som jeg forgjæves ønskede at kunne forvandle til en Hækkepenge. Dog, Generalen drog mig ud af min Forlegenhed med de Ord: „Bryd Dem om Intet; det kan vi jo altid afgjøre!"

Hvor glad gik jeg ikke ned ad Trappen: jeg var ei bleven beskjæmmet, og — hvad der var Hovedsagen — jeg var mæt, kunde nu rolig gaae tilsengs, og i Morgen vente min Onkel. Generalen tøvede nogle Øieblikke paa Trappen, for at tale med en Bekjendt, og bad mig gaae langsom forud. Det var en skjøn Augustaften, tusindviis spadserede man, en venlig Regn havde afkjølet Luften. Min Glæde over at være frelst af den truende Fare, lod mig glemme min paafaldende Dragt; jeg blandede mig mellem Vrimlen — da pludselig to unge Damer hængte sig ved min Arm.

Jeg kjendte saameget til Franskmændenes Galanterie mod Kjønnet, at jeg ei torde vise dem bort, og — i min Angst havde jeg glemt den Smule Fransk, jeg kunde. Man tænke sig min Forlegenhed! Jeg blev snart bleg, snart rød; snart løb jeg, snart gik jeg gandske langsomt, men de havde nu engang kaaret mig til deres Offer. — Endelig saae Generalen min fortvivlede Tilstand, og frelste mig, i det han raabte: „De tager feil, mine Damer! Det er et forklædt Fruentimmer!" Øieblikkelig slap de mig, og sendte rasende Blikke efter mig. Nu troede jeg at være uden Fare; men, hvo skildrer min Skræk, da

Generalen, i det vi kom forbi Theatre français, opfordrede mig til at besøge det. „Talma — forsikrede han — maatte vi dog see; han reiste imorgen paa Landet; og at have været i Paris uden at see ham, var det samme, som at gjøre en Valfart til Rom uden at faae Paven at see." — Jeg undskyldte mig forgjæves med min Træthed, og vendte omsider, da ingen Undskyldning hjalp, mine Lommer med det fortvivlende Udraab: „See her min Riigdom!" Generalen bad meget høflig om at maatte være min Kasserer — hvo var gladere end jeg ved dette Tilbud!

Da vi Dagen efter erfarede, at Baron Eckstein først om otte Dage kom til Byen, besluttede jeg gandske rolig at oppebie hans Ankomst. Men det var ikke Letsindighed, der drev mig hertil; Generalen gjorde den rigtige Bemærkning, at jeg imidlertid gjorde vel i at gjøre Biskop Gregoire og andre Lærde min Opvartning, for at glæde min Onkel, der var en lidenskabelig Ultraroyalist.

Et af mine første Besøg var hos Gregoire, til hvem jeg havde Anbefalinger fra Münter i Kjøbenhavn og Paulus i Heidelberg. Han modtog mig med en Hjertelighed, der gjorde mig det umuligt at bemærke den Blodtørst hos ham, hans Modstandere beskylde ham for. Jeg spurgte ham, om det var sandt, at han havde stemt for Ludvig XVI Død? Han svarte: „Jeg har aldrig stemt for Nogens Død; thi jeg holder Dødsstraf for Uret!"

En anden Mand, som jeg næsten daglig saae, da han hørte til Generalens fortroligste Venner, var Oberst Fabvier, der siden har gjort sig saa fortjent

ved sine ædle Bestræbelser for de ulykkelige Græker. Han udmærkede sig den Gang ved sin Hengivenhed for Napoleon.

Den første Mandag efter vor Ankomst sagde Generalen til mig: „De maa dog see vor kongelige Familie; klæd Dem paa, vi vil til Thullerierne!" Han tog sin Uniform paa, jeg min — men da vi kom til Døren for Salle des Marechaux, erklærte Vagten, at Ingen uden Uniform, eller broderet Gallabragt med Kaarde ved Siden, maatte indlades. Den vagthavende Officeer viste mig til Hertugen af Grammont, for hvem jeg tillod mig at yttre min Fortrydelse over min Afvisning, i det jeg forsikkrede, min Dragt var ligesaa god som nogen Uniform. Neppe hørte han dette, førend han fremførte en Mængde Undskyldninger, og strax medgav mig en Billet til Officeren, der indeholdt de Ord: „De lade Hr. N. N. passere i Genuas Uniform!" — Han havde forvexlet Genua og Jena.

Jeg traadte ind i den af pyntede Hoffolk fyldte Sal, der var afdeelt ved et Gitterværk, for at Publikum ikke skulde nærme sig Hs. Majestæt formeget, naar han gik gjennem Salen til Messe. Alle gabede paa mig, da jeg med faste Skridt skred gjennem Salen i min pudseerlige Dragt; allevegne tilhviskede man hinanden sine Formodninger om mig — men man gjorde allevegne Plads for mig. Generalen morede sig derover, og behandlede mig med paafaldende Ærbødighed, følgende mig i nogen Afstand. Alt veeg for mig, og snart fandt jeg mig

saa godt som ene i en vid Omkreds; men det gjorde en jenaisk Bursche ikke forlegen.

Hertuginden af Angouleme kom først gjennem Salen; hun behagede mig ikke. Hende fulgte Hertuginden af Berry, hvis ungdommelig skjønne Blik venligt hvilte paa de Omstaaende. Allerede min afsondrede Stilling maatte være hende paafaldende, hvormeget mere min Dragt? Smilende beskuede hun mig fra Top til Taa, og lod derpaa En af sit Følge spørge hvem jeg var. Det var neppe hendes Hensigt, at Cavalleren skulde henvendt sig umiddelbar til mig selv med dette Spørgsmaal; men han gjorde det, og jeg — sagde ham gandske ligefrem, hvem jeg var. Nu gik den forrige Studsen over til en lydelig Mumlen, som kun Kongens Ankomst var istand til at undertrykke. Ludvig XVIII er ikke veldannet, snarere det Modsatte, men hans Aasyn udtrykker en umiskjendelig Venlighed. Da Hs. Majestæt saae mig, blev han et Øieblik staaende; jeg havde ingen Grund til at skye hans Blik, og saae ham dristigt lige i Ansigtet. Forundret begyndte han at smile — jeg gjorde det samme. Endelig hilste han mig venlig, og gik. Jeg takkede forbindtligst og — blev staaende.

Men hvad det ikke havde været galt før saa blev det nu. Formodninger over min ubetydelige Person gik fra Øre til Øre. „Det er en stor Herre som reiser incognito! Seer De, en General ledsager ham! Hertuginden af Berry lod ham complimentere! Og Kongen! Saae De hvorledes han hil-

ste ham!" De utallige dybe Buk, man gjorde mig, da jeg nu gik, besvarte jeg med et skjødesløst Nik, og — den følgende Dag brød Avisskriverne deres Hoveder med at udfinde hvem jeg var. Endelig bleve de enige om, at jeg var — Kronprindsen af Preussen.

De andalusiske Hingste i Danmark.

I History of the Peninsular War, by Robert Southey, Esq. læses følgende Beretning om de Hestes Skjebne, som Marquis de la Romana, paa sin Flugt fra Danmark med de spanske Tropper, maatte efterlade i dette Land Aar 1808.

Efter at Castanos, hedder det, havde aabnet sig en Kommunikation med Gibraltar, var det hans ivrigste Ønske, at faae Depescher afsendte til Marquis de la Romana, som kommanderede de spanske Tropper ved Østersøen. Han bedømte Soldaterne som Spaniere, men deres General efter hans Characteer, som han kjendte.

D. Pedro Caro y Sureda Marquis de la Romana var en Mand, hvis lykkelige Naturgaver havde modstaaet alle hans Fødelands fordærvelige Indvirkninger. Sin offentlige Carriere havde han begyndt i Søtjenesten; da han her havde bragt det

til Fregatcapitain, tog han Tjeneste i Landarmeen, erhvervede sig, i den franske Revolutionskrig, et hæderligt Navn, og steg omsider til Divisionsgeneral. Han besad mange Kundskaber, en sjelden Aabenhjertighed, parret med stor Klogskab, og behandlede sine Undergivne med en Ligefremhed og Høimodighed, som indgjød dem en uindskrænket Tillid. De under hans Kommando staaende Tropper udgjorde omtrent 14000 Mand, som vare en Deel af Marskalk Bernadotte's, daværende Prinds af Pontecorvo's Armee. Ordet gik, at dette Corps var bestemt til, i Forening med de danske Tropper, at gjøre et Indfald i Sverrig, til hvilken Ende den spanske Division satte sig i Marsch. Men da Fortroppen, i Marts Maaned, var kommen lykkeligt over det lille Belt til Fyen, og lavede sig til, at sætte over det store Belt, blev den, ved engelske Krigsskibe, som lagde sig mellem Nyborg og Korsøer, forhindret deri; Resten af Tropperne maatte altsaa indqvarteres i Slesvig, indtil man, i Maanederne April, Mai og Juni, benyttede sig af beleilige Øieblikke, til at sætte Nogle af dem over til Langeland. Andre lykkedes det, om Natten at komme over det store Belt til Sjelland; imidlertid bleve dog de Fleste tilbage i Fyen og Jylland.

De franske Journaler paastode dengang, at disse Tropper med Enthusiasme havde svoret Kong Joseph Troskabseeden; men det havde de ingenlunde. Da de ingen Efterretninger havde fra Hjemmet, uden gjennem franske Aviser, vakte dette deres Mistanke. Tropperne i Jylland aflagde derfor Eeden kun un-

der den Betingelse, at saafremt de i Spanien foreſaldne Forandringer ikke vare konfirmerede af hele Nationen, skulde Eeden ikke være forbindende. I Sjelland derimod gjorde Spanierne aabenbar Modstand; de nødte General Frerion (en Franskmand) til at flye til Kjøbenhavn, dræbte En af hans Adjutanter, stak deres Faner i Jorden, knælte trindtom dem, og svore deres Fædreland evig Troskab! —

Det brittiske Gouvernement havde imidlertid ikke været ubirksomt. Det havde affendt en katholsk Geistlig, ved Navn Robertson — som, formedelst sine store Sprogkundskaber, fortrinligt qvalificerede sig hertil — for at aabne en Kommunikation med Marquis de la Romana. Der medgaves ham blot et spansk Vers, som mindede Romana om en Tildragelse, der havde fundet Sted mellem ham og den forrige engelske Gesandt i Spanien; thi et andet Creditiv kunde maaskee havt skadelige Følger. Efter at have overvundet mange Vanskeligheder, kom Robertson lykkeligt til Romana, og skildrede ham hans Fædrelands sande Forfatning, der rørte den ædle Spanier saa mægtigt, at han besluttede, ufortøvet at ile det til Hjelp. Han forlangte derfor, at de 10000 Mand engelske Tropper, som, under Kommando af Sir John Moore, i Maimaaned vare sendte til Gothenborg, for at operere i Fællesskab med Svenskerne, skulde sendes ham til Hjelp. Den engelske General fik ogsaa strax Ordre, at bruge sit Korps til denne Tjeneste. Men da han kom til Gothenborg, var Expeditionen allerede seilet tilbage til Engelland. Den paa Helgoland sig opholdende

Minister Mackenzie maatte altsaa henvende sig til den i Østersøen stationerede Admiral Sir James Saumarez, som ogsaa strax gav Admiral Sir Richard Keats Ordre til, med en Deel af sin Eskadre at seile til det store Belt og her sætte sig i Forbindelse med Marquis de la Romana.

Særdeles ønskværdigt var det, at Romana's Hensigt skjultes saalænge muligt, at ikke Franskmændene, understøttede af de Danske, skulde angribe og overmande de adspredte spanske Tropper. Admiral Keats — som imidlertid, ved en fangen spansk Officeer, havde ladet Romana tilstille Breve fra Junta'en i Gallicien — foreslog derfor, at de spanske Tropper i Fyen skulde sætte sig fast paa en Halvøe paa Nordsiden, hvorfra de meget let kunde begive sig til den lille Øe Ramsøe. De danske Kanonbaade skulde derhos gjøres uvirksomme, saasnart Romana fandt det nødvendigt, at besætte Staden Nyborg og dens Havn. Men Admiral Sir James Saumarez befrygtede, at dette vilde bringe Tropperne i Sjelland og Jylland i Fare og bevæge de Danske til, at agere som Fjender, i dets Sted de ellers maaskee vilde være tilbøielige til, hemmeligt at begunstige Spaniernes Flugt. Han ønskede derfor, at en fredelig Bortmarsch kunde bevirkes; dog besluttedes, at de to Regimenter paa Sjelland skulde forcere deres Vei til Halvøen ved Korsøer og forsvare Isthmen, indtil man kunde sætte dem over til Sprogøe. Endnu vare fire Regimenter i Jylland, og disse fik Ordre, at bemægtige sig alle ved Randers, Aarhuus og Fredericia

liggende Skibe, for med dem at sætte over til Fyen. Da alle disse Bevægelser let kunde vække Mistanke, omtvivlede Romana ikke, at jo de franske Tropper i Holsteen og Slesvig vilde komme hid i Jilmarscher, og da der desuden befandt sig 3000 Mand danske Tropper i Fyen, satte han sig ufortsvet i Besiddelse af Nyborg, hvis Garnison var for svag til at modstaae ham. Herpaa gaves Admiral Keats det aftalte Signal; med Skibet Superbe lagde han sig for Staden, og tilskrev Gouverneuren, at uagtet Krigen mellem Engelland og Danmark vilde han afholde sig fra alle Fjendtligheder, saasnart man lovede, ei at lægge de spanske Tropper nogen Hindring iveien ved deres Indskibning. Modsatte man sig derimod Spanierne, da saae han sig, skjøndt ugjerne, nødt til, at træffe Forholdsregler, som vilde have Stadens Ruin til Følge. Den danske Garnison føiede sig efter Omstændighederne; men en bevæbnet Brig og en Kutter, som havde lagt sig ved Indløbet til Havnen, forkastede alle fredelige Forestillinger; man sendte derfor smaae Fartøier imod dem, og efter en halv Times Fægtning maatte de give sig. Admiral Keats skrev herpaa andengang til Gouverneuren, at da man havde nægtet ham Indløbet i Havnen, var han ved ingen Lov eller Krigsbrug mere forbunden til, at respectere Indvaanernes Eiendom. Spanierne behøvede imidlertid nogle i Havnen liggende Skibe, og saasnart deres Eiermænd bemandede og equiperede dem, vilde han ei allene beskytte dem, men ogsaa, efter kort Tjeneste, indestaae for deres sikkre Tilbagekomst.

Samme Dag, Nyborg var tagen i Besiddelse, havde Spanierne i Svendborg bemægtiget sig nogle Kanonbaade, og vare gangne over til Langeland. Ogsaa Regimentet Zamora kom fra Ebeltoft og Grenaae til Middelfart, brød op igjen om Aftenen Klokken ti, og tilbagelagde Marschen til Nyborg (50 engelske Miil) i 21 Timer. De spanske Tropper i Hobro, Mariager og Aarhuus lykkedes det ligeledes, at indskibe sig, og lykkeligt naaede de Nyborgs Havn. Men for de to Regimenter i Sjelland var dette umuligt, thi tre Bataillioner af dem vare, formedelst den Gjenstridighed, hvormed de havde vægret sig ved at aflægge Eeden, blevne afvæbnede; men de Øvrige vare omringede af de danske Tropper. Tilmed befandt der sig endnu tre Cavalleri- og eet Infanteriregiment i Jylland, men det ene af dem kom dog til Nyborg, just som Tropperne indskibede sig. Den brittiske Admiral var af den Formening, saafremt Spanierne troede sig sikkre nok paa Langeland, vilde det være bedre, at alle de Øvrige landsattes der, eftersom Nyborg var en usikker Position. Thi naar, som man forsikkrede, nogle tusinde Mand franske Tropper vare forsamlede ved det lille Belt, kunde disse let, forbundne med Garnisonen i Fyen, forhindre Indskibningen og afskjære Arrieregarden. Kanonerne i Nyborg bleve altsaa fornaglede, og Tropperne begave sig til Slipshavn, hvor deres Indskibning ogsaa gik for sig, skjøndt Veirliget var meget ugunstigt.

To af de Regimenter, som havde været indqvarterede i Fyen, vare Cavalleri, og havde skjønne

andalusiske Hingster. At indskibe dem, 1100 i Tallet, var ikke muligt; men Romana havde ikke Hjerte til at give Ordre til deres Tilintetgjørelse, thi han var en stor Elsker af Heste, og vidste, hvor dybt det vilde smerte hver Rytter, at dræbe et ædelt Dyr, der tro havde baaret ham saa langt. Man satte derfor Hestene i Frihed. Men da de aldrig før havde været sig selv overladte, og nu følte sig frie, galopperede de bort i den vildeste Carriere. I nogen Fraſtand græssede en stor Deel af Øboernes Heste. Da nu de spanske Hingster bleve disse vaer, angreb de dem, iagttagende den vante Disciplin, eskadronsviis, og hug dem ned med Frembenene, men da Nederlaget var fuldendt, begyndte de at bides indbyrdes, og inden et Qvarteers Forløb var hele Strandbredden bedækket med Døde og Lemlæstede. Adskillige af de spanske Hingster vare blevne slupne, i nogen Fraſtand, paa en Høi; da disse nu saae Slagets Tummel, løb de, sættende over Hække og Grøfter, til Kamppladsen, og toge, med lige Raseri, Deel i Fægtningen. Ihvor smukt og ophøiet nu dette Syn end i Sandhed var, var Begivenheden dog for grusom til længer at taales. Bevæget af Medlidenhed, gav Romana altsaa Befaling til at dræbe Dyrene; men dette Foretagende agtedes forbunden med formegen Fare. De Krigere, som sidst forlode Landet, saae altsaa de Faa, som endnu vare ilive, vedvarende sysselsatte med deres gjensidige Tilintetgjørelse.

Den 11te August vare alle Spaniere velbeholdne ombord, og da en ugunstig Vind endnu holdt dem tilbage i Havnen, stødte Regimentet fra Aar-

huus, i fire Skibe, som det havde bemægtiget sig, til dem. Regimentet i Randers kunde ikke iværksætte sin Flugt. De Frelstes hele Tal var altsaa kun 9000 Mand, foruden 230 Qvinder og Børn, som gladelig vendte tilbage til Spanien over Engelland, for at opoffre deres Liv for Fædrelandets Befrielse.

Veien til Underverdenen. *)

Dobbelt vil denne være. Enten gaaer den gjennem Polerne, eller gjennem Huler. Men ad den første Vei vil Maalet ikke lettelig naaes. I London og Petersborg ere store Præmier udsatte for dem, der først naae disse Punkter af Jorden. Men ihvormeget end Penge er Løsenet i vore Tider, har dog Ingen vundet dem endnu; Ingen har, paa denne Maade, erhvervet sig et udødeligt Navn; alle Forsøg strandede. Hvad Sydpolen angaaer, da vilde større Hindringer møde her, eftersom det her er betydeligt koldere, og vi allerede ere trængte ti Grader videre frem mod Nord. Mennesker maatte her i Kamp tilbringe idetmindste 150 Mile, som de, ved den modsatte Pol, kunde tilbagelægge uden Kamp. Hvad Nordpolen angaaer, da er det vel lettere, at naae den; dog vil ogsaa dette være forbunden med uhyre Vanskeligheder.

*) Brudstykke af: „Die Unterwelt, oder Gründe für ein bewohnbares und bewohntes Inneres unserer Erde. Leipzig 1828."

Tilsøes vilde Didreisen maaskee være letteſt at iværkſætte; dog vilde den altid blive en Labyrinth af Fare og Møie. Ikke ſtort længere end en Maaned, kan Havet befares her; tyk Taage hviler ſom oftest derpaa; Riim og Jis ſætter ſig ofte paa Seil og Tougværk; uhyre Jismarker og Jisbjerge ſvømme omkring, og vee det Skib, ſom Vanſkjebnen fører imellem dem! Saaſnart diſſe faa Uger ere forbi, løber man ogſaa Fare, at fryſe inde ved Kyſten. Saaledes forliſte Hemskerke ſit Skib 1596, og maatte tilbringe en ſørgelig Vinter i Nowaja Semla. Polarſøen er meeſt omgiven af Øer, ſom kun ere adſkilte ved ſmale Canaler. Men hvormange af diſſe Stræder ere vel ſeilbare, og om end nogle ligne Lancaſter-Sundet, hvo finder dem? Har den driſtige Parry ikke været lykkeligere hidtil, hvad tør man da vente? At fare over Iſen mod Vinterens Udløb, er heller ikke vel muligt, thi den optaarner ſig høit, og en kjæk Ruſſer, ſom paa denne Maade vilde naae Polen mod Nord, blev herved ſnart ſtandſet i ſin Reiſe. Men ſæt ogſaa, man ſaaledes naaer Polerne og Underverdenen, ſaa udkrævede dog Reiſen et Par Aar, og begge Verdeners Forbindelſe vanſkeliggjordes altid ved en mægtig Bom.

Ikke mindre beſværlig maatte Reiſen være tillands. Neppe vilde den lykkes. Lader os for et Par Øieblikke betragte de Lande, hvorigjennem dens Vei fører. Her ſøge man intet Eden, intet Velſkland — ei engang beboeligt Land overalt; Nat herſker her i hele Maaneder; allerede den 4de November forſvinder Solen i Nowaja Semla, og først den 24de Januar viſer den ſig igjen. Og høiere oppe er Vinternatten endnu længere. Derhos er Kulden frygtelig. Et Stykke Metal vorder, naar det bringes i fri Luft, øieblikkeligt omgiven med en Dunſt; en aabnet Dør frembringer en Mængde Jisperler i den varme Stue; med blottede Hænder og ubedækket Anſigt at gaae ud i den frie Luft, er et Vovestykke, ſom kan koſte Tabet af Lemmer; ſtrax

fremkomme Edderbylder. Endogsaa Spiritus fryser ofte i varme Værelser; Klipper og Stene revne; Havet damper og brager. Sneens blændende Hvidhed er ogsaa skadelig for Øiet; kun firedobbelt Flor kan beskytte det nogenlunde. I Hemskerkes Dagbog hedder det under 25de December: Ilden syntes her at have tabt sin Varme; idetmindste meddeelte den sig ei engang de nærmeste Gjenstande. Man maatte svide Strømperne, for kun at varme Fødderne lidet, og man vilde ikke følt, at man brændte sig, hvis ikke Lugten havde røbet det. I Juni begynder det først at tøe, men kun paa Overfladen, og det sneer endnu stedse lige til den længste Dag. Blot Juli er Sommermaaneden, thi i August tiltager Kulden igjen. I Grønland trives kun nogle og 70 Planter af lav Vext, med smaae Blade og forholdsmæssig store, hvide, gule og purpurfarvede Blomster. Træer trives her slet ikke; Pilen kryber, ligesom Lyng, langs med Jorden; Birken voxer ikke meget høiere; de faa Eller, her findes, ere Krøblinger, og Enebærtræet naaer heller ingen Fuldkommenhed. Her voxer endnu et Slags sorte Ribs og Brombær, som dog kun sjelden modnes. Vel findes her enkelte Haveurter, Kaal, Roer, Rædiker; men Korn søger man forgjæves. Ingen Plov omvælter Jorden, Ceres har ingen Altre her. Havre og Korn skyde vel hurtigt i Straa, men sjelden saae de Ax, og disse vorde aldrig modne. Landet har 80 Insectarter, men kun een eneste Sommerfugl, 13 Arter Landfugle og 8 Arter Pattedyr, til hvilke ogsaa Hunden hører, som dog ingen Munterhed har. I Floderne ere Floreller, Lax, Krebs, Frøer. Kun Søen har ikke sørget stedmoderligt for disse Lande; thi den ernærer Hvalfisse, Sælhunde, Søfugle, Skjælfisk, Sild og andre Vandbeboere i Mængde. Fiske ere det daglige Brød, og ikke Druesaften, men Oliekrukken, fryder her Menneskets Hjerte.

Det Billed, her er udkastet, er ikke indbydende. 120 Mile, som endnu ingen menneskelig Fod betraadte,

maatte altsaa, uden Haab om at finde Levnetsmidler, tilbagelægges i Kulde og Taage, i Kamp med hungrige, hvide Bjørne, de farligste Dyr i disse Egne. Havbugter maatte man sætte over, Sumpe og Floder maatte man passere, Isbjerge maatte man overskride. Er det, i varme Egne, saa vanskeligt, at overstige Bjergene, hvormeget vanskeligere da her! Frembøde de blaae Bjerge saamange Besværligheder, inden den dristige Britte havde dem i Ryggen, hvad kan man da vente af Isbjergene ved Lichtenfels i Grønland, som man siner 20 Mile borte? Og det Værste: Til dette herkuliske Arbeide havde man ei engang to Maaneders Tid.

Veien til Underverdenen gjennem Polerne er altsaa ikke noget Lystpartie; om den end ikke er gandske sperret, saa er dog Døren meget snever. Intet Under altsaa, at saa Faa have viist Lyst til at vinde de Præmier, der ere udsatte for dem, som naae Polen.

Dette vilde altsaa være den første Vei til Underverdenen. —

Den Anden gaaer gjennem Huler, og om end ogsaa den er forbunden med mange Besværligheder, saa er den dog meget mageligere og langtfra ikke saa lang. Hvad man hist først finder efter nogle hundrede Miles Reise, det finder man her, efter at have tilbagelagt nogle faa. At Huler ere Nedgangene til Tartarus, er saa naturligt. Manges Bund har man ikke naaet endnu. Man sige ikke: Var der Noget at opdage, saa var det forlængst opdaget; der har været saamange kloge Mennesker i Verden. Jeg svarer: Hvo søger Guldkorn, hvor man ingen har fundet endnu? Først naar Tilfældet har bragt nogle for Dagslyset, først da vaagner den menneskelige Flid. Længe laae Brasiliens Diamanter ubenyttede; i Aartusinder laae Amerika uopdaget. Der var kloge Folk nok paa Jorden, og dog blev det en Columbus forbeholdt, at opdage denne Verdensdeel. Mange Reiser bleve gjorte om Jorden;

først Cook lykkedes det, at undersøge Sydhavet. Ligeledes kunde det vel forholde sig her. Før sagde man: Jorden har et stenigt Indre. Siden: Den er fyldt med, jeg veed ikke hvilke, fordærvelige Ting. Hvo skal, hvo skulde anstille Undersøgelse? Nysgjerrigheden driver vel Menneskene ned i disse Huler, men have de, med deres Førere, gjennemvandret de tidtbesøgte Kamre, saa er Alt afgjort, og paa videre Undersøgelser tænkes ikke. Føreren selv ønsker ingen nøiere Underretning; det er ham kun om at gjøre, at faae sin Løn — nye Skridt gjør han ikke gjerne. Eet Aar efter et Andet staaer da Hulerne der; Tusinder gaae ind og ud, og man kommer ikke videre i Kundskab. Ja, Mange ere tilmode, som om de alt befandt sig i Aandernes Verden, naar Hulernes Mørke omgiver dem, og de aande bange og dybt, naar de see Solen igjen. Man skulde nøiagtigere undersøge alle endnu ubekjendte Hulegange, men især skulde man hellige Huleforbindelserne og de underjordiske Floder sin Opmærksomhed. Hurtigere, end man venter, vilde man da komme til frydelige Resultater.

Imidlertid er dog ogsaa denne Vei, skjøndt langt lettere end den førstnævnte, forbunden med mangfoldige Besværligheder. Ti Forsøg kunne strande, inden den rigtige Vei træffes. Om end et os ubekjendt og steilt Bjerg har adskillige Overgange: hvor ere de? Hvormeget lettere kan man da gjøre Feilgreb her! Hvor er strax den rigtige Vei? Hvormange Farer ville fremdeles omgive Vandreren, ogsaa paa hans underjordiske Reise! Lader os ledsage ham.

En stille, rædselfuld Nat, som skjuler tusinde Farer, omhyller ham; hører han Vandet bruse, da lyder det melankolsk i hans Øre; Lyden af hans egen Røst, af hans egne Trin er ham modbydelig; enhver uventet Lyd ryster strax hans Gemyt; neppe kan han, ved sin Fakkel, see et Par Skridt frem; langsomt maa han famle og føle sig for. Tyk Luft formørker Fakkelskin-

net og forøger den ham ubekjendte Verdens Rædsler. Over ham ere Klipper, som true at begrave ham under sig; under hans Fødder ligge Stene, der let kunne rulle ned og drage ham med i Afgrunden. Let kan han træde paa en endnu dybere Hules svage Dække, og i et Nu synker han sønderknust bjergedybt. Ariadnes Traad vil han ofte behøve; vee ham, om den slipper ham afhænde! Hungersdød er maaskee hans Lod, eller han tvinges til, for stedse at være en Underverdenens Borger. Over steile Høie, over bratte Dyb, gjennem snevre, ofte fugtige Gange, hvor han ofte maa krumme sig, ofte krybe, fører hans Vei ham tidt. Tyk Luft kan qvæle ham; Meget findes vel ogsaa dernede, der kan bruge ham som Bytte. Let kan han komme i Kamp med Uhyrer; Underverdenens Beboere kunne angribe ham med fjendtlige Vaaben; den ham ubekjendte Natur kan modarbeide ham, og Dybets Klima virker neppe fordeelagtigt paa hans Sundhed. Jordskorpen er ikke tyk; men man kan maaskee gaae hele Mile om i den, før man trænger en Fjerdingvei fremad. Reisen til Pluto er altsaa ingen Lystreise; et fast, urokkeligt Mod, Kundskab og Forsigtighed udfordres dertil.

At dette Foretagende ei kan være nogen Privatmands Sag, med mindre han havde desstørre Rigdomme, indseer Enhver. Her maa Intet spares; her maa forsøges, undersøges. Nei, enten maae Regjeringer anvende Summer derpaa, eller et Samfund af Privatpersoner maa sammentræde, mere ledt af Kjærlighed til Videnskaberne, end af Vindesyge, paa hvis øieblikkelige Tilfredsstillelse her ei er at tænke. Men anvendes store Omkostninger paa Opdagelsesreiser, og det ofte halvveis forgjæves; finder man et Par nye Planter, en ny Ø, et Par beskadigede Billedstøtter, som tilstrækkelig Løn for store, store Udgifter: hvi skulde man da skye en Undersøgelse, som koster mindre, men sikkert vil give et langt rigere Udbytte? Hvi skulde det

ikke agtes lønnende, om man, ei heller her, bragte Andet for Lyset, end et Par nye Planter og Dyr, et nyt Bjergværk, eller nogle Kunstprodukter fra Urtiden? Imidlertid omtvivler jeg ingenlunde, at jo hver Capital her vilde bære rige Renter. Men det forstaaer sig selv, at ogsaa de, som bekoste Opdagelsesreisen, maa være udholdende; et Par mislykkede Undersøgelser maae ikke strax trætte dem; de ere vel næsten uundgaaelige.

Den, der vil være en anden Columbus, reise, ledsaget af et Par Deeltagere, til Underverdenens Porte. Men jernfast være hans Mod, og Opnaaelsen af Foretagendets fuldkomneste Maal hans høieste Gode! Han trænge frem i de underjordiske Regioner; maaskee ere Floderne her de bedste Veivisere. Strikkestiger, Blylod, Toug, og hvad der ellers kan behøves, maa ikke fattes. Ved dybere Indtrængen vil jeg ogsaa raade Enhver, ei at glemme Raketter og Lyskugler: de Første for at holde Cerberus et Comp. i Tomme, saasnart de røbe deres Nærværelse; de Sidste, for stundom at oplyse Egnen, især naar Fare synes at true. Dog gjør Tordendampen her den største Forsigtighed nødvendig, og i dens Nærhed vilde en Laterne være tjenligere, end en Fakkel. Skulde den tændes, da er der intet bedre Middel, end at kaste sig paa Jorden og roligt oppebie Udfaldet. Dog findes denne Damp mere i Bjergværker, end i Huler. Ogsaa Hunde vilde være gode Ledsagere, da de strax røbe ethvert farligt Dyrs Nærhed. Har nu Foretagendets Hoved nogenlunde Udsigt til, at naae den nye Verden ad den betraadte Vei, saa maa der udrustes en talrig Expedition, og 50 Mand var vel det mindste Tal, som hertil behøvedes. Bjergværkskyndige, Botanikere, Tegnere, Læger med Medicin, især China-extract o. s. v. maae ikke fattes i Selskabet. Eselet kunde bruges som Lastdyr. Expeditionen, der naturligviis kun maae bestaae af Frivillige, som tørste efter Kundskaber og ikke blot efter Guld og Sølv, maa tiltræde Marschen med den Tanke; Saasnart see vi ikke

vort Fædreland igjen, og uden at have naaet de indre Huler, vende vi ikke tilbage! Hvo der ikke føler sig besjælet af Mod, begynde ikke en Reise, der kræver et pantserklædt Hjerte!

Og hvori bestaaer da **Underverdenens Fordele?** Kan man spørge. Hvad har jeg derfor, naar jeg, til en saadan Reise, sætter Liv og Helbred paa Spil og opoffrer mine Penge? Meget, svarer jeg. Hvad bevirkede Amerika's Opdagelse? Mere, end Amerika, vilde opdages her. Vor Kundskab om Jorden vilde vore, vor Planet vorde os mere bekjendt, Stjernekyndigheden forøges. Meteorologien faae en sikkrere Basis, Naturlæren udvides, Magneten maaskee ophøre at være en Gaade, tusinde Væxter og Dyr fremstille sig for vort Blik, og Bjergværker findes der sikkert ogsaa. Ja, selve Historien vilde vorde beriget. Og kan der ikke ogsaa, under vore Fødder, findes Videnskaber, Kunster og nyttige Opfindelser? Her kan træffes mangen Vært, nyttigere end China og Drakes Gave, og mangt et Onde kan maaskee formindskes, naar vi kjende dets Ophav. Maaskee lode sig, i Henseende til Jordbunden og Ildudbrudene, mange Onder forebygge, naar vi kunde efterspore deres Oprindelse, og meget Velgjørende lod sig vel endog vente for et Steds Clima, naar Pluto's Rige var gjennemvandret.

See, saamange Fordele kunne ventes, naar Møie og Bekostning ikke spares. Afsted altsaa! Ønsker Du Guld og Sølv? Tusinde Bjergværker ligge maaskee under Dine Fødder, og rimeligviis findes Guldet i større Mængde der, end hos os. Ønsker Du Handel? Millioner kan Du træffe der, som behøve Dine Vare. Efter nogle Miles Reise kan Du finde, hvad Du nu søger forgjæves i hundrede Miles Omkreds.

Begjærer Du et nyt Fædreland? Du behøver ei, at gjøre den møisommelige Reise til Amerika — i et Par Dage kan Du naae Dit Maal.

Vil Du undflye Vinteren? Uden stor Møie kan Du tilbringe Tiden under en yndig Himmel, medens Jis og Snee skjule Jordens Overflade.

Vil Du være Konge? Higer Du efter Sceptret og Kronens Byrde? Riger ligge under Dine Fødder; kun vorde Du ingen Cortez eller Pizarro.

Søger Du Kundskaber? Alt siger: Kast Dine Øine om, og see! Du være Zoolog, Ornitholog, Mineralog, Botaniker — her er Udbytte i Mængde.

Vil Du skue Din Gud endnu bedre? Tusinde Ting, som Du endnu ikke kjender, sige Dig hist, at Han er den Ophøiede. Glandsskyer og Glandskugler og ugelange Tordenveir ville forkynde Dig, at Jehovah er den Almægtige, og at Psalmesangeren ikke lyver, naar han siger: Reder jeg min Seng i Helved, da er Du der!

Kort at sige: Hav hvilke Ønsker Du vil — Tilfredsstillelse finder Du her. Tænk Dig blot ret levende det Øieblik, da en ny Verden aabner sig for Dig — hvilken Forventning, hvilken Spænding! Hvad vil Du faae at see, hvad vil Du finde! Ligger ikke allerede heri Løn nok for Din Møie?

Du, som har høie Tanker om Din egen Viisdom, kald mig kun en Daare eller en Sværmer. Smiil kun ynksomt af mine Paastande; min Daarskab, mit Sværmeri vil bestaae, naar Din Viisdom forlængst er bleven til Intet. Stil tusinde Grunde foran, og et Ergo eller Altsaa bagefter, for at bestride mig — Underverdenens Porte aabnes, nu eller om Aarhundreder, og Din Bygning synker.

I Indbyggere paa Jorden! En Verden, riig paa allehaande Skatte, ligger under Eders Fødder, ikke saa fjernt, som den **Columbus** eller **Cook** fordum opdagede, men lettere at betragte, lettere at see. Kun Mod, Udholdenhed og — Penge behøves, og vi kjende den.

I Herskere paa Jorden! Kundskaben kan udvides, Folkeheld fremmes, Rigerne maaskee forøges ved mine Opdagelser. Hjelper mig at gjøre dem!

I Lærde paa Jorden! Bruger ikke Eders Pen og Eders Vidskab til at bestride mig og til at fordømme min Mening, som om den var Kjætteri. I ere ikke traadte over Underverdenens Tærskel; I kunne altsaa ikke bryde Staven over mig — rækker mig hellere Eders Broderhaand! Naar Alt gaaer uheldigst, bringer jeg dog vel noget Udbytte med, og er ikke hvert Udbytte reen Gevinst? Hvormange Millioner ere ikke anvendte paa Opdagelser — til ingen Nytte — hvi skulde ikke nogle Tusinde voves paa en Undersøgelse, for hvis heldige Udfald dog Saameget taler? Rigtignok kan jeg ikke nævne noget stort Navn — ei heller glimrer jeg som Lærd af første Rang, men Mod, Udholdenhed, og den faste Tro, at jeg ikke feiler, byder jeg Verden, og den Gud, som gjerne befordrer det Gode, vil være med mig.

Nu nævner jeg ikke mit Navn; jeg har ikke Lyst til, uden Nytte at vorde Martyr for min Mening. Men skulde Nogen melde sig med Understøttelse, er jeg rede, at træde for Lyset, for, saavidt jeg kan, at retfærdiggjøre min Paastand, og vise, at den er Sandhed. Velan da, mine Medindbyggere paa Jorden! rækker mig Haanden, og jeg fører Eder, gjennem dunkle Porte, til en ny Verden. Bag Tartarus — det er ingen Fabel — ligger et Elysium!

Zoolith-Hulen.

Zoolith-Hulen ligger ved Byen Gailenreuth, i Markgrevskabet Baireuth, i en vældig Klippe, som bestaaer af graa Kalksteen og er saa haard, som det haardeste Marmor. Mod Øst er en Indgang, halvfjerde Alen høi, under en hvælvet Bue. Strax, naar man kommer derigjennem, aabner sig et majestætisk Syn: Man træder ind i en Forsal, som, over 150 Alen i Omkreds, kun ved Loftets ulige Høide er delt i fire Forgemakker. Gaaer man herfra syd paa, finder man en gandske magelig Gang under en hvælvet Bue. Skinnet af Lyset og Dagen, som man i Forgemakkerne endnu saae, forsvinder her gandske, og et sort Mørke, som nu svæver omkring den Nysgjerriges Lampe, indjager en hemmelig Gysen. Salen selv, hvori man her kommer ind, strækker sig 30 Alen i lige Linie i Længden, er 9 Alen høi og 20 Alen bred, men løber derpaa henved 35 Alen vester paa. Her er atter Vei til en tredie Hule, men formedelst det meget dybt nedhængende Dække er den meget besværlig: næsten maa man krybe paa Hænder og Fødder gjennem adskillige Krumninger, indtil man kommer til Indgangen selv, som er halvanden Alen høi og 2 Alen bred.

Saasnart man er kommen ind i denne Hule selv, seer man en rædsom Aabning for sig, som gaaer ned til en anden Hule. Hullet er fem Alen bredt, og seer, formedelst det der herskende tykke Mørke, bundløst ud, men er dog ikke dybere end ti Alen; ad en Stige kommer man ned i et hvælvet Gemak, paa hvis ene Side atter er en Aabning til en ny Hule; men her — hvilket Syn!

J. F. Esper, som, i Selskab med to andre Naturforskere, har beseet disse Mærkværdigheder mod Udløbet af forrige Aarhundrede, udlader sig herom saaledes: Her seer man et Sted, hvor Forraadnelsen har

gnavet sig mæt paa de levende Skabninger, hvor den feirende Død har strakt forhen besjelede Legemer til Jorden i Tusindtal. Man forestille sig en — med alle deri Begravne — oprodet Kirkegaard! Dog nei! der findes endda ikke halvt saamange Been, som i dette, med rædselfuldt Mørke omgivne underjordiske Gemak. Gulvet, eller Grunden selv, hvorpaa man staaer, er ikke Andet, end forraadnede Creaturers Legemer, som ere blevne Jord. Been ligge her i Milliontal, nogle gandske løse ovenpaa Gulvet, Andre halvt nedsunkne deri; ja, Klippen selv, som udgjør Væggene i denne Dødens Stadsestue, synes ligesom gjennemæltede dermed; det er forfærdeligt, at see denne marmorhaarde Steen som gjennemflettet med idel Been, der selv i den ere blevne til Steen. Her rækker et Laarbeen frem, næst ved et Skulderblad, atter en Hovedpande, hist en Hjerneskal, og ofte sidde flere af hvert Slags samlede, ligesom besatte med Tænder af forskjellig Dannelse og Størrelse. Og da Drypvandet i denne Hule ikke har naaet ned til Gulvet, synes det, som den inkrusterende Skorpe, hvormed det ellers overtrækker Alt, har holdt sig tilbage herfra, for at lade de endnu levende Mennesker see et rædselfuldt Billed af den Forandring, som deres saa kjære Jordklode har gjennemgaaet i fremfarne Tider.

Smaaedigte.

— — — Das Leben ist eine Dichtung, fortgeführt von der Wiege bis zum Grabe, abwechselnd oft im Versmaaß und Schwunge der Phantasie; aber doch immer voll Ahnungen des poetischen Geistes. Ohne ihn, wie hohl; mit ihm, wie reich an Fülle!

Fr. Koppen.

I.

De trende Hvilesteder.

Med Taarer hilser Barnet Livets Lys,
Og bange vaagner det i Nattens Gys,
Før legte det med Himlens Engle smaae
Og trilled' Stjerner i det hvalte Blaa;
En stille Gjenlyd hist fra Aandens Hjem
Alt lokker Perlen i dets Øie frem.

Thi svunden er den rene Salighed:
Fra Himlen Aanden sank til Jorden ned,
Og Ahnelsen om Livets korte Held
Med Veemod sylder ofte Barnets Sjæl,
Dog snart det aander salig Fred og Trøst
Ved Moderbryst.

Fjernt skimter Ynglingen et herligt Maal;
Ømt rækker Glæden ham sin fulde Skaal,
Men snart i Livets Bæger Malurt flød:
Thi Frugten han af Kundskabstræet brød,
Cheruben drev ham med sit Flammesværd
Af Barndomshaven ud blandt Livets Skjær.

Der svømmer Hjertet om fra Kyst til Kyst,
Et Hav af Længsler stormer i hans Bryst,
Og Banens Skranker aabnes for hans Syn,
Mens vildt i Sjælen knittre Tankens Lyn;
Men da omsnoer ham, trofast, om og varm
Den Elsktes Arm.

Som Mand ham vinker Pligtens strænge Bud.
Og æfker ham til Kamp med Skjæbnen ud,
Bag mørke Skyer Glædens Solglands veeg,
Og Veemods Maane staaer paa Himlen bleeg;
Den svundne Barndoms Minde glimter mat,
Et Nordlys, gjennem Livets mørke Nat.

Kun ringe Lønnen er hans Stræben naaer;
Snart blegner under Vintrens Snee hans Haar,
Her stilles aldrig Længslen i hans Bryst,
Dog Haabets Stjerne blinker klar i Øst,
Og trætte Gubbe tykkes Hvilen sød
I Gravens Skjød.

II.

Haven.

Jeg veed en Have, hvor Violer groe
Og mellem blaae Kjærminder tæt sig snoe,
De blomstre der i evigfriske Pragt,
Og trodse Høstens Storm og Vintrens Magt,
Om dem sig boltrer mangen Sommerfugl,
Med broget Vinge, rød og hvid og guul;
Hver Morgen aabner sig en Rose rød
Og tryller sødt Dit Blik med Purpurglød,
Og naar i Qvæl den har sit Bie lukt
En Rose hvid udfolder Bladet smukt,
Og Lilier i rene Sølverglands
Med Gyldenlakker slynge sig i Krands;
Men om end rastløs did Din Længsel gaaer
Din Haand dog aldrig hine Blomster naaer,
En hvælvet Bro vel stundom hæver sig
Og med sit Farveskjær henrykker Dig,
Du ile vil derhen med dristigt Mod,
Men kommer aldrig dog til Broens Fod.
Veed Du den Bro, som hist mon Buen slaae,
Og Haven med de Sommerfugle smaae
Og Blomsterne den bærer i sin Favn:
Da nævn mig og den store Gartners Navn.

III.

Barnet i Skoven.

Barnet gaaer i Skoven ene,
Vildt igjennem nøgne Grene
Suser Høstens kolde Vind;
Mat bag Fjeldet Solen lyser,
Og den stakkels Lille gyser,
Taarer væde hendes Kind.

„Ak! det er saa koldt herude,
Hør de barske Storme tude!
Bleeg og skjælvende jeg staaer,
Og i Skovens mørke Gjemme
Ingen blid og kjærlig Stemme
Trøstende mit Øre naaer."

„Alt paa Jorden mig forlader,
Borte Moder er og Fader,
Hvile dybt i sorten Muld;
Intet Haab jeg har tilbage,
Og forgjæves er min Klage:
Ingen er den Arme huld."

Solen daler, Aftnen vinker
Og den fulde Maane blinker
Venlig gjennem Skyens Rift,
Pigen løfter fromt sit Øie
Did, hvor sølvklar i det Høie
Tindrer Nattens Stjerneskrift.

„Nei! den eviggode Fader
Aldrig dog sit Barn forlader,
Om end Alle det forlod;
Han vil ei sit Øre lukke,
Han vil høre mine Sukke,
Sprede Mulmet for min Fod."

Sagte Bedeklokken ringer,
Mørket spreder sine Vinger,

Kjølig suser Nattens Vind,
Barnet folder sine Hænder
Og sit Blik mod Himlen vender,
Slumrer sødt og roligt ind.

Underfulde, lyse Drømme
Hen for Sjælens Øie svømme,
Sorgens mørke Skygger flye,
Og hun seer en venlig Engel,
Med den hvide Liliestengel,
Hyllet i en Sølversky.

Paa de lette gyldne Vinger
Han sig gjennem Luften svinger,
Trykker Barnet til sit Bryst;
Og han hvisker blidt og stille:
Vær kun rolig, stakkels Lille!
Jeg Dig bringer Haab og Trøst.

Og han bøier sine Læber
Ned til Barnets — fast det klæber
Ved den huldе Seraphs Mund:
Roligt slaaer det bange Hjerte,
Ingen Kummer, ingen Smerte
Mørkner Søvnens stille Blund.

Maanen bleeg sit Aasyn dølger,
Over Havets klare Bølger
Luer Morgensolens Glød;
Nattens dunkle Skygge svinder —
Med et Smiil paa blege Kinder
Ligger Pigen kold og død.

IV.

Klagе.

Den fulde Maane staaer saa bleeg i Øst,
Sølvstraalen bæver over Havets Bryst;
Snart hylles atter den af Skyen ind,
Bag Sløret rødmer sødt dens hvide Kind.

Men Skyen brister — Taagesløret sank,
Selene staaer paa Himlen atter blank,
Og straaler i sit rene Sølverskjær,
Hist mellem Æthrens lyse Stjernehær.

Saa flyede du, min glade Barndomsdrøm!
En Blomst, du reves bort af Tidens Strøm,
Af Skyer Glædens Stjerne dulgtes brat,
Og ene staaer jeg i den mørke Nat.

Men ak! for stedse, stedse svandt du hen,
Du straaler ei som Luna klart igjen,
Du sank for evig ned bag Nattens Sky,
Jeg aldrig seer dig funkle meer paany. —

See! Natten viger, Morgenrødens Glands
Alt dæmrer bag de fjerne Høies Krands;
Naturen vaagner trindt til Liv igjen
Og alle Nattens Skygger flygte hen.

O vær da roligt, arme Hjerte, see!
Snart endes Jordelivets bittre Vee,
Snart Evighedens Morgen bryder frem
Og frit du banker i et bedre Hjem.

V.

De trende Taarer.

Paa steile Fjeld ved Havet
En Vandrer ene stod,
Og stirred' ned i Bølgen,
Som bruste ved hans Fod;
Klart blinked' Nattens Maane
Og alle Stjerner smaae,
Men vild med vaade Blikke
Han ned i Bølgen saae.

Hvi randt den ene Taare
Fra Øiet, tung og heed? —

Min Borg har Fjenden røvet,
Min Ære tog han med;
Hvi randt den anden Taare
Fra Øiet tung og heed? —
Min Fastemø forlod mig,
Hun brød sin Troskabseed.

Hvi randt den sidste Taare
Fra Øiet tung og heed? —
Mit Liv er mig en Byrde,
Jeg maa i Bølgen ned.
Farvel, I nøgne Klipper!
Farvel, min Borg, min Mø! —
Saa talte han og sukked',
Og sprang i dyben Sø.

VI.

Erindringsfuglen.

Naar Stormen rev de visne Blade
Af Livets Træ, med grusom Haand,
Naar hede Taarer Øiet bade,
Og Smerten knuger vildt vor Aand:
Da sidder paa de nøgne Grene,
En lille Sangfugl sølverhvid,
Og qviddrer der saa fromt og ene
Endnu om den forsvundne Tid.

Tidt slaaer den dybe Veemodstriller,
Og vækker Længslen i vort Bryst,
Men snart dens glade Sang formilder
Vort Savn og giver Haab og Trøst:
Den ruger over sine Spæde,
Og skjærmer dem for Storm og Slud,
Da flagre venligt Haab og Glæde,
Som Fugle smaae af Reden ud.

Hvad Hjertet monne sødt bevæge,
I svundne Timer, spredt og deelt,
Vil dobbelt saligt Aanden qvæge,
I Tanken samlet til et Heelt;
Og løse vi ei Livets Gaade,
Dog klart i Fortid seer vor Aand:
At evig styres Skjæbnens Traade
Af viis og kjærlig Faderhaand.

Og naar den tunge Lænke springer,
Som Aanden her var bunden i,
Naar den, en Ørn paa stærke Vinger,
Mod Himlen svæver, let og fri:
Da knyttes Livets brudte Kjæde,
Af Mulmet stiger Solen frem,
Da flygter Haab, Erindring, Glæde
Med Aanden til et bedre Hjem.

Fr. Sneedorff Birch.

Opløsning af Charaden i det forrige Hefte:

Omarmelse.

